

འཕེལ་སྐྱོང་གི་འཆར་བཞུག་ ༡༣ པ།

༢༠༢༥ - ༢༠༢༩

དཔལ་ལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ།

༢༠༢༤ - ༢༠༢༥

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ།

འདྲ་བཤུས་དབང་ཆ། ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་། (༢༠༢༥)

པར་སྐྱོན།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ཐིམ་ཕུག།

ISBN 978-99980-710-0-1

༔ “ང་བཅས་ཀྱིས་ཕྱག་ལུ་ནི་འགན་ཁུར་དེ་ ཏུས་ཅི་སང་མོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མེན། རང་གི་ཨ་ལུ་སུ་རྩེ་ རྒྱུ་མ་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་མེན། དང་ཕྱ་
 ཞབས་རྒྱུ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལོ་བཞི་བརྒྱ་གི་རྒྱབ་ལས་ དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ རྩོད་གཞིས་ ཚོས་སྡེ་
 ལག་ ལྷ་ཚང་དང་ གཞུང་སྲོད་གི་ཕྱག་ལུ་རྩེ་མཚན་མི་དེ་གིས་ ད་ཉེ་ལོ་བར་ན་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བརྟན་པ་ལུ་ བན་ཐོགས་པ་སྡེ་ར་
 འདུག། ང་བཅས་ཀྱིས་ ད་རེས་ཀྱི་ལཱ་འབད་མི་དེ་ཡང་ ལོ་ལྔ་བརྒྱ་གི་ཤུལ་མ་ལས་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ བན་ཐོགས་པ་
 སྡེ་ རྩོད་བཅུག་ཟེར་ སློན་ལམ་བཏབ་དོ། ང་བཅས་ར་ མི་མེར་དང་གཅིག་ཁར་ ལགས་མཐུད་དེ་གིས་སྡེ་ ཕྱག་ལུ་གོ། ལྷོད་ཀྱིས་ཕྱག་ལུ་འོང་
 ག་? འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་ ཕྱག་ལུ་ནི་ལུ་ག་སྒྲིག་ཡོད་ག་?”

མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུ་
 རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་ཐེངས་ ༡༡༦ པའི་ནང་ གནང་བའི་གསུང་བཤད།

ཆེད་བརྗོད།	i
བཀོད་ཁྲབ་བརྒྱུད་དོན།	iii
ལེའུ་དང་པ།	༡
དོན་རྒྱུད།	༡
༡.༡ རྒྱལ་ཁྲུངས།	༢
༡.༢ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས།	༣
༡.༣ རོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་གཞི་རྒྱ།	༤
༡.༤ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རོང་འཕེལ་ལོ་རྒྱུས།	༤
༡.༥ མ་འོངས་མདུན་ལམ།	༡༡
ལེའུ་ ༢ པ།	༡༣
ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡.༢ པའི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཞི་བཀོད།	༡༣
༢.༡ ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ཡུལ།	༡༤
༢.༢ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན།	༡༥
༢.༣ ཟུབ་འབྲས་དང་ཐོན་འབྲས།	༢༡
༢.༤ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡.༢ པའི་གཞི་བཀོད།	༢༡
ལེའུ་ ༣ པ།	༢༣
དཔལ་འབྱོར་རོང་འཕེལ།	༢༣
གསར་གཏོད་དང་ཡུན་བརྟན་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པའི་ འབབ་ཁྲུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ།	༢༣
༣.༡ གནས་སྐབས་བརྒྱུད་བསྡུས།	༢༤

3.2 ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ཡར་འཕར་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཡར་དྲག་དང་ ཐོན་སྐྱེད་དང་ཚོང་ལམ་སྐྱ་མང་བཟོ་ནི།	34
3.2.1 གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	34
3.2.2 གྲུབ་འགྲུས་གཙོ་བོ།	37
3.3 ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	38
3.3.1 དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྤྱར་ལས་རིམ།	38
3.3.2 དུས་རབས་ 27 པའི་རིག་ཕུལ་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ།	43
3.3.3 སྤྱི་ཕྱན་སྐྱ་མང་དང་ལྗོག་ཤུགས་ལས་རིམ།	46
ལེན་ ༤ པ།	40
མི་སྡེ་གོང་འཕེལ།	40
འབྲམ་ཉམས་དང་ སྤྱི་ཚད་ལྡན་པའི་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ལུ་བརྟེན་པའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་ དང་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ།	40
4.1 གནས་སྤངས་བཅུད་བསྐྱེད།	47
4.2 གསོ་བ་དང་ བན་བདེ་ཡར་དྲག།	48
4.2.1 གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	48
4.2.2 གྲུབ་འགྲུས་གཙོ་བོ།	49
4.2.3 ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	49
4.3 སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ཀུན་ཚང་ཤེས་ཡོན་དང་ ཚོ་གང་གི་སྤྱོད་སྲུང་།	47
4.3.1 གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	47

༤.༣.༢	ལྷུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༤༤
༤.༣.༣	ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	༤༤
༤.༤	ཡོངས་ཚད་མི་སྡེ་ཉེན་སྐྱོབ་ལས་ལུགས།	༥༠
༤.༤.༡	གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	༥༠
༤.༤.༢	ལྷུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༥༣
༤.༤.༣	ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	༥༣
ལེན་ ༥ པ།		༥༤
	ཉེན་སྲུང་ཚབ་ཏུན་བཟོ་ནི།	༥༤
	རང་དབང་རང་བཙན་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྒྲིལ་ གཅིག་མཐུན་ བན་བདེ་དང་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཡོད་པའི་ ཉེན་	
	སྲུང་དང་ལྷོག་ཤུགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ།	༥༤
༥.༡	གནས་སྐབས་བཅུད་བསྐྱེད།	༥༥
༥.༢	འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་དང་ སྲུང་སྐྱོབ་ཡར་རྒྱག་བཏང་ཡོད་པ།	༥༥
༥.༢.༡	གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	༥༥
༥.༢.༢	ལྷུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༥༥
༥.༣	རྒྱལ་སྒྲིའི་གྲུལ་གཏོགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་སྒྲིང་སྒྲིབ་བཟོ་ཡོད་པ།	༥༠
༥.༣.༡	གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	༥༠
༥.༣.༢	ལྷུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༥༡
༥.༤	ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	༥༣
༥.༤.༡	མི་སྡེའི་ལས་སྐོལ་ལྷོག་ཤུགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་ལས་རིམ།	༥༤

༤.༤.༢ ཇམ་གནས་ཅན་གཞི་རྒྱུར་ལས་རིམ།	༤༤
ལེན་ ༦ བ།	༤༩
གཞི་རྒྱུར་ཅན་དང་མོ་གཏང་ཅན་གྱི་གཞུང་རྒྱུད་།	༤༩
མགྲོགས་རིམ་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་དང་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་ལུ་བརྩོན་ལུགས།	༤༩
༤.༧ གནས་སྤངས་བརྟུན་བསྐྱུས།	༩༠
༤.༨ རོན་སློན་ཅན་ འགན་འཁུན་ཅན་དང་ ལུས་རྩལ་ཅན་གྱི་མི་མང་ལས་སྡེ་འཛིན་རྒྱུད།	༩༢
༤.༨.༡ གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	༩༢
༤.༨.༢ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༩༣
༤.༩ གྲལ་བརྩུགས་ཅན་ དྲུངས་གསལ་ཅན་དང་ འགན་ཁི་ཅན་གྱི་དྲང་ཁྲིམས་འཕྲོག་ཐབས།	༩༩
༤.༩.༡ གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།	༩༩
༤.༩.༢ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།	༡༠༢
༤.༤ ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།	༡༠༣
༤.༤.༡ གཞི་རྒྱུར་ཅན་གྱི་གཞུང་རྒྱུད་ལས་རིམ།	༡༠༣
༤.༤.༢ ཇམ་ཅན་གཞི་རྒྱུར་ལས་རིམ།	༡༡༠
ལེན་ ༧ བ།	༡༡༤
ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི།	༡༡༤
༧.༡ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ། - ས་གནས་གཞུང་གི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས།	༡༡༥
༧.༢ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས།	༡༡༦
༧.༣ ཐོན་ལུངས་བཤོ་བཀའ་གཞི་བཀོད།	༡༡༧

ལེབ་ ༤ པ།	༡༢༠
དདུལ་ཁྱེད་མཐོང་སྐྱོད་།	༡༢༠
༤.༡ དདུལ་ཁྱེད་ཀྱི་དམིགས་གཏང་དང་ཐོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོད་དཔག།	༡༢༡
༤.༢ ཟད་འགོ་དང་མ་དདུལ་གཏང་ནི།	༡༢༣
ལེབ་ ༥ པ།	༡༢༥
ལོ་ལྷན་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ལག་ལེན།	༡༢༥
༥.༡ ལྷ་ཤུལ་འཛིན་སྐྱོད་དང་འགན་འཁུ།	༡༢༥
༥.༢ ལོ་ལྷན་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་བྱད་རྣམ་གཅོད།	༡༢༧
ལེབ་ ༡༠ པ།	༡༣༠
ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ།	༡༣༠
༡༠.༡ ལྷ་རྟོག།	༡༣༡
༡༠.༢ དབྱེ་ཞིབ།	༡༣༣
ལེབ་ ༡༡ པ།	༡༣༥
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ།	༡༣༥
༡༡.༡ རྒྱབ་ཁྱེད།	༡༣༥
༡༡.༢ དམིགས་དོན།	༡༣༥
༡༡.༣ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གྱི་མ་དདུལ།	༡༣༥
༡༡.༤ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ས་ཁོངས།	༡༣༥
༡༡.༥ ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ལས།	༡༣༧

༡༡.༦ དུངས་གསལ་དང་འགན་འཁུན།	༡༣༧
ཚིག་དོན་འགྲེལ་བཤད།	༡༣༤
ཟུར་སྐྲགས།	༡༤༠
ཟུར་སྐྲགས་ ༡ པ། ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་དོན་ལུ་ འཆར་དདུལ་བད་སྟོན།	༡༤༠
ཟུར་སྐྲགས་ ༢ པ། ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྦྱིན་བཤོ་བཀམ།	༡༤༣
ཟུར་སྐྲགས་ ༣ པ། འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁས་ལེན་གཙོ་ཅན།	༡༥༣

ཚད་བརྗོད།

༤ ང་བཅས་ཀྱིས་ འབྲུག་གཞུང་གི་ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ འགན་ཁུར་གཏོང་བའདུག་དང་ དཔལ་ཉམས་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ གསལ་སྟོན་འབདམ་ཨིན། ཡིག་ཆ་འདི་ནང་ དགའ་བ་དང་ ཞི་བ་དེ་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ལུ་ལྷན་པའི་ མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུག་ནིའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རེ་འདུན་ཚུ་ བཀོད་དེ་ཡོད། ང་བཅས་ཀྱིས་ འཆར་གཞི་གསར་པའི་ཐོག་ལུ་ སོར་སྐྱར་འབདམ་ད་ ད་ཚུན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་ མདུན་སྐྱོད་ལུ་ལམ་སྟོན་འབད་མིའི་འཆར་སྐྱོད་ཚུ་ སེམས་ཁར་དྲན་དགོཔ་འདི་ གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན།

ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ འདས་པའི་ལོ་རོ་བཅུ་ལྷག་ ༦ གི་རིང་ལུ་ བོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྐྱུ་ཚུ་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་མི་དེ་ འཕྲོ་མཐུན་ལས་སྐྱུ་སྤྱི་མཐུན་དང་ དེ་ཡང་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ གཞི་ལུ་ལན་བསལ་ཞི་དང་ བོ་སྐབས་སྐྱུ་ཚོགས་ཚུ་ ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་ཡོད་པའི་ གཞི་སྐྱུར་གྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་ གཞི་རྩ་ཚུ་གི་ ལམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ འཆར་གཞི་འདི་གིས་ གྲུབ་འབྲས་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཡོངས་ཚད་དང་ཡུན་བརྟན་སྤོམ་དཔལ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར། མི་སྡེ། ཉེན་སྲུང་དང་ གཞུང་སྐྱོད་གི་གནད་དོན་ཚུ་ མཉམ་སྲེབ་འབདམ་ཨིན། འཆར་གཞི་དེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ བོ་སྐབས་དང་ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱུར་འབད་ནིའི་ནང་ གཙོ་བོར་བརྟོན་མ་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཆ་སྟོམས་བཟོ་ནིའི་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་ཡང་ རྩ་ཅན་ཅིག་ཨིན། ད་སྟོ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཅིག་ནང་ ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ནང་ མཁྱོགས་དྲགས་སྟེ་ བོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་བ་དང་ མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་ལུ་ གྲུབ་འབྲས་ཅན་ཅིག་སྟེ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ རོས་འཛུགས་འབད་མིའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་ གྱུར་ཡོད་དུང་ ཐབས་ཤེས་གསར་པ་དང་ མི་སྡེའི་སྡེ་ཚན་གར་གིས་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོཔ་ཡོད་པའི་ གཞི་ལུ་ལན་བསལ་སྐྱུ་ཚོགས་ཚུ་འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། འཆར་གཞི་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ཉམས་ཉེན་ ཅ་གཞོན་ལུ་གཡོག་མེད་མི་དཀའ་ངལ་ དེ་ལས་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་ ཉེན་སྲུང་ཉུང་སྤུ་ཅིག་ལས་མེད་མི་དང་ གཞུག་སྡེའི་ བར་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ གཞི་ལུ་ལན་བསལ་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ སེལ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

འཆར་གཞི་དེ་གིས་ མི་སེར་ ཡར་དྲག་དང་ ཡར་རྒྱས་གྱི་གཞི་རྩ་ཚུ་ འབྲེལ་མཐུན་གྱི་འབད་བརྩོན་ཐོག་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༣༥ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་ནི་གི་དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། དེ་ནང་ དཔལ་འབྱོར་བོང་འཕེལ་ མི་སྡེའི་ཡར་རྒྱས་ ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་དང་ གཞུང་སྐྱོད་ལེགས་ལུ་གྱི་ གཙོ་རིམ་ ༥ གི་ ཐབས་སྐྱུ་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན་དང་ གསལ་བཀོད་ཅན་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བཀོད་དེ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ འཆར་གཞི་དེ་གིས་ ཅན་འཁོད་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ ཐོན་སྐྱེད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ གསར་གཏོད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ མཉམ་འབྲེལ་སྤྱི་ལུ་ བཟོ་ནི་ལུ་ཡང་ གཙོ་བོར་བརྟོན་མ་ཨིན།

ཡིག་ཆ་འདི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་འཆར་སྐྱོད་འདི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་ཞི་བ་དེ་དང་ བདེ་སྐྱིད་འབྲུང་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ལྷན་མེད་པའི་ཐུགས་གྱི་དགོངས་བཞེད་དང་ དམ་ཟབ་ཅན་གྱི་ཁས་སྲུངས་ཚུ་ལས་ སེམས་ཤུགས་ཐོབ་ཡོད་པ་ཨིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚེན་ཐེངས་ ༡༡༦ པའི་སྐབས་ལུ་ གསུང་བཤད་གནང་མི་དེ་ འཆར་གཞི་ཡོངས་

རྫོགས་ནང་ རྒྱུན་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ང་བཅས་གར་ལུ་ མ་འོངས་པ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་ལུ་ལྷོགས་གྲུབ་དང་ གཅིག་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུར་ཚུ་གི་
དཔེ་གསེར་གནང་མ་ཡིན།

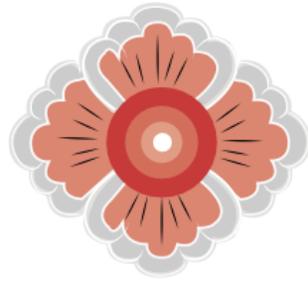
ང་བཅས་གྱིས་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་རྩམ་པའི་སྐབས་ལུ་ བཞུགས་པའི་འབད་མི་གར་ལུ་ བཀའ་རིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།
ལས་སྡེ་ལྟེ་བ་ ས་གནས་གཞུང་ གོང་འཕེལ་གྱི་མཉམ་རྒྱུ་ལུ་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ སྐར་སྡེ་ སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འཕུལ་
མི་ དེ་ལས་ རང་འཁོད་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁས་མཚོག་ཚུ་གིས་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་བརྩོན་ཤུགས་ཚུ་གིས་ བཞུགས་སྐྱོམ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན།
ཁོང་གི་རིག་པ་དང་ ཆེད་དམིགས་ཅན་གྱི་འབད་བརྩོན་གྱིས་ དམིགས་ཡུལ་དང་ ཐབས་ཤེས་ཅན་གྱི་ འཆར་གཞི་ཅིག་བཟོ་ནི་ལུ་ བཞུགས་
འབད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

ང་བཅས་གྱིས་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ འགོ་བརྩམས་པ་དང་འབྲེལ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་བརྩོན་
ཤུགས་དེ་ནང་ ལྷུང་བརྩོན་ཐོག་ལས་ གྲུལ་གཏོགས་འབད་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ལས་མར་ མཉམ་སྦྲོད་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ང་བཅས་པའི་
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་ གསར་གཏོད་དང་ འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁས་ལུངས་ཚུ་འབད་དགོ། ང་བཅས་
གར་ མཉམ་ཅུབ་གྱི་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ གར་ལུ་མན་ཐོགས་པའི་ ཆ་སྡོམས་དང་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་
བརྩོན་ཤུགས་འགོ་མཐུན་དེ་ར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ དེས་བརྩོན་བཟོ་ཚུགས།

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དེ་ ང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་གི་ ཁས་ལུངས་བརྩོན་ཏོག་ཏོ་
དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་ བརྩོན་ཐོག་དང་གཞི་རྩ་ཚུ་ལུ་ གུས་བཀུར་ཡོད་པའི་བརྗེ་མཚོན་སྤྲོད་མ་ཡིན། ང་བཅས་
གྱིས་ ད་ལས་ནངས་པར་ བརྩམས་མིའི་ལམ་སྤོགས་དེ་གིས་ མ་འོངས་མི་རབས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ ལྷུང་ལས་སྡེ་གྱི་ ཡར་
དྲག་འགྲོ་ཚུགས་པའི་ སློབ་གཏང་དང་ ཡིད་ཆེས་སྦྱིད་པ་ཡིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཡིན།

(ཚོ་རིང་སྡོམས་རྒྱལ།)

བཀོད་ཁུབ་བཟུང་དོན།

རྒྱལ་ཁབ་དང་རི་སྐོར།

༤ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཤར་ཕྱོགས་ཉི་མ་ལ་ཡ་ལུ་ཡོད་པའི་ སྐོབས་ཚུན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་
 ཅིག་ཡིན་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ མི་སྲོལ་སྐོར་དཔག་ ༧༧༧, ༢༢༠ ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དམངས་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱལ་པོའི་གཞུང་འབད་མ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་
 ཚོགས་འདུ་ཚུ་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟོའི་གཞུང་སྲོང་འདི་ མི་མེད་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་གིས་ སྲོང་དོ་ཡོད་པ་དང་ ལྷ་རྒྱལ་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་
 གིས་ ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལཱ་འགན་འབག་པ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐད་ལས་འབད་བ་ཅིན་ གཙོ་བོར་ ལྷོག་མེ་འཕུལ་ཁང་དང་ སོ་ནམ་ལུ་རྒྱ་
 ཚམས་སྡེ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འབོད་ཐོན་སྐྱེད་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ འབྲུག་པའི་དབུལ་ཁྲམ་ཐེར་འབྲམ་ ༢༢༧.༧༠ ཡོད་པ་ཡིན།

འབྲུག་གི་གོང་འཕེལ་ལམ་ཕྱོགས། མཁུན་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལམ་སྟོན་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་ ཆ་རོགས་ཚུ་གིས་སྡེ་
 འབྲུག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞིའི་ལཱ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ད་ཚུན་ ལྷུ་འབྲས་ཚུ་ ལྷུ་དུ་འཕགས་པ་སྡེ་ ཐོན་ཡོད་པ་
 ཡིན། གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྒྱུ་འབྱེད་དང་ འགན་འཁུ་
 འབག་སྟེ་ ཡུན་བརྟན་དང་ གོང་འཕེལ་ཚུ་ འཛུལ་སྦྱིད་སྤྱིད་བྱུས་གཞི་བཞོན་དང་ ལྷོགས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དང་ ཡུན་
 བརྟན་གོང་འཕེལ་དམིགས་ལུ་ལྷོགས་གཞི་ཚུ་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཡར་འཕར་དེ་ཡང་ ཚད་སྟོམས་ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༡༠.༩ སྡེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་ཚུ་འགྲོས་
 ཀྱིས་སྡེ་ སོ་ནམ་ལས་ ལྷོག་ཤུགས་གཞི་རྟེན་བཟོ་ལཱ་དང་ ཞབས་ཏོག་སྡེ་ཚན་ལུ་ འཇུར་བ་སོང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བརྟེན་དང་
 ཤེས་ཡོན་རིན་མེད་སྟོང་པ་སྡེ་ཐོབ་མི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ མིའི་ཚོ་ཚད་དེ་ཡང་ ལྷེས་ལོ་ ༧༢ ལུ་ ཡར་སེང་སོང་བའི་ཁར་ ཅ་གཞོན་
 ཀྱི་འཕྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ ད་ལྟོ་བརྒྱུ་ཆ་ ༩༧.༧ ལུ་དང་ དཔལ་འཕེལ་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ ལོ་ངོ་བཙུགས་གི་རིང་ རྒྱ་ཆེ་སྡེ་ར་
 མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། གོང་འཕེལ་ལུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་ མཐར་འཁྲོལ་བྱུང་བའི་
 ཁར་ འབྲུག་གིས་ ད་ལྟོའི་བར་ན་ཡང་ ཅགས་ཚལ་གྱི་ལྷུ་བཟོ་དང་ བརྒྱུ་ཆ་ ༧༠ སྡེ་ར་ཡོད་མི་དེ་གིས་ ཅགས་ཚལ་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་གི་ ལས་
 ལྷུངས་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་གཞི་བཙུགས་དང་ གཞུང་སྲོང་ལེགས་ལཱ་བཟོ་ནི་ མི་སྡེའི་ལྷོག་ཤུགས་
 དེས་བརྟན་ དེ་ལས་ བན་བདེ་ཡར་བྱུག་གཏང་མི་གཙོ་བོ་ཡིན་མི་འདི་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་
 ཀྱི་ བརྒྱ་སྟོན་ རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ ཡར་བྱུག་འགྲོ་མི་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན། ཅན་ཡམས་ཀོ་ལེཌ་-༡༩ གི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་གིས་
 མཁྱོགས་རིམ་དང་ ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་ལེགས་ཤོམ་དང་ སྤྱིད་སྤྱི་འབད་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་
 དབུ་མིད་འོག་ལུ་ གསོ་བ་དང་ མི་སྡེ་ལུ་བྱེད་ཐོག་མི་ཚུ་ བཀག་ཆའི་ཐབས་ལམ་སྤྱིད་སྤྱི་དང་ ཡོངས་ཚད་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ལུ་བརྟེན་
 ཏེ་ མར་ཐབས་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ད་རེས་ནངས་པར་ འབྲུག་ཚུ་དཔལ་འཛོམས་ཅན་སྡེ་ གནས་བཞུགས་ཡོད་མི་འདི་ གཞུང་དང་མ་འདྲ་བའི་
 ཚོས་འབྲེལ་དང་ ལྷུ་ལྷུ་ལམ་སྐོལ་ལུ་བརྟེན་ མི་སྡེ་གཅིག་མཐུན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་གཞི་ནང་ མི་ལྷུངས་ཀྱིས་ གྲལ་གཏོགས་འབད་
 མི་དེ་གིས་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་ལྟོ་གོང་འཕེལ་གྱི་མདུན་སྐྱོད་ནང་ གནད་འགག་ཅན་གྱི་ གཤོང་ལན་སློམ་ཤོས་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལྷོགས་གྲུབ་ལྡན་པའི་ ལོ་ཚད་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་བས་ཚུ་གིས་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ གོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་འཚོལ་ཏེ་ ལཱ་ འབད་བར་ འགྲོ་དོ་ཡོད་མི་དེ་ཨིན། མཐར་འབྲེལ་ཆེ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་ཅུང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ འོས་མཚོམས་ ལྡན་པའི་ ལཱ་གཡོག་ལངས་བཟོ་མ་ཚུ་གས་མི་དེ་གིས་ ན་གཞོན་ ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཐོན་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་སེར་མང་ཤོས་ ཅིག་ལུ་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་ཉེན་སྲུང་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱུ་མེད་པ་ཨིན། ཉེ་མ་ལས་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ ནད་ཡམས་ཀོ་བོ་ཇ་-༡༩ གིས་ གནས་སྐབས་ཚུ་ ཉེད་སྐལ་ར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ འབྱུང་རབས་ནང་འབྱུང་མ་སྐྱོང་བའི་ཡར་འཕར་ཚད་གཞི་དེ་ མར་ཕབ་སོང་ཡོད་པ་དང་ དདུལ་མོངས་ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་འདི་ བརྒྱུ་གསོ་འབད་བའི་བརྒྱུད་ཡོད་ཅུང་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་ཡོད་མི་ གིས་ རྒྱ་ནམ་གོང་ཚད་ཡར་སེང་དང་ ནང་འཁོད་ལུ་ཉེན་འཚུབས་ཚུ་ ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་འབྲུབ་བའི་སྐབས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འདི་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སྲོལ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐབས་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོད་ལེགས་ལྡན་ཚུ་དང་ཕྱད་པ་ད་ གོང་འཕེལ་མ་འགྲོ་བར་ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ ཨིན། ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གསར་གཏོང་གི་ཐབས་བྱས་དང་ མཉམ་འབྲེལ་སྤྱི་གོ་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ནང་ ཡང་བརྒྱུར་གཅོད་མི་བརྒྱུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཆ་སྟོམས་བརྒྱུར་གསོ་འབད་ ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཚུ་བྱིན་མ་ཨིན། ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་ གྲལ་བཅུགས་ཅན་གྱི་ཡར་འཕར་ངེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ མི་སྡེ་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་དང་ གནས་གཤིས་འབྱུར་བ་ལུ་གཤོང་ལན་འབད་ནི་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་ གསར་པ་ཚུ་ནང་ གཅོད་བའི་བརྟན་དགོ།

ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ལུལ། ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་གི་རིང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ལམ་སྟོན་བཟང་པོའི་སེམས་ལུགས་ ལུ་བརྟེན་ ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ འཛོམས་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་ཡར་དྲག་འགྲོ་བའི་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ དགོས་མཁོ་ཚུ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཐབས་བྱས་ནང་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་འགྲུར་ རིམ་ཅིག་ཨིན། འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་བཟོ་ནི་ཨིན་པའི་ ཡུན་བརྟན་དམིགས་ལུལ་ འདི་གིས་ འབྲེལ་མཐུན་ཅན་གྱི་ མི་སེར་ ཡར་དྲག་ དེ་ལས་ ཡར་རྒྱས་གསུམ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་ མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་གོ་བཟོ་ནིའི་དམིགས་ པ་སྐྱོད་པ་ད་ དེ་གིས་ མི་སེར་གྱི་མཉམ་ཁུངས་དང་ རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཁྲབ་ཚད་ དེ་ལས་ རྫོགས་པ་དང་ ཡུན་བརྟན་གནས་སྐབས་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུ་གས་པའི་ རེ་བ་སྐྱོད་པ་ཨིན།

ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་སྤྱིར་བཏང་མཐོང་སྐྱོད། འབྲུག་གི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཅོད་མི་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ལོ་ ལྟེ་འཆར་གཞི་རིམ་པ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཅིག་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་འགྲུར་ནི་གི་ ངེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༢ པ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ ལྷ་ ༦ པ་ཚུན་) ཨིན་མི་ ལོ་ངོ་ ༡༠ གྱི་ཐབས་བྱས་གཞི་བཀོད་འདི་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་

ཡོདཔ་ཡིན། དེ་གིས་མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ འགོ་བཙུགས་མི་ མི་མང་ལཱ་སྡེ་གཞི་སྐྱུར་གསར་གཏོད་དང་འབྲེལ་ འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་
འདི་ འགོ་འབྲེན་དང་མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཚབ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དོན་སྲིན་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་སྟེ་ འོག་སྟེང་གི་
ལག་བཞེད་ཐབས་ལམ་དང་ལེན་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཡིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གན་ལེན་ཅན་གྱི་ལས་རིམ་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དམིགས་
ཡུལ་དང་ འགོ་བ་མིའི་དབང་ཆའི་ཐབས་ལམ་དང་ དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་གྱི་གོས་མཐུན་ཚུ་ཡང་ བརྩེ་འཛོག་འབད་ཡོདཔ་
ཡིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཚུ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ༡)
གསར་གཏོད་དང་ ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལས་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་བཟོ་ནི། (ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ ཡུ་ཨེསི་ཾོ་ལར་
ཐེར་འབྲུག་ལུ་) ༢) འབྲེལ་མཉམ་དང་སྐྱུ་ཚད་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་རིག་ མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ལུ་ གཞི་རྒྱུ་འབད་བའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་དང་ ཐོན་ཁུངས་ཆེ་བའི་མི་སྡེ་གནས་སྐྱདས་ཡོདཔ་བཟོ་ནི། ༣) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ རང་བཅོན་ རྒྱལ་ཁམས་གཅིག་སྦྲེལ་ ཉེན་
སྲུང་ གཅིག་མཐུན་ བན་བའེ་ རྟོག་ཤུགས་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕག་གཏང་ནི་འདི་ སྤྱད་སྦྱོབ་དང་རྩ་བརྟན་བཟོ་ནི། ༤) མཁྲོགས་
འགོས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕགས་དང་ མི་སེར་ཚུ་གི་ མི་ཚེའི་གནས་སྐྱདས་ཡར་འཕག་གཏང་ཐབས་ལུ་ གཞི་སྐྱུར་དང་སྟོན་གཏད་ཚུ་གས་པའི་
གཞུང་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཅིག་ཡོདཔ་བཟོ་ནི་ཡིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་གི་ དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྡེ་ སྤྱད་སྦྱོབ་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོང་འོག་སྟེང་གི་ ཐབས་བྱས་དམིགས་དོན་ཚུ་འགྲུབ་ནི་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་ལག་ ༤ ཡོད་མི་ཆ་མཉམ་ར་ ལས་སྡེ་སྟེ་བ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ དེ་ལས་ མཉམ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་
སྐབ་འབྲས་ ༤ དང་ ཐོན་འབྲས་ ༤༠ གི་ཐོག་ལས་ མཉམ་འབྲེལ་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི། དམིགས་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་དང་ཕན་ཚུན་
ཤུགས་སྟོན་ཚུ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་ལས་སྡེ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་ཚུ་གཞི་བཞེད་ནང་མཉམ་
བསྐྱོམས་འབད་ཡོདཔ་ཡིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ རྒྱབ་འབྲས་དང་ ཐབས་བྱས་ དེ་ལས་ ལས་རིམ།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ།

གནས་སྐྱདས་བརྟན་བཟུམ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་མཁྲོགས་འཕགས་འགོ་བའི་བསྐྱེད་ཡོདཔ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་
མི་རེའི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ ཡུ་ཨེསི་ཾོ་ལར་ ༣,༤༣༣ ལུ་ སྟོན་ཡོདཔ་ཡིན། ཨིན་རུང་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ ཚད་ཅིག་
ལས་བཟུལ་མེདཔ་ཡིན། མི་མང་ལཱ་སྡེ་ཚུ་གིས་ གཙོ་བོར་ རྒྱུར་བརྟེན་སྟོག་མེན་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཞེད་ནང་འགྱུར་བ་འབག་ཡོདཔ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་སྐྱེ་མང་བཟོ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ས་ཆའི་གནས་སྐྱདས་གཏོང་ལན་
དང་ གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་ལངས་སྟེ་མེད་མི་ དེ་ལས་ གཞུག་སྟེའི་བར་རྒྱུན་ལུ་བརྟེན་ ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་ཡོདཔ་ཡིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ན་
གཞོན་ལཱ་གཡོག་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ ཤུགས་ཆེ་འཕགས་སྟེ་ འབྲུང་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལོ་ཚད་ལྡན་པའི་སྟོགས་

གྲུབ་ཅན་གྱི་ མི་ཁྲུངས་ཚུ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་འཚོལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་འགྲོ་མིའི་གྲངས་ཁ་ ཡར་སེང་འགྲོ་དོ་ ཡོད་པ་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དེ་ ལུ་སྡེ་ཚུ་གི་ཐོན་ཕྱགས་ཉུང་བའི་ཁར་ འཛོན་སྐྱོང་གི་ཟད་འགོ་མཐོ་དྲགས་དང་ སྲིད་བྱུས་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོང་འབྲེལ་འབབ་ནི་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་དང་ ཕྱི་ནང་གི་བར་རྒྱུན་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ ཐོགས་ཏེ་ ལུས་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ནང་ གཞུང་དབང་ལས་སྡེ་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ གཞུང་གིས་ འགན་ཁུར་སྲོམ་འབབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་ མང་ཤོས་ཅིག་ལུ་ འོང་འབབ་དང་ལུ་གི་གྲུབ་འབྲས་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ཐོན་ཐོན་སར་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ སྐར་སྡེ་ཚུ་ ཡར་ རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྩོམ་གསུང་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་དང་ དེ་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཚུ་ ཡར་དྲག་འགྲོ་མ་ཚུགས་པར་སྐྱོ་སྡེ་ར་ ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་དུ་ ཚོང་ལས་རྒྱུད་བ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐོབ་ལམ་ཚད་གཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་དང་ གཏུམ་ལུ་གཞི་རྟེན་གྱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་དང་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་གནས་གོང་ མཐོ་དྲགས་སྡེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་ཚོང་འབྲེལ་མ་ཅད་དེ་ གོང་ འཕེལ་འགྲོ་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ། ལེ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་དམིགས་གཏང་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གསར་གཏོད་དང་ ཡུན་བརྟན་ལུ་གཞི་ བཞག་ཐོག་ལས་ འབབ་ཁྲུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་གཞི་རྒྱུར་འབད་ནི་ཡིན། འདི་གི་དམིགས་དོན་དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ གི་ནང་ འཁོད་ལུ་ ཡུན་བརྟན་དཔལ་འབྱོར་བཟོ་ནི་ལུ་ འབྲུག་གི་ཐོན་སྐྱེད་དང་ ལྷ་མང་ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནིའི་དམིགས་ ཡུལ་བསྐྱེད་མི་འདི་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གྱི་ཐོག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འགྲུབ་ཚུགས་པ་འབད་ནི་ཡིན། མི་སྡེ་ ཉེན་སྲུང་དང་ གཞུང་སྐྱོང་ཕྱོགས་སྲེབས་ཚུ་གི་ནང་འདེབས་ཚུ་ མཉམ་བསྐྱེམས་འབད་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་སྲེབ་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་གལ་ཆེ་ཤོས་བཞིའོ་ འདི་ (༡) ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི། (༢) ལྷ་མང་ཐོན་སྐྱེད་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས། མཐུད་འབྲེལ་དང་ རུས་ལྷགས། (༣) རིག་ཅུལ་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་བསལ། དེ་ལས་ (༤) ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ལུ་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་ཕན་ འདེབས་ཡར་སེང་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན།

ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ། དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་གསུམ་གྱི་ ཐོག་ལུ་འབད་ནི་ཡིན། དཔལ་ འབྱོར་གཞི་རྒྱུར་ལས་རིམ་གྱིས་ ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཡུན་བརྟན་དང་ཡོངས་ཚོང་ཡར་འཕར་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཡིན།

ཚོང་ལས་ཡར་དྲག་དང་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་གྱི་དོན་ལུ་ གནས་སྤངས་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་བཟོ་ཐོག་ལས་ སྐར་སྡེ་གོང་འཕེལ་དང་གལ་ གཏོགས་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཡིན། དེའི་ནང་ སྐྱིག་གཞི་ཚུལ་མཐུན་བཟོ་ནི་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་བཟོ་ནི་དང་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐོབ་ལམ་འཇམ་ ཏོང་ཏོ་བཟོ་ནི་ ཚོང་ལུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ ལུ་སྡེ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ འཛོན་ཐང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ འཁོར་ལམ་དང་ཟམ་ གནམ་གྲུ་ཐང་ དེ་ལས་ རེལ་ལིའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནང་ མ་ཅད་གཞི་ བཅུགས་འབད་ནི་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ མཐུད་སྐྱེལ་ཡར་དྲག་གི་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཡར་དྲག་གཏང་སྡེ་

སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ཟད་འགོ་མར་ཕབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཁྲོམ་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ འཚོ་བའི་གནས་སྡངས་དང་སྡོད་གནས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་ཚུ་
ཡིན། སྤར་སྲོལ་ཡར་འཕར་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ སོ་ནམ་དང་ ལྷ་བཤལ་ ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ་ སྤར་འབྱུང་རུས་ཤུགས་ བཟོ་སྐྱེན་
དེ་ལས་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་ ལཱ་སྡེ་ཚུ་འཛིན་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་གསར་པ་ཚུ་ བཟོ་སྐྱེན་པ་ཡིན། འགོ་
འདྲེན་འདི་ཚུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལམ་སྲོལ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྡངས་གྱི་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་
སྤུངས་བཟོ་ནི་ ལཱ་གཞི་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱ་ དམིགས་གཏང་སྦྱིད་པ་ཡིན།

དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ རིག་རྩལ་ལས་རིམ་གྱིས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལཱ་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཞི་ག་གི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྗེ་ ཆེ་རིམ་
ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་རྩལ་སྦྱོང་བརྗེ་ དེ་ལས་ རིག་རྩལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ རིག་རྩལ་སྤར་སྦྱོང་ཚུ་གི་ འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་ དེང་
སང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ལཱ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་རྩལ་ཚུ་ བྱིན་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་སྦྱིད་པ་ཡིན། འབྲུག་གིས་ མི་སྲོལ་ས་
གྱི་རིག་རྩལ་དང་ ཤེས་ཡོན་ཡར་དྲག་གཏང་ཐོག་ལས་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་དང་དོ་འགན་ཅན་ བཟོ་ནི་ལཱ་ དམིགས་
གཏང་སྦྱིད་པ་ཡིན།

སྐྱེ་ལྷན་གནས་སྡངས་སྤུངས་དང་ རྟོག་ཤུགས་ལས་རིམ་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ གནམ་གཤེས་རྟོག་ཤུགས་ལཱ་བརྟེན་པའི་ གོང་
འཕེལ་དང་ ཡུན་བརྟན་སྤེལ་གནས་ཐབས་གྱི་ ཁས་སྲུངས་འབད་ཤ་ཡིན། ཚུར་བརྟེན་སློག་ཤུགས་དང་ ལྷ་བཤལ་ སོ་ནམ་ རགས་ཚེལ་ དེ་ལས་
ཚུའི་འཛིན་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ ལཱ་སྡེ་ཚུ་ལཱ་གཏོ་བོར་བཏོན་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་གིས་ མི་སྡེ་གྲལ་གཏོགས་དང་ སྤར་སྡེ་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་གི་
ཐོག་ལས་ རན་འཁོར་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཕོར་དང་ རག་རྒྱུད་གི་ཐོན་རྒྱུད་སོ་སོ་སྡེ་དབྱེ་ནི་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྡངས་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་
ལམ་དེ་ལས་ གནམ་གཤེས་འབྱུར་བའི་ཕན་གོད་ཀྱི་རྟོག་ཤུགས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དམིགས་གཏང་སྦྱིད་པ་ཡིན།

མི་སྡེ་གོང་འཕེལ།

གནས་སྡངས་བཅུད་བསྐྱེས། འབྲུག་གིས་ འགོ་བ་མིའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐད་ལཱ་ ཟུབ་འབྲས་སློམ་བཏོན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ འགོ་བ་མིའི་གོང་
འཕེལ་གནས་ཐོའདི་ གླུ་ལོ་ ༢༠༡༠ ལཱ་ ༠.༥༥༡ ལས་ གླུ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལཱ་ ༠.༦༥༡ ལཱ་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྤུངས་དབུལ་
ཕོངས་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ཡང་ གླུ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལཱ་ བརྒྱ་ཆ་ ༧.༦ ལཱ་ ཆ་སྟོམས་སྤེལ་མར་ཕབ་སོང་མི་གིས་ ཟུབ་བྱེད་སྟོན་མཉམ་ཡིན། ཡིན་རུང་
སྤུས་ཚད་ཅན་དང་ ཡོངས་ཚད་དང་ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་ཏོག་ དེ་ལས་ ཉེན་ཅན་མི་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལཱ་ དོན་སྲིན་
ཅན་གྱི་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ལཱ་ གདོང་ལན་ཚུ་ འསོ་མཐུད་དེ་ར་ འབྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཡོད། འདིའི་
ཐོག་ལས་ སྤེལ་རུས་ཚད་གཞི་མར་བབས་སོང་མི་ གས་ཤོས་གྱི་ལོ་ཚད་དང་ རང་ཉེ་ལཱ་བརྟེན་སྡོད་མིའི་ཚད་གཞི་ཡར་སེང་ དེ་ལས་ ར་གཞོན་
ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་འབྱོར་མི་ལ་སོགས་པའི་ མི་སྲོལ་གྱི་གནས་སྡངས་འབྱུར་རིམ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་མི་སྲོལ་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཅན་གྱི་
ལུགས་སྤུབ་བཟོ་ནི་ལཱ་ ཐོ་སློམ་སྤེལ་གྱི་ཡོད།

གསོ་བའི་ལས་སྡེ་ནང་ གདོང་ལན་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་ འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་འདི་ རྒྱབ་ཆེ་དྲག་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲུ་ནད་དང་སེམས་ཁམས་
འསྐྱོད་བསྐྱེན་གྱི་གནད་དོན་ ཡར་འཕར་འབྱོར་མི་དང་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་ཐོན་ཁུངས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་དང་ རིག་རྩལ་ཅན་གྱི་མི་

སྟོབས་ལང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། སྤུན་བཅོམ་གྱི་དོན་ལུ་རང་གིས་ཟད་འགོ་གཏང་དགོ་མི་དང་། ཅད་པ་ཚུ་ཕྱི་རྒྱལ་སྤུན་ཁང་ནང་ལུ་
ཕྱིར་གཏུགས་འབད་དགོཔ་ཐོན་མི་ཚུ་ཨིན་མ་ལས་། འདི་ཚུ་ག་ར་གིས་། ཞབས་ཏྲོག་གི་བྱབ་ཚད་དང་སྤྲུམ་ཚད་ལུ་བར་ཚད་རྒྱབ་དོ་ཡོད་པ་སྟེ་
བདམ་མཚོན་སྟོན་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། སྤྲུམ་ཚད་ཅན་གྱི་། ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་བཟོ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་འདི་། གནས་རིམ་ག་རའི་ནང་། གདོང་ལན་ཅན་ཅིག་
ཨིན་མི་འདི་། སྟོབ་སྟོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཡང་། སྟོབ་སྤུག་གི་འཕྲོལ་ཞུགས་ཚད་གཞིའི་འགྲུར་བ་། གནས་ཚད་ལེགས་ལྡན་མེད་མི་དང་ལྷོགས་
གྲུབ་ལྡན་པའི་། སྟོབ་དཔོན་དང་། སྟོབ་སྟོན་པ་ཚུ་གི་ལང་ཚད་། དེ་ལས་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་དང་བསྟུན་པའི་སྟོབ་སྟོན་འབད་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་
གྲལ་བཅུགས་སྟོབ་སྟོན་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པའི་ཁར་། གཞུང་སྲོད་སྲིད་སྲི་མེད་མི་དང་། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཚམས་ཚུ་
ལང་མ་སྟེ་མེད་མི་ཚུ་གིས་། ཐོ་སོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན།

མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དེ་། ཁོ་མ་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུའི་ནང་། སྟོད་ཁྱིམ་ལང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། ཁང་གྲུ་མཐོ་དྲགས་ཡོད་མི་གི་
དཀའ་ངལ་། ཉེན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཚུ་ལུ་། ཞབས་ཏྲོག་མཁོ་སྟོད་འབད་མི་ཚུ་གིས་། ལྷ་རྟོག་ལེགས་ཤོམ་དང་། ལྷོགས་གྲུབ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་
ལུ་བརྟེན་། གདོང་ལན་སྟོམ་སྟེ་ར་འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་། མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་གི་ཐང་ཁར་། དཔེར་ན་། ཚུལ་མཐུན་མིན་པའི་ལཱ་འབད་མི་དང་།
དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལ་སོགས་པའི་། ཉེན་ཅན་གྱི་མི་རོམ་མང་ཤོས་ཚུ་། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་། མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཆར་གྱི་། གྲལ་ཁ་ལས་ཕྱིར་འབྲུང་
འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་། འབྲུག་མཉམ་དང་། སྤྲུམ་ཚད་མཐོ་བའི་གསོ་བ་དང་། ཤེས་རིག་ དེ་ལས་། མི་སྡེ་ཉེན་
སྟོབ་ལུ་ བརྟེན་པའི་། འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཐོན་ལཱ་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཅིག་སྟེ་། བཟོ་ནི་གི་དམིགས་གཏང་སྦྱེད་པ་ཨིན། དམིགས་དོན་འདི་། གསོ་བ་
དང་། ཤེས་རིག་ དེ་ལས་། མི་སྡེ་ཉེན་སྟོབ་དང་འབྲེལ་བའི་། གྲུབ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་། འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་། དེ་ཡང་།
གྲུབ་འབྲས་ཅན་དང་། སྤྲུམ་ཚད་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏྲོག་སྟོད་ནི་ལུ་། ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་། མི་སྡེ་ནང་གྲལ་གཏོགས་འབད་དེ་
འགྲུབ་ཚུགས་པ་འབད་ནི་ལུ་། གཙོ་བོར་བརྟེན་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་ ༡ པ་གིས་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་། འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་མཐར་དོན་ལུ་། གསོ་བའི་གནས་སྟངས་། ཡར་དྲག་གཏང་ནི་
དང་། བན་བདེ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་ལུ་། དམིགས་གཏང་སྦྱེད་པ་ཨིན། གྲུབ་འབྲས་འདི་། མཐར་འཁྲོལ་ནིའི་དོན་ལུ་། ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་བདུན་
ཡོད་མི་དེ་ཡང་། ༡) འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་། འཛོལ་བའི་གནས་སྟངས་། ལེགས་ཤོམ་སྟེ་། བསྟེན་ཡོད་པ་བཟོ་ནི། ༢) གཙོ་བོ་བསྐྱིགས་
ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ཚུ་། ཕྱ་མེད་ཡང་ན་། ཚད་འཛིན་ཐོག་ལས་། མི་མང་གསོ་བའི་ཚ་གྲུང་ཚུ་། དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་། འཛིན་སྲོད་འབད་ནི། ༣) སྤྲུམ་
ཚད་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་ཏྲོག་དང་། མཐུན་ཁྱེན་སྟོད་ནི་གོ་སྐབས་ཡར་དྲག། ༤) གསོ་བའི་
ལས་བྱེད་པ་ཚུ་། ལང་མ་སྟེ་དང་། ལྷོགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་ནི། ༥) གསལ་གཏོད་ཅན་གྱི་གཞུང་སྲོད་དང་། ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་མ་དདུལ་
ལམ་ལུགས། ༦) ཚད་འཛིན་ ལྷ་རྟོག་དང་། གསོ་བའི་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་། སྲིད་སྲི་བཟོ་ནི། ༧) གསོ་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་ཐང་
ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་། བདམ་དོན་དང་འབྲུལ་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་ ༢ པ་འདི་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་། སྤྲུམ་ཚད་ཅན་དང་། ཀུན་ཚད་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་། ཚོ་གང་སྟབས་སྦྱང་འབད་ནིའི་གོ་
སྐབས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་། དམིགས་གཏང་སྦྱེད་པ་ཨིན། གྲུབ་འབྲས་འདི་། མཐར་འཁྲོལ་ནིའི་དོན་ལུ་། ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་བདུན་ཡོད་མི་དེ་

ཡང་ ༡) ་ཤེས་རིག་གི་མཁམ་མཚོག་ཚུ་ ལངས་སྤེད་དང་ ལྷོགས་སྐྱབ་ཅན་ དེ་ལས་ སེམས་ལྷགས་ཅན་བཟོ་ནི། ༢) ཉེན་སྲུང་ ཡོངས་ཚང་ དེ་ལས་ སྐྱུ་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་ཉེན་བཟོ་ནི། ༣) མཁམ་རིག་ཅན་དང་ འབྲེལ་མཐུན་ཅན་གྱི་རྩ་གཞུང་ དང་ དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས། ༤) སློབ་སྐྱབ་དང་སློབ་སྟོན་འབད་མི་ཚུ་གི་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཕན་བདེ་ཡར་བྲག་གཏང་ནི། ༥) ་ཤེས་ རིག་གི་དོན་ལུ་ མ་དདུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་བཟོ། ༦) ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ སྲིད་བྱུས་དང་གསར་གཏོང་ལུ་ ཕན་འདེབས་ ཡར་སེང་། ༧) ཆེ་གང་ལྷབ་སྲུང་དང་ རིག་རྩལ་ཤོང་འཕེལ་གྱི་གོ་སྐབས་ བཟོ་ནི་ཚུ་ཨིན།

སྐབ་འབྲས་ ༣ པ་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ སློབ་འདོད་ལན་དང་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་ གཞི་ བཅུགས་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་མ་ཨིན། སྐབ་འབྲས་འདི་ མཐར་འཁྱོལ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ (༡) ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ གནས་སྤངས་སྐབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི། (༢) གལ་ཆེ་བའི་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུ་ རྩ་ བརྟན་དང་ཡར་བྲག་གཏང་ནི། དེ་ལས་ (༣) མི་སློབས་གནས་སྤངས་རྒྱུན་སྲུང་སྤེ་ བཞག་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཐབས་བྱས་དང་ལམ་རིམ། མི་སྡེའི་ཤོང་འཕེལ་གྱི་སྐབ་འབྲས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་འབྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། འཕྲོད་བསྟེན་ལྡན་པའི་འབྲུག་ལུལ་ལས་རིམ་གྱིས་ ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ གཞུགས་ཁམས་ འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་ངེས་བརྟན་བཟོ་སྟེ་ ཡོངས་ཁྲབ་གསོ་བའི་ཁྲབ་ཚད་བཟོ་ནི་ འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་བྲག་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་ གཅེས་སྲོང་གི་གོ་སྐབས་དང་སྐྱུ་ཚད་ ཡར་བྲག་གཏང་ནིའི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། ཐོན་འབྲས་ཚུ་ འཛོན་བྲག་ཅན་སྤེལ་ལག་ལེན་ འཐབ་སྟེ་ དཤོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་བའི་ གསོ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་བཟོ་སྟེ་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་གོ་སྐབས་དང་ སྐྱུ་ ཚད་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཨིན། འདི་གི་ནང་ལུ་ སྤྲོལ་ཁང་གསར་བཟོ་སྐྱབ་དང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་གསོ་བའི་མཐུན་ཉེན་ཚུ་ མི་སློབས་གྱི་དཤོས་ མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བདེ་སྤྱིག་དང་མཉམ་སྤེལ་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ཚུ་ ཚུད་པ་ཨིན།

གསོ་བའི་ལས་བྱེད་ཚུ་ལྷོགས་སྐྱབ་ཅན་བཟོ་ནི་དང་ སྤྲོལ་བྱེད་སྤེལ་དང་མཁོ་ཆས་ཚུ་འཐོབ་ཚུགས་པ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ རྟེན་ཚུ་ སྤྱི་རྒྱལ་ སྤྲོལ་ཁང་ནང་ཕྱིར་གཏུགས་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་བཟོ་ཐོག་ལས་ གསོ་བའི་དབང་འཛིན་དང་ གསོ་བའི་མཁོ་སློབ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཨིན། སྤྱིག་གཞི་དང་ ལྷ་ཏོག་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གསར་གཏོང་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ ཨང་ གནས་ཅན་གྱི་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

སློབ་འཕོག་དང་གསོ་བའི་མཐའ་སྲོང་ཞབས་ཏོག་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ རིན་ཤོང་འོས་འབབ་ཅན་ནང་ མ་རྩ་བཅུགས་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་ཡང་ གསོ་བའི་ཉེན་ལ་ཚུ་ སློབ་འཛིན་འབད་ནི་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་སྲིད་སྤྱི་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་ཚུ་ སྐབ་ བྱེད་ལུ་གཞིར་བཞག་གི་བར་འཇུལ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་འཕོག་དང་མར་ཕབ་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་ནི། གསོ་བའི་གཅེས་སྲོང་ཞབས་ ཏོག་དང་བརྟག་དབྱེད་ སྤྱིད་སྤྱི་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལྷོགས་སྐྱབ་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

ཤེས་རིག་གཞི་སྐྱུར་ལས་རིམ་གྱིས་ ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྐྱེའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ལྷབ་སྲུང་དང་སྐབ་འབྲས་ཚུ་ ཡར་བྲག་ གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་གྱི་གཞི་རྩ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

ཨ་ལུ་སྐྱེས་ལོ་ ༢ ལས་ ༥ གི་བར་ན་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ ཨ་ལུ་སྐྱ་གོང་གཅེས་སྐྱོང་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ འཕྲོ་བུ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་ཨིན།
རྩ་གཞུང་དང་ ཤེས་རིག་ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལོ་གནས་ཚུན་དང་མཐུན་པའི་ ཚན་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་ ཚུམ་རིག་ཤེས་
ཡོན་དང་ ཞིབ་བརྟག་ཅན་གྱི་བསམ་ཞིབ་འབད་བརྟག་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟོན་པའི་ རྩ་གཞུང་དང་ལེན་ཐོག་ལས་ གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ཨིན།

ཤེས་རིག་གི་ སློབ་སྟོན་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ སློབ་དཔོན་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ སློབ་སྟོན་ལས་བྱེད་པའི་ཤེས་ཚད་ཡར་ལེན་འབད་ནི་ དེ་
ལས་ སློབ་སྟོན་གྱི་སྤྲུལ་ཚད་དང་ ཐབས་རིག་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་སྟོན་ལས་བྱེད་པ་བརྟུགས་ནི་ཚུ་ གཙོ་བོར་བརྟུང་སྟེ་
གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ཨིན། སློབ་གྲུའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ དེང་སང་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ནི་དང་ ཨ་ལུ་སྐྱ་གོང་གཅེས་སྐྱོང་
གོང་འཕེལ་སྟེ་བ་ཚུ་གཞི་བརྟུགས་འབད་ནི་ ད་སྟོ་ཡོད་པའི་ སློབ་གྲུ་ཁག་ཚུ་མཚོག་འགྱུར་སྟེ་བ་སྟེ་ མཐུན་འབྲེལ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ སློབ་སྟོན་
དང་ལྷན་སྐྱུང་གི་དོན་ལུ་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུན་པའི་ དམིགས་གཏང་དང་མཐུན་པའི་ གཞི་
རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ བཟོ་སྐྱར་འབད་ནི་གི་ནང་ མ་རྩ་བརྟུགས་ནི་ཨིན།

ཤེས་རིག་གི་གཞུང་སྐྱོང་འདི་ ཚེ་རིམ་དང་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་གི་ཤེས་ཡོན་སྐྱོང་བཅར་སྟེལ་ཁང་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་སྐྱོང་ལམ་
ལུགས་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་གི་ཤེས་ཡོན་སྐྱོང་བཅར་སྟེལ་ཁང་ཚུ་རང་སྐྱོང་སྟེ་ ལུ་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ཐོག་ལས་
ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ དེའི་ནང་ ཞབས་རྟོག་གི་སྤྲུལ་ཚད་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དང་ དདུལ་འབྲེལ་གནས་སྤྱངས་ལུན་བརྟན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དབྱེ་
ཞིབ་དང་དོན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཡར་བྲག་གཏང་ཐོག་ལས་ སྤྱིར་སྟེ་ཚུ་གི་གྲུལ་གཏོགས་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཚུ་ ཚུད་པ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་
ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་ལྷན་སྐྱུང་གནས་སྤྱངས་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ གཙོ་བོར་སྤྱོད་བརྟེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དང་ ཚེད་རིགས་ནང་
གྲུལ་གཏོགས་ དེ་ལས་ ཟས་བརྟུང་གྱི་ལས་རིམ་གྱི་ བར་འཛུལ་འབད་ནི་ཚུ་ཡང་ དེ་གི་གྲངས་སྤྱི་ཚུད་པ་ཨིན།

མི་སྡེ་ལམ་སྲོལ་སྲོལ་ལུགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལུ་ སྤྱིད་བྱུས་གྱི་གཞི་བཀོད་བཟོ་ནི་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཅན་གྱི་
ཕན་བདེའི་བཅོམ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ འཕྲོད་བརྟེན་དང་ཐོན་ལུངས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་
མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་ཅིག་ གཞི་བརྟུགས་འབད་ནི་ཨིན། དཀའ་ངལ་ཅན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཡོངས་ཚད་དང་ལུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ མི་སྡེ་ཉེན་
སྲུང་ལས་འཆར་གཞི་བརྟུགས་འབད་ནི་ འཚོ་བརྟེན་མ་དདུལ་ དདུལ་བརྟུགས་མེད་པའི་ལེ་སན་ཚུ་ཡར་ལེན་དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་ གྲུལ་
ཚུན་གྱི་ མདུན་སྐྱོད་འབད་ནི་ཨིན།

ལུ་གཡོག་དང་མི་ཚོ་གཉིས་གྱི་ཚད་མཉམ་ བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཉེ་རིང་མེད་པའི་ལུ་གི་ས་ཁོངས་སྤྱིད་བྱུས་དང་ ལུ་གི་བདེ་སྤྱིག་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་
བྱ་ཚབ་ལེན་ནི་འཇམ་རྟེན་ཏོ་བཟོ་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྤྱིག་བཀོད་ཚུ་ བསྐྱར་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་གིས་
མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གི་གནས་སྤྱངས་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དང་ རོ་རྒྱུད་དང་བཟུང་ཚད་ཚུ་ལུ་ དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ ལུ་གཞི་སྐྱོ་ཚད་གྱི་སྐོ་འདོད་སེམས་
ལུགས་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་ ལུན་བརྟན་མི་རྣོ་བས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་བྱུས་ལུ་ཕན་འདེབས་འབད་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

ཉེན་སྲུང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅོམ་ལྷོད།

གནས་སྐབས་བརྒྱུད་བསྐྱུས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཞི་བདེ་དང་ སྲིད་དོན་གནས་སྐབས་བརྒྱུད་ཉེན་རྒྱུ་ ཡོད་མི་ཅིག་འབད་ཅུང་ མཐུན་གྲོས་ གཞན་དང་ རྟུན་རབས་ ༢༡ པའི་ ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ ཚ་གྲུང་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་ ས་ཁོངས་ གཅིག་སྒྲིལ་འབད་ནི་འདི་ གཙོ་རིམ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ གནས་ཡོད་པ་ཨིན། གཞི་ལན་ཅན་གྱི་གྲངས་སྲུ་ གནམ་ཐོག་དང་ས་ཐོག་ ཡོངས་འབྲེལ་ གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ཚུ་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་དང་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་གཞུང་ལམ་མཐུན་སྒྲིལ་ སློབ་ཤུགས་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་རིམ་ལུགས་ ཚུ་གི་ ཉེན་ཁ་དང་གཅིག་ཁར་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་ དཀའ་ངལ་སློབ་སྟོན་ལུ་ འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ མི་གིས་ བཅོམ་ཉེན་རྒྱུ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་ཚོ་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ལུ་ གཞན་ཉེན་སློབ་སྟོན་ལུ་ ཐོག་དོ་ཡོད་ པའི་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གཞི་ལན་ལུ་ གྲ་སྒྲིག་འབད་མེད་ བར་ཆད་གཙོ་བོ་ར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ ལྷོགས་སྐབས་ལངས་སྟེ་ མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན། བཟུང་འབྲུང་རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་གནས་ཚུན་དམའ་བ་ ཡོ་ཐོག་ཚུ་རི་དུགས་སེམས་ཅན་གྱི་ ཁ་ལུ་ཤོར་བ་ སླར་རིགས་ནང་འབྲེན་ལུ་བརྟེན་པ་ རྟུན་དང་རྟུན་སྲུ་ལུ་སློབ་ཤུགས་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་གིས་ ཉེང་སྐྱལ་ར་ གཞི་ ལན་འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ མི་སྲིད་གནས་སྐབས་དང་ ལམ་སྲོལ་ལུ་ གཞི་ལན་ལུ་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་ ཉེས་འབེལ་ཚད་གཞི་དང་ ལྷོ་རྩལ་ དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་རན་ གཉེན་ལ་བྲལ་གྱི་གྲངས་ཁ་ཡར་སེང་ དེ་ལས་ མི་སྲིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་དང་ ལམ་སྲོལ་གྲུ་གཏོགས་གྱི་ གྲངས་ཁ་ མར་བབས་འགྲོ་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ལམ་སྲོལ་གྱི་རྟོགས་དང་ བཅི་མཐོང་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་མེད་པ་འགྲོ་ནི་དེ་ ཚ་གྲུང་སློབ་ཅིག་ ཨིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ འབྲུག་མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་གཞིས་ཆགས་སྡོད་མིའི་གྲངས་ཁ་ ཡར་སེང་འགྲོ་དོ་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན།

སྐབས་འབྲས་གཙོ་བོ། ཡོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་རང་བཙན་དང་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྒྲིལ་ ཉེན་སྲུང་ གཅིག་མཐུན་ སན་བདེ་ ལྷོགས་ཤུགས་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཇག་གཏང་ནི་ཚུ་གི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། དམིགས་གཏང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཉེན་སྲུང་དང་མི་སྲིད་ལྷོགས་ཤུགས་ ལམ་སྲོལ་རྟུན་ཤུགས་ རོ་རྟགས་དང་ རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གྲ་སྒྲིག་དང་ལྷོགས་ཤུགས་ དེ་ ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་གྲུ་གཏོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་ལས་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་ འབྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

སྐབས་འབྲས་ ༡ པ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དཔལ་འབྱོར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ གཙོ་བོ་སྟེ་ དང་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཉེན་སྲུང་གི་ཉེན་ཁ་དང་ རྒྱུ་རྐྱེན་ཚབས་ཚེན་གྱི་ ཉེན་ཁ་མར་ཐབས་འབད་ནི་དང་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་པ་ཨིན། སྐབས་འབྲས་འདི་འབྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐབས་འབྲས་ཡང་ན་ ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་། ༡) སན་ཐོགས་ཅན་དང་དོན་སྲིན་ཅན་གྱི་ ས་མཚན་སེམས་འཛིན་སྐྱོང་། ༢) ཞིམས་ དང་བཀའ་ཞིམས་འཛིན་སྐྱོང་། ༣) གནད་གལ་ཆེ་བའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཉེན་སྲུང་། ༤) རྒྱུ་རྐྱེན་ལྷོགས་ཤུགས་ཅན་གྱི་ གཙོ་བོ་སྟེ་དང་མི་ སྟེ། ༥) གནད་གལ་ཆེ་བའི་རྟུན་ཤུགས་དང་ ཉེང་མཁོའི་བཟུང་འབྲུང་ཅ་ཆས་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་བཟུང་ཆས་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་ཐོག་ལས་ བཀའ་ སྟེལ་འབད་ནི་ཨིན།

ཐུབ་འབྲས་ ༢ པ་གིས་ འབྲུག་གི་དོ་རྟགས་ ལམ་སྲོལ་དང་བརྩི་མཐོང་ཚུ་ཙུ་བརྟན་བཟོ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་ནང་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་མ་ཞིན། ཐུབ་འབྲས་འདི་འབྲུག་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐུབ་འབྲས་ཡང་ན་ ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ ༡) འཛེམ་སྤྱིང་སྤྱིའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློར་ལས་ སློབ་གཏང་འདྲོང་པའི་ཐབས་ལམ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི། ༢) འབྲུག་གི་དོ་རྟགས་ བརྩི་མཐོང་དང་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ གིས་ འབྲུག་མི་གཏེ་སྟོན་ཅུང་ བཞུ་བའི་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི། ༣) འབྲུག་མི་ཚུའི་དོན་ལུ་ ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྟན་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ བོ་སྐབས་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུན་དེར་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི། ༤) འབྲུག་གི་ ལམ་སྲོལ་སྲོལ་ཁྱུ་ཚུ་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་ ཡུན་བརྟན་བཟོ་ཞིན་ན་ མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་ བཞག་ནི་ཚུ་ཞིན།

ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ། ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་གཉིས་བརྒྱད་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་ འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཉེན་ཁ་བདེ་དོན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ ཆ་འཛོག་འབད་མ་ཞིན། མི་སྡེ་ལམ་སྲོལ་ལྷོག་ཤུགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་ འབྲེལ་ལས་རིམ་གྱིས་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ འབྲུག་གི་དོ་རྟགས་དང་ལམ་སྲོལ་ དར་བྱུང་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུ་བརྟན་དང་ མཐུན་སྦྱོང་ བཞུ་བའི་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ གཤམ་གཏོགས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འཁོད་དང་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྟོན་མི་ མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་ རང་སོའི་ཉེན་སྲུང་དང་ཐོན་བའི་ཚུ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་ དམིགས་གཏང་ སྦྱོང་པ་ཞིན།

ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱ་སྦྱོང་བཏང་སྟེ་ ཉེན་སྲུང་ཡར་བྲག་དང་ཚོང་འབྲེལ་ ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ནི། ལྷོགས་ཐུབ་གོང་འཕེལ་དང་ གནད་གཤམ་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་དང་ཉེན་སྲུང་བརྩིས་ཏེ་ རྒྱུན་ དན་དང་ སློབ་ལྟེ་གཏོང་ལན་ དེ་ལས་ གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི། ཉེས་འགོལ་ལས་སྤྱི་ཚུ་ མར་ཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དེང་སང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་བསྐྱར་སྦྱོང་དང་སྐྱབས་སྟོན་འགོག་དང་ མི་ཚོ་ཉམས་གསོའི་ལས་རིམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཞིན།

འབྲུག་གི་བརྩི་མཐོང་དང་ ལམ་སྲོལ་སྲོལ་ཁྱུ་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་གི་འབད་ཚུལ་དང་ མ་འོངས་ན་གཞོན་ཚུ་གི་ གཤམ་གཏོགས་ཐོག་ལས་ ལེགས་སྦྱོང་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྟོན་མི་འབྲུག་མི་ཚུ་ རང་གི་ཞེན་གཅེས་དང་དོ་རྟགས་ ཡར་བྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གི་གཞུང་ཚབ་ལས་ཁང་དང་སྐྱེ་ཚབ་ དེ་ལས་ དོན་གཙོད་ཡིག་ཚོང་ཚུ་གིས་ འགོ་འདྲན་འཐབ་མི་ལམ་སྲོལ་གྱི་དུས་སྟོན་དང་ དཔལ་ འབྱོར་ལས་སྤྱི་ཚུའི་ནང་ གཤམ་གཏོགས་འབད་བཙུག་ནི་ཞིན།

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ མི་སེར་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཚུའི་དོན་ལུ་ སློབ་ཐོག་ཉེན་ཁ་ལས་ལྷོག་ ཤུགས་འབད་ཚུགས་པའི་ཁར་ ཉེན་སྲུང་ཅན་དང་ སློབ་གཏང་ཚུགས་པའི་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གནས་སྐྱད་ས་ སྤྱིང་སྤྱི་ཅིག་བཟོ་ནི། གནད་གཤམ་ ཆེ་བའི་བདེ་དོན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡོངས་ཚོང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ཐབས་བྱས་དང་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྐྱིག་གཞི་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ འབྲུག་གི་ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ གི་ལྷོགས་ཐུབ་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཞིན།

གཞི་སྒྱུར་དང་ རྫོག་གཏང་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོད་།

གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དང་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་ འཛོམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་བཟོ་ཞི་གི་ དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ གཞུང་སྐྱོད་ལེགས་ལྡན་འདི་ གཞི་རྩ་ཅིག་ཡིན། མདུན་སྐྱོད་འབད་ བཞིན་དུ་ཡོད་རུང་ རུས་ཤུགས་ཅན་ རྒྱབ་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་གཞུང་སྐྱོད་ཚུ་བརྩིས་པའི་ གཙུག་སྡེའི་ལྷོགས་རྒྱབ་ཡར་དྲག་གཏང་ དགོས་ཡོད། མཐར་འཁྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱབ་འབྲས་དེ་ཡང་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་དང་ ལུ་སྡེ་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོད་གནས་ཚད་ག་རའི་ རང་ལས་པར་ རོན་སློན་ཅན་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་བདག་དབང་དང་གལ་ཅན་ལུ་ རག་ལས་པ་ཡིན།

དོན་སློན་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོད་ལེགས་ལྡན་ལུ་ བར་ཚད་རྒྱབ་མི་གནད་དོན་གཙོ་བོའི་གངས་སུ་ སྤིད་བྱས་མངམ་དང་བསྐྱར་བ་ དེ་ལས་ གནས་སྤྱད་གྱི་གནས་སྤྱད་ནང་ཁྱད་པར་ ལང་གནས་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཉུང་མི་དང་ རྫོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་སྤྱི་སྤྱི་མེད་མི་ཚུ་ ཚུད་པ་ཡིན། མི་ མང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ལུ་ ཐོ་ཐོག་མི་ རྒྱ་མཚན་དོ་མ་ར་ དཔུལ་ཁུངས་ཀྱི་རྩིས་ཁྲ་ བར་འགྲུང་དང་ རྒྱུན་སྦྱོད་རྩིས་ཁྲ་ཚད་མི་བརྩིས་ཏེ་ ཞི་གཡོག་གི་མི་སྡེ་བས་ཉམས་མི་དང་ རྒྱ་བྱབ་དཔལ་འབྱོར་རྩ་བརྟན་མེད་མི་ཚུ་ ཚུ་གྲང་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན། ཐོ་ཐོ་འདྲ་མཉམ་མེད་མི་དང་ གནས་གཤིས་འགྱུར་བའི་གནད་སྐྱོན་ རྒྱུན་དན་གྱི་ཉེན་ཁ་བྱ་སྤྱི་གཉུང་མི་ དཔུལ་ཕོངས་དང་ འདྲ་མཉམ་མེད་པའི་གནས་སྤྱད་སྐྱོན་ བརྩིས་ པའི་ ཆ་མ་སྤོམས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་དང་ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ བར་འཇུག་འབད་དགོས་ ཁག་ཆེས་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་མང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ལུ་ ཚོར་སྤྱད་དང་སློག་གཏང་ ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡང་ དཔུལ་འབྲེལ་ཚུལ་མཐུན་མེད་ མི་དང་ མཁོ་སྤོག་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ནང་ འབྲེལ་བ་འབྲུབ་མི་ ལྷོགས་རྒྱབ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་ བརྟན་དེས་མེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ ལུགས་ཀུན་སྦྱོད་ཀྱིས་རྩོད་བཤེར་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་མེད་པ་བཟོ་མི་ གནས་སྤྱད་རིམ་ལུགས་གཅིག་བསྐྱོམས་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དྲང་ཁྲིམས་ ལས་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཕྲིས་སོ་བའི་སྐྱོན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ དན་ལྷན་ལུ་ཞུགས་མི་ཡར་ལང་སོང་མི་ལུ་བརྟེན་ཡིན།

རྒྱབ་འབྲས་གཙོ་བོ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ “དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་དང་ མི་ཚའི་གནས་སྤྱད་སྤུངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ དོན་ལུ་ གཞི་སྒྱུར་ཅན་དང་ རྫོག་གཏང་ཚུགས་པའི་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་ཅིག་” བཟོ་ཞིའི་དམིགས་ཡུལ་སྦྱེད་པ་ཡིན། དམིགས་གཏང་འདི་ ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་མི་མང་ལུ་སྡེ་གཞི་སྒྱུར་དང་ གཞུང་སྐྱོད་དོན་སློན་ཅན་དང་ འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ ལྷོགས་རྒྱབ་བཟོ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཙུག་སྡེ་ཚུའི་ ལྷོགས་རྒྱབ་རྒྱ་སྦྱོད་གཏང་ནི་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱབ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འགྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཡིན།

རྒྱབ་འབྲས་ ༡ པ་གིས་ མི་མང་ལུ་སྡེ་དེ་ མཁམ་རིག་ཅན་གྱི་རྒྱབ་འབྲས་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ལས་ཚབ་གཞི་སྒྱུར་དང་ དོན་སློན་ཅན་གྱི་ གསལ་སྤྱོད་ འགན་འཁྲི་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་རུས་ཤུགས་ཅན་སྡེ་འཛོན་སྐྱོད་འབད་བའི་གཞི་སྒྱུར་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་མི་ཡིན། རྒྱབ་འབྲས་འདི་འགྲུབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་འབྲས་ཡང་ན་ ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་། ༡༽ རུས་རྩལ་ཅན་ ཡོངས་ཚད་ རོས་ ལེན་ཅན་དང་ རྒྱབ་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་གཞུང་གི་སྤིད་བྱས། ༢༽ སེམས་ཤུགས་ཅན་ རིག་པ་གསལ་དྲགས་དང་ དེ་ལས་ རྒྱབ་ འབྲས་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ མི་མང་ལུ་སྡེ། ༣༽ ལུགས་མཐོང་ཅན་གྱི་ སྤིད་བྱས་དང་ འཆར་གཞི་ དེ་ལས་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ཀྱི་དོན་

ལུ་གནས་སྤྱད་དང་ཚིམ་དཔྱད་ཚུ་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དང་ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་བཟོ་ནི། (༥) གཞི་སྐྱར་ལུ་འབད་བཟོན་བསྐྱེད་པའི་
ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ལམ་ལུགས་སྦྱིད་སྦྱི་བཟོ་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་ ༢ པ་གིས་ ཡོངས་ཚང་ རོན་སློན་ཅན་དང་འཐོབ་ཚུགས་པའི་ དྲང་ཁྲིམས་ དྲངས་གསལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་གྱི་རིང་ལུགས་
དེ་ལས་ མི་མང་གིས་བདེ་མ་ལུན་པར་ལུས་མི་ཚུ་ བདེ་ལུན་ཚུགས་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་གྱི་གཙུག་ལྷན་ཚུ་ སྦྱིད་སྦྱི་
བཟོ་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་ཨིན། གྲུབ་འབྲས་འདི་འགྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ གྲུབ་འབྲས་ཡང་ན་ ཐོན་འབྲས་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་། ༡) རོན་སློན་ཅན་དང་
མི་མང་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་དྲང་ཁྲིམས་ལས་སྡེ་དང་ ༢) རང་སེའི་ལཱ་འགན་ཚུ་ རོན་སློན་ཅན་སྡེ་ འབག་ནིའི་དོན་ལུ་ སྦྱི་
ཚོགས་གྱི་འབྲས་མི་དང་ འགན་གནས་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ། གཞི་སྐྱར་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ལས་རིམ་དང་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་གྱིས་ མཉམ་ཐུབ་ཐོག་ལས་
ཕྱོགས་སྡེ་བ་བཞི་ག་རའི་ནང་ལས་པར་ ལོ་ལཱ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་འདི་ རོན་སློན་ཅན་ཅིག་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་བཅུག་ནི་ལུ་བཟོན་ནི་ཨིན།
གཞི་སྐྱར་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ལས་རིམ་གྱིས་ རོས་ལེན་ཅན་ དྲངས་གསལ་ཅན་དང་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་སྦྱིད་བྱས་བཅུམ་ནི་དང་ རྒྱ་མཚན་
ལུན་པའི་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་ཚུ་ཚུད་པའི་ གཞུང་སྐྱོང་གི་གཞི་བཤོད་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ རང་རྒྱུད་སྡེ་མེན་པར་ལཱ་སྡེ་ག་རའི་ནང་ལས་པར་
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་བཟོན་ལུགས་དང་ ཐོན་ལུངས་དང་མཁམ་རིག་ཚུ་ གང་དྲག་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ འཕུལ་རིག་རོས་ལེན་འབད་ནི་གི་
དམིགས་གཏང་སྦྱེད་པ་ཨིན། གྲུབ་འབྲས་འདི་གིས་ ལས་རིམ་དང་ལས་སྡེ་ཚུ་ལག་ལེན་ནང་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་དང་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྡེ་
བཟོ་ནི་དང་ བསམ་བཞོན་དང་འགན་འཁུལ་ཡར་དྲག་གི་དོན་ལུ་ བརྟན་བརྩུབ་གྱི་འགན་ཁུར་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་
དང་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ཚུ་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་མ་ཨིན།

ལས་རིམ་འདི་གིས་ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་ལཱ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི། ༡) མི་མང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤྱོད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་འཛོན་
སྐྱོང་རུས་ལུགས་ཅན་སྡེ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་རུས་སྤོབས་ཅན་གྱི་ མི་མང་ལཱ་སྡེ་ཅིག་ གཞི་བཅུགས་འབད་ནི། ༢) ཁྲིམས་གྱི་རིང་
ལུགས་དང་ དམངས་གཙོའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་གྱི་གཙུག་ལྷན་ཚུ་སྦྱིད་སྦྱི་བཟོ་ནི། ༣) ཡོངས་ཚང་དང་ ཆ་ཚང་
གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷ་མང་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ གཙོ་བོར་གཞུང་ནི། ༤) སྐྱབ་བྱེད་གཞིར་བཞག་ལུ་
གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལུ་ གནས་སྤྱད་གནས་སྤངས་རིམ་ལུགས་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི། ༥)
གཞུང་སྐྱོང་དང་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤྱོད་ཚུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྡེ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་འཕུལ་རིམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་
དང་ དར་བྱུབ་གཏང་ནི་ཨིན།

ཨང་ཅན་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་ ལྷོག་
ལུགས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཅིག་སྡེ་བཟོ་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་སྦྱེད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ ༡) ཡོངས་ཚང་ལུན་པའི་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་
དྲག་གཏང་ནི། ༢) ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་གཏང་ནི། ༣) བན་རུས་ལུན་པའི་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ མི་སྡེ་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་
༤) ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་མི་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་ མ་ཅུ་བཅུགས་ནི་ཚུ་ཨིན། ཐབས་བྱས་མཚུགས་འདི་ འབྲུག་གི་ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་ལས་

རིམ་གྱི་གྲོས་གཞིའི་དོན་ལུ་ གཞི་རྟེན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ དེའི་ནང་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་མི་གཙོ་བོ་ཚུ་གི་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་
རིག་ཐུལ་ལྡན་པའི་ཡང་གནས་ཅན་གྱི་མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ ཁྲིམས་ལུགས་གསར་བཟོ་ནི་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ཚུ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཞིབ་
འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་ ཡར་བྱུ་གཏང་ནི་ཡིན། ལྷོ་མང་ལས་རིམ་ཅིག་སྟེ་ འགོ་འདྲེན་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ལྷོགས་སྟེབ་
བཞེག་པའི་ནང་ལས་པར་དང་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ ཐོན་འབྲས་ཚུ་བཏོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ བད་
ཀར་དུ་ བན་འདེབས་འབད་ནི་ཡིན།

ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི།

མཐར་འཁྲོལ་ཅན་གྱི་ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ནང་ ས་གནས་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་གཏང་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གོང་འཕེལ་ལས་
སྤུ་ཚུ་གི་ འཆར་གཞི་བཅུམ་ནི་དང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་རང་དབང་ཡར་ལེན་འབད་མི་དེ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
གཙོ་རིམ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་མཐུན་དང་མཉམ་འབྲས་འཕྲོ་མཐུན་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་ཚུ་ ལོ་
ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ས་གནས་གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་གཙོ་བོ་བདུན་བཟོ་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ འཆར་གཞི་དོ་མ་ཚུ་དང་
གཅིག་བསྐྱོམས་འབད་མི་དེ་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ཚུ་ སེལ་ཐབས་འབད་ཚུགས་པ་མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ གི་ནང་འཁོད་
ལུ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དམིགས་ལུ་ རྒྱ་ཆེ་སྟེ་འགྲུབ་ནི་ལུ་ བན་འདེབས་
འབད་ཚུགས་ནི་ཡིན།

ས་གནས་གཞུང་གི་ ཐབས་བྲུས་ཅན་གྱི་གཙོ་རིམ་ཡིན་མི་ ས་གནས་གཞུང་གི་ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ་བདུན་ཡང་ ༡༽ ས་གནས་ནང་འཁོད་
དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ལོ་བཟོ་ནི། ༢༽ ལྷོ་མང་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཐུལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། ༣༽ ས་གནས་ནང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་ འཕྲོད་
བསྟེན་དང་པན་བདེ་ཡར་བྱུ་གཏང་ནི། ༤༽ ས་གནས་ནང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལྷུང་བརྟེན་
ཅན་སྟེ་བཟོ་ནི། ༥༽ ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་ཚུ་ནང་ རྒྱན་རན་གྱི་ཉེན་ཁ་འཛིན་སྐྱོད་དང་ ཉེན་སྲུང་དོན་སྲིད་ཅན་བཟོ་ནི། ༦༽ ལམ་སྟོལ་དང་རོ་
རྟགས་སྤྱི་ལོ་བཟོ་ནི། ༧༽ མི་སེར་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྟེ་ མཁོ་སྤྱོད་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན། དེ་
གུར་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ བཏོ་བཀའ་འབད་ནི་ལུ་ བན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་གི་ཐད་ཁར་ རྟེན་འོག་དང་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ དེ་ལས་ རྫོང་ལག་གི་དོན་ལུ་
སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་ཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཀྱི་ དཔོན་མཁོ་ཚུ་ཡང་ དོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་ཡིན།

ས་གནས་ནང་ དཔོན་མཁོ་ཆེ་བའི་ གོང་འཕེལ་ལས་སྤུ་ཚུ་ སེལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བད་བདེན་དང་ བདེ་བཟང་གསལ་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་
གི་གོང་འཕེལ་དཔོན་མཁོ་ཚུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་དོན་སྲིད་ཅན་སྟེ་ བཏོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ལུ་ བསྐྱར་བཟོ་
འབད་ཡོད་པའི་ཐོན་ཁུངས་བཏོ་བཀའ་གཞི་བཏོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ས་གནས་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ ཡོངས་
བསྐྱོམས་དདུལ་ཀའ་ས་ཡ་ ༢༢.༠༠༠ བཏོ་བཀའ་འབད་དེ་ཡོད། ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གིས་ ལག་ལེན་གཙོ་བོར་འབབ་མི་ གཞུང་ལྟེ་བ་
དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རང་སེའི་འཆར་གཞི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་གཉིས་ཆར་ ལག་ལེན་འབྲེལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འགན་ཁུར་ཐོགས་
ཡིན། ས་གནས་གཞུང་ལུ་ དབང་ཚད་བྱིན་ནི་དང་ ས་གནས་གཞུང་དང་ གཞུང་ལྟེ་བའི་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་ཡར་བྱུ་དེ་

གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ དོན་སྲིད་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོད་དང་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ དེ་ལས་ དེའི་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འཚོ་བའི་གནས་
ཚད་ཡར་བྱུག་བཏང་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་གི་ དམིགས་ལུ་སྦྱོང་བ་ཞིན།

དངུལ་ཁུངས་མཐོང་སྐྱོད།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ དངུལ་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ དམིགས་གཏང་འདི་ བག་ཟོན་ཅན་གྱི་དངུལ་འབྲེལ་རྒྱུན་སྐྱོད་དང་ རྒྱ་ཁྱབ་
དཔལ་འབྱོར་ཕྱོད་བརྟན་བཟོ་བའི་ཁར་ རུས་ཤུགས་ཅན་དང་ཆ་ཚད་བའི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་ཕར་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཞིན། དམིགས་གཏང་གཙོ་
བོ་ཚུའི་ནང་ འཆར་གཞི་གི་གནས་ལུ་འདི་ནང་ འཆར་དངུལ་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ སྤྱི་སྤྱོམས་ལུ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་
ལས་ བརྒྱ་ཆ་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་བཞག་ནི་དང་ ལལ་ལས་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ལས་ལྷག་
སྟེ་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱུ་བརྟེན་སྒོ་གཤམ་མིན་པའི་བྱ་ལོན་དེ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ འོག་རྒྱ་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་ཚུ་
ཚུད་པ་ཞིན། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་དོན་ལུ་ རང་འཁོད་འོང་འབབ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༢༧.༣༤༦ དང་ གནང་སྤྱིན་མ་དངུལ་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༥.༠༠༠ གླེ་ ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྡོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༥༢.༣༤༦ ཚོད་རྩིས་བཏོན་ཡོད་པ་ཞིན། ལལ་གྱི་
འོང་འབབ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༣༠.༦༢༣ དང་ ལལ་མིན་འོང་འབབ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༢.༧༢༣ ཚོད་རྩིས་བཏོན་ཡོད་པ་ཞིན།

རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་ རྒོ་གས་རམ་སྲོམ་སྟེ་ཐོབ་མི་ ལྷིའི་གནང་སྤྱིན་མ་དངུལ་ཚུ་གིས་ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀྲམ་འབད་ནི་ལུ་ ལྷན་ཐབས་སྲོམ་
སྟེར་འབད་ཨ་ཞིན། རྒྱུན་སྐྱོད་ཟུང་འགོ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༦༧.༢༤༣ དང་ གསར་སྐྱབ་ཟུང་འགོ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤༥.༠༠༠
བཅས་ ཟུང་འགོ་ཡོངས་བསྡོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༡༢.༢༤༣ ཚོད་རྩིས་བཏོན་ཡོད་པ་ཞིན།

དངུལ་འབྲེལ་རྩིས་ཚད་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥,༩༣༤ ཚོད་དཔག་བཏོན་མི་འདི་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༩༧
དང་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་རྩིས་ཞིན།

འཆར་གཞི་གི་དུས་ཡུན་མཚུགས་བསྟུ་བའི་སྐབས་ལུ་ མི་མང་གི་བྱ་ལོན་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༧༤.༤༡༩ ཚོད་རྩིས་བཏོན་མི་འདི་ རང་
འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༤.༤ དེ་ཅིག་གི་རྩིས་ཞིན། བྱ་ལོན་མང་ཤོས་ར་ ལྷི་འབྲེལ་གྱི་བྱ་ལོན་ཞིན་མ་དང་ དམིགས་བསལ་
གྱི་ རྒྱུ་བརྟེན་སྒོ་གཤམ་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་ཞིན་མ་ལས་ འཆར་གཞི་གི་དུས་ཡུན་ནང་ ལྷི་འབྲེལ་གྱི་བྱ་ལོན་ལས་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་
ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་ ཚོད་དཔག་འབད་མི་འདི་ མར་བབས་འགོ་ཡོད་པ་ཞིན།

འཆར་གཞི་ལག་ལེན་ ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ལག་ལེན། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་མཐར་འཁྲོལ་ཅན་སྟེ་ འབྲུང་ནི་འདི་ ལག་ལེན་ནང་ དུངས་གསལ་དང་
འཛོན་ཐང་ དེ་ལས་ འགན་འཁུལ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་མི་ ཐབས་བྱས་དང་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ཚུ་གིས་ གཞི་རྟེན་འབད་དེ་ དོན་སྲིད་ཅན་གྱི་ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ རག་ལས་པ་ཞིན། དེ་འབད་ཨ་ལས་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ གསོ་བ་དང་ཤེས་
རིག་གི་ཞབས་ཏོག་ཚད་ལྷན་བཟོ་ནི་ གཞུང་གི་འགན་ཁུར་ཚུ་ འཇམ་ཏོང་ཏོང་བཟོ་ནི་དང་འབྲེལ་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ གཞི་

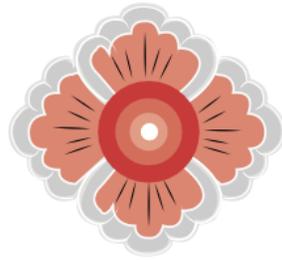
རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གོང་འབྲེལ་གཏང་ནི་དང་། སྐར་སྡེ་གི་གྲུལ་གཏོགས་ཡར་དྲག་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ ཡུན་རིང་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་
དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ཡང་། གཅིག་བསྐྱོམས་འབད་དེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྡེ་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་འཛུགས་ཅན་སྡེ་ མཁོ་སྤོང་འབད་ཚུགས་ནི་དང་།
ལག་ལེན་འཛུགས་ཅན་སྡེ་ འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལོ་ལྟམ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ རྒྱབ་འགལ་ ཡང་ན་ གཅིག་གིས་གཅིག་
ལུ་ མ་མཐུན་པར་ཡོད་མི་སྲིད་བྱས་ཚུ་གི་ དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་ཨིན། ལཱ་ལུ་འཛུགས་སྐྱོང་དང་ འགན་འཁུན་བཀའ་ནི་འདི་ བར་མཚམས་ལུ་
བདེ་སྤྱི་འབད་བརྟུབ་པའི་ ལོ་བསྟར་ལཱ་གི་འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི་དང་། དམིགས་གཏང་བཟོ་ནི་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ འཆར་གཞི་གི་དམིགས་
གཏང་ཚུ་གི་ ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བའི་ བསྐྱབ་སྟོན་འབད་ནིའི་ཐབས་ལམ་འདི་གིས་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ རང་སེའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ འགྲུབ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་ནི་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་དང་ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུན་ནང་ རྒྱབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་བརྟེན་དང་མཐུན་པའི་ རྒྱབ་འབྲས་ཚུ་གི་གཞི་
བཀོད་ཀྱིས་ ལས་སྡེའི་འགོ་འཛུགས་ལུ་ ལོ་བསྟར་དམིགས་གཏང་ཚུ་འགྲུབ་ནི་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འཆར་གཞི་གི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་ འགྲུབ་ཚུགས་པ་སྡེ་ བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་འཁུན་པའི་བརྟེན་བཟོ་ནི་ཨིན།

ལྟ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ། ལོ་ལྟམ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་མཐའ་འཁྲོལ་ཅན་ཅིག་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་
ས་གནས་གཞུང་གི་ རྒྱབ་འབྲས་གཙོ་བོ་ཚུན་གྱི་གནས་རིམ་མ་འདྲུལ་ཚུའི་ནང་ རྒྱབ་འབྲས་ལམ་སྟོན་འབད་མི་ རུས་ལུགས་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ལྟ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན།

འགན་འཁུན་ལྟ་རྟོག་གི་གཞི་བཀོད་ལུ་ གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ལོ་ལྟམ་
འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་གྲུབ་འབྲས་ཁུམ་རིས་ནང་ གསལ་བཀོད་ཡོད་པའི་ རྒྱབ་འབྲས་ཀྱི་འཇམ་ཚད་ཐོག་ལས་ འགན་འཁུན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཀྱི་དམིགས་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལོ་བསྟར་དང་བར་མཚམས་ དེ་ལས་ མཐའ་མཐུག་གི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་ འགོ་
འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན། དེའི་ཕྱི་ཕྱོད་ལུ་ འཆར་གཞི་འཆར་དེའི་དང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་
ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲེན་ཡིག་ཚང་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ ལོ་བསྟར་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དེའི་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ ལས་
འགུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ ལྟ་རྟོག་འབད་ནི་ཨིན།

དབྱེ་ཞིབ་འདི་ འགོ་འདྲེན་རྒྱུ་ཆེན་བཞིའི་ཚོགས་ཚུང་ ལས་སྡེ་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་འཛུགས་ཚུ་གི་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་བཟུམས་ཡོད་
པའི་ དབྱེ་ཞིབ་འཆར་གཞི་དང་ འབྲེལ་འགན་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ལུ་ གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་འབད་ནི་ཨིན། མི་སྡེའི་འགན་འཁུན་འདི་ ལས་
འགུལ་མཁོ་སྤོང་ནང་ དུངས་གསལ་དང་དོན་སྤོང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ མི་སེར་གྲུལ་གཏོགས་རྩིས་པའི་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་གིས་ རྒྱ་
ཆེན་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ ཡར་དྲག་ཅན་ཅིག་སྡེ་བཟོ་ནི་ཨིན།

ལེབ་དང་པ།

པོ་སྒྲིབ།

༡.༡ རྒྱལ་ཁྲུངས།

༣ འབྲུག་གིས་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་ བསྟར་སྤོང་གྱི་དོན་ལུ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞིའི་ གཞི་བཀོད་དང་འབྲེལ་ཁྲུང་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་དང་པ་ འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༦ པ་མཇུག་བསྟུ་མི་དང་འབྲེལ་ ད་ལྟོ་ཚུན་ ཚོད་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་ཉ་ཡོད་པ་ཨིན། དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ གནས་སྟངས་དང་ དགོས་མཁོ་ དེ་ལས་ གོ་སྐབས་ཚུ་ བསྐྱར་བ་འགྲོ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ སྤྱི་ཟླ་ ༧ པ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ སྤྱི་ཟླ་ ༦ པ་ཚུན་) བརྩིས་པའི་ ཡུན་རིང་(༢༠༢༢-༢༠༣༢) གི་ ཐབས་བྱས་དང་ ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་གཞི་རྩ་ཚུ་གིས་ལམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༣༢ ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ཡུན་རིང་དམིགས་ལུལ་ འབབ་ཁྲུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ འབྲུག་ཐབས་གྱི་རྒྱལ་ སྐྱོར་ལུ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༤ པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

ཐབས་ལམ་འདི་གིས་ འཆར་གཞི་གི་ལོ་འཁོར་མཇུག་བསྟུའི་ཟུལ་འབྲས་བུར་འབྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕམ་གྱི་ སྐྱོན་ཆ་ ཚུ་བཀག་སྟེ་ དམིགས་གཏད་སྟོན་སྟེ་བསྐྱེད་ཚུགས་པ་མ་ཚད་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་ཚུགས། དེ་གིས་མ་ཚད་ ལོ་ ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ བསྟར་སྤོང་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ འགོ་བཙུགས་མི་ མི་ མང་ལཱ་སྟེ་གཞི་སྐྱར་ཐབས་ལམ་དང་མཐུན་སྟེ་ མཉམ་འབྲེལ་ཅན་གྱི་ རྩོགས་སྟེབ་བཞིའི་ཐབས་ལམ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ འབད་མ་ལས་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དམིགས་གཏད་དང་ ཟུལ་འབྲས་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྡེ་ ཉེན་སྲུང་ དེ་ ལས་ གཞུང་སྐྱོང་ཟེར་ རྩོགས་སྟེབ་ཁག་གི་ མངའ་འོག་ལུ་ཨིན་པའི་ གཞུང་གི་ལས་སྟེ་བསྐྱར་བཟོ་དང་ མཐུན་སྐྱིལ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་འཆར་གཞི་གི་ དམིགས་གཏད་དང་ཟུལ་འབྲས་ཚུ་ འབྲུག་ཐབས་ལུ་ ལས་སྟེ་སྟེ་བ་དང་ས་གནས་གཞུང་ དེ་ ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་མཉམ་ཁུབ་གྱི་འབད་བཟོན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་བརྒྱུད་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ལོ་ལྔའི་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་འཁོད་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་དང་སྐྱེ་མང་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན་ཚུ་ བན་ཚུན་གཅིག་མཐུན་ཐོག་ལས་འབྲུག་ཐབས་ལུ་ ལཱ་ སྟེ་ག་ར་དང་ དམིགས་བསལ་ལས་སྟེ་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་དང་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གཞི་རྟེན་ གཙོ་བོ་ཚུ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལས་སྟེ་རོ་རྒྱུད་དང་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གི་ དུས་རྒྱུན་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་ འཆར་ གཞི་གི་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན།

ཡུན་རིང་གི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཞི་བཀོད་དང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་འཆར་གཞི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༢ པ་ལས་འགོ་ བཙུགས་ཉེ་ གཞུང་གི་རྩོགས་སྟེབ་བཞི་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ བརྩམ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་བསྐྱར་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ འབྲུག་གི་མི་ སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་དང་ གཙུག་སྟེ་གཞི་སྐྱར་ལུ་ རྒྱུད་སྐྱེལ་འབད་བའི་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འབྲེལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ གོང་འཕེལ་ཅུང་ སྤུ་འགྲོ་བའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་གངས་སུ་ལས་ མཐར་འཁྲོལ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ རོས་འཛོན་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་ གནས་ཚད་འདི་ནང་ར་ བཞག་ཚུགས་པའི་ གཞི་སྐྱར་གྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཨིན།

7.2 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཤར་ཕྱོགས་ཉི་མ་ལ་ཡ་ལུ་ཡོད་པའི་ སློབ་ས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་མཁོ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཤར་ཕྱོགས་དང་ ལུབ་ཕྱོགས་ དེ་ལས་ ལྷོ་ཕྱོགས་ལུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ བྱང་ཕྱོགས་ལུ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ས་མཚམས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ས་ཆའི་མཐོ་ཚད་ མི་ཏར་ 700 ལས་ 2,400 ཚུན་དང་ ས་ཆ་གི་ལོ་མི་ཏར་གྲུ་བཞི་ 34,300 དེ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གནས་གཤམ་གནས་སྤངས་ཀྱི་ ས་ཁོངས་མ་འདྲུལ་ལག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཚད་དང་རྒྱ་གཤམ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་ བསི་ལ་རྒྱ་སྤོངས་པའི་དབུས་ཕྱོགས་ དེ་ལས་ བྱང་ཕྱོགས་ལུ་རི་བརྒྱུད་ས་ཁོངས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 2020 ལུ་ ཞུམ་ལྷུ་ 323,473 དང་ མོ་སྤྱེས་ 200,277 བརྩམ་ཏེ་ མི་རྣོབ་ས་ཡོངས་བསྟོམས་(ཚོད་དཔག་) 222,220 ཡོད་པ་ཡིན་མཁོ་དང་ མོ་མའི་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་ཚད་ལྗིང་འདི་ ལོ་ཚད་ག་རའི་ནང་ 7.7 ཡིན། མི་རྣོབ་ས་བརྒྱ་ཆ་ 27 དེ་ཅིག་སྤྱེས་ལོ་ 20 འོག་རྒྱ་འབད་མི་ཡིན་མཁོ་དང་ དེ་འི་ནང་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ 22 དེ་ཅིག་ སྤྱེས་ལོ་ 70 དང་ 75 གི་བར་ན་འབད་མི་ གཞོན་སྤྱེས་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ འབྲུག་གི་མི་རྣོབ་ས་བརྒྱ་ཆ་ 45 ལྷག་ཅིག་ གཞུམ་ལ་ལུ་ སྤྱོད་མི་ཡིན་མཁོ་ལས་ འབྲུག་གི་མི་རྣོབ་ས་མང་ཤོས་ར་ བོད་གསལ་ནང་ར་ སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་ 2004 ལུ་ མི་རྣོབ་ས་བརྒྱ་ཆ་ 30.5 ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2012 ལུ་ མི་རྣོབ་ས་བརྒྱ་ཆ་ 32.5 ལུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་ནི་དེ་གིས་ ནང་འཁོད་གནས་སྤོད་ ཁོ་ཚོ་གས་བོད་འཕེལ་སེང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་དབུལ་ཀྱམ་ཐེར་འབྲུམ་ 222.47 དང་ མི་རེའི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ ལུ་ཞེས་ཁི་ 3,433.03 རེ་ ཡོད་པ་སྟེ་ ཚོད་དཔག་བཏོན་ཡོད་པ་ཡིན།

ཡིན་ཅུང་ ནང་འཁོད་གནས་སྤོད་ ཁོ་ཚོ་ཁར་འགྲོ་མི་གི་གྲངས་ལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 2004 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 30.5 ཡོད་མི་ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2012 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 32.5 ལུ་ ཡར་སེང་སེང་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 45.5 ལུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་འོང་ཐེར་བའི་ ཚོད་དཔག་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ སློབ་མེ་དང་ སོ་ནམ་ལུ་གཞི་བཞག་པ་ཡིན་མཁོ་ལས་ ལོ་རོ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་བྲགས་སྟེ་སེང་ཡོད་པ་བཞིན་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་དེ་ དབུལ་ཀྱམ་ཐེར་འབྲུམ་ 222.47 དང་ མི་རེའི་འོང་འབབ་དེ་ དབུལ་ཀྱམ་ 3,433.03 ལུ་ སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 1902 ལུ་ གཞི་བཙུགས་གནང་བའི་ རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2004 ལུ་ དམངས་གཙོ་འོ་རྩ་འཛིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ལུ་ ལེགས་སྦྱར་མཚན་མི་འདི་ གསེར་འོ་རྩ་བ་ལས་གནང་བའི་ ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཕུག་ལུ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན།

1 རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དབུས་བོད་འཛིན་(2019)། འབྲུག་གི་མི་རྣོབ་ས་ཚོད་དཔག་2012-2022།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ ཁྲིམས་བཟོའི་གཙུག་སྡེ་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ འདི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱུ་པོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྡེ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་འདི་ སྤྱི་དོན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ གཙུག་སྡེ་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ གཙུག་སྡེ་འདི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཁང་གི་ ལཱ་འགན་འབག་
མི་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ནང་ རྫོང་འགག་ ༢༠ ལས་བཅག་འབྲུ་གྲུབ་མི་འབྲུས་མི་ ༢༠ དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ བསྐོ་བཞག་གནང་མ་འབྲུ་གནང་མི་ མཁས་ལྡན་གྱི་འབྲུས་མི་ ༥ ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ནང་ འབྲུས་མི་ ༧༢
ཡོད་པ་དང་ འབྲུས་མི་རྒྱ་ འདེམས་ཁོངས་ ༧༢ ལས་ བཅག་འབྲུ་འབདམ་ཡིན། འབྲུས་མི་རྒྱ་གིས་ ཁྲིམས་བཟོ་དང་ལྷ་རྟོག་ དེ་ལས་ རོ་
ཚབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ འབག་པ་ཡིན།

སྤྱི་ཚོགས་ ༧ པའི་བཅག་འབྲུ་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ཟླ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༩ ལུ་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ཡོད་པ་དང་ བཅག་འབྲུ་ནང་ རོ་འགྲན་འབད་
མི་ སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་ ༥ གི་གྲས་ལས་ མི་སེར་དམངས་གཙམ་ཚོགས་པ་འདི་ གཞུང་སྐྱོང་དང་ བྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་འདི་ ལྷོག་
ཕྱོགས་ཚོགས་པ་སྡེ་བཅག་འབྲུ་གྲུབ་ཡོད་པ་ཡིན།

༡.༣ བོད་འཕེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་གཞི་ཅན།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་འདི་ འབྲུག་གི་བོད་འཕེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་གཞི་ཅན་ཅིག་ཡིན། བསྐྱར་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ འགོ་
བཙུགས་ཁམས་ཅིག་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དཔལ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་རྒྱལ་མཚོག་གིས་
མི་སྡེའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡོངས་ཚང་ཅན་དང་འགན་འཁུན་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལུ་ ལྷག་པར་དུ་གཙོ་བོར་གཞུང་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ གསུང་
པའི་སྐབས་ ལག་ལེན་འཐབ་གནང་ཅུག། རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱོད་ཡོངས་འབོར་གྱིས་མཚོན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་རྒྱུ་མ་གཅིག་གིས་
ཡར་རྒྱས་བོད་འཕེལ་འགྲོ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་ཚོས་ཚང་མི་རྒྱུགས་ཟེར་བའི་ དོན་སྟོན་ཡིན།

དམིགས་བསལ་དུ་ སློབ་གྲྭ་དང་ གསོ་བའི་སློན་ཁང་ དེ་ལས་ འཁོར་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་རྒྱུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་
ལོ་རོ་བཅུ་ཟླ་ག་དང་པའི་ཤུལ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱུངས་ མི་སྡེའི་ཡར་རྒྱས་ ལམ་སྲོལ་བོད་
འཕེལ་རྒྱུ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞི་བཞུགས་ཀྱིས་སྟེགས་པའི་གཞི་འབྲུམ་ལུ་ གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་ཆ་
སྟོམས་བཟོ་ནི་ལུ་ བཙོན་ལུགས་བསྐྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། གནད་དོན་དེ་རྒྱུ་ ལོ་ལཱའི་འཆར་གཞི་གི་བོད་འཕེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ག་རའི་ནང་ གཙོ་རིམ་
ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཅིག་སྡེ་ བཙུ་འཛོག་འབད་ཡོད་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་འདི་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཚེན་མོའི་ནང་ གསལ་བཞོན་འབད་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་པ་ བཀག་ཆ་མེད་པའི་
དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་འདི་གིས་ མི་སྡེ་དང་ རྒྱུ་ལྡན་གནས་སྐྱུངས་ དེ་ལས་ འབྲུག་མི་གི་སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་རྒྱུ་ གནོད་སྐྱོན་
མི་འབྱུང་ནིའི་འགན་ཁུར་འདི་ རྒྱལ་ཁམས་དང་ སྤྱི་དོན་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ འབག་དགོ་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོ་འགོ་བཙུགས་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་

¹ འབྲུག་རྩ་ཁྲིམས་ཚེན་མོའི་ཙུ་ཚོན་༩-༢ པ་གིས་ "རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལུ་འབྲུག་རྒྱུགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡར་དག་གཏང་ནིའི་དོན་གཉེར་བསྐྱོད་དགོ།"

བའི་ ལྷན་ཚོས་ཚུ་ཙུ་བརྟན་བཟོ་ཚུ་གས་ཡོདཔ་མ་ཚད་ འཕྲལ་ཁམས་ཀྱི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་གི་ སྲིད་བྱས་དང་ ལས་རིམ་ཚུ་བཟོ་ནི་དང་ དེ་
ལས་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་ཚུ་ནང་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོདཔ་ཨིན།

སློམ་ ༡ པ། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོ།

ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བརྟན་ཞིབ་ཚར་གཅིག་འབད་མི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོ་དེ་གིས་ འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་
རིག་ འཚོ་བའི་གནས་ཚད་ སློམ་ལྷན་རིགས་སྣ་དང་ལྷོ་གུ་གས་ གཞུང་སྲོད་ལེགས་ལུན་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ དུས་ཚོད་ལག་ལེན་ མི་སྡེ་མཐུན་འབྲེལ་
ལས་སློམ་སྣ་མང་དང་ ལྷོ་གུ་གས་ལམ་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་ འཁོར་ལོ་རྣམ་དགུ་བརྟན་ཞིབ་འབད་ནི་ནང་ཕན་ཐབས་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་
སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་བརྟན་ཞིབ་སྣ་ལུ་ཚུ་ སྤྱབ་བྱེད་ལུ་གཞི་བཞག་གི་གོ་སྐབས་གཅིན་ནི་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་
དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོ་དང་ བརྟན་ཚུ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ནང་ མཉམ་སྲེབ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། ཐབས་ལམ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་
འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ བརྟན་ཚུ་གིས་ ཐོང་འཕེལ་གྱི་གནས་ཚད་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ ལས་སྣ་དང་ གོ་སྐབས་
ཐག་གཅིན་ནི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ ལམ་ལུགས་ལུ་ འགྲོ་ཚུ་གསུམ་ཨིན།

འབྲུག་གིས་ཐོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ གཞི་རྩ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་མི་འདི་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལུ་ འཛམ་
སྐྱིད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་གནད་ཡོད་པའི་ ཡུན་བརྟན་ཐོང་འཕེལ་དམིགས་ཡུལ་དང་ ཡུན་བརྟན་ཐོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བཟོ་བའི་གོ་སྐབས་
གཞི་ ༢༠༢༠ ཅན་མ་བཅུས་པའི་ འཛམ་སྐྱིད་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ སྲིད་བྱས་རྩམ་མི་ཚུ་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བརྟུག་སྟེ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ སྲིད་
བྱས་ཀྱི་གཞི་བཞོན་ཚུ་ནང་ཡང་ཚུད་ཡོདཔ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡུན་བརྟན་ཐོང་འཕེལ་
གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༡ པ་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣-༢༠༡༤) རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ་ཚུ་དང་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་
ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༢༣) ནང་ཡང་ ཡུན་བརྟན་ཐོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ གྲ་སྦྲིག་
འབད་བའི་སྐབས་ ལམ་སྟོན་ཅིག་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོདཔ་ཨིན། ད་རེས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ཡང་ དང་ལེན་འབད་བའི་ ལོ་
ངོ་བརྟུ་ལྷན་མཐུག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཡུན་བརྟན་ཐོང་འཕེལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ལས་སྣ་ཚུ་འབྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞི་རྩ་ཚུ་ཉེ་མ་བཟུམ་སྟེ་ར་
སྲིད་སྲིད་ བཟོ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁས་ལེན་གཞན་ཚུ་ཡང་ ཟུར་སྐྱབས་ ༣ པའི་ནང་ བཞོན་དེ་ཡོདཔ་བཟུམ་སྟེ་ འགྲོ་
བའི་ཐོབ་དབང་གི་ཐབས་ལམ་དང་ མང་ལུ་གས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་གན་ཡིག་ཚུ་ གཙོ་བོར་གཟུང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

7.2 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལོ་རྒྱུས།

མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་ལྟར་བཟང་པོའི་ལམ་སྟོན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་འདི་གིས་ ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཕྱག་གི་ནང་འཁོད་བཅུམས་ཏེ་ཡོད་པའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞིའི་ནང་ མི་སེར་ལུ་དང་ སྤྱིར་འཛོམས་སྤྱིད་གི་དོན་ལུ་ དེམས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཕན་ཅུས་ཅན་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་གི་རིང་ གོང་འཕེལ་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་པ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་ཚུ་གིས་ དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་སློབ་ལས་ གྲུབ་གཏོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ལྷག་གནང་མི་དེ་ བྱ་མི་ཡོངས་ཚོགས་ནང་ གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལུ་ རྒྱར་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ལུ་ རང་རྒྱུད་དང་ འབབ་ཁུངས་ཉུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ འགོ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལས་ འབྲུག་གི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱོད་ ཡོངས་འབོར་དེ་ སྤྱི་ལོ་ 1940 ལུ་ དུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ 7.072 ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ དུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ 222.678 ལུ་ ཡར་སེང་ སོང་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 1940 གྲུ་གུངས་ལས་ ལོ་བསྟར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གི་དཔྱད་སྟོན་མས་ཚད་གཞི་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ 70.9 ལུ་ ལྷོད་ཡོད་པ་ཨིན།⁹ འབྲུག་པའི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་ཉེན་མེད་པའི་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་སོང་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ རང་ལུགས་སོ་ནམ་ལུ་ལས་ རྒྱར་བརྟེན་སྟོན་མི་བཟོ་བྲལ་དང་ ཞབས་ཏོག་ལས་སྟེ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་པའི་ ལྷ་མང་དང་ དེང་སང་གི་ལུ་འབད་ཐངས་ཚུ་ལུ་ འགོ་ས་ཀྱིས་སྟེ་ འབྲུར་བཅོས་སོང་ཡོད་པ་ཨིན།

ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་མི་བཞེན་ག་རའི་ནང་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ རིན་མེད་སྟོང་པ་སྟེ་ བྱིན་དགོ་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་བཅིས་པའི་ མི་སྡེའི་ལུ་སྟེ་ཚུ་ལུ་ གཙོ་མི་རྒྱུན་མཐུན་བཟུང་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མི་ཚོ་གནས་སྤངས་དང་ གོ་སྐབས་ཚུ་ ཡར་ལྷག་རྒྱ་ཆེ་ལྷགས་སྟེ་ གཏང་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཤི་རྒྱེན་དང་ ན་ཚའི་ཚད་གཞི་མར་ཕབ་འབད་ཚུགས་མི་དེ་གིས་ ཚོ་ཚད་དེ་ སྤྱི་ལོ་ 1960 ལུ་ ལོ་ཚད་ 33 ལས་ སྤྱི་ལོ་2020 ལུ་ 22 དེ་ཅིག་ལུ་ ཡར་སེང་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།¹⁰ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ ཡོངས་ཁབ་ཅན་གྱི་གཞི་རྒྱུན་ཤེས་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མིའི་ གྲངས་ཁ་དེ་ཡང་ ཡར་སེང་འབྱོར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ད་ལྟོ་ ན་གཞོན་འབྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ཚད་གཞི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ 92.2 ལུ་ ལྷོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།¹¹

དབུལ་ཕོངས་མར་ཕབ་འབད་མི་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚད་ནང་ འབབ་ཁུངས་ཀྱི་དབུལ་ཕོངས་དེ་ སྤྱི་ལོ་ 2002 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 23.2 ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2012 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 6.2 ལུ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་དང་ གོང་གསལ་གྱི་དབུལ་ཕོངས་དེ་ ལོ་ལྷན་དེའི་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ 30.9 ལས་ བརྒྱ་ཆ་ 77.9 ལུ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཨིན།¹² སྤྱི་ལོ་ 2023 ལུ་ 72 པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ མཐར་འབྲོལ་གྱི་ཁྱད་ཚད་ཨིན་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་འབབ་ཁུངས་ཡོངས་འབོར་དང་ འགོ་བ་མིའི་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གནས་ཐོག་གི་ ལུ་

⁹ རྒྱུབ་དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཞོན་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་རྒྱུན་ལྷན་གནས་སྤྱད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ 22 (1940-2022) ཀྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་དཔྱད་སྟོན་མས་ཚད་གཞི།

¹⁰ འཛོམས་སྤྱིད་སྤྱི་ཚོགས་མི་རྣོབས་སྟེ་ཚད་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ འཛོམས་སྤྱིད་གོང་འཕེལ་བརྟེན་མཚོན།

https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.IN?locations=BT&most_recent_year_desc=false

¹¹ རྒྱལ་ཡོངས་ཉུམ་དཔྱད་བཞོན་འཛིན་(2022)། འབྲུག་གི་འཛོམས་ཤེས་སྤངས་བརྟེན་གཞིབ་ 2022 ཅན་མ།

¹² རྒྱལ་ཡོངས་ཉུམ་དཔྱད་བཞོན་འཛིན་(2012, 2012)། འབྲུག་གི་དབུལ་ཕོངས་བརྟེན་གཞིབ་སྟོན་ལུ་ 2012 དང་ 2012 ཅན་མ།

ཤུལ་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ གོང་འཕེལ་ཉུང་སྤྱོད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལུ་འབྲེལ་བའི་ཚུའི་ཐོན་ལས་ མཐར་འཁྱོལ་
བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཟུམ་མའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གལ་ཅན་ཅིག་ཡིན་མི་དེ་འདི་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་
ལུ་ བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ལཱ་འབད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ དེས་འཛིན་ཐོབ་ནི་དེ་གིས་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཉམས་སྤང་འབད་ནི་གི་ རྒྱ་
ཚོས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་ཡོད་པ་ལས་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ འཚོ་བའི་གནས་སྐྱེད་ཀྱི་དང་ དུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུང་དང་ཚུ་ དེ་ལས་རང་བཞིན་
ཐོན་སྐྱེད་གཙོ་ཉེན་ཉོག་ཉོག་གི་དོན་ལུ་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་ སྤྱི་ལཱ་གནས་སྐྱེད་ཀྱི་ དུན་བརྟན་བཞག་ནི་འཕེལ་ཉུང་གི་ཉེན་ཚུ་ འཛིན་སྐྱོང་འབབ་ཚུགས་
ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན།

འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཚེར་མའི་ནང་ ས་ཆ་བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ རྒྱགས་ཚེལ་གྱིས་ཁྲབ་སྟེ་ བཞག་དགོས་སྟེ་ བཀོད་དེ་ཡོད་ཅུང་ ད་ལྟོ་ནངས་པར་ ས་
ཆ་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ ལྷག་པ་ཅིག་ རྒྱགས་ཚེལ་གྱིས་ ཁྲབ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན།^༡ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱགས་ཚེལ་གྱིས་ རྒྱ་རྒྱུང་གི་ཁར་བཏང་མི་
ལས་ གསུམ་ལྟར་ཚུར་འབྲེན་དེ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱ་རྒྱུང་འབྲེན་མའི་ས་གནས་ཅིག་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱ་ར་
ཡིན་ཅུང་ རྒྱ་རྒྱུང་བར་གནས་སྟེ་གནས་ནི་འཕེལ་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོན་རྒྱུང་ཉུང་སྤྱོད་ གནས་གཤིས་ལྟོག་ཤུགས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ཐབས་
བྱས་ཚུ་ ལས་སྟེ་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་ལས་པར་ གྱིག་གྱི་སྟེ་བསྐྱོགས་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན།^༢ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་ལྟོ་ འཛམ་གླིང་ནང་ རྒྱ་རྒྱུང་
མེད་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གྲངས་སྤྱི་ཚུ་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ མགྲོགས་དྲགས་འབྱོར་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ བརྩི་མཐོང་དང་གཞི་རྩ་ དེ་ལས་ མཁས་
རིག་ཅན་གྱི་ ལམ་སྟོལ་གྱི་སྟོལ་རྒྱུན་ལག་ལེན་ཚུ་ ལེགས་སྐྱོང་འབད་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་བཞིན་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ རང་པའི་རྩེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྲུང་གི་ལྟ་བུ་ (ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཐ་དམ་ཚོགས་) ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ ཚོ་སྟོག་ག་ར་ལུ་དག་སྐྱེད་ བཟའ་ཚང་དང་མི་སྡེའི་མཐུན་ལམ་ དམ་
ཟབ་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ཉེ་གོ་ཚུགས་པ་ཡིན། སྤར་སྟོལ་དང་ དེང་སང་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཁས་སྤངས་མཉམ་བསྐྱོམས་འབད་མི་གིས་ མི་སྡེའི་
རྒྱལ་སྐྱོར་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་ དེ་ལས་ གཞན་གལ་གནད་ཅན་གྱི་མི་སྡེའི་དགོས་མཁོ་ཚུ་འབྲུག་ནི་ལུ་ འཛིན་ཐབས་ཅན་གྱི་
བརྩི་མཐོང་ལྟར་པའི་ལམ་ལུགས་ཅིག་འབད་མ་ཡིན།

དངོས་ཅན་དང་ དངོས་མེད་ཀྱི་ ལམ་སྟོལ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འཚར་དཔལ་རྒྱུ་སྐྱོར་རྒྱུ་མ་ཚད་པར་ ཡོད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་
མི་ཚུ་ དཔལ་ཉམས་ཅན་གྱི་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ ལམ་སྟོལ་དང་སྟོལ་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་ བདག་འཛིན་འབབ་མི་ཅིག་སྟེ་ གནས་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན།
དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དག་པ་ཅིག་ནང་ཡོད་པའི་བརྟེན་མཚོན་ཚུ་གིས་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་དང་ལམ་

¹ མོ་ནམ་དང་རྒྱགས་ཚེལ་ལྷན་ཁག་ (2017)། རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱགས་ཚེལ་ཐོ་གཞུང་སྤྱན་རླབས་ཚན་ཀྱི་
² དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་ (2022)། རྒྱལ་ཡོངས་མན་འདེབས་གཏན་འབེབ་གཉིས་ཀྱི་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

སྲོལ་གྱི་རུས་ཤུགས་དང་ལྷོག་ཤུགས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ནང་ རྒོལ་མ་ལུ་འབད་ཨ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལུ་བརྟེན་པའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མཐར་འཁྱོལ་གྲུབ་འབྲས་འདི་ རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་ དབུ་
མིང་བཟང་པོའི་དཔེ་སྟོན་ཐོག་ལས་ གསལ་སྟོན་འབད་ནི་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་གསལ་པ་ གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་
བྱུང་མི་ གདོང་ལན་དང་ལྷན་ད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འདི་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་ ཐུགས་དགོངས་དང་
ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་མང་རབས་ཅིག་གི་རིང་ ཟབ་ཞིབ་ལྡན་པའི་སློལ་ས་ འཆར་གཞི་བཟུམས་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ རྩལ་པར་ཅན་ཅིག་ཡིན། མི་
དབང་མཚོག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་ ལས་སྐྱོད་དགོངས་ལྷུ་ མ་མཛེད་པའི་རྟེ་མ་ལས་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་ཚུ་
བཅུགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ས་གནས་གཞུང་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ རྒོལ་ཐག་གཅད་ནིའི་ལས་སྤུ་ཚུ་ནང་ མི་སེར་འབྲེལ་
གཏོགས་འབད་བཅུག་ནིའི་ ལམ་ལུགས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱ་སློབ་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ བཟུམས་གནང་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་འཛོམས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷུག་མཚོག་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མཛེད་ཞིན་མ་ལས་དང་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ རྩ་ཁྲིམས་ཚེན་མོ་ཆ་འཛོག་གནང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ རང་ལོས་རྣམ་དག་གི་བཅག་
འབྲུ་རིས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ གཞུང་གི་གཙུག་སྤེལ་གི་ དུངས་གསལ་དང་འཛོན་ཐང་ དེ་ལས་ འགན་འཁུལ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་
རྩ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་འདུས་ཚོགས་ གཞི་བཅུགས་དང་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ཡིན།^༡ དེ་བཟུམས་སྤེལ་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་གྱི་ ས་གནས་གཞུང་
དང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཅག་འབྲུ་ ཐེངས་མང་རབས་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འབབ་པའི་ཤུལ་ལས་ ཞི་བའི་མི་སྤེལ་ས་ཚོགས་ ལུགས་མཐུན་བཟོ་མི་
དང་ བད་བརྒྱུད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ ཡར་དྲག་བཏང་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒོལ་གཞི་ཚུ་ནང་ མི་སེར་ཚུ་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ནི་ལུ་ ལྷན་
ཐབས་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཕོ་མོ་འདུ་མཉམ་དང་དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ དེ་ལས་ དབང་པོ་སྤྱོད་ཅན་གྲུབ་བཅུགས་བརྩིས་པའི་ ལྷ་མང་བཟོད་དོན་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་དང་
སྤྱིང་བྱུས་ དེ་ལས་ ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ འགོ་མཐུད་དེ་ ཡར་དྲག་དང་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

ནད་ཡམས་ཀོ་མེད་-༡༩ འཛོན་པའི་སྐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ དབུ་མཛེད་གནང་མི་དེ་གིས་ ནད་ཡམས་
གདོང་ལན་འབད་ནིའི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ རྩལ་ཚུམ་མཛེན་གསལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་ཡམས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
དུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱེམ་ སློལ་སྤེལ་སྤེལ་ལོ་དུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ བཀག་ཆ་དམ་དམ་འབད་མི་དང་ ཡོངས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ཐབས་
ལམ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཉམ་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཚད་ལོ་བཏོན་ཏེ་ ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། ས་མཚོམས་སློར་
བསྐྱམས་མི་དང་ འགོ་འགྲུལ་བཀག་ཆ་འབད་མི་ སློབ་གྲྭ་སློབ་སྐྱེམས་མི་ དེ་ལས་ འགོ་འགྲུལ་བཀག་དམ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལམ་ མང་
རབས་ཅིག་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ ཐོགས་ལུས་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཐབས་ལམ་
ཚུ་བཏོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

¹ དེ་ཚུའི་གངས་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༢ ལུ་ གཞི་བཅུགས་གནང་མི་ཚོར་ལག་ཚོགས་འདུ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལུ་ གཞི་བཅུགས་གནང་མི་གཉེན་འདོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་ཚུ་ ཚུད་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལུ་ ལྷོ་ཚུ་གི་
བཅག་འབྲུའི་དོན་ལུ་འགོ་བཅུགས་མི་ཡོངས་ཁབ་ན་ལོན་རྒྱུ་ཐབས་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་བཅག་འབྲུ་གནང་བའི་སྟོན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་བའི་ འཛོན་སྤྱོད་དབང་ཚད་ཚུ་སྤྱོད་ དེ་ལས་
རྩ་ཁྲིམས་ཚེན་མོ་ཟེན་གྱིས་འགོ་བཅུགས་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

གཞོན་ཉེན་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཚུ་ ཉེན་སྲོལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་གི་གྲུབ་
འབྲས་ལུ་ ཡུན་རིང་གི་གཞོན་པ་མར་ཐབས་འབད་ནི་ལུ་ རྫོང་བུར་ཤེས་ཡོན་དང་ མཐུན་གྲུར་ཡོད་པའི་རྩ་གཞུང་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་
དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡང་ རན་ཡམས་ལས་ལོགས་སུ་སྟེ་ འཛིན་སྲོང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ལྷོག་ཤུགས་
མ་དདུལ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ དདུལ་འབྲེལ་དང་དདུལ་ཁུངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ བསྐྱིགས་ཡོད་པ་ཨིན། རན་ཡམས་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ བྱེམ་སྲོམ་སྟེ་ཕོག་མི་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་གསོའི་རྒྱུད་སྐྱབ་གི་ རྒྱབ་སྲོལ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན། དཔལ་འབྱོར་ངེས་མེད་འཆར་
གཞིའི་ནང་ ལྷ་བཤའ་དང་ བཟོ་སྐྱོན་ དེ་ལས་ སོ་ནམས་ལས་སྟེ་ཚུ་ལུ་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ རྒྱབ་སྲོལ་ཚུ་བྱིན་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རན་ཡམས་ལུ་བརྟེན་པའི་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ མི་སྡེའི་གཞོན་སྲོལ་ཚུ་ ག་དེ་ཉུང་ཉུང་ཅིག་སྟེ་
བཞག་ཚུ་གསལ་ཏེ་ཡོད། དེ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ག་ཅི་བ་ཡང་ལྷག་པ་སྟེ་ མི་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་འདི་ ལྷགས་ཁར་
བསྐྱམས་ཏེ་ བྱག་ལཱ་མཚན་གནང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན། འབྲུག་མི་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ ཁ་སྐྱབ་ལས་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འབད་བརྟོན་ལུ་
དདུལ་རྒྱུད་དང་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྲོལ་ གང་འག་འབད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁས་སྐྱེད་འབད་མི་ མང་རབས་ཅིག་ཡང་ ཐོན་ཡོད་པ་ཨིན།

ཉེར་སྲོད་རིང་ལུགས་དང་ ཡུན་བྱང་ལེ་ཕན་གྱིས་དབང་བའི་འཛམ་གླིང་ནང་ རྩ་སྐྱུར་ཅན་གྱི་བསམ་གཞི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་
འཛོམས་འདི་ལུ་ གཙོ་བོར་གཟུང་མི་སྲོམ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་མི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ འབྲུག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ གདོང་ལན་ཅན་གྱི་ གོས་ཐག་ཚུ་གཅད་དགོས་ཐོན་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ མི་སེར་ཚུ་གི་མི་ཆེའི་གནས་སྤངས་ཡར་འཕེལ་གཏང་མིའི་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་དང་སྲུང་སྲོལ་ སྲོལ་རྒྱན་
གིས་སྐྱབ་པའི་ ཞི་བདེ་ལྷན་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ གནས་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འཁོར་ལོ་སྤྱི་མང་གི་ཕན་བདེ་མ་འདམ་ཚུ་ ལྷུ་འབྲས་བཏོན་ཡོད་པའི་བརྟེན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོ་འདི་
སྤྱི་ལོ་ 2010 ལུ་ 0.203 ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2014 ལུ་ 0.216 དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ 0.247 ལུ་ ཡར་སེང་ སོང་ཡོད་པ་
ཨིན།¹⁰ དེ་བཟུམ་མའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མཐར་འཁྲོལ་ཅན་ཅིག་ལུ་ ལྷུར་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ལུ་ དལ་རངས་
བསྐྱེད་དགོས་ཨིན།

ཨིན་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་ གདོང་ལན་ཆེ་ཤོས་ཅིག་གྲུང་སྟེ་ཡོད། འཕལ་ཁམས་ལུ་ འབྲུག་མི་ཚུ་
(ཐོན་ཁུངས་ཆེ་བའི་ལོ་ཚད་) རྫོང་བུར་དུ་བྱི་རྒྱལ་ལུ་ འགྲོ་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ ཆ་ཤས་ཅིག་ཨིན་མི་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་དོན་ཚུ་ འགྲུབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན།

¹⁰ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཞིབ་འཇུག་སྟེ་བ་ (2023)། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ 2022།

འབྲུག་མི་ཚུ་སྐབས་ཅིག་ཁར་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགྲོ་མི་དེ་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་འཚོལ་ཏེ་འགྲོ་མ་ཡིན། ཅན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་འཚོལ་མི་འི་ཚད་འདི་ སྤར་འབྲུང་མ་སྤྱོད་བའི་ཚད་གཞི་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ ཐོན་ལུང་ས་ཅན་གྱི་ ལཱ་གཡོག་གི་སྤོ་སྐབས་ལངས་སྡེ་ བཟོ་མ་ཚུགས་པའི་གདོང་ལན་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན། འདི་གིས་ ད་སྟོན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཔུ་སྟོམས་ལཱ་ འབྲུག་མི་ཚུ་ལཱ་ ཡུན་རིང་གི་དཔུལ་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་ལེ་བརྟན་བཟོ་ནི་དོན་ལཱ་ གོ་སྐབས་ཚད་ཅིག་བརྒྱལ་མེད་པའི་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ཁྲོམ་གྱི་གོམས་འདིས་ཚུད་མི་དང་ན་གཞོན་ དེ་ལས་ ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་བས་ ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ཚུ་ འབྲུག་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན།

མ་གཞི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལཱ་ མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ གོང་འཕེལ་འགྲོ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ ལཱ་གཡོག་འཚོལ་ཚུགས་པའི་ ཁེ་སྤོང་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ དཔལ་ཉམས་སྤྱད་པ་ཡིན་ཅུང་ དེ་གི་འགྲོས་འདི་གིས་འབྲུག་གི་ཚུ་བརྟན་ལཱ་ ཐོ་མི་ཕོག་ག་ཟེར་བའི་མཛོ་བསམ་གཏང་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན། གནས་སྤངས་འདི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་གནས་པ་ཅིན་ ཐད་ཀར་མི་སྡེ་བས་དང་རིག་ཕུལ་འབྲུང་ནི་ཡིན་པའི་ དམིགས་བསམ་ལ་ཁག་ཆེ་བའི་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ནང་ལས་པར་ ས་སྟོང་སྤུབ་མི་མེད་པའི་ གདོང་ལན་འབྲུང་ནི་དང་ འབྲུག་མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལཱ་གནས་ཆགས་ཏེ་སྟོད་མི་འི་ བྱུངས་ཁ་ཡར་སེང་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོལ་ལཱ་ཐོ་ཕོག་འོང་།

ལོ་རེ་བཅུ་ལྷག་དག་པ་ཅིག་གི་ནང་ དལ་རངས་ཏོག་ཏོ་སྡེ་ ཡར་བྱག་དང་གཞི་སྐྱར་སོང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ ད་རེས་ནངས་པར་ཡང་ གདོང་ལན་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ འབྲུང་བཞིན་ཡོད། གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་ རྒྱན་མཐུད་དེ་ར་ མ་ཚུ་ལེ་ཤ་གནས་པའི་མི་མང་ལཱ་སྡེ་འི་མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་ རྒྱར་བརྟེན་སྟོག་ལཱ་གསལ་ལཱ་བརྟེན་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་དང་བརྟུན་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ཚུ་ བཟོ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ཅན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་ དཀའ་ངལ་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ མཐོ་བྲགས་སྡེ་ར་གནས་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ 2021 ལས་ 2022 ལཱ་ བརྒྱུ་ཆ་ 2.6 ལཱ་ སྟོད་ཡོད་པའི་ བརྒྱུ་ཆ་ 2.2 ལཱ་ གྱིས་ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན།”

དཔལ་འབྱོར་སྤེལ་མང་བཟོ་ནི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སའི་ཆགས་ཚུལ་དོག་བྲགས་དང་ བྲོང་གསེབ་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ལངས་སྡེ་མེད་མི་དང་ གཞུག་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ སྤེར་སྡེ་གོང་འཕེལ་ནང་ མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལཱ་ ཐོ་ཕོག་སྟེ་ཡོད་པའི་ གདོང་ལན་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གོགས་རམ་ལཱ་ སྟོག་ཏུ་དེ་ཡོད་པའི་ ཁར་ དཔལ་འབྱོར་ཆ་སྟོམས་མེད་པའི་ཚད་ རྒྱར་བརྟེན་སྟོག་མེ་ལས་སྡེ་ཚུ་ལཱ་ གནས་གཤིས་འབྲུར་བའི་གནོད་ཉེན་ཆེ་མེད་པའི་ འབྲུག་གི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ལཱ་ བྱེམ་ཕོག་ནི་ཉེན་ཁ་འདི་ ཆེ་བྲགས་སྡེ་ར་ཡོད་པ་ཡིན།

ནད་ཡམས་ཀོ་མིཌ་-19 གིས་ དཔལ་འབྱོར་ལཱ་ བྱེམ་སྟོམས་སྡེ་ར་ཕོག་ཡོད་པའི་ཚད་ མི་སྡེ་ལཱ་གོད་ཉེན་དེ་ཡང་ཆེ་བྲགས་སྡེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལཱ་ བྱེམ་སྟོམས་སྡེ་ཕོག་མི་ལཱ་བརྟེན་ སྤྱི་ལོ་ 2020 ལཱ་ ཡར་འཕར་གནས་ཚད་དེ་ བྱུང་བས་ནང་ ཉུང་མཐའ་བརྒྱ་ཆ་ 10 ལཱ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འདས་པའི་ལོ་རེ་བཅུ་ལྷག་མང་བས་ཅིག་གི་རིང་ དཔུལ་ཐོངས་མར་པའི་འབད་ནི་དོན་ མཐར་འགྲོལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལཱ་ མི་སྡེ་བས་བརྒྱ་ཆ་ 12.2 དཔུལ་ཐོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་

” རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དཔྱད་བཀོད་འཛིན་ (2022) | འབྲུག་གི་ལས་མི་བརྟན་གྱི་སྐབས་ 2022 ཅན་མ།

ནང་ཚུད་ཡོད་པ་སྡེ་སྟོན་ལས་གནས་སྤངས་འདི་འགའ་ལྷན་ཅིག་ལུ་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན།¹⁹ ཉེ་མའི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་དེ་ (2019-2022) ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་ རོ་འགན་ཅན་ཅིག་སྡེ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞིའི་དུས་ཡུན་ལས་ ལོ་རོ་གསུམ་དེ་ཅིག་ ནད་ཡམས་ལུ་བརྟེན་ ཐོ་ཐོག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་གཞི་གུར་སྟོན་ནི་ལུ་ཐུག་ཡོད་པ་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་དེ་ སྤྱི་ལོ་ 2021 ལུ་ བརྒྱ་ཚ་ ༤.7 དང་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ བརྒྱ་ཚ་ ༥.2 ལུ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་ཅུང་ ཕྱིའི་ཉེན་ཁ་གཞན་ཚུ་གི་ནང་ལས་ སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་སྐྱུམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བོང་ཚད་ཡར་འཕར་གྱི་གོན་ རྟུགས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན། རྫོག་མའི་ལས་འགུལ་ཡུན་འགུངས་སྟེ་ ལུས་མི་དང་ དུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ཐོག་ལས་ཚུ་ བརྩིས་པའི་ དུལ་ཁུངས་གོ་ཡངས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ལས་ དུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཡུན་རིངས་སྟེ་ཐོ་ཐོག་མི་ལུ་བརྟེན་ ཡར་འཕར་དང་གུ་ལོན་འཕེལ་རྒྱས་ལུ་ ནང་འཁོད་ཀྱི་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན།²⁰

གནས་སྤངས་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མཐར་འཁྲོལ་གྲུབ་འབྲས་འདི་ ཚ་སྟོམས་སྟེ་འབྲུབ་མ་ཚུགས་བརྩམས་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་མཐར་འཁྲོལ་གྲུབ་འབྲས་འདི་ མི་སྡེ་དང་ ལམ་སྲོལ་ དེ་ལས་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དང་ཕྱད་པ་ ཉམས་སྟེ་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བརྩམས་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ད་ལྟོ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མང་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ཉེང་སྐལ་ར་ མགུ་རྩོག་དྲགས་དང་ རྒྱུད་པར་ཅན་ཅིག་སྟེ་ འཕྲོད་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་བཞོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ལས་དང་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཅན་ཚུ་ནང་ ལས་ཐོན་པའི་གནད་དོན་མང་ཤོས་ར་ ན་གཞོན་ལུ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ སྤྱི་རྒྱུ་ལོག་སྤྱོད་དང་ བོང་གསེབ་དང་ཁོམ་གྱི་བར་ནའི་རྒྱུད་པར་ དེ་ལས་ ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་འགྲོ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ གནད་དོན་ཁག་མང་རབས་ཅིག་ ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ ཡིན།

7.4 མ་འོངས་མདུན་ལམ།

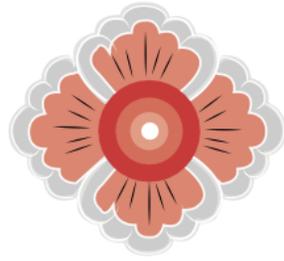
ད་ལས་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གསར་གཏོད་ཅན་དང་ རྫོ་ཁོག་ཅན་སྟེ་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ མི་སེར་ལུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ བོ་སྐབས་སྤར་བ་དྲགས་སྟེ་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་པ་ཚུ་ གུལ་གཏོགས་འབད་བཅུག་ནིའི་ནང་ རྟུག་པར་ དུ་ བོ་ཡངས་བཟོ་དགོ་དང་ རྫོ་སྟོབས་བསྐྱེད་བཅུག་དགོ་ཡོད། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ 12 པ་འདི་ གཞུག་སྟེ་གཞི་སྐྱར་གྱི་གོས་གཞི་དང་ འཕྲུལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ བོང་འཕེལ་ཉུང་སྟེ་ འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གནས་རིམ་ལས་ མཐར་འཁྲོལ་བའི་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ ནད་ ཡམས་ལས་སྤར་བ་དྲགས་སྟེ་ བཟོ་ནི་གི་བརྩོན་ལྷན་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྩམས་ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་

¹⁹ རྒྱལ་ཡོངས་ཕྱི་དབྱེད་བཞོན་འཛོམས་ (2022)། འབྲུག་གི་དུལ་འབྲེལ་བརྟེན་གཞི་སྤྲོད་ཀྱི་ 2022 ཅན་མ། ཡར་མེད་ཅན་སྟེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུ་མཚོན་ཐིག་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ དང་ལེན་འབད་ཡོད་པ་ཡིན། བེམས་ཁར་བཞག་དགོ།

²⁰ དུལ་ཕྱི་སྤྲོད་ལག་ (སྤྱི་ལོ་ 2022 ཟླ་ 12 པ་)། རྒྱ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་སྟོན་ཀྱི་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ 2022-23 གྱི་ བཞི་དབྱེད་དང་པའི་དུས་མཐུན་སྟོན་ཀྱི།

གཞི་ ༡༣ འདི་ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱར་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་འདི་ ལོག་སྟེ་ཆ་སྟོམས་བཟོ་ནིའི་ གོ་
སྐབས་ཚུ་ལེན་དགོས་ཨིན། དེ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷ་མང་ཅན་གྱི་གཞོན་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གྲོ་འབྱར་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ ཚ་གྲུང་འབྲེལ་སྟེ་
ལང་དགོས་ཡོད་པ་དང་ གལ་སྲིད་གནད་དོན་འདི་མ་བསལ་བ་ཅིན་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་རེ་འདོད་ཚུ་ལུ་ བོ་ཕོག་ནི་ཨིན། མི་
སྤེའི་ལས་སྟེ་ཚུ་ནང་ སྤུས་ཚད་དང་གལ་བཟུགས་ཀྱི་ གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཚུ་ ལྷག་པར་དུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ སེལ་ཐབས་འབད་
དགོ་མི་དེ་ཡང་ དེ་ཚུ་གིས་ ཐོན་ལུངས་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ལུ་ འབྲེལ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་གཞོན་སྟོན་ཚུ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་བརྟེན་ འཚོ་སྦྱང་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དཔལ་འབྱོར་དེ་ཡང་ རྒྱུ་བརྟེན་སྟོག་མེ་དང་ སོ་ནམ་ལུ་བརྟེན་དོ་ཡོད་
མི་ཚུ་ བརྩི་འཛོག་འབད་ཐོག་ལས་ གནམ་གཤེས་ལྷོག་ལྷགས་དང་ རྒྱུ་དན་གྱི་གྲོ་སྟོག་འབད་ནི་དེ་ དམིགས་བསལ་དུ་ གལ་གནད་ཅན་
ཅིག་ཨིན།

གོས་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་མདུན་སྟོན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་མི་མང་ཞབས་ཏོག་བྱིན་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་འཛོན་སྦྱང་ཡར་རྒྱག་
གཏང་ནི་ དེ་ལས་ བན་ལུས་ཅན་དང་ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གཞུང་སྟོན་གནས་སྤངས་ལམ་
ལུགས་སྦྱིང་སྦྱོ་བཟོ་དགོ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འགོ་བཟུགས་པ་དང་འབྲེལ་ དུས་བསྐྱལ་གསལ་བཟུགས་
མདུན་བསྟོན་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་ གྲོ་སྟོན་དང་ སེམས་ལྷགས་ དེ་ལས་ སྦྱིང་རུས་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་ཚོས་བཟང་པའི་
ཡིད་ཆེས་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ལུ་
མཉམ་ཁུབ་ཀྱི་བརྩོན་ལྷགས་བསྐྱེད་དགོ། གཞི་སྐྱར་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལུ་ བརྟེན་ཏོག་ཏོ་སྟེ་ གཞི་
བཞག་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ མ་འོངས་འབྲུག་གི་བྱ་གཞི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གཏེར་ དགོ་ལེགས་ཕྱག་རྒྱ་ཤེས་ཁྲོམ་གྱི་འཆར་སྤང་ལུ་ རྒྱལ་སྟོན་གང་རྒྱལ་འབད་ནི་ཨིན།

ལེན་ ༢ པ།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཞི་བཀོད།

2.7 ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ཡུལ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལེགས་ཆ་དང་སྐོན་ཆ་ཚུ་ མངོན་གསལ་དབྱེ་ཞིབ་ཐོག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ལུ་ འཛེམ་སྤྱིང་གཅིག་འགྱུར་གྱི་དུས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་འཕྲོ་ མཐུད་དེ་ བསྐྱེད་དགོ་པའི་ བསམ་ཚུལ་བརྟག་དབྱེད་འབད་དེ་ ལཱ་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ ཡང་ལས་ཡང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ཨིན། འདས་ པའི་ སྤྱི་ལོ་ 2002 ཟླ་ 70 པའི་ཚེས་ 22 ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་མཐར་ འབྲོལ་མི་སྡེ་ཚན་ལུ་ ཐིམ་ཕུག་ལུ་སྤྱོད་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་རིམ་གོ་མས་འདྲིས་ལས་རིམ་སྐབས་ལུ་གསུངས་མི་ནང་།

“.....དེས་ རྩོད་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་འདི་ ག་ཅི་ཨིན་ན་ སེམས་ཁར་བཞག་དགོ། དེ་གིས་ འགྱུར་བ་ ཚུ་ལས་ར་མི་འབྱོར་ དེ་འབད་མ་ད་ ང་བཅས་ར་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་འགྲུབ་ད་ལུ་ འགྱུར་བ་འབྱོར་འོང་། འགྱུར་བ་འབྱོར་དགོ་པ་ཨིན། ག་ཅི་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ རྩོད་སའི་འཛེམ་སྤྱིང་འདི་ མཐོག་གསུམ་དགས་སྤྱོད་ འགྱུར་བ་འབྱོར་མ་དང་ གཅིག་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ད་ལྟོ་འོ་སྐབས་དང་ ག་དོང་ལན་ཚུ་ འགྱུར་བ་འབྱོར་ཨིན་མ་ ང་ལུ་ ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་འབད་མ་ ད་ ང་བཅས་ར་འི་ མི་བརྒྱད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གི་ འགན་ཁུར་ཨིན་མ་ སེམས་ཁར་དྲན་ཏེ་ར་ བཞག་དགོ། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་ དཔལ་འཛེམས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཐབས་ལམ་གསར་པ་ འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཏོན་དགོ་པ་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ འགན་ཁུར་ཨིན། ཚོག་འཛུལ་ཏེ་ཏེ་སྤྱོད་ སྤྱོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ གཅིག་གིས་ཅིག་ལུ་བརྟེན་གཏུང་ འདྲ་མཉམ་ བྱམས་སེམས་ དེ་ལས་ དཔལ་ འབྱོར་འཕྲོད་དེ་ར་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་འི་ རིན་ཐང་བརྟུན་གྱི་ གཞི་རྩ་འཛུལ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན།”

དེ་མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ 2016 ཟླ་ 6 པའི་ཚེས་ 2 ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་ མཐར་འབྲོལ་མཛད་སྤོ་ཐངས་ 77 པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་ཀྱི་གཙོ་རིམ་འགྲུབ་ཐབས་ཚུ་ བསམ་ ཞིབ་འབད་དགོ་པ་སྤྱོད་ གསུངས་གནང་མི་ནང་།

“ང་བཅས་ར་འི་ གཙོ་རིམ་འདི་ ག་ཅི་སྤྱོད་? ང་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་མཉམ་སྦྲེན་དེ་ འཕྲོད་འབྱུང་དགོ་པས་ཟེར་ མཚོ་མ་མས། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་མཉམ་སྦྲེན་གཉིས་པོ་དེ་ རྒྱང་འབྲེལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པ་འདྲུག། ང་བཅས་ར་འི་ མི་ སེར་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འབྱོར་སྤྱོད་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱག་པོ་འབྱོར་ཞིན་ན་ ཉེན་སྲུང་སློབ་སྤྱོད་ གནས་ནི་ལུ་ རེ་འདོད་སློབ་སྤྱོད་པ་ཡོད།”

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ལས་སེམས་ཤུགས་ཐོབ་སྟེ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ 73 པ་འདི་ དུས་རབས་ 27 པའི་དགོས་མཁོ་ཚུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྦྱར་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་རིམ་བཟུང་སྟེ་ “རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་འོག་ རྩོལ་སྤོངས་བཟོ་ནི་” གི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་ཅིག་སྤྱོད་ བརྩམ་ཚོམ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུན་རིང་ གི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 2030 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ “འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་” ཅིག་སྤྱོད་བཟོ་ནི་འདི་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ “འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛེམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་” ཅིག་སྤྱོད་ གཞི་སྦྱར་འབད་ནི་དེ་གཙོ་ བོ་ར་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་ཡར་རྒྱས་ལྷན་པར་སོང་ཡོད་པ་ཅེས་བརྟན་བཟོ་ནི་འདི་ཨིན། ད་ལྟོ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་

ལུ་ཡོད་པའི་ མི་སྡེའི་དཀའ་ངལ་དང་གཤོང་ལན་ཚུ་ མང་ཤོས་ར་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལུ་གཡོག་ལངས་སྡེ་ བཟོ་མ་ཚུགས་མི་དང་ གོ་སྐབས་འདྲ་
མཉམ་མ་ཐོབ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ ཅང་ཅ་ར་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ལས་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡར་དྲག་ གཏང་མི་འདི་གིས་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལུ་
གཡོག་བཟོ་ནི་དང་ མི་སེར་གཅིག་ར་ རྒྱབ་ཁར་མ་ལུས་པར་བཞག་ནི་དོན་ལུ་ མོ་མོ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཚུ་ཚུད་པའི་ མི་སྡེ་སྲུང་
སྐྱོབ་ཚུ་བརྟན་བཟོ་ཐོག་ལས་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་གནས་ཚད་འདི་ ཡུ་ཨེ་ལི་འོ་ལར་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༠ གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་འཕྲི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་འདི་
ཡུ་ཨེ་ལི་འོ་ལར་ ༡༢, ༤༧༥ ལས་ལྷག་མི་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཨིན། དམིགས་གཏང་འདི་ ཕྱི་འབྲེལ་མ་དངུལ་ལུ་བརྟེན་མི་འདི་ མར་པབ་འབད་
བའི་ཁར་ རྒྱ་ཆེ་བའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཙོ་རིམ་ཚུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ རྒྱ་དངོས་ལངས་སྡེ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ བརྗེ་
འཛོག་འབད་དེ་ བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་རིམ་གཞན་ཚུ་ནང་ ལྷོད་ནིའི་བརྗོད་ལུགས་འདི་ འཕུལ་རིག་གསར་པ་དང་
རང་བཞིན་དང་ལམ་སྲོལ་གྱི་བྱུང་ཚེས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཁར་ གསར་རྒྱལ་ གསར་གཏོད་དང་ཚོང་ལས་ཚུ་ ཡར་དྲག་བཏང་ཐོག་ལས་
འགྲུབ་ནི་ཨིན། དམིགས་གཏང་འདི་ འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་ བརྗེ་མཐོང་དང་ དམིགས་དོན་ཅན་གྱི་མི་ཚོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཉེན་སྲུང་གི་ ཚོར་སྣང་
ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ འོང་འབབ་དང་ཐོན་ཁུངས་ཆེ་བའི་ལུ་གཡོག་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན།

གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་རིམ་དང་ལས་སྡུ་ཚུ་ག་ར་ རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ དུས་ནམ་ར་ཨིན་ཅུང་ ས་ཆ་
བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ དེ་ཅིག་ རྣམས་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་ བཞག་དགོ་པའི་འགན་དབང་དང་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ རྣམས་བར་གནས་སྡེ་ གནས་ནིའི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁས་ལེན་ཚུ་བརྗེས་པའི་ ཡུན་བརྟན་གནས་སྤངས་གྱི་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འགྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། གསར་གཏོད་ཅན་
གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་ནང་ གྲུབ་གཏོགས་དམ་ཟབ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ ཡར་འཕར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ཉམས་སྲུང་གི་བར་ན་ ཁེ་སན་མཉམ་འབྲེལ་དང་གདམ་ཁ་གཉིས་ འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་སྡེ་སྡེ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན།

པར་རིས་ ༡ པ། འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ།

འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར།		
དགའ་རྒྱིད་ ཡར་རྒྱས་དང་ ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་ འབྲུག་ལུལ།		
མི་མེད།	ཡར་དྲག།	ཡར་རྒྱས།
<ul style="list-style-type: none"> ❑ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དོན་གསལ་དང་ མི་སྡེ་དེ་གཅིག་མཐུན་འདི་ དུས་ལ་རྟག་རང་ མི་ཉམས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབབ་ཡོད་པ། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ རེབ་བསྐྱེད་མི་དང་ དུས་ཡུན་ལའི་ བཟའ་ཚང་གི་ བྱངས་ཁའི་ལྷན་པར་ ཉུང་སྤུ་བཟོ་ནི། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ མི་སྡེ་བདོག་གཏད་ཀྱི་བདེ་སྤོན་འདི་ ༠.༥༧ (༢༠༢༠) ལས་ ༢༠༢༥ ལུ་ ༠.༦༡ དང་ ༢༠༢༥ ལུ་ ༠.༧༡ ལུ་ ཡར་མེད་འབབ་ནི། 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ རྒྱུ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་ལུ་ མི་སྡེ་དེ་སྤོད་ གནས་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ རྒྱུ་དབྱེ་བ་བཟོ་ཡོད་པ་དང་ མི་སྡེ་ལུ་ རོ་ རྒྱལ་ས་ལུ་བའི་ལུང་ལྷགས་འདི་ འཛོམས་ལྷན་པའི་ ལྷོ་མ་ ཚོགས་དྲུག་ཤོས་ཚུ་འགྲུལ་སྤུ་ ཚུ་དུ་ཚོགས་པ་བཟོ་ནི། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ འབྲུག་མི་ཡོངས་དང་ དམིགས་བསལ་ དུ་ ཉེན་ཅན་ཚུ་གིས་ མི་ཚེ་འཁོར་རིམ་ནང་ ཐབས་རིག་ཚུ་ཚང་ ལྷན་པའི་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ རྒྱུ་དུ་ཚོགས་པ་བཟོ་ནི། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱིད་དཔལ་འཛོམས་ ཀྱི་བདེ་སྤོན་འདི་ ༠.༥༡ ལས་ ༠.༥༧ ལུ་ ཡར་མེད་ འབབ་ནི། 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཁོར་འདི་ ལུ་ཨེ་ལི་ཏོ་ ཡར་ཐེང་འབྲུག་ ༢.༥ ལས་ ༢༠༢༥ ལུ་ ཐེང་འབྲུག་ ༥ དང་ ༢༠༢༥ ལུ་ ཐེང་འབྲུག་ ༡༠ ལུ་ ཡར་མེད་འབབ་ནི། ❑ མི་རེ་ལྷོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཁོར་འདི་ ལུ་ ཨེ་ལི་ཏོ་ལར་ ༣.༤༣ ལས་ ༢༠༢༥ ལུ་ ༤.༧༥ དང་ ༢༠༢༥ ལུ་ ༧.༤༧ ལུ་ ཡར་མེད་འབབ་ནི། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཚོད་ལྷན་པའི་ ལུ་གཤམ་གྱི་བརྒྱ་ ཚ ༥༧.༥ ། བཟོ་ནི། ❑ ༢༠༢༥ ལོ་ནང་འཁོད་ འོང་འབབ་ཉུང་ཤོས་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་བས་ བརྒྱ་ཚ ༥༠ ལུ་ འོང་འབབ་འདི་ བཞི་རྒྱབ་ཡར་མེད་འབབ་ནི།

ཡུན་རིང་གི་ ཐབས་བྱས་བཟུམ་ཅིག་སྡེ་ པར་རིས་ ༡ པའི་ནང་ གསལ་བཤེས་འབད་ཡོད་པའི་གཞི་བཤེས་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱིད་ དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་ཅན་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ རྒྱུ་རྒྱུ་འབབ་ནི་ དེས་བརྟན་བཟོ་བའི་ཁར་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་ གཞི་རྒྱུར་འབབ་ནི་ནང་ བན་ཐབས་འབྲུང་ནི་ཨིན།

དེ་འབད་ཨ་ལས་ ཡུན་རིང་གི་ དམིགས་ལུལ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དགའ་རྒྱིད་དང་ཡར་རྒྱས་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཅན་སྡེ་བཟོ་ནི་དོན་ ལུ་ སློབ་ ༢ པའི་ནང་བཤེས་ལུ་ མི་སྡེ་དང་ ཡར་དྲག་ དེ་ལས་ ཡར་རྒྱས་ ཟེར་མི་གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ཀ་ཆེན་གསལ་ལུ་ གཞི་བཞག་ རྟེན་ཡོད་པ་ཨིན།

སློབ་ ༢ པ། མི་མེད་ཡར་དྲག་དང་ཡར་རྒྱས།
 མི་མེད་དང་བཅས་པའི་ ཤོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྤུ་ཚུ་གིས་ མི་སྡེ་ནང་ མི་སྡེ་གར་ལུ་ བན་ཐོགས་འབྲུང་ནི་དང་ ལུ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཡར་ དྲག་གཏང་ནི་གི་ རེ་བ་སྐྱེད་པ་ཨིན།
 ང་བཅས་ཀྱིས་ དེ་འབྲུག་ཐབས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ མི་སློབ་སྡེ་ཚོན་ཚུ་མཉམ་ནང་ལས་ཐར་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་ འཚོ་བའི་གནས་ཚུན་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ནང་ སྤུས་ཚད་དང་ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཚུ་ བསལ་ནི་ལུ་ བརྟེན་འགྲུགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་ཚུགས།
 གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ དེ་ལས་ མི་ཚེ་འཁོར་ཐང་ནང་ ཡར་དྲག་འབྱོར་བའི་རེ་བ་བསྐྱེད་མི་དང་འབྲེལ་ ཤོང་འཕེལ་གྱི་བདེ་སྤོན་གཙོ་བོ་ཚུ་འདི་ རང་ མི་སློབ་ཀྱི་གནས་ཐོ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ བརྒྱ་ཚ ༠.༥༧ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ བརྒྱ་ཚ ༠.༦༡ ལུ་དང་ སྤྱི་ལོ་

2020 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 0.27 ལུ་ ཡར་སང་འབད་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ 2020 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ དེ་བ་བསྐྱེད་མི་དང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ བཟའ་ཚང་གི་ གྲངས་ཁའི་བྱད་པར་ ཉུང་
སུ་བཟོ་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་དང་དེ་བ་དང་མཐུན་པའི་མི་སྲོལ་ཡར་སང་གི་ཚད་གཞི་དེ་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་ བཞག་ཚུགས་ནི་ཨིན། དུས་དང་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་ ང་བཅས་རའི་ ལུང་པའི་ལམ་སྲོལ་དང་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་མཐུན་འབྲེལ་དང་ལྷོག་ཤུགས་ ཡར་དྲག་བཏང་སྟེ་ མི་སྡེའི་ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་མཐུན་བཟོ་ནི་དང་ རང་གི་འབྲུག་པའི་རོ་རྟགས་ བདག་འཛིན་འཐབ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཡར་དྲག། གསར་གཏོད་དང་ གནས་སྤངས་བརྟན་ཏོག་ཏོ་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལུན་གྱི་ གཞི་རྟེན་ཐོག་ལས་ ང་བཅས་གྱི་དེ་བ་
འདི་ མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ མཐུན་འབྲེལ་དང་ལྷོག་ཤུགས་འདི་ སྤུས་ཚད་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་མི་མང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་
འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་བཏང་ཐོག་ལས་ བོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་ མི་སྡེ་ཅིག་བཟོ་ནི་འདི་ཨིན། ང་བཅས་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
བཏོན་ཡོད་པའི་བརྗེ་མཚོན་གཙོ་བོ་འདི་ རྫོང་ཁག་ 20 ག་རའི་ནང་ བོང་ཚད་རན་པའི་སྡོད་ཁྱིམ་ འཛོན་ཐང་དང་བོང་ཚད་རན་པའི་མི་
མང་སྡེལ་འདྲན་དང་སྐྱེར་གྱི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ཐོག་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཅན་གྱི་ སྡོད་བཏུབ་པའི་མིའི་
གཞི་ཆགས་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ སྤྱི་ལོ་ 2020 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཐིམ་ཕུག་དང་སྤར་ལུང་ཕྱོགས་སྟེ་བ་འདི་ འཛོམ་སྤྱིང་ནང་སྡོད་
བཏུབ་པའི་ཁྲོམ་ཚོགས་དྲག་ཤོས་ཚུ་གི་ གྲངས་སུ་ཚུད་ཚུགས་པ་སྟེ་ བཟོ་ཚུགས་ནི་ཨིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ 72
པའི་ དུས་ཡུན་ཚུ་ནང་ མཉམ་བསྐྱོམས་ཡར་དྲག་བཏང་མི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ 2020 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་དང་ དམིགས་
བསལ་ཏུ་ ཉེན་ཅན་ཚུ་གིས་ མི་ཚེའི་འཁོར་རིམ་ནང་ ཐབས་རིག་ཆ་ཚང་ལུན་པའི་ མི་སྡེ་ཉེན་སྐྱོབ་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་
ཐོབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཡར་རྒྱས། ང་བཅས་གྱི་དམིགས་གཏང་འདི་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ལུ་ཕན་ཐོགས་པའི་ གསར་གཏོད་དང་ ཡུན་བརྟན་ལུ་བརྟེན་པའི་ དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ 2020 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ཡུ་ཨེསི་ཏི་ཐེར་འབུམ་ 70 དང་ མི་
རེའི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ ཡུ་ཨེསི་ཏི་ 72, 694 ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་ གླ་ཆ་ལེགས་ཤོམ་
འཐོབ་མི་དང་ བསམ་པ་རྫོགས་པའི་ལཱ་གཞི་གི་ནང་ལུ་ བོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པའི་ ལཱ་གཞི་གི་རྒྱུ་སྐྱེད་ཚུགས་པའི་
དཔལ་འབྱོར་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་ནི་དང་ སྤྱི་ལོ་ 2020 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 20 འོག་རྒྱུའི་ འབབ་ཁུངས་འདི་ བཞི་ལྷབ་གྱིས་ཡར་སང་འབད་ནིའི་
དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

ང་བཅས་རའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ གཞི་རྟེན་གདོང་ལན་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཐོག་ལས་ གནས་ཚད་འདི་འབྲུབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན། དེ་
ཡང་ འཕྲུལ་རིག་དང་གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་ཡུན་བརྟན་ཐབས་ལམ་ དོན་སྤྱིན་ཅན་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ ཐོན་ཁུངས་ལྷོགས་སྲུབ་
ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་དང་ ལས་སྡེ་གསར་པ་ (གསར་རྩམ་ཅན་གྱི་བཟོ་སྐྱེད་དང་ཚོན་རིག་ འཕྲུལ་རིག་ བཟོ་རིག་
དང་རྩིས་རིག་) ཚུའི་ནང་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ལཱ་གཞི་གི་ལེགས་ཤོམ་གྱི་གདམ་ཁའི་བོ་སྐབས་ཡོད་པ་ལས་ མི་འབོར་དང་བརྟུན་ཏེ་

འཕྲོ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་མི་གར་གིས་ མཐའ་མའི་གནས་ཚད་ལས་མ་བརྒལ་བའི་ ཚུལ་ལྡན་འབབ་ཁུངས་འཕྲོ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ བརྗེ་མཐོང་ལྡན་པའི་ མི་ཚོ་སྤོང་ཚུགས།

མི་སེར་ ཡར་འགྲུག་ ཡར་རྒྱས་གསུམ་ བཅུ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ འབྲེལ་གནད་ཡོད་པའི་ཁར་ དབྱེ་བ་བྱེ་མི་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་ཚུ་ མཉམ་བཟོ་མས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་གིས་ ལམ་སྟོན་འབད་བའི་ ཡོངས་ཚད་ ལྷོག་ཤུགས་དང་ ཡུན་བརྟན་གྱི་གཞི་ཅ་ཚུ་ སྤྱིད་སྤྱི་བཟོ་མ་ཨིན། གོས་བསྟུན་དང་ གོས་བསྐྱར་མང་རབས་ཅིག་འབད་ཐོག་ལས་ གོས་འཆམ་བུང་ཡོད་པའི་ མི་སེར་ ཡར་འགྲུག་དང་ཡར་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་བརྟུན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་ལོ་རྒྱུ་ ༡༠ ཀྱི་ གོང་འཕེལ་འཆར་གཞི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཡུན་རིང་གི་ཐབས་བྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བྱིན་མ་ཨིན།

2.2 ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ལུ་ དགའ་སྤྱིད་ ཡར་རྒྱས་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ལྡན་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་བཟོ་ནི་དང་ སྤྱི་ལོ་ 2030 གི་ནང་ འཁོད་ལུ་ ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ཡུལ་ "འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་" འགྲུབ་ནི་ལུ་བརྟེན་པའི་ བཅུ་ཚུན་ནང་འཁོད་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ དམིགས་དོན་བཞི་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་དོན་འདི་ འཆར་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ མཐའ་འབྲོལ་ཅན་སྤེལ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ཚུད་པའི་ གཞི་སྤྱོད་དང་སློབ་གྲྭ་ཡོད་པའི་ གཞུང་སྤོང་ལམ་ལུགས་ལུ་བརྟེན་པའི་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ འགྲུབ་མི་གི་སྐུལ་མ་རོམ་ཅིག་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གསར་གཏོང་དང་ཡུན་བརྟན་ལུ་ བརྟེན་ཤུགས་བསྐྱེད་པའི་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཁབ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ 2020 གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ཡུ་ཨེསི་ཏི་ཐེར་འབུམ་ ༥ དང་ མི་རེའི་ནང་ འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ཡུ་ཨེསི་ཏི་ 6,700 ལུ་ ཡར་མེད་ཐོག་ལས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བ་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ཡོད་པའི་ འཚོ་བའི་གནས་ཚད་མཐོ་འགྲུལ་སྤེལ་ ལོངས་སྟོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་ དམིགས་གཏང་སྤྱིད་ཨིན། དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྡེ་ དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ གདོད་ལན་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཐབས་ལུ་ གོ་སྐབས་གསར་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིནམ་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གོ་སྐབས་གསར་པ་ཚུ་ བཟོ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མཐུན་པའི་ཡུན་བརྟན་ཅན་དང་ མི་སྡེ་ནང་འགན་ཁུར་ཅན་ དེ་ལས་ ཡུན་རིང་གནས་ཚུགས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་པ་རེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་ལུ་ ག་དེ་འགྲུག་འགྲུག་བརྟེན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་གིས་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཡོངས་ལུ་ འབྲེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་གྲུབ་པའི་ཁར་ མ་འོངས་སུ་རྒྱུད་ཚུའི་མཐའ་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ཨིན།

མི་སྡེ་གོང་འཕེལ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲུག་མཉམ་དང་སྐྱེས་ཚད་ཅན་གྱི་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོལ་ཚུ་ལུ་

བརྟེན་པའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་དང་ཐོན་ལཱ་ཅན་གྱི་མི་སྡེ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ དགའ་སྐྱིད་ ཡར་རྒྱས་དང་ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་བཟོ་ནི་ གཞི་རྩ་ཨིན་མི་ སྐྱེས་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་རིག་
དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ རྩལ་ཤུགས་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཏོག་དང་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གི་བར་འཛུལ་འབད་ནི་ཚུ་ དེས་
བརྟེན་བཟོ་ནི་གི་དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། སྐྱེས་ཚད་ཅན་གྱི་ལཱ་སྦྲུང་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བཏང་མི་ ཀྱན་ཚད་ཤེས་རིག་ལམ་
ལུགས་གྱི་ཐོག་ལས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལཱ་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ ཡུན་བརྟན་ཡར་འཕར་དང་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་འདི་ནང་ དོན་
སྲིན་ཅན་སྟེ་ བན་ཐབས་འབད་ནི་ལུ་ དགོས་མཁོའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་བཟོ་ཚུགས།

དེ་དང་གཅིག་ཁར་ སྤྱི་བསྐྱོམས་ཐོན་ཤུགས་ ཡར་རྒྱག་བཏང་ཡོད་པའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་ལས་མི་ཡོད་པ་དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་ལུ་ སྐྱེས་ཚད་
ཅན་གྱི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་འཐོབ་ནི་ལུ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན། ཤེས་རིག་དང་གསོ་བའི་བར་ནའི་ མཉམ་འབྲས་གྱི་
ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡར་རྒྱག་གཏང་མ་མཚན་ མི་སྡེ་གཅིག་མཐུན་ཡར་རྒྱག་བཏང་སྟེ་མཐར་ཐུག་ལུ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་
སྤོབས་ཤུགས་གྱི་ཀ་ཚེན་ རིག་པ་དང་རིག་རྩལ་ དེ་ལས་ བན་བདེ་ཡར་རྒྱག་བཏང་སྟེ་ ཉེན་སྲུང་ཅན་དང་ལྷོག་ཤུགས་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
སྟེ་འགྲུང་ནི་ཨིན།

ཉེན་སྲུང་སྤྱི་བཟོ་ནི། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྤྱིལ་ ཉེན་སྲུང་ གཅིག་བསྐྱོམས་ བན་བདེ་ ལྷོག་

ཤུགས་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཚུ་གི་ སྐྱེས་ཚད་དང་རྩལ་ཤུགས།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ རྩ་བརྟེན་དང་ ཡར་རྒྱག་ དེ་ལས་ བན་བདེ་ལུ་ཐོ་ཐོག་པའི་ཉེན་ཁ་གཅིག་ཐད་ལུ་ཡང་ རང་དབང་རང་བཙན་སྐྱེད་སྐྱོབ་
དང་ ལྷོག་ཤུགས་སྤྱི་བཟོ་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

འདི་གི་དོན་ལུ་ འདས་པའི་ཚེ་གུང་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ག་ར་དང་གཅིག་ཁར་ མཛེལ་བཤེས་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་ རྒྱལ་ཁབ་བྱིན་
གཉིས་ཆ་ར་གི་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་རྩལ་ཤུགས་དང་མཐུན་འབྲེལ་ རང་གི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཁྱུན་འདི་ རྩལ་ཤུགས་ཅན་སྟེ་བཞག་ནི་ཚུ་ཚུད་པའི་ དུས་
རབས་ ༢༡ པའི་ཉེན་སྲུང་གི་ཚེ་གུང་ སེམས་ཁར་དེས་དགོས་ཡོད་པ་ཨིན།

འདི་ནང་ རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ གཞན་སྒོ་འབྲུར་ཚབས་ཆེན་གྱི་གནས་སྤངས་འཛིན་སྐྱོད་དང་ ལག་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ ཉེན་སྒྲོབ་འབད་ནི་དང་
འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་པ་སྟེ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སྒོ་འབྲུར་གཤོང་ལན་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་རྒྱུ་མ་
གཅིག་མ་ཚད་པར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ཉེན་སྲུང་ཡང་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན།

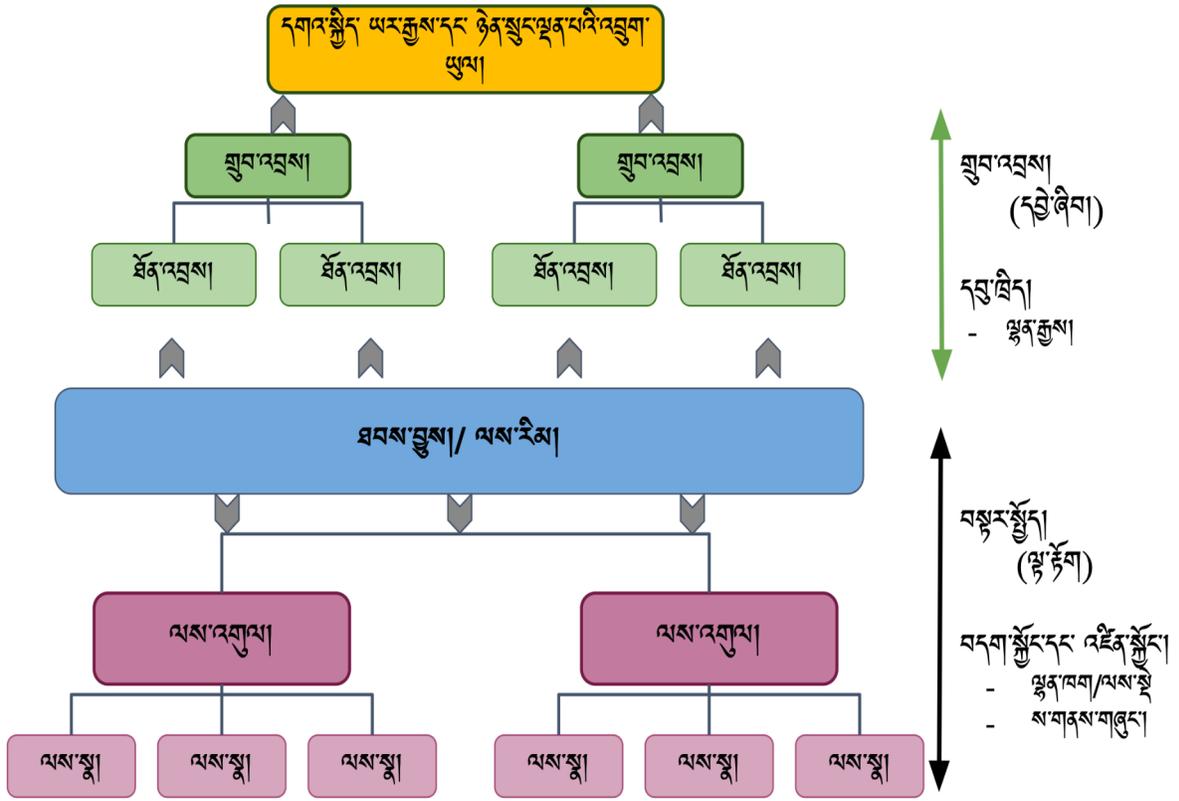
སྒོ་གཏང་དང་གཞི་སྐྱར་ཡོད་པའི་གཞུང་སྐྱོད་། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ མི་སེར་ཚུ་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་
མཚུགས་བྲགས་སྟེ་ཡར་བྲག་གཏང་ཚུགས་པའི་ གཞི་སྐྱར་དང་སྒོ་གཏང་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི།

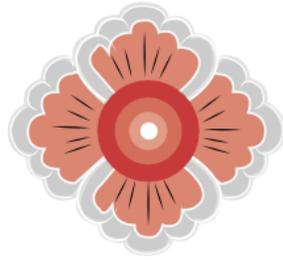
ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ མཐར་འབྲོལ་ཅན་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་དང་ དེའི་དམིགས་དོན་ཚུ་འགྲུབ་ནི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་ གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་ མི་སེར་ཚུ་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་
ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་དང་ མི་མང་ལུ་སྟེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་སྟེ་ཚུ་ ལྷག་པར་བྱ་སྒོ་གཏང་ཅན་དང་དོན་
སྲིན་ཅན་སྟེ་འོང་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞི་སྐྱར་འབད་ནིའི་དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་བདག་འཛིན་
འབབ་ནི་དང་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་སྐོད་པའི་སྐབས་ འཛིན་ཐང་ཅན་དང་ དུངས་གསལ་ཅན་ དེ་ལས་ འགན་འཁུན་ཅན་སྟེ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་
གཙུག་སྟེ་ཚུའི་ལྷོགས་སྲུབ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ཨིན།

འདི་གིས་ འབྲུལ་རིག་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ བྱ་སྐབས་བདེ་བའི་གནས་སྤངས་ (འོས་འབབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་ ཐོན་
ལུངས་ཀྱི་ལང་ཚད་) བཟོ་ནི་དང་ སྐྱར་སྟེ་ ཞི་བའི་མི་སྟེ་ལས་ཚོགས་ བད་བརླུད་དང་སྐོབ་རིག་ དེ་ལས་གཞན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ གཞུང་མིན་
ལས་སྟེ་ཚུ་ དོན་དང་མཐུན་ཏོག་ཏོ་སྟེ་ གྲལ་གཏོགས་འབད་བཅུག་ནི་ཚུ་ཚུད་པའི་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་
ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

པར་རིས་ ༣ པ། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གཞི་བཀོད།

ལེན་ ༣ པ།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ།

གསར་གཏོད་དང་ཡུན་བརྟན་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པའི་ འབབ་ལུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ།

3.7 གནས་སྐབས་བརྒྱུད་བསྐྱེད།

3 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ སྤྱི་ལོ་ 1980 གྲུ་གྲངས་ལས་ཚུར་ དཔུ་སྐྱོམས་ལུ་ཡར་འཕར་བརྒྱ་ཆ་ 70.9 དེ་རེ་ སོང་སྟེ་ར་
ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཟླ་གཞི་དེ་ཅིག་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 2022 ལུ་འབད་བ་ཅིན་ མི་རེ་འི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་འདི་ ཡུ་ཨེ་སི་ཁི་
3433.03 ཚུན་ རྒྱ་ཆེ་དྲགས་སྟེ་ཡར་སོང་སོང་ཡོད་པ་ལས་ ལུང་ཕྱོགས་ཚུ་དང་ འབྲུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཅིག་དང་ ག་བསྐྱར་འབད་མ་
ད་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་གི་གྲུ་ལཱ་ཁར་ཚུད་པ་ཡིན།¹⁶ དཔལ་འབྱོར་གྱི་བཟོ་བཀོད་ནང་ སོ་ནམ་ སློན་མོར་དང་ནགས་ཚལ་ཚུ་ཚུད་པའི་གཞི་རིམ་ལུ་
སྟེ་འི་ བན་འདེབས་ཀྱིས་ འབྲིང་རིམ་དང་ཆེ་རིམ་ལུ་སྟེ་ལས་ལྷན་པའི་ བན་འདེབས་ཐོག་ལས་ རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཡོད་པ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཟླ་གི་གོང་འཕེལ་ཚུ་ནང་ སོ་ནམ་ལས་སྟེ་གིས་ ལུ་སྟེ་གཞན་ཚུ་ལས་ ཡར་འཕར་མཐོ་ཤོས་སྟེ་ ཐོན་ཡོད་རུང་ ལུ་སྟེ་འི་
བཟོ་བཀོད་འདི་ ཕྱིས་ལོ་ 1980-87 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 3.6 ལས་ ཕྱིས་ལོ་ 2022-23 ཚུན་ བརྒྱ་ཆ་ 78.82 ལུ་ ཉ་ཅང་གིས་མར་
བབས་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། དུས་ཚོ་དེ་འི་ནང་འཁོད་ལུ་ར་ བཟོ་སྐྱེད་ལས་སྟེ་ནང་བཟོ་བཀོད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ 74.8 ལས་ 24.37 ལུ་ ཉ་
ལམ་ལོག་ལྷག་གིས་ཡར་སོང་ སོང་ཡོད་པ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུ་སྟེ་འི་བཟོ་བཀོད་འདི་ ཕྱིས་ལོ་ 1980-87 ལུ་བརྒྱ་ཆ་
86 དང་ ཕྱིས་ལོ་ 2021-22 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 86.67 རན་ཏོག་ཏོ་སྟེ་གནས་ཡོད་རུང་ ཕྱིས་ལོ་ 2022-23 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 47.82
ལུ་ ཡར་སོང་སོང་ཡོད་པ་ཡིན།¹⁷

ཨིན་རུང་ རྒྱུར་བརྟེན་སྒོལ་མེ་ནང་ མི་མང་ལུ་སྟེ་གིས་ མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་ཚུ་གིས་སྟེ་ ཡར་འཕར་དང་བཟོ་བཀོད་གྱི་འགྱུར་བ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་
འབྲུག་པའི་ལུ་གཡོག་ཚོང་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་ དོན་དང་མཐུན་པའི་ལུ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ ཉུང་སྤྱོད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་བཟོ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་
ཡིན།

སླེར་གྱི་ལུ་སྟེ་དེ་ གོང་འཕེལ་གྱི་རྩ་བ་ཨིན་མ་སྟེ་ རོས་བཟུང་འབད་དེ་ཡོད་རུང་ ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཟླ་ལས་བཅད་དེ་ ཡར་རྒྱས་འགྲོམ་ཚུགས་པར་
ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་སྐྱེ་མང་བཟོ་ཞི་འདི་ རྒྱ་ཆེ་དྲགས་སྟེ་ མཐར་འཁྲུལ་བྱུང་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་དང་ མི་སྟོབས་ཕྱེད་ཀ་དེ་
ཅིག་ འཕྲོ་འབྱུང་དེ་ར་ སོ་ནམ་གྱི་ལུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་ཚོ་འཚོ་སྐྱེད་འཐབ་སྟེ་ར་ཡོད་པ་ཡིན། ལུ་སྟེ་འདི་ མང་ཤོས་ར་ འབབ་ཁུངས་ཚོད་ཅིག་
ལས་བརྒྱལ་མེད་པར་ རང་མཐོ་རང་འདྲོང་སྟེ་གནས་ཚུགས་པ་ཅོམ་ཅིག་ཨིན་མ་དང་ ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་ཉུང་མ་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བ་
གི་གནོད་སྐྱོན་དང་ མི་དང་རི་དྲགས་སེམས་ཅན་གྱི་བར་ནའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་ གནོད་ཉེན་ཚུ་གིས་སྟེ་ བརྟེན་ཏོག་ཏོ་མེད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ ད་ཕྱོད་འབྲུག་པའི་དཔལ་འབྱོར་ནང་ དོན་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ལུ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་དང་ དུལ་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་བཟོ་ཞི་འདི་ ཚོད་
ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ཡིན། འདི་ཡང་ ན་གཞོན་ལུ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་མཐོ་ཤོས་ཅིག་སྟེ་ འཕྲོ་འབྱུང་དེ་ར་གནས་མི་དང་ ནད་
ཡམས་གོ་མེད་-78 ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དུལ་འབྲེལ་ཡར་སོང་འགྲོམི་ དེ་ལས་ ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་འགྲོམི་གི་

¹⁶ རྒྱ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཀོད་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཚུང་གི་གནས་སྟུན། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ 82 (1980-2022) ཀྱི་དཔུ་སྐྱོམས་ལུ་ཡར་འཕར།

¹⁷ དུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གི་ རྒྱ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཀོད་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་རིག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཡིག་ཕྱོད།

འགྲོས་ཡར་སེང་ མོང་མི་གིས་ཁ་གསལ་སྡེ་སྟོན་མ་ཡིན། འབྲུག་པའི་མི་སེང་དང་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ གཤོང་ལན་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་ གཙོ་བོ་ཚུ་ རོན་སློན་ཅན་སྡེ་བསལ་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་འདི་ སློ་བུར་གཞི་རྒྱར་འབད་དགོས་ཡོད།

ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་སྡེ་བ་གྱིས་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་དང་ གཞུང་སྲོང་ཕྱོགས་སྡེ་བ་ཚུ་གིས་ཕན་འདེབས་འབད་ པའི་ རང་འདེབས་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་དོན་ " གསལ་གཏོད་དང་ཡུན་བརྟན་ལུ་ བརྩོན་འགས་བསྐྱེད་པའི་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་" བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་འབྲས་གཅིག་དང་ཐོན་འབྲས་བཞི་འབྲུབ་ནི་ལུ་ བརྩོན་ནི་ཡིན།

༣.༢ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ཡར་འཕར་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཡར་དྲག་དང་ ཐོན་སྐྱེད་དང་ཚོང་ལམ་སྤེལ་བཟོ་ བློ་

༣.༢.༡ གཤོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ལུ་ ཞི་བདེ་དང་ རྩ་བརྟན་ དེ་ལས་ གཞུང་སྲོང་ལེགས་ལུན་གྱི་གནས་སྤངས་ཚུ་ གཞི་རྟེན་གྱི་ དགོས་མཁོ་ཅིག་སྡེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཨིན་རུང་ དེ་འཕྲོ་ལས་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ བདག་སྲོང་གི་ཟད་འགོ་མཐོ་དགས་མི་ དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ་གསལ་ཏོག་ཏོ་མེད་མི་དང་ དེ་ལས་ སྲིད་བྱུས་བརྟན་ཏོག་ཏོ་མེད་མི་རང་བཞིན་ཅིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ འཛམ་གླིང་དདུལ་ཁང་གིས་ ‘ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི’ ཟེར་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩༠ གི་ གྲུལ་ཁ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ འདི་ གནས་ཚད་ ༤༩ པ་ཐོན་མི་ལུ་ བལྟ་བ་ཅིན་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་དང་ཚོང་འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་ས་ལུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་དང་དོན་སློན་ ཅན་སྡེ་ མཁོ་སྡོད་འབད་ཐབས་ལུ་ མགྱེན་གཞི་ལམ་ལུགས་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུའི་ ཚད་འཛིན་གནས་སྤངས་ཚུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་དགོས་ གསལ་ ཏོག་ཏོ་སྡེ་ སྟོན་མ་ཡིན།

དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཐོན་ཁུངས་ཆེ་བའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་དང་ ཤེས་ཡོན་ཅན་ དེ་ལས་ རིག་རྩལ་ཅན་གྱི་ལས་མི་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནི་འདི་ གཤོང་ལན་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པའི་ ཡུན་རིང་གི་ གཙོ་རིམ་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་འབྲེལ་ཆགས་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་ རྩལ་གོང་འཕེལ་དང་མི་སྲོལ་རྒྱུ་བ་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ཚུ་ འོག་ལུ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱབ་ཡོད་མི་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་གནད་དོན་གཞན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསལ་དགོས་པའི་གཤོང་ལན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན།

ཐོན་ཁུངས་ཉུང་མ། དཔལ་འབྱོར་ག་པའི་ དཔྱ་སྟོམས་ཐོན་ཁུངས་ཚད་གཞི་འདི་ དམའ་སྡེ་སྡེ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་ལུ་སྡེ་ ཆ་མཉམ་གྱི་ རང་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་གྱི་ཁུད་པར་སྟོམ་སྟེ་ ཆགས་ཡོད་པ་དང་ མ་རྩ་རྒྱ་ཆེན་སྟེ་འབད་དགོ་པའི་ལུ་སྡེ་མང་ཤོས་གྱིས་ར་ ལུ་གཡོག་བཟོ་རྒྱུ་གས་ པའི་ལོ་སྐབས་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་ གྱིན་མ་རྒྱུ་གས་པར་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ ལས་མི་ཚུ་ མང་ཤོས་ར་ (བརྒྱ་ཆ་ ༩༣.༥) སོ་ནམ་ ལས་སྡེའི་ནང་ ལུ་འབད་དེ་ཡོད་རུང་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ (བརྒྱ་ཆ་ ༡༩.༦༧) འདི་ དམའ་ཤོས་སྟེ་ ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན། ཨིན་ རུང་ བཟོ་སྐབས་སྡེའི་ནང་ ལས་མི་ (བརྒྱ་ཆ་ ༡༣.༧) ལུ་ལུ་གཡོག་གྱིན་ཡོད་པ་དང་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ (བརྒྱ་ཆ་

༡༧.༤༢) འབད་མི་དེ་ མཐོ་དྲགས་ཅིག་ཨིན། ཞབས་ཏྲོག་ལས་སྲེའི་ནང་ ཐོན་འབྲས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༣༥ ཨིནམ་དང་ ལས་མི་གཡོག་ བརྟུགས་འབད་མི་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༢.༤ ཨིན་མི་ལས་ དགོས་མཁའའི་རིག་ཕུལ་ (བརྒྱ་ཆ་ ༥༢) དེ་ མེདཔ་ཨིན།¹⁶

ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་མ་ཕྱིའི་ཐང་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ མ་ཕྱ་བསགས་བཞག་མི་ཚུ་ མང་ཤོས་ར་ མི་མང་ལས་སྲེ་གིས་ མ་ཕྱ་གཞི་བརྟུགས་ གལ་ཅན་སྲེ་ འབད་དགོཔ་ཐོན་པའི་བཟོ་སྐྱུན་གྱི་ལས་སུ་ རྒྱུ་བརྟེན་སྒོལ་མེ་བཟོ་སྐྱུན་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ཞབས་ཏྲོག་གི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུའི་ནང་ གཏང་དགོཔ་ཐོན་ཡོདཔ་ཨིན། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཟད་འགོ་ཚུ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་ཚུལ་འདི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ གངས་རི་ཅན་དང་ མཐའ་བུར་ དེ་ལས་ རྫོབས་ཚུན་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ སྤྱིལ་འདྲེན་གྱི་ཟད་འགོ་ཚུ་ མཐོ་སུ་སྤྱོད་གནས་མི་ཚུ་གིས་ ཉེང་ རྫུལ་ར་སྤྱོད་གས་བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་དང་འབྲེལ་ ཅ་ཆས་དང་ འབྲུལ་ཆས་བཟུམ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ནང་ མ་ཕྱ་གཞི་ བརྟུགས་འབད་ནི་འདི་ ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེདཔ་ཨིནམ་དང་ ད་ལྟོ་ཡང་ ཡར་འཕར་འགྲོ་བའི་གནས་སྤངས་ནང་ ཡོདཔ་ཨིན།

ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ཁག་ཆེས་ར་ ཚོང་ལཱ་དང་གཏུག་སྲེའི་སྤྱོད་གས་སྤྱབ་དགོཔ་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་གི་ གཏུག་སྲེ་དང་ལས་སྲེའི་དོན་ལུ་ ཚོང་ འབྲེལ་དང་ མི་མང་ཞབས་ཏྲོག་གི་གནས་སྤངས་རིམ་ལུགས་འདི་ བདག་སྐྱོང་དང་ གོ་སྐབས་རིན་ཤོང་ སྤོམ་སྤོམ་ར་ གནས་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ལག་ཁྱུར་དང་ ཚོག་ཐམ་ དེ་ལས་ དབང་འཛིན་དོས་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ཡུན་རིང་མོ་དང་ མགུ་སྒྲིག་ཆེ་བའི་ བྱ་རིམ་ཚུ་ཚུདཔ་ཨིན། དེ་གིས་མ་ ཚད་ བརྟེན་འཁེལ་མེད་པའི་ སྤྱི་དབུས་མང་མི་གུར་ རྗེས་ཤུལ་གྱི་དོགས་པ་དང་ ཚོང་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་གིས་ འབྲུར་བཞིན་ཡོད་ པའི་གནས་སྤངས་ཚུ་ བསལ་ནི་ལུ་དགོཔ་པའི་ མགྲོགས་རིམ་ཅན་གྱི་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ བརྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་ལུ་ བར་ཆད་རྒྱབ་དོ་ ཡོདཔ་ཨིན།

ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་ཉུང་མ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལུང་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་ནང་ མཐུན་འབྲེལ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་ འབད་མ་ཚུགས་མི་འདི་ ཡར་མེད་སོང་ཡོད་པའི་ཚོང་འབྲེལ་ཚུའི་ནང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན། རང་འདྲེན་དང་ ཕྱིར་ཚོང་གི་ཟད་འགོ་ཡང་ སྤོམ་སྤོམ་ར་གནས་མི་དང་འབྲེལ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ མཁོ་ཆས་དང་ འབྲེལ་བའི་ ལཱ་གི་སྤྱབ་འབྲས་གནས་ཐོ་ དམའ་ཤོས་ལས་ཕྱིར་ད་ ཨང་གཉིས་པ་ལུ་སྤོད་ཡོདཔ་ཨིན། འབྲུག་གི་ཚོང་འབྲེལ་དེ་ མང་ཤོས་ར་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་ཁབ་ཨིནམ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་འདི་ འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཚོང་གི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ས་གོ་ཅིག་སྲེ་བཟོ་ནི་ལུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ཚོང་གི་འབྲེལ་ལམ་དང་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚུ་དགོཔ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ ༢༧ དེ་ཅིག་ནང་ ཚོང་འཛིན་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།¹⁷

ཕྱིར་ཚོང་ཚུ་ ཚོང་ལམ་གྱི་བདེ་དོན་མེད་མི་ གྲུ་དང་གནམ་ཐང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ བརྒྱུད་འབྲེལ་ དེ་ལས་ རང་འཁོད་སྤྱིལ་འདྲེན་ཚུ་བརྗེས་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ལངས་སྤྱོད་མེད་མི་དེ་གིས་ ཐོ་ཕོག་སྤྱོད་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ རྫོག་གཏང་མ་ཚུགས་པའི་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆས་གཞན་ བཀའ་སྤེལ་ ཅ་དམ་དང་བདག་སྐྱོང་གི་བྱ་རིམ་འཇམ་ཏྲོང་ཏྲོ་བཟོ་ནི་ནང་ དུས་ཡུན་འགོར་ནི་ལ་སོགས་པའི་ ཚོང་འབྲེལ་འཇམ་ཏྲོང་ཏྲོ་སྲེ་ འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རང་འཁོད་ཀྱི་བར་རྐྱེན་ཚུ་ཡོདཔ་ཨིན། ཕྱིའི་བར་རྐྱེན་ཚུ་ནང་ འབྲུལ་རིག་དང་ སྤྱོ་ཚལ་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ ཐབས་ལམ་བཟུམ་

¹⁶ རྒྱལ་ཡོངས་རྗེས་དྲན་འཛིན་ (༢༠༢༣) | རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་རྗེས་ལྷན་ ༢༠༢༣ |
¹⁷ འཛོན་སྤྱིའི་དབུས་ཁབ་ (༢༠༢༣) སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་དོ་འགྲན་གྱི་འབྲེལ་མཐུན། མཐུན་རྐྱེན་སྤྱབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཐོ་དང་དེའི་བདེ་ཚོན།

གྱི་ ཅ་སྐལ་མིན་པའི་བཀག་ཆ་ཚུ་ ཚུད་པ་ཡིན། མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཚད་གཞི་དམ་དྲགས་ཡོད་མི་གིས་ཡང་ བཀག་ཆ་འབད་དོ་
ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱོད་པ་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་། འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་ ༦ གི་རིང་ལུ་ འཆར་གཞི་བརྩམས་ཡོད་པའི་གོང་འཕེལ་ནང་ སྤྱོད་པ་ཚུ་གིས་
དཔལ་འབྱོར་ནང་རིམ་བཞིན་དུ་ འགན་ཁུར་སྤོམ་སྤེར་འབག་སྤྱོད་ཡོད། ཡིན་ཅུང་ གཞི་རྟེན་མའོ་ཆས་སྤྱོད་པའི་དང་ འཕྲུལ་རིག་
རྙིང་མ་ཡོད་མི་ རིག་རྩལ་ཅན་གྱི་ལས་གཞི་ལས་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བཟོ་སྐྱོན་གྱི་ཟད་འགོ་མཐོ་ཤོས་གནས་མི་དེ་གིས་
ཚོང་འབྲེལ་འབབ་སའི་ས་གོ་འདི་ གནད་ཚུང་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་གི་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤངས་འདི་ ད་ལྟོ་ཡང་སྤྱོད་པའི་སྤེར་
གནས་ཡོད་ཅུང་ ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ ལོ་སྐབས་ཚུ་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷན་ ༦ པ་ཚུན་ འབྲུག་གི་བཟོ་སྐྱོན་ཚོགས་མཐའ་ཚང་མི་ ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ བཟོ་སྐྱོན་ཚུང་བ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ ལྷན་པ་ཅིག་
དང་ ཚོང་ལཱ་ཚུང་བ་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༥ མ་ལངས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ ལཱ་སྤྱོད་ནང་ མང་ཤོས་ཅིག་ར་ ནང་བཟོ་དང་ཚོང་ལཱ་ཚུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་
སྤྱོད་པ་དང་ མང་ཤོས་ར་ བསིལ་ཚོང་དང་ཚོང་འབྲེལ་ བཟོ་སྐྱོན་ ལྷན་པ་འདྲན་ཞབས་ཏོག་ བཟོ་བཤའ་ དེ་ལས་ བཟོ་སྐྱོན་ཚུང་བ་ཚུ་ནང་ ལཱ་
འབད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། ཚོང་ལཱ་མང་ཤོས་ཅིག་ར་ (བརྒྱ་ཆ་ ༩༦) རང་དབང་གི་ཚོང་བཤའ་དང་ དག་པ་ཅིག་(བརྒྱ་ཆ་ ༢) ལས་འཛིན་གྱིས་
དབང་བའི་ལས་སྤྱོད་ཡིན།^༧ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤོམ་སྤེར་དག་པ་ཅིག་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ བསིལ་ཚོང་དང་ ནང་འཁོར་
ཚོང་འབྲེལ་ དེ་ལས་ བཟོ་སྐྱོན་གྱི་ལས་སྤྱོད་ཡིན།

ཚོང་འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི་འདི་ ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མ་ཚུགས་པའི་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་དོ་འབྲན་ཅན་དང་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་ ཚོང་འབྲེལ་
མཐུན་ཞུན་གྱི་བར་སྤོང་ལྷན་པའི་ འཕྲུལ་རིག་གི་ཟད་འགོ་མཐོ་དྲགས་ དེ་ལས་ ལྷན་པའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི་ལུ་ བཀག་ཆ་འབད་མི་
ཚོང་ལས་ཚུང་བའི་གནས་ཚད་ལུ་བརྟེན་ ཐོ་སོག་སྤྱོད་ཡོད། ལཱ་སྤྱོད་འདི་ ལྷན་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤོམ་སྤེར་ ཤེས་ཡོན་ འགོ་འདྲན་ཉུང་མི་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འོས་
མཐུན་མེད་པའི་རིག་རྩལ་གྱིས་ ཐོ་སོག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ཚུ་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་རིག་གི་ལས་ལུགས་སྤྱོད་ཚད་དང་ལྷན་པའི་སྤོམ་སྤེར་མེད་མི་
སྤོང་བཟར་ནང་མ་ཅུང་མི་ སྤོང་བཟར་གྱི་སྤོང་ལྷན་པའི་སྤོང་མེད་མི་ དེ་ལས་ ལཱ་གི་ཀུན་སྤོང་སྤོང་པའི་ཡོད་མི་ཚུ་ཡིན། ལྷན་པའི་སྤོང་ལྷན་
འདི་ཡང་ ད་ལྟོ་འབད་ན་ཡང་ ལྷན་པའི་སྤོང་ལྷན་པའི་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་བཟོ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་དང་ སྤོང་སྤོང་གིས་ གོང་འཕེལ་དང་ ལཱ་
གཞི་གཞི་བཟོ་ནི་ནང་ བན་འདེབས་ཉུང་སུ་ཅིག་སྤྱོད་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

གཞུང་གིས་ འགོ་འབྱེད་དེ་ར་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱུར་བ་འབག་མི་གི་གཞི་ གཞི་ཆེ་ཤོས་ཅིག་སྤྱོད་
འབད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་སྤོམ་སྤེར་དང་ གཞུང་གི་རྒྱུ་སྤོང་དང་བདག་དབང་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ མ་ཅུ་སྤོམ་དགོ་མི་
དང་ དུས་ལུན་རིང་མ་འགོར་མི་ དེ་ལས་ ཉེན་ལ་ཆེ་བའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་འདི་ནང་ ཉེན་ཅན་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་ནི་ལུ་ ལྷན་པའི་བདེ་ཏོག་ཏེ་བཟོ་ཡོད་པ་
ཡིན། གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གིས་ ཁེབ་ས་འཐོབ་ནི་ལུ་དེས་པ་མེད་པའི་ ལྷན་པའི་དང་ཞབས་ཏོག་སྤོང་ལྷན་པའི་ ཟ་ཆས་ཉེན་སྲུང་དེས་

⁷ བཟོ་སྐྱོན་ཚོང་ལས་དང་ལཱ་གཞི་གཞི་སྤོང་ལྷན་པའི་(༢༠༢༢)། ལོ་བསྐྱར་བཟོ་སྐྱོན་སྤོང་ལྷན་པའི་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣།

བརྟན་བཟོ་ནིའི་ལུ་བརླུ་མའི་ མི་སྡེའི་འགན་དབང་ཡང་འགྲུབ་ཡོད་པའི་མི་ལས་ དེ་གིས་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ནང་ འགྲོ་མཐུན་དེ་
ར་ ལག་ཆེ་བའི་ འགན་ཁུར་འབག་པ་ཡིན།

ཡིན་ཅུང་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་རྒྱ་གི་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ལ་ལུ་ཅིག་ ཉེ་མ་ལས་ སླར་སྡེ་རྒྱ་གིས་ འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་ས་གོ་ བཟོ་བསྐྱར་དང་རྒྱ་དངོས་ ཚོང་འབྲེལ་འབབ་ནི་བརླུ་ཚུའི་ནང་ཡིན། འབྲུག་གི་སློ་ནོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་དང་
འབྲུག་ཟ་སློད་ལས་འཛིན་ཚད་ དེ་ལས་ སོ་ནམ་འབྲུལ་ཆས་ལས་འཛིན་བརྩིས་པའི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ ལེབ་ས་
དང་ལུ་གི་སྐྱབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་འཐོན་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ལུ་གཏོང་ལན་རྒྱ་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འཛིན་སྐྱོང་ ལས་
འཛིན་གཞུང་སྐྱོང་ དེ་ལས་ དུལ་འབྲེལ་སྐྱོན་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཚད་ནང་ཡོད་པ་ཡིན།

དུལ་འབྲེལ་གནས་སྐྱེད་སྲིལ་ལམ་ལུགས་སྐྱོད་ཀྱིས། དུལ་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ཤས་གལ་ཅན་ཅིག་
ཡིན། མ་གཞི་ ལོ་ལྟེན་འཆར་གཞི་ ༡༩ པ་ མཚུག་བསྐྱེད་ལམ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གི་ དཔལ་འབྱོར་ ཡུ་ཨེ་ལི་ཏེ་ཐེར་འབྲུམ་ ༥ བཟོ་ནིའི་
དམིགས་གཏང་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ གསར་སྐྱབ་ཟད་འགོ་རྒྱུ་ལེན་སྤྱི་རྒྱ་གི་ ཐོག་ལས་གཏང་ནིའི་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་ གསར་སྐྱབ་ཟད་འགོ་
འབད་ཚུགས་པ་ཅིག་ལོ་འདི་ ནང་འཁོད་དུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་དང་ མ་ཅུ་འཛིན་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་ འཚོལ་སྐྱབ་འབད་དགོ།

ཡིན་ཅུང་ དུལ་ཁང་ལས་སྡེ་དང་ མ་ཅུ་འཛིན་ལམ་གཉིས་ཆ་ར་ ད་ལྟོ་འགོ་བཙུགས་པའི་གནས་ཡིན་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་མཁའ་ལས་ ད་ལྟོའི་
དུལ་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྐྱེད་ནང་ གལ་ཆེ་བའི་ལས་སྐྱ་རྒྱ་འབད་མ་ཚུགས་པར་ཡོད། དུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༡ ཅན་
མ་གིས་ རྒྱ་རྒྱལ་གི་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱིས་ ལེ་འབབ་དང་འབྲེལ་བའི་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ཚུ་ནང་ ཐད་ཀར་དུ་གལ་གཏོགས་འབད་ནི་ལུ་
བཀག་ཆ་འབད་མ་ཡིན། ལྷན་རིག་ཅན་གྱི་ དུལ་འབྲེལ་ལས་གཞི་གཞི་གི་ བྱངས་ཁ་འདི་ མར་ཐབ་འབད་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་མ་ཚད་ དུལ་
འབྲེལ་གྱི་ཐོབ་ལམ་དེ་ དམོས་མཁའི་གཏང་མ་ཡོད་པའི་ ལས་འཛིན་སྐྱོམ་ཚུ་ལུ་རྒྱུ་ལེན་གཅིག་ ལྷན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་འགྲུལ་ལེན་ནིའི་ཟད་
འགོ་འདི་ སློམ་སླེར་གནས་ཡོད་པ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལུང་ཕྱོགས་ནང་ལུ་ སྤྱི་དེས་ཏིག་གི་ཚད་གཞི་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་སྤེལ་
ཡིན།¹⁶

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ འབྲུག་གི་མ་ཅུ་འཛིན་ལམ་ནང་ ཚོང་སྡེ་ ༡༤ ཐོབ་ཀོད་འབད་ཡོད་མི་ལས་ ཚོང་ལམ་ནང་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འདི་
དུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༤༤.༠༠༠ ཡིན་པ་དང་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཐོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༩ དེ་ཅིག་གི་ཕྱི་ཡིན།¹⁷ འདི་ སྤྱི་ལོ་ཚ་
ཚད་མཐོ་དྲགས་སྤེལ་ཡོད་པའི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཐོར་བརྒྱ་ཆ་ ༢༧༠ ཡོད་མི་ སུའི་ཏེར་ལེན་རྒྱལ་ཁབ་གི་མ་ཅུ་འཛིན་ལམ་
དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༩༧ དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༤ ཡོད་པའི་ ཡུ་ནའི་ཏེར་ཨེ་ལི་ཏེར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ ཡུ་ནའི་ཏེར་ཀིང་ཏེམ་ དེ་ལས་ཐོན་རིམ་མཚུགས་
དྲགས་ཅན་གྱི་ ཚོང་ལམ་གྱི་ཆ་ཚད་མཐོ་དྲགས་ཡོད་མི་ ཀོ་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༢༧ དང་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཚད་
གཞི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ཡོད་མི་རྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་བྱུད་པ་ད་ ཚད་གཞི་འདི་ དམའ་ཤོས་སྤེལ་ཡོད་པ་ཡིན། ¹⁸

¹⁶ རྒྱལ་གཞུང་དུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༡ པ་) བད་སྟོན་གཙོ་བོའི་སྐད་ལྟར།

¹⁷ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་འགན་ལེན་བཞེག་གཏང་བཟོ་སྐྱོང་ཁང་གི་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྐྱོང་ <https://rsebl.org.bt>, ནང་བཟུ་སྐྱོད་འབད་ཡོད་པ།

¹⁸ ཨེ་ཤི་ཡུན་གོང་འཕེལ་དུལ་ཁང་(༢༠༢༡)། འབྲུག་གི་འབབ་ཁུངས་ཚོང་ཁོམ་དང་གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ཚོང་ཁོམ་སྤྱི་གཞི་སྐྱོན་ལུ་དང་ འབྲུལ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྐད་ལྟར། ལས་འགུལ་ཨང་། ༥༡༢༥༢.༠༠༤ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པ།

དདུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐོབ་ལམ་ ཉུང་དྲགས་ཡོད་མི་འདི་ སྐར་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ བར་ཚད་རྒྱབ་པའི་ གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མི་དེ་
 ཡང་ སྐར་སྡེ་རྒྱ་ནང་ དདུལ་ཁང་ལས་སྦྱོན་འགྲུལ་ལེན་ནི་དོན་ལུ་གཏང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ ཚོང་ལཱ་རྒྱུ་ཀྱི་གིས་དབང་
 རྟེ་ཡོད་པ་ལས་ཨིན། མ་དདུལ་མ་ལངས་མི་ལུ་བརྟེན་ རྒྱ་སྦྱིད་གཏང་མ་རྒྱུ་གསལ་མི་དེ་དང་ ཚོང་ལཱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་འབད་བར་
 ལུས་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ ལས་སྡེ་བརྒྱ་ཆ་ ༢.༧ རྒྱུ་མ་གཅིག་གསལ་བཟུགས་འབད་མི་དེ་དང་ ལས་སྡེ་བརྒྱ་ཆ་ ༧༥ ལྷག་པ་
 ཅིག་གིས་ ལས་མི་ ༥ ལས་ཉུང་མ་སྡེ་གཡོག་བཟུགས་འབད་མི་དེ་གིས་སྦྱོར་མ་ཨིན།^{༡༩}

3.2.2 ལྷག་འབྲེལ་གཙོ་བོ་

*ལྷག་འབྲེལ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ གི་ནང་འཁོད་ འབྲུག་གིས་ ཐོན་ལུངས་ཡར་དྲག་གཏང་སྟེ་ ཐོན་སྐྱེད་དང་ཚོང་ལམ་སྐྱེ་མང་གིས་ལྷག་འབྲེལ་
 ཡུན་བརྟན་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་ཡོད་པ།*

ལོ་ལྷ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ ཐོན་སྐྱེད་དང་ཚོང་ལམ་སྐྱེ་མང་བཟོ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་སྤྲོ་གསལ་ལྷག་འབྲེལ་དྲག་གཏང་ནི་དང་ རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ ལུང་སྤྲོ་གསལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ལམ་ནང་ འཕྲོལ་ཞུགས་འབད་ནི་ལུ་བརྟེན་ལྷག་འབྲེལ་བསྐྱེད་ནི་ཨིན། ལྷག་འབྲེལ་
 འདི་འགྲུབ་ནི་དོན་ལུ་ འཚོ་བའི་གནས་ཚད་ ཅ་གཞོན་ལཱ་གཡོག་ ཇི་ནི་འོང་འབབ་འབྲེལ་ཉམས་འཇུག་ཚད་དང་ རྒྱེ་ལྷན་གནས་སྤངས་སྐྱེ་མང་
 དང་སྤྲོ་གསལ་ལྷག་འབྲེལ་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ཨིན། དེ་གིས་མ་ཚད་ ལོ་བསྟར་གྱི་དབྱེ་སྤྲོ་མས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་དེ་
 བརྒྱ་ཆ་ ༤ བཞག་ནི་དང་ ལོ་བསྟར་དབྱེ་སྤྲོ་མས་གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༥ གི་འོག་རྒྱ་ཚོང་འཛིན་འབད་ནི་དང་ རྒྱུ་བརྟེན་སྤོག་
 མེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཚོང་གི་གོ་བཤམ་དེ་ ཡར་མེད་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་འབྲེལ་རྒྱུ་ཚད་ མར་ཕབ་འབད་ནི་རྒྱུ་ཡང་ གཞི་བཞག་ནི་
 ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༡ པ། ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་གཏང་ཡོད་པ།

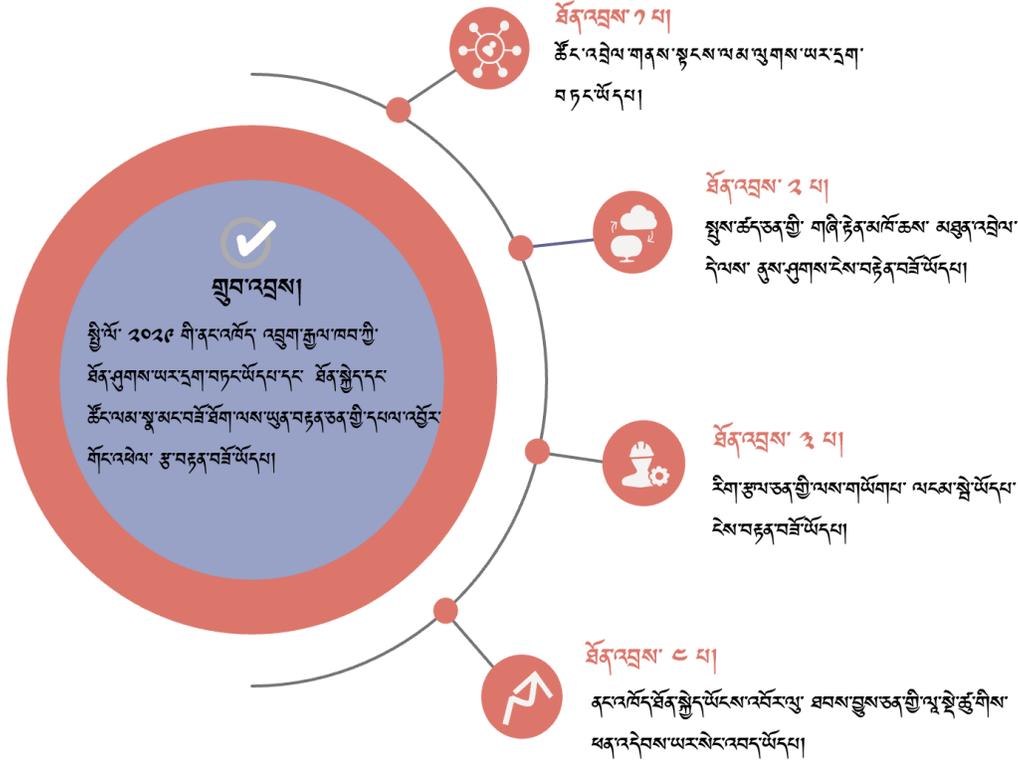
ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་ལུགས་ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པའི་ཁར་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་སྤིད་བྱས་རྒྱུ་
 གཅིག་མཐུན་བཟོ་ནི་དང་ལག་ལེན་འབྲེལ་ནི་ ཚོང་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་རྒྱུ་ཡང་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོ་པ་ཨིན། སྐར་སྡེ་གྲུ་གཏོགས་
 ཡར་མེད་འབད་ནི་དེ་ཡང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷེ་བ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ ཕྱི་རྒྱལ་མ་རྩ་ཐུག་ཀར་གཞི་བཟུགས་ཡར་མེད་ དེ་ལས་ དདུལ་འབྲེལ་
 དང་སྤོ་གསལ་འབྲེལ་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་ ཚོང་ལཱ་དང་གྲ་སྤྲི་ག་གི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱུ་གི་ཐོག་ལས་ བན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ སྐར་སྡེ་གིས་འབད་

¹⁹ ལྷག་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་དང་ འབྲུག་གཞུང་(སྤྱི་ལོ་2022 ཟླ་6 པ།)། གཞི་བཟུགས་བརྟན་ལོབ་ 2022། རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དཔྱད་བཞོད་འཛིན་(2022)། འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་རྩིས་
 2022།

མ་ཚུགས་པའི་ མ་ཚུགས་བཅུགས་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱུ་ཉོར་གཞི་བཟུང་ཚད་འཛིན་དང་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གིས་ལྷན་
ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་འདི་ དམིགས་བསལ་དུ་ འབྲུག་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། འདི་གི་དོན་
ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གསར་འཛོལ་དང་གཞི་བཅུགས་ ཟུང་ཕྱོགས་ མང་ཕྱོགས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་སྤྲོད་སྤྱོད་དང་ ཕྱིར་ཚོང་
གི་ཐོན་ལུངས་དང་ཞབས་ཏོག་གསར་པ་ཚུ་བཟོ་དགོཔ་འཐོན་འོང་། དེ་མ་ཚད་ ཉེ་མ་ལས་ཡོད་མི་བཟོ་བྱ་དང་གསར་པ་ ཚོང་ལུ་འགོ་བཅུགས་
མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དགོཔ་མ་ཚད་ གློ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་ལུ་ཡང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན།

པར་རིས་ ༤ པ། དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐོན་འབྲས།

ཐོན་འབྲས་ 2 པ། སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ མཐུན་འབྲེལ་དང་རྩལ་ལུགས།

གཞིས་ཆགས་ཚུ་ གནས་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལུ་ གློ་གཏང་ཅན་དང་གོང་ཚད་རན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་ཚུགས་པ་བཟོ་བེ་ ག་
ལས་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོཔ་ཨིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་ཁང་འགོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ལུན་ཉུང་སྤུ་བཟོ་ནི་ ས་མཚམས་ནང་

ཐོག་ཁྲིམ་ ༡ པ། ལུ་སྤྲེ་དང་འཁྲིལ་བའི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཕོར་གྱི་ཚོད་དཔག།

ལུ་སྤྲེ།	ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཕོར་ཉུང་མཐའ། (དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ།)		
	གཞི་རྟེན་ལོ་ (༢༠༢༣)།	དམིགས་གཏད་ལོ་ (༢༠༢༩)།	ཡར་འཕར་ (%)།
སོ་ནམ།	༣༦,༤༧༩	༥༤,༦༩༤	༤.༣%
ས་གཏེར་དང་དོ་བཏོན།	༤,༦༢༩	༩,༠༤༩	༡༡.༩%
བཟོ་བཏོན།	༢༤,༦༠༦	༤༣,༥༩༡	༡༠%
སློབ་མེ་དང་རྒྱས་ལྷན་གས།	༣༠,༥༣༤	༥༥,༩༩༩	༡༠.༦%
རྒྱ་དང་རྒྱར་བརྟེན་བཟོ་བྲ།	༥༤	༡༠༣	༡༡.༢%
བཟོ་སྐྱེད།	༡༩,༡༩༧	༤༣,༡༡༤	༡༤.༤%
ཨང་ཅན་འཕྲུལ་རིག།	མེད།	༡༥,༠༠༠	

(དདུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱ་ཁྲབ་དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཞག་མཉམ་འབྲེལ་ཐབས་རིག་ཚོགས་རྒྱུང་།)

༣.༣ ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།

གོང་ལུ་བཞག་མི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོན་འབྲས་བཞིཔོ་དེ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་གསུམ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱེད་དུས་རབས་ ༢༡ པའི་རིག་ཅུལ་སྤྱོད་བཅར་དེ་ལས་སྤྲེ་ལྷན་སྐྱེད་དང་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལས་རིམ་གསུམ་ཆ་ར་གིས་བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྤྲེ་གིས་སྤྲེ་ལྷན་འབད་མི་ཨང་ཅན་གཞི་སྐྱེད་ལས་རིམ་འོག་ལུ་ཡན་ལག་རྒྱ་འོང་ནི་ཨིན། གཞུང་སྤྱོད་ལྷན་སྤྲེ་གིས་སྤྲེ་ལྷན་འབད་བའི་གཞུང་སྤྱོད་གཞི་སྐྱེད་ལས་རིམ་འདི་ལས་རིམ་ག་རའི་ནང་འགྲུབ་ཐབས་གཙོ་བོ་ཅིག་སྤྲེ་འོང་ནི་ཨིན།

༣.༣.༡ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱེད་ལས་རིམ།

དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱེད་ལས་རིམ་འདི་གཙོ་བོ་ར་བཟོ་བྲ་ཚོང་ལས་དང་ལུ་གཡོག་ལྷན་ཁག་རྒྱས་ལྷན་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྤྲེལ་འབྲེན་ལྷན་ཁག་སོ་ནམ་དང་སྤྲོ་ལོ་ལྷན་ཁག་དེ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྤྲེ་དང་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་རྒྱ་གིས་

འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ཨིན། ལས་རིམ་འདི་ལུ་ ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀྱི་མ་ལ་ཡ་ ༤༠,༠༠༠ བཞོ་བཀྱམ་འབད་ཡོད་པ་དང་ གཤམ་གསལ་བཞོ་བཞོ་མི་ལས་འགུལ་ ༧༦ དེ་ཅིག་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ཨིན།

ལས་རིམ་འདི་གིས་ ཐབས་བྱུས་གཙོ་བོ་གསུམ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ དུན་བརྟན་དང་ཡོངས་ཚོང་ཅན་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏང་སྦྱོང་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ སྐར་སྤེལ་ལོ་ལོ་དང་གྲུལ་གཏོགས་ལུ་ཕན་ཐབས་འབད་ནི་ ཐབས་བྱུས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ རང་ལཱ་གསལ་ཡར་འཕར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ དེ་ལས་ ཡར་འཕར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གསལ་པ་རྩོམ་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཐབས་བྱུས་ ༡ པ། སྐར་སྤེལ་ལོ་ལོ་དང་གྲུལ་གཏོགས་ལུ་ ཕན་ཐབས་འབད་ནི།

ལོ་ལཱ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལུ་ སྐར་སྤེལ་ཚུལ་སྦྱབ་འགན་ཁུར་ཅན་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱ་རིག་དང་ལས་ལྷན་སྐྱོལ་གསལ་འབད་ནི་ལུ་ གནས་སྤངས་སྦྱབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་ཨིན། གཞུང་གིས་ཕན་ཐབས་དང་ སྐར་སྤེལ་འགོ་འདྲན་ལུ་བརྟེན་པའི་ ཡར་འཕར་གྱི་དཔེ་གཞི་ཡར་རྒྱབ་བཏང་ཐོག་ལས་ སྐར་སྤེལ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ དུན་རིང་མོ་སྤེལ་བཟོ་བཟོ་མི་ བོད་འཕེལ་གྱི་རྩ་བ་ཅིག་སྤེལ་བཟོ་ནི་ཨིན།

འཛུགས་ཅན་གྱི་ ཚོང་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་དང་ འབྲུག་གི་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་གནས་སྤངས་ཡར་རྒྱབ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དབུས་ཚུ་ ཡོངས་རྒྱུགས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་གུར་གཞི་བཞག་སྟེ་ སྤྱི་གཞི་ཚུ་སྦྱབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་དང་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ དགོས་མཁོ་མེད་མི་ཚུ་ ཆ་མེད་གཏང་ནི་ཨིན། སྤྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཕན་གོད་བཏང་གཞིབ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་ལམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ཚོང་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ ལྷག་པར་དུ་ ལྷབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱི་དབུས་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ རུས་བྲུགས་ ས་གཏེར་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ཚོང་འབྲེལ་ དོ་འབྲུན་ ལྷ་བཤམ་ དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་གྱི་ སྤྱི་དབུས་ཚུ་ འཕྲི་སྲོལ་འབད་ནི་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༢༥ ལས་རྒྱུར་ སློན་ཆེན་གྱིས་ཐོག་མཚན་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་བཞོ་བཞོ་ཚོགས་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་བཞོ་བཞོ་ཚོགས་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་དང་མི་མང་ལཱ་སྤེལ་ཚུ་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་གྱི་བར་རྐྱེན་ ཚོང་ལཱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་དབུས་རྒྱབ་འགུལ་ཡོད་མི་ཚུ་བསལ་ནི་དང་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་གི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ དཔལ་འབྱོར་བོད་འཕེལ་གཏང་མི་གཙོ་བོ་ཚུ་གི་ མཁོ་སྦྱོང་དང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་དོན་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ ལེགས་སྦྱར་ཚུ་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ཨིན།

གཞུང་གིས་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ག་རའི་དོན་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ཆ་མཉམ་ ས་གོ་གཅིག་ནང་ལས་མཁོ་སྦྱོང་ འབད་ཚུགས་པ་སྟེ་ བཟོ་ནི་ཨིན། ལས་སྤེལ་མོ་སའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ལེན་ནི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཚང་གཅིག་ལས་གཅིག་ནང་ འགོ་འབྲུལ་འབད་མ་དགོ་པར་ མི་གཅིག་གིས་སྟེ་ ས་གོ་གཅིག་ནང་ལས་ར་ འཕོ་བཟུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན། ཚུལ་སྦྱབ་འདི་ ཐིམ་ཕུག་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཚོང་འག་ཆ་མཉམ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་འཇམ་ཏོང་ཏོ་སྟེ་འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ སྤྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་སྦྱར་དེ་གིས་

ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན་མ་དང་ ད་ལྟོ་འོག་ཐོག་ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཀྱིན་འདི་ ཐོགས་ཆགས་མེད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ལུ་ བརྟོན་ལུགས་
བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསར་གཏོད་དང་ ཐོན་ལཱ་དང་ དེ་ལས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཚོང་ལཱ་ལམ་ལུགས་
སྤོང་སྤྱི་ཅིག་དགོས་འདི་ གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན། ཚོང་ལཱ་དང་ལཱ་གཡོག་བཟོ་ནི་འོ་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ གསར་གཏོད་
འབད་མི་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་རིག་ཐུལ་ཚུ་ མཐའ་སྐྱོང་འབབ་ནི་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ལྟེ་བ་གསར་བའི་བཞུགས་འབད་ནི་དང་
ཉེ་མ་ལས་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། ས་ཐོག་འབབ་ཚུགས་དང་ བཟོ་གྲུ་འོག་ཀྱི་རྒྱ་ཚུ་བཟོ་ཐོག་ལས་ རན་བཟོ་དང་བཟོ་གྲུ་རྒྱུང་བ་
རྩིས་པའི་ བཟོ་བཏོན་གྱི་བཟོ་གྲུ་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ནང་འབྲེན་ བཀའ་སྲུང་དང་ བཟོ་བཏོན་ཚུ་སྐྱབས་གཅིག་ཁར་
འབད་ནི་མེན་པར་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ལས་སྐྱོབ་གཅིག་གུར་ གཙོ་བོར་བཏོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་ཚོགས་ཐམས་སྐྱོད་ནི་དང་
ཁྲལ་གྱི་གཞི་བཀོད་ནང་ལེགས་སྐྱར་འབད་ནི་ཨིན། ད་ལྟོ་འོག་གནས་སྤངས་ནང་འབད་བ་ཅིན་ བཟོ་གྲུ་འོག་ཐོག་མེད་པ་ཅིན་ ཚོང་ལཱ་འབད་
མི་ཚུ་གིས་ བཀའ་སྲུང་གྱི་རྒྱ་ཚུ་ཅན་ཨིན་མི་ རན་འབྲེན་འབད་བའི་ ཅ་ཆས་ཚུ་གི་ ཁྲལ་ཐོགས་ལས་ བཟོ་གྲུ་འོག་ཐོག་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་
གངས་སུ་ བཅའ་མར་གཏོགས་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཨིན།

དམིགས་བསལ་དུ་ ཚོང་འབྲེལ་རྒྱུང་བ་ཚུ་གི་ དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ དུལ་འབྲེལ་མཐུན་ཀྱིན་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ བརྟོན་ལུགས་བསྐྱེད་
ནི་ཨིན། དེ་འོག་གསར་སུ་ དུལ་འབྲེལ་ཤེས་ཡོན་ ལེགས་ཤོམ་བྱིན་ཐོག་ལས་ དུལ་འབྲེལ་སེམས་ལུགས་བཟོ་ནི་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལས་འཆར་
དང་ མ་ཚུ་གཞི་བཞུགས་ནང་གལ་གཏོགས་གྱི་ལས་རིམ་བཟོ་ནི་ཚུ་རྒྱུད་པ་ཨིན། མ་ཚུ་འོག་ལམ་ཡར་དྲག་གཏང་མི་དང་ ལས་སྐྱོབ་འབད་མི་
མ་འདུམ་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོགས་ཆགས་མེད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཚུགས་པའི་ སྤྱིག་གཞི་ཚུ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ཐོག་ལས་ སྤྱིར་
བསྐྱོམས་ དུལ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ལམ་ལུགས་ཚུ་ སྤོང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན།

མ་ཚུ་འོག་ལམ་སྤོང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་ སྤྱིར་བཏང་མི་མང་ལུ་ མ་ཚུ་གཞི་བཞུགས་གྱི་གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་བྱིན་ནི་དོན་
ལུ་ ཚོང་ལྟེ་ཚུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་འོ་ སྤོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཞུགས་ཨིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ སྤོར་སྤོར་ཚུ་གིས་ དམོས་འདོད་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ སྤྱིན་
འགྲུལ་འཐོབ་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ གཞུང་གིས་ དུལ་འབྲེལ་གཞུགས་སྤོར་ཚུ་གི་ནང་ དུལ་སྐྱོར་དེས་པོ་ཚུ་བཞུགས་ནི་དང་
གཏང་མ་བཞུགས་མ་དགོ་པར་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནི་གི་ གདམ་ཁ་ལུ་ཡང་ སྤོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཞུགས་ནི་ཨིན།

སྤོར་སྤོར་ལུ་འགྱུར་ནི་དང་ རྒྱ་དངོས་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་ནི་ མི་མང་སྤོར་སྤོར་མཉམ་འབྲེལ་ དེ་ལས་ སྤོར་སྤོར་འབད་ནི་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སྤོར་
སྤོར་གིས་གྲུལ་གཏོགས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། དེ་འོ་ནང་ལུ་ མཁས་རིག་ ཐོན་ལཱ་དང་ ཚོང་ལམ་ལུ་བརྟན་པའི་ལག་ལེན་ཚུ་ ལེ་ཕན་
སྤོར་ཐབས་ལུ་ མི་མང་དང་སྤོར་སྤོར་གྲུལ་གཏོགས་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ དེ་གིས་ རྒྱ་ཆེ་བའི་མ་ཚུ་གཞི་བཞུགས་འབད་ནི་དང་ ལཱ་གཡོག་
བཟོ་ནི་ གསར་གཏོད་དང་ འཛོན་ཐང་ཡར་དྲག་གཏང་ཚུགས་པའི་ རེ་འདོད་སྤྱེད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་ནང་ འཆར་དདུལ་འོང་འབབ་ལུ་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གིས་ བན་འདེབས་རྒྱ་ཆེན་སྡེ་འབད་མི་དེ་ལུ་
ངོས་ལེན་འབད་མཇུག་དང་འབྲེལ་ གཞུང་གིས་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་ སྐྱེར་གྱིས་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྡེ་ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་ནི་དེ་དོན་ལུ་
དམིགས་ཏེ་ འགོ་སྐྱོད་སྡེ་ སྐྱེར་སྡེ་ལུ་འགྱུར་ནི་གི་སེམས་ཤུགས་སྤྲོད་པ་ཨིན། ས་ཐོག་འབབ་ཚུགས་དང་ བཟོ་སྐྱེད་སྤྱི་བཟོ་ག་བཟུམ་གྱི་
མཐུན་རྐྱེན་བཟོ་སྐྱེན་དང་ ལག་ལེན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ གཞུང་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྐྱེར་སྡེ་ལུ་ཕྱིར་སྤྱོད་འབད་ནི་ཨིན།

འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཉེན་ཁ་ལེན་ཏེ་ གནད་འགག་ཅན་གྱི་ མི་མང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བྱིན་ནི་ལུ་ སྐྱེར་སྡེ་འཐུན་རྐྱེན་ མཁམ་
རིག་དང་གསར་གཏོད་ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ མི་མང་སྐྱེར་སྡེ་མཉམ་འབྲེལ་འདི་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིན། གསར་གཏོད་
དང་སྐྱེར་སྡེ་ལུ་འགྱུར་ནི་འདི་ གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བརྒྱུ་མི་ སྤུལ་སྤེལ་བའི་ཚོང་འབྲེལ་སྤྱི་བཟོ་བྱུས་དང་ སྤྱི་གཞི་གནས་སྤངས་འདི་
ངོས་བརྟན་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་ཨིན། གཞུང་གིས་ མཐར་འབྲེལ་ཅན་བཟོ་ནི་དང་ མ་འོངས་དཔེ་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ གྲལ་གཏོགས་འབད་དེ་ མི་མང་
སྐྱེར་སྡེ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་གཞི་ཐོག་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགྲུལ་དག་པ་ཅིག་ངོས་འཛིན་འབད་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ནང་ མ་རྩ་གཞི་བརྩུགས།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ནང་ མ་རྩ་གཞི་བརྩུགས་འབད་ནི་དེ་ ལག་ཆེན་ཨིན།
གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་སྤྱིར་སྤྱོད་མི་དེ་གིས་ སྤྱིལ་འབྲེན་གྱི་ཟུང་འགོ་ མར་ཐབ་དང་ འགོ་འགྲུལ་གྱི་དུས་ཡུན་མར་ཐབ་འབད་ནི་ གྲུ་སྤྱི་གཞི་
དང་བཀའ་སྡེ་ལུ་རྒྱན་མཐུན་ཚུ་གི་ འཛོན་ཐང་ཡར་འབྲེལ་བཏང་སྟེ་ ཐོན་ལཱ་ཡར་འབྲེལ་གཏང་ཚུགས་པ་ཨིན། འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ལེ་ཐན་དེ་
གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ སྤྱོད་ཐོན་དང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་ མཁོ་སྤྱོད་འབད་དགོ་པའི་བཟོ་སྐྱེན་ཚུ་ནང་ རོ་འགྲན་ཅན་སྡེ་བཟོ་
ཚུགས་པ་ཨིན།

དེ་འབད་མཇུག་ལས་ རྒྱུར་བརྟེན་སྤོམ་མེ་དང་ མི་སྡེ་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ དཔེར་ན་ སློབ་སྦྱོར་དང་ སྤྱི་ལང་ཚུ་གིས་མ་ཚོད་པར་ འཁོར་ལམ་ ཟམ་
གནམ་གྱུ་ཐང་ དེ་ལས་ སྤྱོད་ཐོན་གསལ་མཚམས་ལུ་ རེལ་ལེའི་ལམ་ཚུ་སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་ནི་དང་ཡར་འབྲེལ་གཏང་ནི་ནང་ མ་རྩ་གཞི་བརྩུགས་འབད་ནི་
ཨིན་མཇུག་དང་ དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ འབྲེལ་མཐུན་དང་ཆ་རྐྱེན་གྲུ་སྤྱི་གཞི་ དེ་ལས་ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ ཡར་འབྲེལ་གཏང་ནི་ཨིན། གཞུང་གིས་ དཔལ་
བསམ་ཁ་དང་ དགོ་ལེགས་སྤུག་ དེ་ལས་ ངང་ལམ་ལུ་ ས་ཐོག་འབབ་ཚུགས་བཟོ་སྐྱེན་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། ད་སྟོན་བཟོ་སྐྱེན་
འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ བསམ་ཚུ་དང་ ཐིམ་སྤུག་ བསམ་སྤུག་ལྟེངས་མཁམ་ སྤུན་ཚོགས་སྤྱིར་གི་ བཟོ་སྐྱེད་སྤྱིར་ག་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་ཏེ་
མཐུག་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

ཆ་སྤོམ་གྱི་གོང་འཕེལ་ འཛོན་ཐང་དང་ཡུན་བརྟན་ཡར་འབྲེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ ས་ཚུན་འཆར་གཞི་ཚུ་ འོག་སྟེར་བཟོ་ནི་ཨིན། དེའི་ནང་ མི་
སྡེ་ཞབས་ཏོག་ ཚོང་ལམ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་གི་སྟེ་བ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཁོ་ཚོ་གསལ་གྱི་ས་ཁོངས་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་སྤུག་སྟེ་
མཐུན་སྡེལ་འབད་བའི་ ལུང་སྤོམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ཐིམ་སྤུག་ལས་སྤོམ་ཚུ་ སྤུན་མཐུན་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུང་
སྤོམ་སྟེ་བ་བཟོ་ནི་དང་ སྤུན་ཚོགས་སྤྱིར་ལས་བསམ་ཚུ་ གོང་གསར་ལས་བུམ་ཐང་ མོང་སྐྱར་ལས་བཀྲིས་སྐྱེད་ བསམ་སྤུག་ལྟེངས་མཁམ་
ལས་ངང་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་ཐར་ མཐུན་སྡེལ་ཅན་གྱི་ཁོ་ཚོ་གསལ་སྟེ་བ་ མང་རབས་ཅིག་བཟོ་ནི་ཨིན་མཇུག་དང་ སྤྱོད་ཐོན་དང་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་
ལུང་སྤོམ་འཆར་གཞི་འདི་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་ ཉེན་སྲུང་ཅན་དང་ ཡུན་བརྟན་ཅན་སྡེ་ སྤོད་བརྒྱབ་པའི་གཞིས་ཆགས་ ཡར་འབྲེལ་གཏང་ནི་

ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ལུང་སྤྱོད་ལྟེ་བ་དང་ སྤྱི་ལོ་མཐུན་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལྟེ་བ་ནང་མ་ཚུན་པའི་ རྫོང་ཁག་ཁྲིམ་ཚོགས་ལྟེ་བའི་ནང་ཡང་
གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ 3 པ། རང་ལུགས་ཡར་འཕར་གཏང་མི་དང་ ཡར་འཕར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་གསར་པ་ཚུ་ནང་ མ་ཙཱ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།

ལོ་ལྷཱ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རེ་འདོད་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ རང་ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏང་མི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་འབྲུང་
ཁུངས་གསར་པ་ཚུ་ནང་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་མ་ཙཱ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། འོག་ལུ་ཁ་གསལ་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་
ས་གོ་དགུ་གི་ནང་ བར་འཇུལ་སྐྱོ་ཚོགས་འབད་ནི་ཨིན།

(༡) སོ་ནམ་དང་སློོ་ནོར། སོ་ནམ་ལས་སྟེ་གིས་ ལོ་ལྷཱ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ བཟའ་འབྲུང་དང་ ཟས་བཅུད་ཉེན་སྲུང་ཡར་འབྲུག་གཏང་
ནི་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ ལས་སྟེ་གི་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱོད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཕན་འདེབས་ཡར་སེང་འབད་ཐབས་
ལུ་ གཞི་སྦྱར་འབད་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ འབྲུག་སློོ་ནོར་གོང་འཕེལ་ཚོད་འཛིན་ སོ་ནམ་འབྲུལ་ཆས་ལས་འཛིན་ འབྲུག་ཟ་སྦྱོད་ལས་འཛིན་དང་
ན་གཞོན་དང་སྟེར་སྟེ་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱ་ཆེ་བའི་སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་
གཞི་བཙུགས་དང་རྒྱ་སྐྱོད་གྱི་ཐོག་ལས་ འགྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

འོང་འབབ་དང་དཔལ་འབྱོར་མཐོ་ཤོས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ལོ་ཐོག་རྒྱག་དང་ སློོ་ནོར་ཐོན་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུ་
གསོག་ བཟོ་སྐྱར་ དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་རྒྱ་ཆེན་སྟེ་བཟོ་ནི་ཨིན། འདི་ཚུ་ རིན་གོང་དེས་ཏིག་འཐོབ་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་དང་ ཐོན་སྐྱོད་
དང་བསྐྱུ་གསོག་གི་དོན་ལུ་དུལ་འབྲེལ་འཐོབ་ཐབས་ དེ་ལས་ ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས་དེས་བརྟན་བཟོ་ཐོག་ལས་ ཕན་འདེབས་འབད་ནི་
ཨིན། འཕྲོ་འབྲེན་འདི་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཐབས་སྟེ་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གིས་ རང་མཐོ་རང་འདྲོད་སྟེ་ སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་
ར་གྲོགས་རམ་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གི་ནང་ལུ་ དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་ཕབ་ཆ་དང་ འབྲུལ་རིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ རྒྱན་འབྲུལ་ཚུང་ཀུ་འཐོབ་ཐབས་
དེ་ལས་ ཡར་འབྲུག་སོང་ཡོད་པའི་ སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་འདེབས་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། སོ་ནམ་ཐོན་ཁུངས་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཞིང་
ཚུ་དང་འབྲུང་ཚུ་བཀམ་སྟེལ་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ནང་ཡང་ མ་ཙཱ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན།

ནང་འཁོད་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ལམ་ཚུ་ གསར་འཛོལ་འབད་ནི་དང་ མཉམ་འབྲེལ་པ་དང་བསྐྱུ་གསོག་འབད་མི་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་
ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ ཚོང་ལམ་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་དོན་ལུ་ བཀམ་སྟེལ་འབྲེལ་རྒྱན་དང་ མཐུན་རྐྱེན་སྐྱོ་ཚོགས་ལྷག་པར་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ལུ་ བརྟེན་
ལུགས་བསྐྱོད་ནི་ཨིན། རིན་གོང་གཏན་འཁེལ་དང་ཉེན་བཅོལ་ལས་འཆར་ ལས་མི་སྒྲིལ་ཆ་མཐོ་བྱགས་ཡོད་མི་དང་ ལས་མི་མ་ལངས་པའི་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལས་མི་གསར་འཛོལ་འབད་ནི་གི་འོས་འབབ་དང་ སོ་ནམ་ས་ཞིང་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ ཡར་འབྲུག་
གཏང་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ སོ་ནམ་དང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་རིམ་ལུགས་གྱི་ ཡོངས་ཚོང་སྤྱོད་བྱས་ ལེགས་སྦྱར་འབད་ནི་
ཨིན།

སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་ཁང་ དྲག་ཁག་དམག་སྡེ་ དགོན་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གིས་ ས་གནས་ལས་ཐོན་པའི་ སོ་ནམ་ཐོན་སྐྱོད་ ཚུ་ དེས་པར་དུ་ ཉེ་དགོས་སྡེ་བཟོ་ནི་ཨིན། འདི་གིས་ འབྲུག་མིའི་སོ་ནམ་པ་རྒྱ་ལུ་ རང་འཁོད་ཀྱི་ ཚོང་ལམ་གསར་པ་ཅིག་ བཟོ་ཚུགས་པའི་ ཁར་ ཨ་ལུ་རྒྱ་དང་ རྒྱལ་ཚུ་གིས་ གཙང་སྡེ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་པའི་ ཟ་ཆས་སྦྲོད་ནི་འཐོབ་ནིའི་ནང་ དེས་བརྟན་བཟོ་མ་ཨིན། ཐོན་སྐྱོད་སྡེ་ མང་དང་ ཁེ་ཕན་ལྷན་ཐབས་རིམ་སྦྲོད་ཐོན་སྐྱོད་ བོད་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ རང་འཁོད་སློབ་ཆགས་དང་སྡེ་ཤིང་རིགས་མཚན་ ཞིབ་ འཚོལ་དང་བོད་འཕེལ་ཡང་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབད་ནི་ཨིན།

(2) ལྷ་བཤམ་ལ།

ལྷ་བཤམ་འདི་ གཤམ་ཆེ་བའི་བོད་འཕེལ་གྱི་ལུ་སྡེ་དང་ རྩ་ཅན་གྱི་ཕྱི་དདུལ་དང་ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་ལུ་གཡོག་གི་ཐོན་ཁུངས་ནང་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ར་ གཙོ་རིམ་སྡེ་གཞུང་ནི་ཨིན། ལྷ་བཤམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ རིན་ཐངས་ཆེ་བ་གྲངས་ལ་ཉུང་བ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་རྟགས་ "འབྲུག་ ཡུལ་སློབ་གཏང་" ཟེང་མི་ བརྗོད་དོན་གྱིས་ ལམ་སྟོན་ཐོག་ལུ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ལུ་ གཤམ་གསལ་ལས་སྡེ་རྒྱ་ འཕྲོ་མཐུད་ དེ་ར་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ཨིན།

༡. ལྷ་བཤམ་གྱི་ཐོན་སྐྱོད་སྡེ་ཚོགས་ བོད་འཕེལ་གཏང་ཐོག་ལས་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མགོན་སྐྱོད་ལུ་གཙོ་ བོར་བཏོན་ཏེ་ མགོན་མཚུ་ལུ་ འབྲུག་གི་སྤར་སྲོལ་སྲོལ་བྱུང་བུག་མི་དང་ རང་བཞིན་གྱི་མཛེས་ཆ་སྟོན་པའི་ བཅོས་མ་མིན་པའི་ཉམས་སྦྲོད་ རོམ་འབྲུང་བཅུག་ནི་ལུ་ བརྗོད་ནི་ཨིན།

༢. འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ལྷ་བཤམ་ལག་ལེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་ཨིན་པའི་ རྒྱུན་སྦྲོད་འཐབ་ནི་ལུ་ བརྗོད་ལུགས་ བསྐྱོད་ནི་ཨིན་མ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཉམས་སྦྲུང་དང་ འགན་ཁུར་ཅན་སྡེ་ འབྲུག་བསྐྱོད་འབད་ནི་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་རྒྱ་ལུ་ གཙོ་ བོ་གཞུང་ནི་ཨིན། འདི་རྒྱ་ བརྗོད་བརྗོད་དང་ ས་གོ་གཞན་ཚུའི་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ འབད་ནི་ཨིན།

༣. ལྷ་བཤམ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་ རང་བཞིན་སྲོལ་བྱུང་ཚུ་ ཉམས་སྦྲུང་འབད་བའི་ཁར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་ གླུ་བས་བཟོ་བའི་ ཡུན་བརྟན་བོད་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུར་གོགས་འབད་མི་སྡེ་ དར་བྱུང་གཏང་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ ཞབས་ཏོག་གནས་ཚད་ཡར་ དྲག་གཏང་ནི་དང་ གནས་སྤུད་དང་མཁས་རིག་སྦྲིད་སྦྲིབ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ རྩོགས་གྲུབ་བོད་འཕེལ་གཏང་ཐོག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབད་ནི་ ཨིན།

༤. ལྷ་བཤམ་པ་ཉུང་སུ་ ཡང་ན་ རྩལ་ས་ར་མ་སྟོད་པའི་རྫོང་ཁག་ཚུའི་ནང་ ལྷ་བཤམ་དར་བྱུང་གཏང་ནི་དང་ ལོ་གཅིག་ར་ལྷ་བཤམ་ པ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་ཚུགས་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨིན།

༥. ལྷ་བཤམ་ཐོན་སྐྱོད་བོད་འཕེལ་གྱི་ཆ་ཤས་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལྷ་བཤམ་པ་འོང་སའི་ས་གནས་ཅིག་སྡེ་དར་བྱུང་གཏང་ ཐབས་ལུ་ ལམ་སྲོལ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ མི་ཚོ་འཚོ་ཐངས་ འབྲུག་གི་རྒྱ་རྩལ་དང་ སྤར་སྲོལ་ལམ་ལུགས་རྒྱ་གྲུབ་བཟོ་ཡོད་ པའི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་བརྟན་དང་དོན་གསལ་སློབ་བརྟན་རྒྱ་ལུ་ རྒྱུན་སྦྲོད་འཐབ་ནི་ཨིན།

6. སྐྱོད་ཐམ་དང་ སྐྱོད་གནས་ སྐྱེལ་འདྲེན་ བད་དོན་ དེ་ལས་ འཁོར་ལམ་ཟུར་གྱི་མཐུན་ཀྱེན་ཚུའི་ སྤྲུལ་ཚད་དང་ འཛོན་ཐང་ཡར་ དྲག་བཏང་སྟེ་ ལྟ་བཤལ་ཁྱད་རིག་དང་ལྡན་མ་སྟེ་བཟོ་ནི་ལུ་ བཙོན་ཤུགས་ལོག་ལྟ་བ་ བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

པ ལྟ་བཤལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་སྤྲོ་མང་དང་ཉམས་སྦྱང་ཡར་དྲག་བཏང་ཐོག་དང་ ཞབས་ཏོག་ཁྱད་རིག་ལྡན་མ་སྟེ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཚོང་ ལམ་གསར་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་ཐབས་བྱས་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་མི་འདི་གིས་ ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ བལྟ་བཤལ་བ་ཉུང་མཐའ་ 300,000 དེ་ཅིག་ འོང་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་ དམིགས་བཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན།

(3) ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུ་བ་རོ་མར་ ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ་འབྲུལ་ཁང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཐོན་ སྐྱེད་དང་ འོང་འབབ་བཟོ་མི་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ རུས་ཤུགས་ཉེན་སྲུང་དང་ ཉང་འཁོད་བཟོ་གཏེ་འཕེལ་དང་ དཔལ་ འབྱོར་སྤྲོ་མང་བཟོ་ནིའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐབས་ལུ་ སྤྲོ་མང་ལྷན་ཤུགས་ནང་ མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་མཁྱོགས་དྲགས་སྟེ་འབད་ནི་ཨིན། ད་ ལྟོ་བཟོ་སྤྱོད་འབད་བའི་བསྐྱར་ཨིན་པའི་ ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་འགུལ་ཚུ་ མཚུགས་བསྟུ་ནི་དང་ ལས་འགུལ་གསར་བཟོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་ རུས་ཤུགས་བསམ་གསལ་མཛོད་རིམ་ལུགས་དང་ གཞན་འབྲེལ་ཡོད་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གྱི་ཡན་ལག་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

གཞུང་གིས་ སྤྲོ་མང་གཙོ་བོ་ཚུ་དང་པ་ (མེ་ག་ཟེར་ 1,200) དང་ སྤྲོ་མང་གཙོ་བོ་གཉིས་པ་ (མེ་ག་ཟེར་1,020) ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་ འགུལ་དེ་ མཚུགས་བསྟུ་ནི་གི་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ ལོ་ལྗོངས་འཆར་གཞི་ 13 པའི་ནང་ གཤམ་གསལ་ ཚུར་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་ འགུལ་སློམ་ གསར་པ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན།

- 1. ཉེ་ར་ཨ་མ་རི། - མེ་ག་ཟེར་ 200 །
- 2. ཁོ་ལོང་ཚུ། - མེ་ག་ཟེར་ 600 །
- 3. རྫོང་ལུང། - མེ་ག་ཟེར་ 1125 །
- 4. ལུ་ན་ལ། - མེ་ག་ཟེར་ 120 །
- 5. མང་ཚུ། - མེ་ག་ཟེར་ 100 །
- 6. མཁོ་མ་ཚུ། - མེ་ག་ཟེར་ 363 །
- 7. དུངས་ཚུ། - མེ་ག་ཟེར་ 120 །

༤. ལྷ་མ་མཁར་ཚུ་-༡ པ། - མེ་ག་མཁར་ ༢༢༠ །

༥. ལྷ་ཀོ་ག། - མེ་ག་མཁར་ ༢༥༤༥ །

༡༠. ཀྱ་རི་-གོང་རི། - མེ་ག་མཁར་ ༢༤༠༠།

གཤམ་གསལ་ རྒྱ་བརྟེན་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་རྒྱུ་བ་རྩེ་ལུ་ གོ་རིམ་མ་འདྲ་བའི་ཐོག་ལས་ གཙོ་རིམ་བྱིན་ནི་ཨོན།

༡. གོ་རིམ་དང་པ་ ལུ་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༡༤)། གཡུང་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༣༢)། བུར་སྐྱང་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༥༤)།

༢. གོ་རིམ་གཉིས་པ་ རྩོམ་རི་ (མེ་ག་མཁར་ ༩༠)། གམ་རི་-༡ པ་ (མེ་ག་མཁར་ ༥༤)། བིན་ཏུ་-༡ དང་ ༢ པ་ (མེ་ག་མཁར་ ༢༦)། བོད་སྐྱར་ནང་ (མེ་ག་མཁར་ ༢༥)།

༣. གོ་རིམ་གསུམ་པ་ དར་དཀར་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༢༠)། ལྷ་རོ་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༣༣)།

༤. ལུང་ནག་ན་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་རྒྱུ་བ་ (མེ་ག་མཁར་ ༥༠༠) བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི།

༥. གོང་རི་-རི་རི་རྩེ་ (མེ་ག་མཁར་ ༡༤༠༠) རྒྱ་འབྲེན་བསགས་མཚོན་ལས་འགྲུལ་དང་ བཟོ་སྐྱོན་འགོ་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལས་འགྲུལ་སྐྱོན་ལྷོ་ལ་གསལ་ མཚུག་བསྐྱུ་ནི་ཨོན།

(༤) གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་ སྐྱར་འབྱུང་རྩལ་ལུགས།

རྩལ་ལུགས་བསྐྱར་བསྐྱེད་དང་ཉེན་སྲུང་གི་ མཐའ་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་ སྐྱར་འབྱུང་རྩལ་ལུགས་གདམ་ཁའི་ ཉི་འོད་དང་ རྒྱུ་ས་ཁམས་འོད་ལུགས་ དེ་ལས་ སྐྱེ་ལྷན་གྱི་དོན་རྒྱས་རྩེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨོན། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ཉི་འོད་དང་རྒྱུ་ས་རྩལ་ལུགས་བཟོ་ནི་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་ལས་སྐྱོ་གཙོ་བོ་རྩེ་དང་གཅིག་ཁར་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨོན།

༡. ས་གོ་སོ་སའི་ནང་ ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེས་སྤོད་པའི་ ཉི་འོད་ལས་འགྲུལ་ མེ་ག་མཁར་ ༥༠༠ འབད་མི་རྩེ་ བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ཨོན།

༢. རྩོམ་ཚོགས་དང་གོང་གསལ་གྱི་ རྒྱུ་ཐོག་གུར་བཀལ་ནིའི་བཟོ་སྐྱོད་ཀྱི་དཔེ་གཞི་ མོ་ནམ་ཉི་འོད་ལས་འགྲུལ་ གོང་གསལ་རྩལ་ལུགས་བཀམ་སྤེལ་ལས་འགྲུལ་ དེ་ལས་ ཉི་འོད་ལུ་བརྟེན་པའི་སློབ་མེ་ལས་འགྲུལ་རྩེ་ བརྩིས་པའི་ ལས་འགྲུལ་མང་རབས་ཅིག་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨོན།

༣. མེ་ག་མཁར་ ༢༣ འབད་མི་ རྒྱུ་ལུགས་ལས་འགྲུལ་ མཚུག་བསྐྱུ་ནི་ཨོན།

༤. མེ་ག་མཁར་ ༡ འབད་མི་ ལྷ་ལྷུང་ཉའི་འོ་རྩེ་ལས་འགྲུལ་ བསྐྱར་སྐྱོད་འབད་ནི་ཨོན།

(༥) ས་གཏེར།

ས་གཏེར་ལས་སྡེ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ གལ་ཆེ་བའི་ལས་འགན་འབག་ཡིན། ཨིན་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ དེ་
ཅིག་རྒྱུང་མ་གཅིག་ ས་ཁམས་ཀྱི་སའ་ཁྲ་ནང་ལུ་ ཚད་གཞི་ ༡:༥༠,༠༠༠ གཏེར་ཁ་འཚོལ་ཡོད་པ་སྡེ་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་
རྒྱལ་ཡོངས་གོང་འཕེལ་ལུ་ ས་གཏེར་ལས་སྡེ་རྒྱུད་གི་ཕན་འདེབས་ཡར་ཤུག་གཏང་བབས་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་ལས་སྒྲུ་རྒྱུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་
འབད་ནི་ཨིན།

༡. རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་མེག་ནེ་ཤིག་ འཕེན་ཤུགས་དང་ས་ཚའི་རྩམ་སྤྱོར་ དེ་ལས་ ལྷགས་རིགས་གྱི་ཞིབ་འཇུག་རྒྱུ་གི་ཐོག་ལས་ ས་
ཁམས་རིག་པ་དང་ ས་གཏེར་ཐོན་ཁུངས་རྒྱུ་གི་སའ་ཁྲ་ཡོངས་ཚང་བཟོ་ནི།

༢. རོ་གནག་གི་རྩམ་སྤྱོར་བཟོ་ནི།

༣. གཏེར་རྩམ་རྒྱུ་གི་ ཕྱིར་ཚོང་དང་ གནས་གོང་ལྷན་བབས་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་ཨིན།

༤. ས་གཏེར་བཟོ་སྒྲུ་ རྒྱུད་རིག་ཅན་སྡེ་ འཛོན་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷགས་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན།

(༤) བཟོ་བཏོན།

བཟོ་བཏོན་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ལྷན་ཤུགས་ཅན་གྱི་ཡར་འཕར་ལུ་སྡེ་ཅིག་ཨིན། འདི་གིས་ ལྷགས་མཐུན་གྱི་ལུ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ རྒྱ་
སྒོམ་སྡེ་བྱིན་རྒྱུ་གསལ་པའི་ཁར་ དུས་ལུན་བྱུང་ཀུ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་རྒྱུ་ བཏོན་རྒྱུ་གསལ་ཨིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ དགོས་མཁའི་
རང་བཞིན་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་ འཇམ་ཉོང་ཉོ་སྤྱོད་ འཕོབ་རྒྱུ་གསལ་བཟོ་ནི་དང་ རིག་རྩལ་དང་མཁས་རིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་ ཐབས་ལམ་རྒྱུ་གི་
ཐོག་ལས་ གལ་ཆེ་བའི་ནང་འདེབས་རྒྱུ་ བཀའ་སྲེལ་འབད་ཡོད་པ་ ལས་བརྟན་བཟོ་དགོ། ཕྱི་རྒྱལ་མ་རྩལ་ཤུགས་གཞི་བཟུགས་འབད་བཟུགས་
ནི་ འགོ་བཟུགས་ལྟེ་བ་རྒྱུ་ ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱ་སྐྱོད་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ མི་མང་སྐྱེར་སྡེ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་གི་ཐོག་ལས་ ཐོན་ཁུངས་རྒྱུ་ ཡར་
ཤུག་གཏང་ནི་ཨིན།

ཚོང་ལམ་རྒྱ་སྐྱོད་གཏང་ནི་འདི་ ཚོང་ལམ་གཞི་བཟུགས་དང་སྡེལ་མཐུད་རྒྱུ་ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་ སྡེལ་འདེན་གྱི་ལམ་ཐབས་ལམ་གསལ་
འཚོལ་ཞིབ་དང་གོང་འཕེལ་རྒྱུ་བརྩིས་པའི་ བྲམ་སྤྱི་གི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་རྒྱུ་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནིའི་རྒྱུ་གི་ཐོག་ལས་འགོ་འདྲེ་འཐབ་ནི་ཨིན།
མ་དངུལ་གོ་གསལ་རམ་གྱི་གངས་སུ་ གནང་སྤྱིན་ ཡར་ན་ ཚོང་ལུ་འགོ་བཟུགས་གྱི་དོན་ལུ་སྐྱོད་ཕུང་སྤྱིན་འབྲུལ་ ཐོན་སྐྱོད་གསལ་བཟོ་དང་ མ་
དངུལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་རྩའི་ཚོང་ལམ་བཟུགས་ནི་དང་རྒྱ་སྐྱོད་གཏང་ནི་རྒྱུ་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

(༥) བཟོ་སྐྱུག།

བཟོ་སྐྱུག་ལས་སྡེ་འདི་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ཕན་འདེབས་འབད་མི་ གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ལས་མིའི་དོན་ལུ་ སྤྱིར་བཏོན་ལས་གྱི་
འཛོན་ཐང་ འོས་འབབ་ཅན་དང་སེམས་ཤོར་བའི་ ལུ་གཡོག་ལས་སྡེ་ཅིག་སྡེ་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ དེང་རབས་གྱི་གནས་ཚད་ཁར་

བཟོ་ནི་ཡིན། ལྷ་སྡེ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་ ས་ཆའི་གནས་སྤངས་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་
ལག་ལེན་དྲག་ཤོས་དང་འཕྲུལ་རིག་གསར་གཏོད་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ བཟོ་སྐྱོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་
ཟུང་རིག་དང་ལྷན་མ་སྡེ་བཟོ་ནི་ཡིན།

ལྷ་སྡེའི་འཛོན་ཐང་འདི་ མཉམ་ཐུབ་ལས་དོན་དང་མི་མང་སྐྱེར་སྡེ་མཉམ་འབྲེལ་ འཕྲུལ་རིག་གསར་དང་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་འཕྲུལ་
རིག་དང་ལེན་ གནས་ཚད་དང་ལག་ལེན་འབྲེལ་བའི་ སྲིད་བྱས་ལེགས་སྐྱར་ཚུ་བརྩིས་པའི་ ཕྱིའི་མ་ཙག་ཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ ཡར་
དྲག་གཏང་ནི། འབྲུག་མི་བཟོ་སྐྱོན་ལས་སྡེ་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལུ་འཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཚོང་ལམ་གྱི་སྤྲེལ་མཐུད་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་
སྲིད་སྲི་བཟོ་ནི་ཡིན། མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་ གནས་སྐབས་གསར་དང་ འཛོན་ཐང་ཅན་དང་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ལུ་ སེམས་
ཤུགས་གྱི་འབྲས་སྲོད་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་དང་ དེའི་ནང་ བཟོ་སྐྱོན་ནང་ལུ་ འཕྲུལ་རིག་གསར་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐབ་ཆག་
ཅན་གྱི་སྐྱོན་འབྲུལ་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

(༤) འོས་འགབ་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག།

འོས་འགབ་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ནང་ མ་ཙག་ཞི་བཙུགས་འདི་ འབྲུག་གི་ཚོས་ཕྱོགས་ ལམ་སྲོལ་དང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་
དེ་ལས་ ཞི་བདེ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནས་སྤངས་བཟོ་ཚུགས་མི་ ཞབས་ཏོག་དང་བཟོ་བྱ་གཞན་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ནང་ གཙོ་
བོར་བཏོན་ནི་ཡིན། ལམ་སྲོལ་ཚོང་ལམ་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལུང་པའི་ལམ་སྲོལ་དང་ རང་ལུགས་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་
བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་ སྲོ་སྐྱོན་ལུ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་བཅོས་དང་སྐྱོན་རིགས་དང་ བཟོ་རིག་བཙུགས་ལུ་
གྱི་སྐྱེ་ཙམ་དང་ལག་བཟོའི་ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ གཞན་ཚུའི་ནང་ འོས་འགབ་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་གི་འོས་འབབ་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནི་ཡིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཡོངས་ཁྲབ་ཤེས་ཡོན་དང་ སྦྱོང་བཅུར་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་འཐོབ་ཚུགས་པའི་ས་གོ་ཅིག་སྡེ་ ཡར་དྲག་
གཏང་ནི་ཡིན། འདི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་སྲོབ་སྦྱོང་ལྟེ་བའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ འབྲུག་ནང་འཁོད་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ ཚོས་འབྲེལ་ཤེས་ཡོན་དང་
སྦྱོང་བཅུར་ཉམས་སུང་དང་ གནམ་གཤིས་འགྲུར་བ་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་སྲོབ་ཚན་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། འདི་གིས་མ་ཚད་ རང་ལུགས་སྐྱོན་
བཅོས་ ཕྱིས་རིག་ཞབས་ཏོག་དང་ སེམས་ཁམས་འསྐོད་བསྐྱེད་ཚུ་ མཉམ་བསྐྱོམས་འབད་བའི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ཚུད་པ་
ཡིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གིས་ འོས་འགབ་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་གི་ས་གོ་ཅིག་སྡེ་ བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ལྷ་སྡེའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་གཞི་ལེགས་སྐྱར་
དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོཔ་མ་ཚད་ མི་མང་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཕྱི་མི་ནང་སྦྱོད་དང་ལས་མིའི་ཚོག་
ཐམ་ལ་སོགས་པའི་ ལེགས་སྐྱར་གཞན་ཚུ་ཡང་ འབད་དགོཔ་ཡོད་པ་ཡིན།

(༥) ཞང་གནས་ཅན་དང་ གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར།

ཞང་གནས་ཅན་དང་གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལྷ་སྡེ་འོས་འབབ་ཅན་ཅིག་སྡེ་ གོང་འཕེལ་དང་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་ནི་
ཡིན། འདི་ཡང་ གལ་ཅན་གྱི་ཟུང་ཚོས་ཚུ་ལུ་ གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ལས་ འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ སྲོག་རིག་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ས་གོ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་

ནང་ལག་ལེན་འཐབ་བཏུབ་མི་དང་ ཁེབ་ས་བཟོ་བའི་ཨང་ཅན་དང་ གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་རྒྱ་གིས་ མཐར་འཁྲོལ་ཅན་གྱི་གྲལ་གཏོགས་དང་ བཅོས་རིག་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྤོང་པའི་ཚོང་ལས་དང་ དེ་ལས་ གསར་བསྐྱུན་དང་གསར་གཏོད་གྱི་ལས་ལྷན་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་ལོ་གྱི་རྒྱ་རྒྱལ་དང་ལག་བཟོ་རྒྱ་ ཉམས་སྲུང་དང་ ཚོང་སྐྱོར་འབད་ནི་རྒྱ་ཨིན།

འདི་འབྲུག་ཐབས་ལུ་ གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་བཟོ་བྱ་བཟོ་རྒྱུ་ལས་པའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གྱི་ནང་ལུ་ མ་ཅུ་གཞི་བཅུ་གསུམ་འབད་ནི་ཨིན། སྤོ་སྤོ་ཁང་དང་ སྤོ་ག་བརྒྱན་ཁང་རྒྱ་ ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ལས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ས་གནས་ཐདམ་ཐད་ཁ་ལས་མར་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་ཨིན། སྤོ་ག་བརྒྱན་དང་རྒྱ་རྒྱལ་བཟོ་སྐྱུན་གྱི་ སྤོ་ག་བརྒྱན་བཟོ་ཁང་ལེགས་ཤོས་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པ་བཟོ་སྤོ་ རེ་འདོད་ཅན་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་རྒྱ་ལུ་ གོང་ཚད་ཕབ་ཆག་གི་གོ་སྐབས་སྤོད་ནི་ཨིན། མ་ཅུ་གཞི་བཅུ་གསུམ་འདི་ གསར་ཚོལ་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ནང་ དཔེར་ན་ ལུག་དག་འབད་ནི་ འབྲུག་སྤྱི་ལོ་འབྲེལ་ནི་ ལྷན་ཆ་བཟོ་ནི་ བཀོད་ཁབ་ པར་བཏབ་ནི་ རྒྱ་བཅུ་གསུམ་ རྒྱུར་སྐད་འབད་ནི་ འབྲུག་ཅེད་འབད་ནི་དང་ ཁ་སྐད་གྱི་རིག་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་དང་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་གཏང་ནི་ནང་ རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན། སྤོ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཉེན་སྲོལ་གྱི་ཐབས་ལས་རྒྱ་སྤོད་སྤོ་བཟོ་ནི་དང་ སྤོ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་རྒྱ་ བསྐྱར་སྤོད་འབད་ནི་ཨིན།

འབྲུག་གཞུང་འབྲུག་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ འགོ་འདྲན་འབད་བའི་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱོར་ལས་རིམ་འོག་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤོ་གཏང་ཅན་ མཁྲོགས་རིམ་ཅན་དང་ རིན་གོང་ཉུང་བའི་ཡོངས་འབྲེལ་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབྱས་མེད་པར་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་རྒྱ་ སྤོད་སྤོ་བཟོ་ནི་ཨིན། སྤོ་ཚོང་འཐབ་ནི་ལུ་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ གནས་སྤྱི་ལོ་ལྟེ་བ་ ཁ་སྐྱོད་གསུམ་ གཞི་བཅུ་གསུམ་འབད་ནི་ཨིན། དེའི་སྤོད་ཐབས་ལས་ལམ་དང་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཉི་ཅུ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ དེའི་སྤོད་ལེན་གྱི་གདམ་ཁ་ འགོ་བཅུ་གསུམ་ནི་ཨིན།

3.3.2 དུས་རབས་ 27 པའི་རིག་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ།

ལས་རིམ་འདི་ འབྲུག་མི་རྒྱལ་ལུ་ དུས་རབས་ 27 པའི་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་རྒྱལ་རྒྱ་སྤོད་ནི་གི་དམིགས་གཏང་སྤྱི་ལོ་ཨིན། འདི་ནང་མ་ཅུ་གཞི་བཅུ་གསུམ་འབད་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་སྡེ་བས་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ མ་དེའི་གཏང་ནི་ཨིན་མ་དང་ འདི་གིས་ ན་གཞོན་རྒྱལ་ ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་ལུ་གཡོག་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་བའི་ཁར་ འབྲུག་མི་རྒྱལ་ ཡུན་རིང་གི་དོན་ལུ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་གནས་སྤངས་ཅིག་སྤོ་བཟོ་རྒྱུ་ལས་པའི་ ཐབས་ལས་ཅིག་སྤོ་འབད་ནི་ཨིན། བར་འཛུལ་གཅོ་བའི་ནང་ལུ་ འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་དང་སྤོད་བརྒྱུད་ལམ་ལུགས་དང་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལས་ལུགས་ དེ་ལས་ ཆོ་གང་ལྷབ་སྤྱི་ལོ་སྤོལ་ དར་ཁབ་གཏང་ནི་ལུ་ གཞི་སྐྱོར་རྒྱ་རྒྱུད་ལུ་ཨིན།

ལས་རིམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ དུས་རབས་ 27 པའི་ ལས་གཡོག་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དེའི་ཀྱི་མ་ཡ་ 70,000 གཏང་ནི་ཨིན། ལས་དོན་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་མི་གཅོ་བའི་རྒྱ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཏུག་ལག་སྤོལ་སྤོལ་ རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྤོད་སྤོལ་སྤོལ་ འཛིགས་མེད་སོན་

དབང་ཕྱག་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྡེ། གོ་སར་རྒྱལ་པོ་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ། ཤེས་རིག་དང་རིག་ཕྱེད་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ ལས་མི་འཆར་གཞི་དང་རིག་ཕྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་བརྩིས་པའི་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ཡིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་དུས་ཡུན་ནང་ ༡ ལམ་ན་གཞོན་ ༢༠,༠༠༠ དེ་ཅིག་ ཤེས་ཡོན་དང་སྤྱོད་བཟུང་ལམ་ལུགས་ནང་ལས་ ལས་གཡོག་པ་ལུ་འགྱུར་ནི་ཡིན་(ཐིག་ཁྲིམས་ ༢ པ)། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཆེ་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ ལག་གཡོག་རིག་ཕྱེད་ཡོད་པའི་ལས་མི་ ༡༠ འབྲུག་ནིའི་དོན་ལུ་དང་ སྤྲུལ་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཕྱེད་གྱི་སྤྱོད་བཟུང་གིན་ཐབས་ལུ་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གཙུག་སྡེ་དང་ འབྲུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བཟུང་ གཞི་སྤྱར་འབད་ནི་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་ཡིན།

པར་རིས་ ༦ པ། རིག་ཕྱེད་མཁོ་སློབ་དང་མཁོ་འདོད།

རིག་ཕྱེད་མཁོ་སློབ།

རིག་ཕྱེད་མཁོ་འདོད།

ཐོག་མཇུག་ ༢ པ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་དུས་ལུན་ནང་འཁོད་ལུ་ ལས་མི་མཁོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོད་དཔག།^{༡༩}

ཤེས་ཚད།	༢༠༢༩	༢༠༢༥	༢༠༢༥	༢༠༢༦	༢༠༢༧	༢༠༢༨	བསྡུས་སྔོན་
གཙུག་ལག་གཞི་རིམ་ འོག་མ།	༩,༩༩༥	༩,༩༠༢	༩,༩༥༥	༩,༩༠༢	༩,༩༧༥	༩,༩༩༥	༩,༩༧༩
གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	༧༧༧	༧༧༧	༧༧༧	༧༧༧	༧༧༧	༧༧༧	༩,༩༧༩
སློབ་རིམ་ ༡༩ པ།	༧༠,༩༩༩		༧༠,༧༠༧	༧,༩༠༥	༧,༩༥༧	༧,༧༧༧	༧༠,༩༩༩
ཡོངས་བསྡུས་སྔོན་	༧༥,༥༠༧	༩,༩༠༩	༧༥,༠༦༩	༧༩,༩༧༥	༧༩,༥༧༧	༧༩,༩༧༩	༧༥,༩༧༩

ལས་མི་འདི་གི་འོག་ལུ་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ ལཱ་གཡོག་ཚོང་ལམ་ནང་ མཐར་འབྲེལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ མཉམ་བསྡུས་སྟེ་བཙུགས་ནིའི་དོན་ ལུ་ བཞུགས་ཚུ་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་རིག་ཅུལ་ཚུ་ བྱིན་ནི་གི་གཙོ་རིམ་གཟུང་ནི་ཨིན། ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ནང་ གཞི་སྤྱོད་སྟེ་སྟེ་ར་ སོང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ ད་ཅུང་བསྐྱར་བཅོས་དང་ ལས་མི་སྤྱོད་མང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་བཟོ་དགོས་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ ཤེས་ཡོན་འདི་གིས་ བཟོ་བཏོན་ ཅུས་ རྒྱལ་སྤྱོད་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་ སོ་ནམ་ ས་གཏོར་ བཟོ་སྐྱོན་ ལྟ་བུའི་ ལཱ་གཡོག་ཅན་དང་གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་བཟོ་བྱ་ དཔུལ་ ཅུས་དང་དཔུལ་ཁང་ དེ་ལས་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་བརྒྱུ་གྱི་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་གི་གནས་ཚུན་ ཡར་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱོད་གནས་ ཚུན་མཐུན་སྟེ་བཟོ་ནི་དང་ དཔུལ་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྟེ་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་གི་ མཁོ་འདོད་མཐུན་སྟེ་བཟོ་བཟས་ལུ་ཨིན།

ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྟེ་ལཱ་ཁང་ཚུ་གིས་ མཉམ་འབྲེལ་ལས་རིམ་ གནས་མཐུ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བཟོ་ཚོས་ཚོན་ཚུ་ སྤྱོད་འབྲེལ་སྟེ་སོར་གྱི་ཐོག་ལས་ འབད་ནི་དང་ རོ་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གནས་ཁ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་ ཐོ་སྐྱབས་བྱིན་ཐབས་ལུ་ མིང་ གཏམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་གཙུག་ལག་སྤྱོད་སྟེ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ལུ་ བཟོན་ནི་ཨིན། གཞུང་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ གཙོ་རིམ་ཅན་ གྱི་ ཚོས་ཚོན་ཚུ་ནང་ གཙུག་ལག་གཞི་རིམ་འོག་མའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུ་གི་ སྤྱོད་གཉེར་གྲོགས་རམ་གནང་ཐོག་ལས་ སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱོད་ གཙུག་ལག་སྤྱོད་སྟེ་དཔུལ་ཐོས་ཚུ་འཛིན་དང་ སྤྱོད་སྤྱོད་འབད་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་དང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་གྱི་ལས་ལེན་འབད་མ་ཨིན།

ལས་གཡོགས་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལག་གཡོག་དང་བཟོ་རིག་གི་རིག་ཅུལ་ཆ་ཚོང་ཡོད་པ་བཟོ་བཟས་ལུ་ འབྲེལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་ སྤྱོད་བཟོ་གཞི་སྤྱོད་འབད་ནི་དང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གི་ནང་ལུ་ འབྲེལ་རིག་གི་གནས་ཚུན་ལེགས་ཐོས་དང་ལྟན་པའི་

¹⁹ བཟོ་བྱ་ཚོང་ལམ་དང་ལཱ་གཡོག་ལྟན་ལག་ (༢༠༢༩) | ལས་མི་ཚོང་ལམ་བཟོ་དོན་གྱི་གནས་དེབ་ ༢༠༢༩ ཅན་མ།

ད་ཅུང་ ཡུན་རིང་གི་ནག་རླུང་ཐོན་རླུང་དམའ་ཤོས་དང་ གནམ་གཤིས་ལྡོག་ཤུགས་བཟོ་ནི་ཐབས་བྱས་ཀྱིས་ ནག་རླུང་གི་ཐོན་རླུང་ལས་ རང་
འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ཡར་འཕར་འདི་ འབྲེལ་མེད་བཟོ་ནི་དང་ ལུ་གཡོག་བཟོ་ནི་དང་ འོང་འབབ་བཟོ་ནི་ འབྲུག་གི་ཕྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་འདྲ་
མཉམ་མེད་མི་འདི་ ཡུན་རླུང་ལས་ཡུན་རིང་ལུ་མར་ཕབ་འབད་ནི་བཟུམ་གྱི་ ནག་རླུང་དམའ་ཤོས་དང་ གནམ་གཤིས་ལྡོག་ཤུགས་ལུ་བརྩོན་
པའི་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་རྩེ་ གསལ་བཀོད་འབདཿཨིན། དེ་འབདཿཨིན་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་
གྱི་འགན་ཁུར་ལས་ཐོབ་པའི་ དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྡེའི་ཁེ་ཕན་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ མཐོ་ཤོས་བཟོ་ནིའི་བརྩོན་ཤུགས་སྒོམ་སྤེལ་བསྐྱེད་
བརྒྱུག་ནི་ཨིནམ་དང་ ནག་རླུང་བར་གནས་སྤེལ་གནས་ནི་ལུ་ གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་རྩེ་བརྩི་འཛོག་འབདཿཨིན།

རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་དང་སྐྱེ་ལྡན་གནས་སྤངས་རིམ་ལུགས་ཞབས་ཏོག་རྩེ་ དེ་ཕེས་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མཐའ་
འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་རྩེ་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ དེའུ་བསྐྱར་འབད་བརྟུབ་བཟོ་ནི་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱིས་ ཁག་ཚེ་བའི་མ་དེའུ་དང་མ་རྩ་གཞི་བརྩུགས་འབྱུང་ཁུར་གྱི་ཁ་སྐོང་ཅིག་སྤེལ་ ནག་རླུང་ཚོང་འབྲེལ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་
ཨིན། བར་འཛུལ་རྩེ་ཡང་ འོག་ལུ་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད་པའི་གཙོ་རིམ་རྩེ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་འབད་ནི་ཨིན།

ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ནགས་ཚལ་ཐོན་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་ནང་ ཉེན་སྐྱོབ་དང་ཉམས་སུང་འབད་བའི་ས་ཁོངས་འཛིན་སྐྱོང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ རང་
བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་རྩེ་ ཡུན་རིང་མོ་སྤེལ་ཡུན་བརྟན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷ་རྩོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ནགས་ཚལ་ལས་ཁེ་ཕན་གང་དྲགས་
སྐྱོད་ནི་ལུ་ བན་ཐབས་ཡོད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་རྩེ་རྩེ་དཔེ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་དང་ གོང་གསལ་མི་ཚོ་
འཚོ་སྐྱོད་ཉེན་སྲུང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་རིམ་འོག་ལུ་ ནགས་ཚལ་རྩེ་ཡང་མེད་གཏང་ནི་དང་ ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཤིང་ལུ་རྩེ་བརྩུགས་ནི་དང་ རྒྱུ་སྐྱོང་འབད་ནི་ཨིན། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་ སྐྱེ་ལྡན་ལུ་བཤམ་ཐོན་སྐྱེད་གྱི་དོན་ལུ་ མི་སྡེ་གཞི་
བཞག་གི་ཚོང་ལུ་རྩེ་ གཞི་བརྩུགས་འབད་ནི་དང་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཤིང་ཚས་གྱི་ཐོན་ཁུངས་རྩེ་ཚུལ་མཐུན་སྤེལ་སྐྱོད་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་
ཐབས་ལུ་ ཤིང་ཚས་གསར་གཏོད་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལྟེ་བ་རྩེ་ བརྩུགས་ནི་ཨིན།

ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ རྒྱུ་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་རྩེ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་སྐྱོང་འཛུགས་ཞི་ཨམ་དང་ གཙོ་རྒྱུ་སྐྱོང་གཞི་འཛིན་སྐྱོང་འཛུགས་གཞི་བཟོ་
ནི་དང་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ གནམ་གཤིས་ཉེན་ཁ་དང་གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ རྒྱུ་སྐྱོང་ལས་སྤེལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་དབྱེ་ཞིབ་གཞི་བཞག་པའི་ གནམ་
གཤིས་ལྡོག་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱོང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཚས་རྩེ་གི་ལམ་སྟོན་དང་ རྒྱུ་སྐྱོང་འཛུགས་རྩེ་གི་སྐོར་ཤོས་ཡོན་སྤེལ་མཛོད་གཞི་
བརྩུགས་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན། རང་བཞིན་དང་བཟོ་སྐྱེད་འབད་བའི་ རྒྱུ་སྐྱོང་ལས་མཛོད་གྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ གོ་
སྐབས་རྩེ་འཚོལ་ནི་དང་ བཟོ་སྐྱེད་འབད་ནི་མ་ཚད་ རྒྱུ་སྐྱོང་ལས་གནས་ཉམས་སུང་འབད་ནི་དང་ ཉམས་གསོའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་གཞི་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་རྩེ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན།

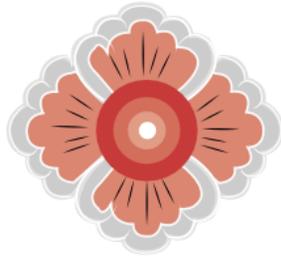
རྒྱུ་སྐྱོང་འཛུགས་རྩེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྡེའི་ཁེ་ཕན་ ཡར་མེད་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་སྐྱོང་འཛུགས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་ དེའུ་སྐྱོད་ཐབས་
ལམ་འདི་བཟོ་ནི་དང་ མ་རྩ་གཞི་བརྩུགས་ཀྱི་ གོ་སྐབས་ཡང་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན། ས་འོག་རྩེ་དང་ བསྐྱར་གསོའི་ས་ཁོངས་ དེ་ལས་

ལུངས་ལྡན་པའི་སྔོན་གནས་མིན་པའི་ཉེན་སྲུང་ས་ཁོངས་ཚུ་ སྐར་སྔོན་འབད་བཅུག་སྟེ་ སྐྱེ་ལྡན་ལྟ་བུའལ་དང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ནང་ མ་
ཅུ་གཞི་བཅུགས་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན། ཉེན་སྲུང་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ གཞི་ཆགས་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་ལས་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་དང་
གཙང་སྐྱ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་རིག་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ཐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱདས་ ལག་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚུ་ བཟོ་ནི་ཨིན།

སྐྱེ་ལྡན་གནས་སྐྱདས་ཆ་སྟོ་མས་ཅན་གྱི་ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དང་ ཚོ་སློབ་དང་རྒྱ་དངོས་ཉེན་སྲུང་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་བའི་ སློབ་ལུ་གྱི་བརྟེན་
དོན་དང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ དུས་ཐོག་ལུ་སློབ་པ་ཡོད་པ་ལེ་ས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུ་དབྱུང་དང་གནམ་གཤིས་རིག་པའི་ཞབས་ཏོག་
ཚུ་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ཨིན། ཉེན་རྒྱབ་མེད་པར་ ལག་ལེན་འབྲུག་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་གནམ་གཤིས་དང་རྒྱ་རྒྱུད་ཉེན་བརྟེན་བ་དང་ ཚན་རིག་དང་
བརྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ཁྲེན་ཚུ་ བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ཨིན།

རིམ་ལུགས་དང་ཞབས་ཏོག་གཙོ་བོ་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། འདི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུ་དང་གནམ་གཤིས་ལྟ་རྟོག་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས། གནམ་
ཐོག་གནམ་གཤིས་ཞབས་ཏོག། ཚུ་དང་འབྲེག་མཚོའི་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་ སྲ་གོང་ཉེན་བརྟེན་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཚུད་པའི་ ལམ་ལུགས་དང་
ཞབས་ཏོག་གཙོ་བོ་ཚུ་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། འབྲེག་ཁམས་ལྟ་རྟོག་དང་ཞིབ་འཚོལ་ཡང་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ མཁས་རིག་གནས་
ཚོད་དང་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ཡང་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། མི་མང་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་ལུ་ ལོ་ཐོག་ཐོན་སྐྱོད་
དང་བསྐྱ་གསོག་གི་གྲོང་རྒྱུད་སྲོན་འགོག་གི་དོན་ལུ་ གནམ་གཤིས་སྲོན་བརྟེན་བཅུ་པའི་ གནམ་གཤིས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་གི་ གོ་བ་བརྟེན་
འབད་ནི་ཨིན། ལས་རིམ་འདི་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དབུལ་ཡོངས་བསྟོམས་ དབུལ་གྲུལ་ས་ཡ་ ༡༥, ༠༠༠ ཐམ་པ་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་
ཨིན།

ལེན་ ༥ པ།

མི་སྡེ་གོང་འཕེལ།

འདྲ་མཉམ་དང་སྤྱི་ཚད་ལྡན་པའི་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་དེ་ལས་མི་སྡེ་ཉན་སྤྱང་ལུ་བརྟེན་
པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་དང་ཐོན་ལུངས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ།

༤.༡ གནས་སྐབས་བརྟན་བཟུངས།

༤ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འགོ་བཟུང་ཡོད་པའི་འཕེལ་གྱི་ གནད་དོན་སྒྲིག་ཚུགས་ནང་ མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་པ་ཞིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལུ་ མི་སྡོམ་ཤོང་འཕེལ་གནས་ཐོ་སྐྱབས་ཚད་ ༠.༥༤༡ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ ༠.༤༤༡ ལུ་ ཡར་སངས་སོང་སྟེ་ མི་སྡོམ་ཤོང་འཕེལ་གནས་ཐོ་བར་མའི་ནང་ ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཞིན།^{༡༦} དེ་བརྒྱུམ་སྟེ་ འབྲུག་གིས་ ལྷ་མང་དབུལ་ཕོངས་གནས་ཐོ་ནང་ཡང་ ཟུང་དུ་ འཕགས་པའི་ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལུ་ ལྷ་མང་དབུལ་ཕོངས་གནས་ཐོ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༡༢.༢ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༥.༤ ནང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢^{༡༧} ལུ་ དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༢.༡ ལུ་མར་བབས་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ཞིན། ཞིན་ཅུང་ ལྷ་མང་དབུལ་ཕོངས་གནས་ཐོ་བར་མ་ ཆ་འཛེག་འབད་མི་བསྟུན་ ལྷ་མང་དབུལ་ཕོངས་གནས་ཐོ་བར་མ་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་བརྒྱུ་ཆ་ ༢.༤ ཐོ་བཀོད་ འབད་དེ་ཡོད་པ་ཞིན། དེ་བརྒྱུམ་མའི་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཟུང་ཅུང་ གཤོང་ལན་ལེ་ཤ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་དུ་ གསོ་བ་དང་ཤེས་ རིག་གི་ སྐྱུས་ཚད་ ཡོངས་ཚད་དང་ཡུན་བརྟན་ཞབས་ཏོག་ དེ་ལས་ ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོལ་ལམ་ལུགས་ དོན་ སྒྲིན་ཅན་བཟོ་ཞིན་དང་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཞིན། དེ་བརྒྱུམ་མའི་ གཤོང་ལན་དང་ འབྲུག་གི་མི་འབོར་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་འགྲུར་བ་(སྒྲོམ་ ༣ པ་)གཅིག་ཁར་སྟེ་འོངམ་ད་ འབྲུག་གི་མི་སྡོམ་ཤོང་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ལུ་ གཤོང་པ་སྒྲོམ་སྟེ་ཡོད་པ་ཞིན།

མི་སྡེ་ཤོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་ “འདྲ་མཉམ་དང་ སྐྱུས་ཚད་ལུན་པའི་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ལུ་ འཕྲོད་བརྟེན་ཅན་དང་ཐོན་ལུངས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ།” འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ མི་སྡེ་ལྷོགས་སྟེ་བཀྲིས་ གྲུབ་འབྲས་ ༣ ནང་ ཐོན་འབྲས་ ༡༢ (པར་རིས་ ༢ པ་) བཏོན་ཞིན་ དམིགས་གཏང་སྦྱོང་པ་ཞིན།

སྒྲོམ་ ༣ པ། མི་འབོར་ཞིབ་རྩིས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ལུ་བརྟེན་ཐོན་པའི་གཤོང་ལན།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ལུ་ཚད་ཡོངས་བསྡོམས་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བར་མཚམས་ནང་ ཞལ་སྤུ་རེ་ལུ་ ཞལ་ལུ་ ༦ རྒྱུས་མི་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལུ་ ཞལ་སྤུ་རེ་ལུ་ ཞལ་ལུ་ ༡.༢ ལུ་ མར་བབས་སོང་མི་དེ་ ཞལ་ལུ་འཕེལ་རྒྱས་ཚད་ཚད་གཞི་ ༢.༡ ཞིན་མི་ལས་ འོག་རྒྱུ་ཞིན། སྤྱི་ལུ་ཚད་གཞི་ཡོངས་བསྡོམས་དེ་ བརྟེན་ཞིབ་མ་འབད་བའི་ ལོ་ ༣ ཀྱི་ཉེ་མ་ ཞལ་སྤུ་རེ་གིས་ཞལ་ལུ་ ༢ རེ་རྒྱུས་ཡོད་པ་སྟེ་ རྒྱུ་ལུ་ ཡོངས་གསོ་བའི་བརྟེན་ཞིབ་(༢༠༢༣) ནང་སྤྱི་ལུ་ཚད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་ཚད་ཡོངས་དང་ དེ་དང་མང་གི་སྤྱི་ལུ་འགོ་གཞི་མའི་ ཆས་ཉེ་སྤྱོད་ཡར་སངས་དང་ ཞལ་སྤུ་རེ་དབང་ཆ་དང་ མི་སྡོམ་ཤོང་འཕེལ་དང་ འོས་ཚུགས་ཤོང་འཕེལ་འགོ་མི་ལུ་བརྟེན་ དབྱ་སྡོམས་ བཟུང་ཚད་ཚད་གཞི་འདི་ མར་བབས་སོང་སྟེ་ཡོད། འབྲུག་གི་འཚོ་བའི་གནས་ཚད་བརྟེན་ཞིབ་ (༢༠༢༢) ཅན་མའི་ནང་ འཚོ་བའི་ གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་ལུ་ཚད་ཡོངས་(བཟུང་ཚད)གི་ ཚད་གཞི་དེ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་སྟེ་ ལྷན་ལུ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཞིན། དེ་ཡང་

¹⁶ འཛེག་སྒྲིང་སྤྱི་ཚུགས་ཤོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ (༢༠༢༡)། མི་སྡོམ་ཤོང་འཕེལ་སྐྱབས་ལུ་ ༢༠༢༢-༢༤།

¹⁷ རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དཔྱད་བཀོད་འཛེན་དང་ ཞོ་སི་ཐོ་རྟེ་དབུལ་ཕོངས་དང་མི་སྡོམ་ཤོང་འཕེལ་ཚུབ་སྐྱབ་(༢༠༢༠ ༢༠༢༢ ༢༠༢༣)། འབྲུག་ལྷ་མང་དབུལ་ཕོངས་གནས་ཐོ་༢༠༡༢། ༢༠༡༥། ༢༠༢༢།

མི་རེ་ལུ་ ལྷག་ཤོས་གྱི་སྡེ་ཚན་ དབྱ་སྡོམ་སུ་ ༢.༧ ཡོད་མི་དང་ལྷན་དུ་ མི་རེ་གིས་ཉེ་སྤྱོད་འབད་མི་ཉུང་ཤོས་གྱི་སྡེ་ཚན་ནང་ ཁྱིམ་གུང་པའི་ཚད་གཞི་འདི་ དབྱ་སྡོམ་སུ་ ༥ ཡོད་པ་དང་ རྒྱ་ལོ་གྱི་སྡེ་ཚན་ནང་ལས་མར་ ཁོ་མ་ཚོགས་ལས་ གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ གུང་པ་ལེ་ཤ་ཡོད་པ་སྡེ་ཨིན་པས།

མི་འབོར་ཞིབ་ཚུལ་འབྱུང་བ་གིས་ མི་འི་ཚོ་ཚད་ ཡར་སེང་འགྲོ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ ལོ་ཁྲིམ་པ་ད་བརྟེན་སྤྱོད་མི་འི་ཚོ་ཚད་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༢ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༥༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༤.༢ ལུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་ནི་གི་ ཕོ་ཚོ་དཔལ་གསུམ་ཉེ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༤༥ དང་དེ་འོ་ཡན་ཚད་འབད་མི་ མི་སྡེ་བས་གྱི་གུང་སུ་ཁ་དེ་ དུས་ཡུན་དེ་ནང་ར་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ ལས་ ༡༧.༣ སྡེ་གསུམ་ལྟམ་གྱིས་ ཡར་འཕམ་འགྲོ་ནི་ཨིན་མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༦༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༤ སྡེ་བཞི་ལྟམ་གྱིས་ཡར་སེང་འགྲོ་ནི་ཕོ་ཚོ་དཔལ་གསུམ་ཨིན་པས། མི་སྡེ་བས་ལོ་ན་ཁྲིམ་མི་ལུ་བརྟེན་ དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྡེ་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ་ལུ་ ཕོ་སྡེ་མ་སྡེ་ར་ ཕོ་གཞི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་ ལས་གཞི་གསུམ་གྱི་གུང་སུ་ཁ་མར་བབས་ གསོ་བ་དང་མི་སྡེ་འཕེལ་གྱི་ཚུ་ལུ་མཐོ་འདོད་ཡར་འཕམ་ དེ་ལས་ མི་རབས་གཞོན་མ་ཚུ་ལུ་འགན་ཁུར་ལྷི་དགས་སྡེ་ཕོ་གཞི་ནི་བཟུམ་ཚུ་ཨིན། གཞོན་ལན་དེ་ཚུ་ སེལ་ཐབས་དང་ ཁྲིམ་ཤོས་ཚུ་གིས་བརྟེན་མཐོང་དང་ལྷན་མ་སྡེ་ ལོ་ན་ཁྲིམ་ཚུ་གསུམ་ཉེ་དང་ མི་སྡེ་འཕེལ་གྱི་གཞོན་སྡེ་མར་ཕབ་འབད་ནི་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གསོ་བ་དང་ མི་སྡེ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལམ་ལུ་གསུམ་ལུ་ མ་ཅུ་གཞི་བརྟེན་འབད་ནི་དེ་ གཞི་གཞན་ཅན་ཅིག་ཨིན།

དེ་དང་གཅིག་ཁར་ སྤྱི་རྒྱུན་གྱི་ཚད་གཞི་དམའ་ལུ་སྡེ་ཡོད་མི་དེ་ ཕྱི་ཁར་འགྲུལ་སྤྱོད་འབད་མི་དང་དམིགས་བསལ་དུ་ན་གཞོན་གྱི་ཁར་ འགྲུལ་སྤྱོད་འབད་མི་གི་གུང་སུ་ཁ་ མཐོ་དགས་སྡེ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ཉེང་སྐལ་ར་སྤྱོ་སུ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན། ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་ལྷན་ཁག་དང་འཁྲུལ་བ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་གི་གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚད་དང་ དོན་གཅོད་ཡིག་ཚད་ཚུ་ནང་ཕོ་བཏོད་འབད་དེ་ ཡོད་མི་ འབྲུག་མི་ ༤༢,༤༢༩ རྒྱུལ་ཁབ་ ༡༡༡ ལུ་ སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་སྡེ་ཨིན་པས། དེ་ཚུ་གི་གྲས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༩.༤༧ དེ་ སྡོབ་ལྷག་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༤༠ དེ་ ལུ་འབད་མི་ དེ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩.༤༩ བརྟེན་སྤྱོད་མི་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༠.༤༧ དེ་ ཚོས་དོན་ལས་བྱེད་པ་ཨིན་པའི་ཁར་ ལྷག་ལུས་བརྒྱ་ཆ་ ༥༢.༤༤ གི་ ལུ་གཞི་གཞི་འདི་མ་ཤེས་པར་ཡོད་པ་ཨིན། གུང་སུ་ཁ་དེ་ནང་ ཕྱི་རྒྱུལ་ལུ་སྤྱོད་མི་ ཕོ་བཏོད་མ་འབད་བའི་ འབྲུག་མི་ཚུ་ མ་ཚུད་པར་ཡོད། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ལུ་གཞི་གཞི་འཚོལ་མི་གི་བརྟེན་ཞིབ་སྒྲན་ལུ་ ༢༠༢༢ ཅན་མའི་ནང་ ལུ་གཞི་གཞི་འཚོལ་མི་ ན་གཞོན་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠.༣ དེ་ཅིག་གིས་ ལུ་གཞི་གཞི་གི་ཕོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་སྡེ་ཚོར་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱུལ་ཁབ་གྱི་ཕྱི་ཁར་ ལུ་འབད་ནི་གི་མཚོ་བསམ་གཏང་དེ་ཡོད་པ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༩ དེ་ཅིག་གིས་ ཐང་རི་བ་རི་ ཕྱི་རྒྱུལ་ལུ་ ལུ་གཞི་གཞི་དང་ སྤྱོད་བཟར་གྱི་དོན་ལུ་འགྲོ་ནི་འཕྲོད་ལྷགས་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཚུན་ ནང་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་གིས་ ཁྱིམ་གུང་པ་ ༤,༣༣༣ དེ་ཅིག་ མང་ཤོས་ར་ གྲོང་གསེབ་ལས་ཁོ་མ་ཁར་ གནས་སྡོམ་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ གུང་སྤོང་སྡེ་དོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི་ལུ་གཞོན་ལན་ལྱིན་མ་ཨིན། ཁོ་མ་སྡེ་འི་སྡེ་བས་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༠.༩ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༧.༤ ལུ་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ནང་འཁོད་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༤.༤ ལུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་ནི་གི་ ཕོ་ཚོ་དཔལ་གསུམ་ཉེ་ཡོད་པ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཡང་མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་འཚོལ་ཉེ་ གྲོང་གསེབ་ལས་ཁོ་མ་ཁར་གནས་སྡོམ་སོར་འབད་དེ་ཡོད་མི་འགྲོས་དང་བརྟེན་ ཉེ་ཨིན་པས། འབྲུག་གི་སྡེ་བས་དང་ཁྱིམ་གྱི་གུང་སུ་ཁ་ ༢༠༡༧ ཅན་མ་དང་འཁྲུལ་ཕུང་ ཐིམ་ལྷག་ལུ་ གནས་སྡོམ་འོང་མི་གུང་སུ་ཁ་ ༥༩,༥༧༤ སྤྱོད་མི་དེ་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པ་དང་ དེ་གི་འོག་ལས་ རྒྱ་ཁ་དང་ སྤོ་ལུ་ མི་དོམ་ ༡༢,༠༤༤ དང་ ༡༡,༤༠༢ འབྲུག།

པར་རིས་ ༧ པ། གསོ་བ་ ཤེས་རིག་དང་མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གི་ གྲུབ་འབྲས་དང་ཐོན་འབྲས།

གྲུབ་འབྲས་ ༡ པ།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ནང་འཁོད་ལུ་
 འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་
 ཡར་དྲག་འགྲོ་བའི་ གསོ་བ་དང་
 བན་བདེ་ ལོངས་སྤོང་ཚུགས་ནི།

གྲུབ་འབྲས་ ༢ པ།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་མི་
 མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ སྤུལ་ཚད་ཅན་དང་
 གྲུན་ཚང་ཤེས་ཡོན་དང་ ཚོགས་གི་ལྷོབ་
 སྲུང་ལུ་ འདྲ་མཉམ་སྡེ་ ལོངས་སྤོང་
 ཚུགས་ནི་དང་ལེ་བན་སྤོང་ཚུགས་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་ ༣ པ།
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྫོང་གཞི་ལོངས་སྤོང་དང་
 ལོངས་ཚང་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་སྲུང་སྐྱོབ་ལམ་
 ལུགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་
 འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ བསྐྱོན་
 ཡོད་པ་བཟོ་ནི།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། གཙོ་རིམ་ཚན་གྱི་ནད་གཞི་ཚུ་
 བཀག་འཛུགས་འབད་ནི་དང་ ཚུ་མེད་གཏང་ནི་འི་
 གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། སྤུལ་ཚད་ལྡན་པའི་གསོ་
 བ་དང་ གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་རྟེན་
 དང་ ཐོན་སྐྱོད་ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༤ པ། གསོ་བའི་ལམ་བྱེད་པ་གི་
 ལང་ཚད་དང་སྤོང་གས་ གྲུབ་འབྲས་བཏོན་བཟོ་
 ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༥ པ། གསལ་གཏོང་ཅན་གྱི་
 གཞུང་སྲོང་དང་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་
 མ་དདུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་བཙུགས་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༦ པ། ཚད་འཛིན་ ལྷ་རྟོག་དང་
 གསོ་བའི་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་སྤྱི་སྤྱོད་བཟོ་
 ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༧ པ། གསོ་བའི་ལམ་ལུགས་གྱི་
 འཛུགས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དེ་དོན་ལུ་ བརྟ་
 དོན་དང་འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་འབྲས་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་ནང་
 སྤུལ་ཚད་ཅན་དང་ སེམས་བྱུགས་ཅན་གྱི་ རྒྱ་
 རིག་དང་ལྷན་པའི་མི་རིམ་ཚུ་གི་གྲུངས་ཁ་ ཡར་མེང་
 བཏང་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། ཤེས་རིག་གཞུག་སྡེ་ མང་ཤོས་
 ནང་ འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་མངམ་འཐབ་བརྒྱུག་པའི་
 ཡོངས་ཚང་ ཉེན་སྲུང་ཅན་དང་ བྱ་སྐྱབས་བདེ་བའི་
 གནས་སྐབས་ཚུ་བཟོ་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། གོང་འཕེལ་མོང་ཡོད་པའི་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་གྱི་
 གནས་རིམ་ག་པའི་ནང་ ཚུ་གཞུང་དང་ བརྟག་ཞིབ་
 ལམ་ལུགས་ཚུ་ འཕེལ་རྒྱས་ཅན་དང་ འབྲེལ་ཆགས་
 ཅན་བཟོ་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༤ པ། ལྷོབ་སྲུང་འབད་མི་དང་ ཤེས་
 རིག་གི་མཁས་མཚོ་ཚུ་གི་ གསོ་བ་དང་ བན་བདེ་
 ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༥ པ། ཤེས་རིག་གཞུང་སྲོང་དང་
 ལམ་ལུགས་གཞི་སྐྱར།

ཐོན་འབྲས་ ༦ པ། ཚེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གཞུག་སྡེ་ཚུ་
 གིས་ མིད་བྱུས་དང་གསལ་གཏོང་ལུ་ བན་འདེབས་
 འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཐོན་འབྲས་ཚུ་ མང་
 སུ་བཏོན་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༧ པ། འབྲུག་མི་གར་ལུ་ ཚོགས་གི་
 ལྷོབ་སྲུང་འབད་ནི་དང་ རིག་རྒྱུ་མོང་འཕེལ་གཏང་
 བཏོན་གོ་སྐབས་ ཡར་མེང་མོང་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། ཡོངས་ཚན་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཉེན་
 སྲུང་གི་དོན་ལུ་ གནས་སྐབས་སྐྱབས་བདེ་རྟོག་རྟོ་
 བཟོ་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། གལ་ཆེ་བའི་མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་སྐྱོབ་
 ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། ཡུན་བརྟན་གྱི་མི་སྤོང་བསྐྱོར་སྲོང་
 འཐབ་ཡོད།

༤.༢ གསོ་བ་དང་ བཞ་བའི་ཡར་དྲག།

༤.༢.༡ གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ནད་ཡམས་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་བརྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་འདི་ བསྐྱར་བཅོས་འགྲོ་དེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་མི་སེར་མང་མ་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཆེ་བའི་བར་འཛུལ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ དགོས་མཁོ་འཐོན་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གིས་ འབྲུག་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་ བད་ཀན་དང་ ཨིཆ་ཨའི་བི་ ཨེ་ཤི་ དེ་ལས་ སེམས་ཅན་ལས་འབྲུ་བའི་ནད་གཞི་དང་ ནད་འབྲུལ་འགོག་ཏུ་ ཡར་འཕར་སོང་མི་ཚུ་ལུ་ འགྲོ་མ་ལྷན་དེ་གདོང་ལན་འབད་དེ་ཡོད་རུང་ འབྲུག་མེད་པའི་ནད་གཞི་གིས་ གསོ་བའི་ལམ་ལུ་གསལ་ལུ་ མང་སུ་ མང་སུ་ཐོ་ཐོག་དེ་ཡོད་པ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལྷི་རྒྱུ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༢ ལྷག་ཅིག་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་པས། དེ་ཚུ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་ འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་ བཞེས་སྒྲིའི་གོམས་གཤིས་སྒྲི་དགས་སྒྲེ་ཡོད་མི་ དེ་ལས་ ལོ་ན་རྒྱས་མི་མི་སྒྲོབས་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཨིན་པས། ལོ་ ༢༠ མ་ལང་མ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ནད་གཞི་གི་ འབྲུག་མེད་པའི་ནད་གཞི་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱེམ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༥ ལས་ ༤༢ ལུ་ཡར་སོང་སོང་སྟེ་^{༩༥} མངོན་གསལ་ཅན་སྟེ་ཡར་འཕར་སོང་ཡོད་པ་ཨིན།

སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་ ཡར་སོང་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ མང་ཤོས་ཚོ་གྲང་དང་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ ཆང་དང་སྒྲི་རྒྱས་ལས་བརྟེན་ བསམ་སྦྱོར་དཀྲུགས་དཀྲུགས་ཚུ་ཨིན་པས། ཚོ་གྲང་དང་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞིའི་དཀའ་ངལ་དེ་ མང་ཤོས་སྒྲིའི་ལོ་ ༡༥ ལས་ ༡༩^{༩༩} འབད་མི་ཚུ་གིས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༡༤.༢ ཨིན་པས། སེམས་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་བརྟེན་མཚན་ཚུ་ ལུ་ མང་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ གསོ་བའི་གནས་ཚད་དང་བཟུང་ཚོང་ དེ་ལས་ལུ་འབད་སའི་གནས་སྟངས་བརྟེན་པའི་ རིགས་མཚན་ མི་སྟེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚུ་ལུ་རག་ལས་ནི་ཨིན་པས།^{༩༠}

མི་སེར་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་སྐྱེས་ཚད་ཅན་གྱི་ འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡོངས་ཁྲབ་དང་ འབྲུག་མེད་པའི་ འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ གདོང་ལན་སྒྲིའི་ལུ་སྐྱེས་ཚད་ཅན་གྱི་ ལུ་སྐྱེས་ཚད་ཅན་ཨིན། དེ་འབྲུང་བརྒྱུག་མི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ར་ མི་སྒྲོབས་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ མཁམ་མཚོག་གི་གནས་ཚད་ནང་ ལྷོགས་སྐབ་མེད་པའི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན། དེས་ མི་སྒྲོབས་ ༡༠,༠༠༠ དང་ སྤང་འཚོ་དང་སྐྱེན་གཡོག་མོ་གི་ཆ་ཚད་འདི་ ༣.༣ དང་ ༡༤.༡ སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ དགོས་མཁོའི་ གནས་ཚད་ལས་དམའ་མ་སྟེ་ཨིན་པས། ཚོང་རྩིས་བརྟེན་ཡོད་པའི་ མི་ ༡༠,༠༠༠ དེ་ཅིག་^{༩༡}དགོས་མཁོ་ཡོད་རུང་ དེས་ བདག་སྐྱོད་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་བརྟེན་ཏེ་ གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ ༤,༠༠༠ ལྷག་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མིན་འདུག། འདས་པའི་ལོ་ཚུ་ནང་ལས་ གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ དགོངས་ལུ་འབད་མིའི་གནས་ཚད་དེ་ ཡར་སོང་སོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་དང་པའི་ནང་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་གསོ་བའི་ལས་གཡོག་ དགོངས་ལུ་འཚོན་གཞི་དེ་

⁹⁵ འཛམ་གླིང་དཔལ་ཁབ་སྟེ་ཚན་(༢༠༢༤)། འབྲུག་ལུ་གསོ་བའི་ཡུན་བརྟན་མ་དཔལ།
⁹⁶ གསོ་བ་ལྷན་ཁག་(༢༠༢༣)། ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྦྱོར་གི་བརྟེན་མཚན་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣།
⁹⁷ གསོ་བ་ལྷན་ཁག་(༢༠༢༣)། ལོ་བསྐྱར་གསོ་བའི་གནས་དེབ་ ༢༠༢༢།
⁹⁸ གསོ་བ་ལྷན་ཁག་(༢༠༢༢)། ལོ་བསྐྱར་གསོ་བའི་གནས་དེབ་ ༢༠༢༢།

བརྒྱུ་ཚུ་ ༡༡.༢༥ ལུ་སྤྲོད་དེ་ཡོད།^{༡༩} ལྷོགས་སྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ ལས་བྱེད་ཚུ་ གཏན་བཞག་འབད་ནི་ཚུ་བརྩིས་
ཏེ་ ལས་བྱེད་པ་མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་བར་འཛུལ་དང་ བརྩོན་ཤུགས་གྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཨིན།

གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ རིན་མེད་སྤྱི་བྱིན་རུང་ གསོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལུ་ གསོ་བའི་ཟད་འགོ་ཡོངས་བསྐྱོམས་ བརྒྱུ་ཚུ་
༡༢ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་ བརྒྱུ་ཚུ་ ༡༥.༥ ལུ་ མགྲོགས་དྲགས་སྤྱི་ཡར་འཕར་སོང་ལུག།^{༢༠} རྫོང་ཁག་གནས་ཚད་ཁར་བཅོ་ཐབས་
འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་པའི་ནད་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ ནད་པ་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ས་གནས་གྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་དང་ གནམ་མེད་ས་མེད་མང་མི་
དང་ཉམས་འཚེར་བའི་ཕྱིར་གཏུགས་ཚུ་གི་རྒྱུན་འཁྲོལ་གཅད་པ་ཨིན་པས། ཚབས་ཚེན་སྤྱི་བཅོས་འབད་དགོ་མི་ འབྲུག་པའི་ནད་པ་ མང་ཤོས་
ཅིག་ར་ འབྲུག་གི་ཕྱི་ཁར་ གཏང་དོ་ཡོད་པ་དང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༣ ལུ་ ནད་པ་ ༡,༡༣༠༧ ཕྱི་ཁར་བཏང་མི་དེ་གིས་ ཟད་འགོ་དཔུལ་
ཀམས་པ་ཡ་ ༥༠༧.༠༢ ^{༢༡}གནས་ཡོད་པ་དང་དེ་གིས་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ གནས་ཚད་ག་རའི་ནད་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ སྤྱི་ཚད་དང་ རྩལ་
ཚད་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དེ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་དྲན་སྐྱེལ་འབད་ཆ་ཨིན།

གསོ་བའི་ཟད་འགོ་ཡར་འཕར་སོང་མི་དང་ གསོ་བའི་འཕུལ་རིག་གོང་འཕེལ་སོང་མི་ མི་མང་གི་རེ་བ་ཡར་འཕར་སོང་མི་ འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་
ནད་གཞི་མགྲོགས་དྲགས་སྤྱི་ཡར་སེང་སོང་མི་དང་ མི་སྤྱོད་ལོ་ན་རྒྱས་མི་དེ་ཚུ་གི་ནད་འཁོད་ལུ་ གསོ་བའི་ལམ་ལུགས་གྱི་ཡུན་བརྟན་དེ་
ཚུ་གུང་སྤོམ་ཤོས་ཅིག་ཨིན། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་དུང་ གནམ་གཤེན་འབྱུར་བཤོད་ཀྱིས་བཅོ་བའི་རྒྱུན་དུང་ དེ་ལས་ སེམས་ཅན་ལས་འབྲུ་
བའི་ནད་གཞི་ཚུ་ལས་བརྟེན་ འབྲུང་སྤིད་པའི་ཚབས་ཚེན་གྱི་གསོ་བའི་སྤོ་བུར་གནས་སྤངས་དང་ ནད་ཡམས་ཀྱིས་ ཉེན་ཁ་འབྱེད་བཀའ་ལམ་
ཨིན། དེ་འབད་ཆ་ལས་ གསོ་བའི་གཞུང་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་མཐུན་རྐྱེན་འཛིན་སྲོལ་ དེ་ལས་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་
ག་རའི་ནད་ དུས་ཚོད་ཁར་ སྤྱི་ཚད་དང་ལྷན་པའི་པའི་བར་འཛུལ་འབད་ནི་ཚུ་དེས་བརྟན་བཅོ་ཐབས་ལུ་ ལེགས་སྦྱར་འབད་དགོ་པ་ཡོད།

༥.༢.༢ སྤྱི་བཅོས་གཙོ་བོ་

སྤྱི་བཅོས་ ༡ པ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ནད་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ཡར་དྲག་འགྲོ་བའི་གསོ་བ་དང་ ཐབས་བཤོད་
ཡོངས་སྤོད་ཚུགས་ནི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ནད་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ཡར་དྲག་འགྲོ་བའི་ གསོ་བ་དང་ ཐབས་བཤོད་ ཡོངས་སྤོད་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་
ཡོངས་འབྲེལ་དང་ཡོངས་ཚང་མི་སྡེའི་ཐབས་ལམ་དེ་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན། དེ་ནང་ ཡུན་བརྟན་གསོ་བའི་མ་དཔུལ་གཏང་ནི་དང་ ཡོངས་ཁྲབ་
གསོ་བའི་རྩལ་ཚད་ཁར་སྤོད་ཐོག་ལས་ སྤོན་འགོག་དང་བཅོ་ཐབས་གྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བྱིན་ནི་དང་ གསོ་བའི་གཞུང་སྲོལ་ལམ་

¹⁹ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་བཅོས་ཞབས་ཏོག་ (2020)། མི་སྤྱོད་སྤྱི་བཅོས་ཀྱི་བདག་སྲོལ་གི་གནས་སྤུད།
²⁰ གསོ་བ་ལྷན་ཁག་(2020)། ལོ་བསྟར་གསོ་བའི་ཕྱི་ཁར་སྤྱོད་ཀྱི།
²¹ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་བཅོས་ཞབས་ཏོག་(2020)། གཙོ་བོ་སྤོན་ལས་ཚན་དུ་ཐོ།

ལུགས་ཉེད་སྐལ་དོན་སྲིད་ཅན་བཟོ་ནི་ཚུ་རྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་མ་ཚད་ བྱི་གཟུགས་དང་ བསམ་པ་ དེ་ལས་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མི་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ སྲོད་ལམ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་དེ་ དགོས་མཁོ་ཅན་ཅིག་ཡིན། ཟུབ་འབྲས་དེ་ཚུ་གི་ལུ་ལུ་དེ་
གསོ་བའི་གནས་སྤངས་དང་ བསམ་པ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ རང་གིས་སྦྱོན་ཞུ་འབད་བའི་གསོ་བའི་གནས་སྤངས་བརྟེན་
པའི་ གནད་དོན་གལ་ཅན་གསུམ་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟོན་ཏེ་ ལྷ་བསྐྱེམས་ཀྱི་གནས་ཐོ་ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་ཚད་འཇལ་ནི་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ བསྟེན་ཡོད་པ་བཟོ་ནི།

ཏམ་ཁུ་ལག་ལེན་དང་ གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཚང་དང་དོག་མའི་ཟ་འཐུང་ ལུས་རྩལ་མ་འབད་བའི་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ གནོད་པའི་ཟས་
བརྟེན་པའི་ འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚུ་ མར་ཕབ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་ལུ་ འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་
འཕྲོད་བསྟེན་དང་ལྷན་མ་སྟེ་བསྟེན་ནི་ལུ་ སེམས་ལུགས་བྱིན་ནི་ཡིན། དེ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་པའི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་
འབྲུག་གཏང་ནི་ལུ་ དོན་ཚེད་ར་བར་འཇུལ་འབད་མི་དེ་གིས་ བན་འདེབས་འབད་དེ་ མི་རྣོབས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ སྲོད་ལམ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་
དགོས་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ ནད་གཞི་ཚུ་ ཅུ་མེད་ ཡང་ཅིན་ ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ མི་མང་གསོ་བའི་ཚ་གུང་ཚུ་ དོན་སྲིད་ཅན་
སྟེ་ འཛིན་སྐྱོང་འབབ་ནི།

དེ་དོན་ལུ་ ནད་གཞི་འབྱུང་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ གདོད་ལན་ཚུ་ སེལ་ཐབས་འབད་ནི་དེ་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་བརྟེན་ལུ་གསུམ་དགོས་ཡིན།
བད་ཀན་ནད་གཞི་དང་ ཤེལ་ཤེལ་མི་ཤེལ་སི་ སེམས་ཅན་ལས་འབྲུ་པའི་ནད་གཞི་ ལྷང་མེད་སྟེ་བཞག་པའི་ཚོ་རྩོད་ཀྱི་ནད་གཞི་ དེ་ལས་
འཐོན་བཞིན་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་གསུམ་རུ་ཚུ་གིས་བྱིན་པའི་གདོད་ལན་ཚུ་ མཁྱེན་པས་འབྲུག་སྟེ་ཡར་སེང་སོང་བའི་འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་
(རང་བཞིན་གྱིས་བཀག་གུ་ཐུབ་ཤོར་བའི་ མཚེན་པའི་ནད་གཞི་དང་ མ་སྐྱོན་དང་ ཀེན་སར་) དང་ རང་སྟོན་བཅད་བཅུག་མི་དང་ རང་གིས་
རང་ལུ་གཙོ་བོར་བཀག་པས་བཅུག་མི་ བསམ་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྤངས་ཡར་སེང་སོང་མི་དེ་གིས་ ཉེད་སྐལ་སྐྱོད་འབྲུག་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། སྐྱུས་ཚད་ལྡན་པའི་གསོ་བ་དང་ གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་ཏོག་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཡར་འབྲུག་བཏང་ཡོད་པ།

དེ་དོན་དང་ འབྲུག་ནང་འཁོད་ལུ་ འོས་འབབ་ཅན་དང་ སྐྱུས་ཚད་ཅན་གྱི་མཁས་མཚོ་ག་དང་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གྱི་མཁས་མཚོ་ག་གི་ཞབས་ཏོག་
ཚུ་ནང་མ་ཅུ་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དང་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱེམ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྐྱུས་ཚད་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་འདྲ་མཉམ་
སྟེ་བཟོ་བཀག་འབད་ཡོད་པའི་བརྟེན་བཟོ་ནི་དང་ དེ་ལས་ སྐྱུས་ཚད་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་
དགོས་ཚུ་རྒྱུད་པ་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༤ པ། གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ ལངས་དང་ ལྷོགས་ཟུབ་ཅན།

ག་ར་ལུ་ སྐྱུས་ཚད་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་སྲོད་ནི་ལུ་ལྷོགས་ཟུབ་ཡོད་པའི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ ལངས་སྟེ་བཅུགས་དགོས་དང་ ལྷོགས་
ཟུབ་ཅན་བཟོ་དགོས་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ ལུན་རིང་གི་དགོས་མཁོ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ ལྷོགས་ཟུབ་ཅན་གྱི་ལས་གཞི་གསུམ་ བཟོ་དགོས་པའི་
དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཡིན་མ་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་དམིགས་བསལ་ཆེ་རིམ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བཟོ་དགོས་ཡིན།

གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་ རྒྱལ་འཛིན་ནད་རིགས་བཀག་ཐབས་ལྟེ་བ་ འབྲུག་ཨོ་ལི་མ་ཡི་ག་ཚོགས་པ་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ ཚོགས་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་མང་སུ་སྡེ་འཐབ་སྡེ་ལྷ་འབད་ནི་ཨིན།

ལས་རིམ་ནང་ ཐབས་བྱས་གཙོ་ཅན་གསུམ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གསོ་བའི་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་དང་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི། ཟད་འགོ་ཉུང་བའི་ སློན་འཁོག་ཅན་དང་ ཡར་འབྲུག་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ནང་མ་ཚུགས་འཛུགས་དང་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤྲོད་ཡར་ འབྲུག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱུ་དང་སྤྲོད་བཅོམ་ནི་རྒྱུ་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༡ པ། གསོ་བའི་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་དང་འཕྲོད་བསྟེན་མཁོ་སྤྲོད་ཞབས་ཏོག།

གསོ་བ་ལྷན་ཁག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་བཅོམ་ཞབས་ཏོག་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ སྤྲོད་བཅོམ་ཞབས་ཏོག་འཛིན་སྐྱོད་དང་ དགོས་མཁོ་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ ཉེར་མཁོ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་ཐོག་ལས་ མི་རྒྱུ་གི་ གསོ་བའི་དགོས་མཁོ་རྒྱ་ སེལ་ ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ནང་ལུ་ གཙོ་བོར་ གསོ་བའི་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་དང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤྲོད་གྱི་སྤྲོད་ཚད་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དེ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ ཡོངས་ཚད་གསོ་བའི་བྱེད་ཚད་འབྲུག་མི་དམིགས་ གཏང་ཐོག་ལས་ཨིན།

བརྩོན་ཤུགས་དེ་གི་དོན་ལུ་གལ་ཆེན་དེ་ཡང་ ལྷོགས་སྲུབ་ཅན་དང་ མཐུན་རྐྱེན་ཚང་མ་ དེ་ལས་ ལངས་སྡེ་ཡོད་པའི་གསོ་བའི་ལས་གཡོགས་ བཅོམ་ནི་འདི་ཨིན། རིག་རྩལ་ཡར་འབྲུག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་རིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ མ་ཚུགས་འཛུགས་འབད་ནི་ ལུ་གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨིན། རིག་རྩལ་ལྷན་པའི་བྱེད་རིག་ཅན་གྱི་མཁས་མཚོ་གཙུ་ གཏང་བཞག་འབད་ཐབས་ལུ་ ལྷ་གཡོག་དང་མི་ཚའི་ འདྲ་མཉམ་ཡར་འབྲུག་བཏང་མི་དང་ ཚོ་གཡོག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ནང་རྒྱུ་སྐྱོད་འབད་མི་ ལྷ་གི་གནས་སྤངས་ རྒྱ་སྤྲོད་བཅོམ་བཅོམ་ནི་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

གསོ་བའི་མཁོ་ཚུ་དང་ སྤྲོད་ཁབ་རྒྱ་ རྒྱུ་ཚོད་ཁར་ འཕོབ་རྒྱགས་ནི་དང་ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གར་ཡོད་སར་ སྤྲོད་བཅོམ་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་ རྒྱ་གི་ལྷ་འབད་ལུགས་དང་རྒྱུ་སྐྱོད་རྒྱ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨིན། འབྲུག་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ གསོ་བའི་ མཐུན་རྐྱེན་རྒྱ་ ག་དེ་འབྲུག་འབྲུག་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐབས་ལུ་ རྒྱུ་སྐྱེད་གཏུགས་འབད་ནི་ལམ་ལུགས་རྒྱ་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ཨིན། གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ལས་འགོ་བཙུགས་ མི་དང་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོད་ཚད་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་དང་ལེན་འབད་ནི་དང་ འདྲ་མཉམ་གཞི་བཞག་ ལུན་བརྟན་གྱི་གསོ་བའི་དདུལ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ལམ་ལུགས་བཅོམ་ནི་དང་ མཉམ་ཐུབ་གྱི་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

ཚོད་འཛིན་དང་ ལྷ་རྩོག་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་ཉེན་སྲུང་གནས་སྤངས་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ཐབས་ལུ་ བརྩོན་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕྲུལ་རིག་ གཞི་ བཞག་གི་ ལམ་གནས་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་མ་དང་ དེ་ནང་ གསོ་རིག་ཞི་བདེ་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་གི་ ཚོད་འཛིན་འབད་ བྱེད་ལུ་རྒྱུ་སྐྱེད་ལུ་ མི་སེར་རྒྱ་གི་དོན་ལུ་ སྤྲོད་ཚད་ཅན་གྱི་ མི་མང་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་སྐྱོད་འཐབ་པའི་སྐབས་ ལ་སྐོང་གི་ གདམ་ལ་བརྒྱུམ་ཅིག་སྡེ་ གསོ་བའི་ལས་སྡེ་ནང་ སྤྲོད་སྡེ་རྒྱ་གིས་ གལ་གཏོགས་འབད་ནི་གི་འོས་འབབ་རྒྱུ་ཡང་ བལྟ་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། ཟད་འགོ་ཉུང་བའི་ སྡོན་འགོག་དང་ ཡར་དྲག་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས།

གསོ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལམ་ལུགས་ནང་ མ་དངུལ་དང་ བདག་སྲོང་གི་བྱེམ་མར་ཐབ་
འབད་བའི་སྐབས་ སྡོན་འགོག་ཅན་དང་ ཡར་དྲག་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ནང་ལུ་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་
ཨིན། འདི་ནང་ གསོ་བའི་ཉེན་ལ་ཚུ་ ལྷག་པར་དུ་ ཏུ་རི་རི་སྟེ་ རོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ཅུ་མེད་གཏང་ནི། ཅན་ཐུབ་སྡོན་བཙུགས་དང་གསོ་བའི་
བརྟག་དབྱེད་བཟུམ་གྱི་བར་འཇུལ་འབད་ནི། འཕྲོད་བསྟེན་ལྡན་པའི་མི་ཚོ་གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་
ལུ་ གདོང་ལན་འབད་ནི་ཚུ་ ཚུད་པ་ཨིན། རིམ་གྱིས་སྟེ་ འ་རྒྱ་ཐབས་ལམ་ཚུ་གྱིས་ སྡོན་ལང་ནང་བཞག་ནི་དང་ སློ་བུར་ལང་མིག་ནང་འགྲོ་ནི་
དེ་ལས་ ལུག་ལུག་པའི་ནད་གཞི་ཚུ་ལུ་ རིན་གོང་ཆེ་བའི་སྡོན་བཅོས་འབད་ནི་ཚུ་ མར་ཐབ་འབད་ནིའི་ རེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ གོང་ཚད་
གྱི་ལེ་ཐན་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིནམ་དང་ ཚད་གཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་པའི་མཐུན་ཉེན་གྱི་བྱེམ་ཚུ་མར་ཐབ་འབད་ནི་ཨིན།

འཕྲོད་བསྟེན་ལྡན་པའི་མི་ཚོའི་གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ཅན་གཞི་འཐོབ་ནིའི་ཉེན་ལ་མར་ཐབ་འབད་ཐབས་ལུ་ མི་སྡེ་ཡོངས་
རྫོགས་གི་ཐབས་ལམ་དེ་ མི་ཚུ་གིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལྡན་པའི་གོ་མས་གཤེས་བཟོ་ཐབས་ ཐན་ཐོགས་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་
ནང་ དང་ལེན་འབད་ནི་ཨིན། གཞུགས་གྱི་ལུས་སྲོང་དང་ ཟས་བཅུད་ དེ་ལས་ བསམ་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཚུ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་ལག་
ཆེས་ཨིན་པའི་སྐོར་ ལུག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་དར་ལུག་གཏང་ནི་ཨིན། ལུས་སྲོང་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྡོན་ལྡན་ནི་ལུ་ ཐན་འདེབས་འབད་
ཐབས་ལུ་ སློ་གསེང་གི་མཐུན་ཉེན་སྲོང་ནིའི་གོ་སྐབས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིནམ་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་ལྡན་པའི་ཁྲོམ་སྟེ་གི་བསམ་གཞི་ཚུ་ལག་
ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ སྐྱབ་བྱེད་གཞི་བཞག་དང་ ཟས་བཅུད་དེས་གསལ་ དེ་ལས་ ཟས་བཅུད་རྩིས་འཛོག་འབད་བའི་ བར་འཇུལ་
གྱི་ཐོག་ལས་ ཉེན་སྲུང་དང་ཟས་བཅུད་ལྡན་པའི་ཟ་ཆས་ཚུ་འཐོབ་ནི་དང་ལོངས་སྲོང་ནི་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

པར་རིས་ ༤ པ། ཤེས་རིག་ལས་ཚན་ནང་ གནོད་ལན་དང་ ལྷན་པར།

གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཏོག་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་བདེ་དོན་དང་ བརྒྱད་འབྲེལ་སྦྱིང་སྦྱོང་བཞོན་མི་དོན་ལུ་ ཨང་གནས་ ཅན་གྱི་གསོ་བའི་སྡེ་གསུམ་ལྷན་པར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་ ཨང་ཅན་བརྒྱད་འབྲེལ་དང་ མི་སྡེ་བདེ་བརྒྱད་ཀྱི་ གསལ་གཏོང་གི་འོས་ འབབ་རྒྱ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་ འབད་རྒྱགས་ནི་ཨིནམ་དང་ ཨོཾ་ཨཱི་ཨཱི་དང་ བད་ཀཱན་ མཛེན་དྲ་ སེམས་ཅན་ལས་འབྲུ་བའི་ནད་གཞི་ དེ་ ལས་ སྤྲོད་ལབ་རྒྱ་བཅུགས་ཏེ་ བཀག་ཐབས་འབད་རྒྱགས་པའི་ནད་གཞི་རྒྱ་བཅུགས་པའི་ འབྲུ་ཉེན་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་གི་དོན་ལུ་ བདེ་དོན་དང་ བརྒྱད་འབྲེལ་འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ གནད་དོན་དང་བརྒྱུན་པའི་སྡེ་ཏོག་དང་ལེན་འབད་དེ་འབད་ནི་ཨིན།

འབྲུ་ཉེན་མེད་པའི་ནད་གཞི་ཉེན་ལ་གཞན་མར་ཐབ་འབད་ནི་དང་ ནད་གཞི་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་ལུ་ སྤྲོད་བྱེད་གཞི་བཞག་གི་བར་འཛུལ་ འབད་ནི་ཨིན། རྒྱལ་ཤོས་དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ ཉེན་ལ་ཐོག་ཡོད་པའི་མི་སློབ་ས་གཙོ་བོ་ དེ་ལས་ ནད་གཞི་ཐོབ་སྡེ་ཡུན་རིང་མོ་སོང་མི་རྒྱ་ལུ་ འཚོ་བའི་སྤྲོད་ཚད་ལེགས་ཤོམ་དེས་བརྟན་བཞོན་མི་དོན་ལུ་ ལྷག་འཛུལ་ཞབས་ཏོག་སྦྱོང་མི་དང་གཅིག་ཁར་ བརྟན་ལྷགས་དྲག་པོ་སྡེ་ བརྒྱད་ནི་ཨིན།

སྐྱེ་རྒྱུན་དང་ ལཱ་ལྷན་གསར་སྐྱེས་ ལཱ་ལྷན་ན་ལོན་གྱི་འཕྲོད་བརྟེན་དོན་ལྷན་དང་ འབྲུ་ཉེན་ཅན་གྱི་ནད་གཞིའི་ སྲོན་འགོག་ ཚད་འཛིན་
དང་ ཅུ་མེད་གྱི་དོན་ལྷན་དང་ མི་སྡེ་རྒྱ་ སྲ་འབྲུའི་གི་སྲོན་གྱི་ལྷན་གྲགས་གྱི་ ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གཞོན་སྐྱོན་ལས་ ཉེན་སྲུང་འབད་ཐབས་ལྷན་ བར་
འཛུལ་ཚུ་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྲོད་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནིའི་དོན་ལྷན་ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱ་ཚུ་ བྱངས་ལྷན་བཟོ་ནི་

ཡོངས་རྫོགས་གྱི་བརྟེན་ཞིབ་རྒྱ་གིས་ ལམ་སྟོན་འབད་དེ་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་བའི་ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱ་ཚུ་ བྱངས་ལྷན་བཟོ་ནི་ཨིན། དེ་
ཡང་ ཐོན་སྐྱེད་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་མི་དེ་དང་ རོ་རྒྱུད་གི་དགོས་མཁོ་ལྷན་གཙོ་རིམ་གཞུང་མི་ དེ་ལས་ ལཱ་ལྷན་ཅན་གྱི་གསོ་བའི་ཐབས་ལམ་
ལག་ལེན་འབབ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་འཕྲོད་སྲོད་དང་ སྤྱི་ཚད་ཡར་འབྲུག་གཏང་ཐབས་ལྷན་དམིགས་ཏེ་ཨིན།

གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཅིག་སྤྱིལ་དང་ རྒྱ་སྐྱེད་ནང་ ཐིམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་སྤྱི་ཁབ་དང་ འཛིགས་མེད་རྫོང་རྫོང་ལྷན་གྱི་
རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བོ་བརྟེན་སྤྱི་ཁབ་ལྷན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀུན་སར་དང་སྲོ་བཙུགས་ལྷན་ བཟོ་སྐྱེད་འབད་ནི་དང་ མོང་སྐར་ལྷན་ ལཱ་ལྷན་དང་ལཱ་ལྷན་
སྤྱི་ཁབ་བཟོ་སྐྱེད་འབད་ནི་རྒྱུ་ རྒྱུད་ལེན། ས་གནས་གཞན་ཚུ་ནང་ རྒྱུད་གཞི་གི་བྱེམ་ མི་རྣོ་བས་སྲོ་བཙུག་གྱི་ཚད་གཞི་ རྒྱབ་པའི་ས་ཁོངས་
ནང་མི་རྣོ་བས་གྱི་གྲངས་ཁ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་དང་ འཁོར་ལམ་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ལ་སོགས་པའི་ ཚད་གཞི་རྒྱ་ གསོ་
བའི་མཐུན་རྐྱེན་ བྱངས་ལྷན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལྷན་ བརྟེན་འབྲེལ་འབད་ནི་ཨིནམ་ལས་ དེ་གིས་ཐོན་བྱངས་རྒྱ་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་གཙོ་རིམ་
གཞུང་རྒྱགས་ནི་ཨིན།

༤.༢ སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ཀུན་ཚང་ཤེས་ཡོན་དང་ ཚོ་གང་གི་ལྷན་སྐྱེད་

༤.༢.༡ གདོད་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

ཡོངས་ཚང་དང་སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་འཕྲོད་ཤི་རེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་དང་ ཚོ་གང་གི་ལྷན་སྐྱེད་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དེ་ ལྷན་བརྟེན་གོང་འཕེལ་
གྱི་དམིགས་གཏང་ ༡༧ ཡོད་མིའི་གྲས་ལས་ གཅིག་ཨིནམ་སྤེ་རེས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། དབུལ་ཕོངས་དང་འབྲུ་མཉམ་མེད་མི་ མར་
ཐབས་འབད་ནི་དང་ ཐོ་མེའི་བྱང་པར་ཉུང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཐན་ལུས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་འདེབས་འབད་ནིའི་དོན་ལྷན་ ཐབས་བྱས་
གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་ཞིནམ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲོས་འཆར་ནང་ གཙོ་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།

ཨིན་རུང་ གནས་རིམ་ག་རའི་ནང་ ཤེས་ཡོན་འབྲུ་མཉམ་དང་ སྤྱི་ཚད་ཅན་སྤེ་འཕྲོད་ཤི་རེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་འདི་ གདོད་ལན་གཙོ་བོ་ཅིག་སྤེ་
ཡོདཔ་ཨིན། ལཱ་ལྷན་གཙོ་བོ་སྐྱོད་དང་གོང་འཕེལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་མི་དེ་གིས་ མི་རྣོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤེ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེད་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་
ཤོམ་བྱིན་ནི་ལྷན་ ཐན་འདེབས་འབདམ་ཨིན་རུང་ ད་རེས་ འབྲུག་ལྷན་ལྷན་གཙོ་བོ་དང་གོང་འཕེལ་སྤེ་བའི་ནང་ འཛུལ་ཞུགས་འབད་མི་དེ་

བརྒྱ་ཆ་ ༥.༧ མ་གཏོགས་མིན་འདུག།^{༡༥} རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ལས་པར་ ཨ་ལུ་གཅེས་སྐྱོང་དང་གོང་འཕེལ་ལྟེ་བ་སྐྱོད་ནིའི་གོ་སྐབས་ནང་
 རྒྱུ་པར་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་ ལྷོ་བ་སྐྱོད་གི་ཉམས་སྐྱོང་སྤྲུལ་ཚད་དམའ་སྤྱི་སྡེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དང་ ཡང་ཅིན་ དབང་པོ་ལུ་
 སྐྱོན་ཞུགས་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མིའི་ ཨ་ལུ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཚད་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ཨིན།

འབྲུག་ལུ་ རྒྱ་སྐད་སློབ་ཁང་བརྩམ་ཏེ་ སློབ་གྲྭ་ ༥༧༡ ཡོད་ཅུང་ མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ཉུང་སྤྱི་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་བའོ་བཟུམ་འབད་མ་ཚུགས་པ་ལས་
 ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཛོལ་ཐང་ཅན་སྡེ་ གྱིན་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ད་མེས་ཡོད་པའི་ སློབ་གྲྭ་གཅིག་གིས་ཡང་ རྒྱལ་
 སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཁར་ མ་སློང་པར་ཡོད་པ་དང་ གནས་ཚད་ཚུལ་མཐུན་མེད་མི་ལས་བརྩེན་ སློབ་གྲྭའི་ཚད་གཞི་དང་སྤྲུལ་ཚད་མ་འདྲམ་སྡེ་
 རྒྱུ་པར་ཞུགས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ སློབ་སྦྱོང་ཉུང་ཤོས་ ༦ ལས་ མཐོ་ཤོས་སློབ་སྦྱོང་ ༡,༧༧༡ སྡེ་མི་སློབ་གྲྭ་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ མཐུན་རྐྱེན་
 བའོ་བཟུམ་འབད་ནི་ལུ་ཉེད་སྐྱལ་ ལཱ་ཁག་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྤྱིར་བཏང་ ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྲུལ་ཚད་ལུ་ཐོ་སོག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

པར་རིས་༧ པ། ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ནང་གཏོང་ལན་ཚུ་སེལ་ཐབས་གྱི་ཐབས་བྱས།

¹⁵ ཤེས་རིག་དང་རིག་རྒྱུལ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག་ (2023) ལོ་བརྒྱུང་ཤེས་རིག་གནས་སྟངས་ 2023།

ཁྲུང་རིག་གི་སློབ་སྟོན་འབད་མི་མ་ལངས་མི་དང་ལྷགས་སྐབ་མེད་མི་འདི་ གདོད་ལན་གཙོ་བོ་གཅིག་འབད་ར་ཡོད་པ་ཨིན། གཞུང་གི་སློབ་སྟོན་ཚུ་ནང་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་སྐྱོལ་གི་བར་ནའི་ ཆ་ཚད་འདི་ ༡:༡༥ ཨིན་ཅུང་ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གནས་སྐབ་ཚུ་ནང་ ཆ་ཚད་ ༡:༣ ལས་ ༡:༢༠ གྲེ་ཁྲུང་པར་སློབ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་མའི་ ཁྲུང་པར་ལུ་བརྟེན་ སྐྱུས་ཚད་ཅན་གྱི་ ཤེས་ཡོན་སློབ་ཤི་དང་ སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་གི་ ལྷག་སྐྱོལ་གི་ སྐབ་འབྲས་ལུ་ ཐོ་སློབ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་ སློབ་དཔོན་དགོངས་ལཱ་འབད་མི་གྲངས་ཁ་ཡར་སེང་སོང་མི་དེ་གིས་ གདོད་ལན་ཚུ་ ཉེང་སྐལ་སྐྱོད་ལྷགས་བཟོ་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་མེད་མི་ལས་བརྟེན་ ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱན་མ་ལྷན་ལུ་བར་ཆད་རྒྱབ་ནི་ཨིནམ་དང་ སློབ་སྟོན་དང་ལྷག་སྐྱོལ་གི་ཉམས་སྦྱོང་གི་སྐྱུས་ཚད་ལུ་ ཐོ་སློབ་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་རིག་བརྟག་ཞིབ་སྟོན་ལཱ་ ༢༠༢༡ ཅན་མའི་ནང་ ས་གནས་དང་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གནས་རིམ་དང་ཐོ་སློབ་དེ་བྱི་བ་ དེ་ལས་གཞུང་དང་སྐྱེར་གྱི་སློབ་སྐྱོལ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་གི་ ལྷག་སྐྱོལ་གི་སྐབ་འབྲས་ནང་ ཁྲུང་པར་ལྷགས་ཡོད་མི་ཚུ་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་སྐྱོལ་གི་བརྟག་ཞིབ་ལས་རིམ་ ༢༠༡༧ གྱི་ སྟོན་ལཱ་དང་འཁྲིལ་མཁུ་ད་ རྒྱུས་ལོ་ ༡༥ ལངས་མི་ འབྲུག་པའི་སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་གིས་ ལྷག་ནིའི་ཤེས་ཡོན་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༥.༣ དང་ ཕྱིས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༤.༤ དེ་ལས་ ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༥.༡ ཐོབ་ཡོད་མི་དེ་ དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་དང་གོང་འཕེལ་ལས་ཚོགས་གྱི་ དཔུ་སྟོམས་གནས་ཚད་ལས་ དམའ་སྤུ་ཨིནམ་ལས་ དེ་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐྱུས་ཚད་སྐྱོད་ལྷགས་ གསལ་སྟོན་འབད་མཁུ་ཨིན་པས།

ཤེས་རིག་གི་དོན་ལུ་ཀེམ་བི་རིང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ འགོ་ཐོག་བརྟག་ཞིབ་ནང་ ཨིང་སླད་དང་ ཕྱིས་ དེ་ལས་ ཚན་རིག་གི་ གནས་ཚད་ཚུ་ གཞི་རིམ་དང་ འབྲིང་རིམ་སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་དང་ (སློབ་རིམ་སློབ་གསལ་ལས་ ༤ པ་ཚུན) རང་ ཀེམ་བི་རིང་གི་གནས་ཚད་དང་ཐག་ཉེ་ཅུང་ ཆེ་རིམ་སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་ནང་ (སློབ་རིམ་༩ ལས་ ༡༢ ཚུན) བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེ་ཅིག་རྒྱང་མ་གཅིག་ ཀེམ་བི་རིང་གི་གནས་ཚད་དང་མཉམ་སྟེ་ཡོད་པ་ ཞིབ་རྟོག་འབྱུང་ལུ་གཞི་ སྐྱུས་ཚད་ཉུང་མ་ཡོད་པའི་རྩ་གཞུང་དང་བརྟག་ཞིབ་ལས་ལུ་གསལ་འདི་གིས་ སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ཡང་ན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཁར་ གྲ་སྐྱིག་ཚུ་ནི་ལུ་ཐོ་སློབ་ནི་ཨིན་པས།

དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན་དང་ ཡོངས་ཚད་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྐྱོལ་ཚུ་དང་གཅིག་ལུ་རྒྱང་མ་གཅིག་མཁོ་ཆས་ཚུ་ཡོད་པ་ཨིན། སློབ་སྐྱོལ་དེ་ཚུ་ནང་ ལྷོགས་སྐབ་དང་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁྲུང་པར་ སློབ་སྟོན་ཡོད་པ་ལས་ རྩ་གཞུང་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་དང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷོགས་སྐབ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ སློབ་སྐྱོལ་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ ལྷག་སྐྱོལ་འབད་མི་ཚུ་གི་ གཞུགས་ཁམས་དང་ཕན་བདེ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ སྤྱིར་བཏང་ཤེས་རིག་གཞུང་སྐྱོང་ལས་ལུ་གསལ་གཞི་སྐྱུར་འབད་དགོ་པ་ལ་སོགས་པའི་ ལེགས་སྐྱུར་སྐྱོ་བྱུང་དུ་འབད་དགོ་པ་ཡོད་པ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལུ་ འབྲུག་གི་ ཆེ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་ འཛུལ་ཞུགས་འབད་མི་ཡོངས་བསྡོམས་གི་ ཆ་ཚད་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥.༡ ལུ་^{༤༦} ལྷོད་མི་
 དང་འབྲེལ་ སློབ་གྲྭ་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་ ཤེས་ཡོན་མཚུག་བསྐྱེ་མི་གི་ཐད་ཁར་ དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ཚུ་བྱུང་སྟེ་འོད་པ་ཨིན། འབྲུག་རིག་
 དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་གྱི་འཛུལ་ཞུགས་ཡང་ དམའ་སུ་སྟེ་འོད་པ་དང་ སློབ་སྐྱུག་ ༡,༤༠༢ རྒྱུ་མ་གཅིག་ (ཆེ་རིམ་ཤེས་
 ཡོན་མཐར་འབྲེལ་མི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩ དང་ཉེ་ལམ་འབྲན་འབྲ) གཞུང་གི་འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་སྟེལ་ཁང་^{༤༧}ཚུ་
 འཛུལ་ཞུགས་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་ལུ་འོད་པའི་ འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་སྟེལ་ཁང་ཚུ་ མི་མང་གི་བསམ་
 འཆར་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་དེ་དང་ སྤྱི་བྱུས་གི་གཞི་བཞུགས་ཉེ་མང་ས་མེད་མི་ ཡུན་བརྟན་མེད་པའི་མ་དངུལ་གཏང་མི་དང་ གཞུང་གྲིང་གི་
 མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཏོང་ལན་ཚུ་འབྱུང་བཞིན་འོད་པ་ཨིན།

བཟོ་གྲའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་མི་དང་ཡང་ན་ཉུང་མ་སྟེ་འོད་པ་དང་ ཆེ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དང་ འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་
 སློབ་བཟར་སྟེལ་ཁང་ དེ་ལས་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་གི་བར་ན་ འབྲེལ་མཐུན་ཉུང་མ་སྟེ་འོད་པའི་ འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་
 བཟར་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ རྒྱུང་ཐུག་འོད་པ་དང་ མཁོ་སློབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཨིན། འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་གྱི་ གཞི་རྟེན་
 མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་ཚུ་ཚུ་དྲགས་སྟེ་འོད་པ་དང་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་འབྲུག་རིག་ཉུང་མ་སྟེ་ལག་ལེན་འབྲུག་ཏེ་འོད་པའི་ཁར་ རྒྱུ་ཚོས་
 ཚོང་མི་འབྲུག་རིག་དང་ ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་གྱི་ཞུང་རིག་གི་ སློབ་རྟེན་པའི་མཁོ་སློབ་ལང་མ་སྟེ་མེད་པ་མ་ཚད་ མཐར་འབྲེལ་
 མི་^{༤༨}ཚུ་ལུ་སློབ་བཟར་གྱི་ཤུལ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་མེད་པ་ཨིན།

༤.༣.༢ ལྷུང་འབྲས་གཙོ་བོ།

ལྷུང་འབྲས་ ༢ པ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ཀུན་ ཚོང་ཤེས་ཡོན་དང་ ཚོ་གང་གི་
 ལྷུང་སྐྱུང་ལུ་ འབྲེལ་མཐུན་སྟེ་ འོངས་སློབ་ཚུགས་ནི་དང་ལེ་ཐན་སློབ་ཚུགས་ནི་ཨིན།

འཆར་གཞི་ ༡༩ པ་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ འབྲེལ་ཆགས་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་ ཚོ་གང་ཤེས་ཡོན་ལྷུང་སྐྱུང་གི་ གོ་སྐབས་ཚུ་ འབྲེལ་
 མཐུན་སྟེ་ འཕྲོ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། དེ་གིས་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚོང་མཐར་འབྲེལ་མི་ཚུ་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་
 དཔལ་འབྱོར་ནང་གོས་པ་མཐུན་དུ་སློབ་ཚུགས་པའི་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་ཕུལ་ཚུ་བྱིན་ཚུགས་ནི་ཨིན། ལྷུང་འབྲས་དེ་
 འབྲུག་ཐབས་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་འབྲུག་རིག་ལག་ལེན་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷུང་ལྷུང་གི་ རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་གནས་ཚད་གི་ཚུ་
 གཞུང་དང་བརྟེན་ཞིབ་ཚད་གཞི་གི་སྤྱི་ཚད་དང་ སློབ་གྲྭ་ལས་འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་དང་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 འབྲེལ་མཐུན་གསལ་ཏོག་ཏོ་ཚུ་ཚུང་པའི་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་གཞི་སྐྱར་འབད་དགོ་པ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ ཤེས་
 རིག་ལམ་ལུགས་འདི་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་གནས་ཐབས་ལུ་ གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་མ་དངུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ ལག་ལེན་འབྲུག་དགོ་པའི་གཙོ་བོར་
 བཏོན་ཏེ་འོད།

⁴⁶ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་དང་འབྲུག་གཞུང་ (2021) | འབྲུག་གི་ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྟངས་ 2021
⁴⁷ ཤེས་རིག་དང་རིག་ཕུལ་གོང་འབྲེལ་ལྷན་ཁག (2023) | འབྲུག་གི་འབྲུག་རིག་དང་ལག་གཏེག་ཤེས་ཡོན་སློབ་བཟར་གྱི་གནས་སྟངས།
⁴⁸ ལུ་གཏེག་ལྷན་དང་ དཔལ་འབྱོར་འབྲུག་གཞུང་ (2021) | རྒྱུ་ཡོངས་ལག་ཤེས་དང་འབྲུག་རིག་གཞི་སྐྱར་ཐབས་བྱས་འཆར་གཞི་2021

ལྷན་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་བ་ གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་དང་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་
བརྒྱུ་སྤེལ་ཁང་ དེ་ལས་ཆེ་རིམ་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་ མོ་མོ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཏེ་ འཕུལ་ཞུགས་འབད་མིའི་གྲངས་ཁ་བསྐྱོམས་ ཡར་བྱ་འགྲོ་མི་ལུ་
གཞི་བཞག་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ སློབ་སྦྱོར་ཚུ་གིས་ ཚེ་རིག་ འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་རྩིས་རིག་གི་ཚོས་ཚན་རྒྱུ་ནང་
ལྷན་འབྲེལ་ཡར་བྱ་སྟེ་འཕྲོད་ཚུགས་མི་དང་ མྱོང་གསེབ་དང་ ཁྲོམ་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་གི་བར་ན་ ལྷན་སྦྱོང་གི་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཉམ་ལུ་
བཟོ་ཡོད་མི་ དེ་ལས་ ཤེས་རིག་གི་གནས་རིམ་ག་རེ་ནང་ ལྷན་འབྲེལ་ལེགས་ཤོམ་བཏོན་ཚུགས་མི་ལུ་ གཞི་བཞག་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༡ པ། ལྷོགས་སྦྱོར་ལྷན་དང་ སེམས་སྤྲུགས་ལྷན་གྱི་ ཤེས་རིག་མཁུངས་མཚོག་ཚུ་ ལངས་སྟེ་བཟོ་ནི།

འདི་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་བ་ལས་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྒྱུ་སྤེལ་ཁང་དང་ དམིགས་
བསལ་ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་ལེ་ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ གནས་རིམ་ག་རེ་ནང་ ཤེས་རིག་མཁུངས་མཚོག་ཚུ་གི་ ལྷོགས་སྦྱོར་
ཚུ་ སྤྱི་སྤྱོད་བཟོ་དགོ། ཤེས་ཡོན་བྱིན་མི་དང་ སློབ་སྦྱོར་པ་ཚུ་ལུ་ བརྒྱུ་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕུལ་རིག་དང་ ལང་ཚན་ཁྱད་རིག་ དེ་ལས་ སློབ་
སྦྱོར་ཚུ་གི་ ཉེན་སྲུང་དང་ སྲུང་སྦྱོབ་བཟུམ་གྱི་ ལག་ཆེ་བའི་རིག་ཐུལ་ཚུ་ ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་དགོཔ་ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༢ པ། ཉེན་སྲུང་ལྷན་དང་ ཡོངས་ཚད་དང་སྤྲུལ་ཚད་ལྷན་གྱི་ ཤེས་རིག་གི་གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་སྦྱོར།

དེ་ཡང་ གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་ མཐུན་སྦྱོར་ཚུ་ མངས་སྦྱོང་ཚུགས་པ་དང་ཡོངས་ཚད་སྟེ་བཟོ་ནི་དང་ སྤྲུལ་ཚད་ཡོད་པ་དང་ཉེན་སྲུང་དང་
ལྷན་ དེ་ལས་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལྷན་སྦྱོར་གི་ཉེམས་སྦྱོང་དང་ལྷན་འབྲེལ་ཡར་བྱ་གཏང་ཐབས་ལུ་ལང་ཚན་འཕུལ་རིག་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་
ཚུ་ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༣ པ། ལྷན་སྦྱོར་ལྷན་དང་འབྲེལ་མཐུན་ལྷན་གྱི་རྩ་གཞུང་བརྟག་ཞིབ་ལམ་ལུགས།

དེ་ཡང་ སློབ་སྦྱོར་རྩ་གཞུང་དང་ བརྟག་ཞིབ་ལམ་ལུགས་དང་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ལས་རིམ་ཚུ་ གདམ་ཁ་ཚན་གྱི་ རྒྱུ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་
དང་མཐུན་དགོཔ་འདུག། དེ་མ་ཚད་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྒྱུ་སྤེལ་ཁང་དང་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ རོས་འཛིན་
འབད་དེ་ མཐར་འཁྲུལ་མི་ཚུ་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་གི་སོ་སྐབས་ཚུ་ རྒྱ་སྦྱོང་གཏང་དགོཔ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༤ པ། ལྷན་མི་དང་སློབ་སྦྱོར་པ་ཚུ་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཕན་བདེ་ཡར་བྱ་བཏང་ཡོད་པ།

འདི་ ཉེན་སྲུང་ལྷན་དང་རྒྱུ་སྦྱོར་ལྷན་གྱི་ སློབ་སྦྱོང་འབད་སའི་ མཐུང་འཁོར་གནས་སྤངས་ཚུ་བཟོ་ནི་དང་ འཕུང་ཚུ་ཉེན་སྲུང་ལྷན་དང་
གཙོ་བོ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་ དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ ཟས་བཅུད་ལྷན་པའི་བཞེས་སློབ་བྱིན་ནི་ ལྷན་སྦྱོང་གི་རིགས་ ག་ཅི་བཟུམ་ཨིན་ཅུང་ དེའི་
སློབ་འགོག་དང་ སེམས་ཐབས་ལུ་ དོན་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་ ཐབས་ལམ་གཞི་བཟུགས་འབད་ནི་ དེ་ལས་ སློབ་སྦྱོར་ཚུ་ མི་སྡེ་ཞབས་ཏོག་གི་འགོ་
འདྲན་ དཔེར་ན་ ཨིསི་ཀཱཱཱཱ་ལས་རིམ་བཟུམ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ནི་དང་ གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་དོན་ལུ་ རྩོད་རིགས་

ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནི་དང་ སྤྱིར་བཏང་ སློབ་སྦྱོར་ཚུ་ སློབ་གྲུའི་ས་ཁོངས་ནང་ བསམ་པ་རྩོགས་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་ བཟོ་ནི་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༥ པ། གཞི་སྦྱར་འབད་ཡོད་པའི་ཤེས་རིག་གི་གཞུང་སྤྱོད་དང་ལམ་ལུགས།

འདི་ནང་ ཤེས་རིག་གཞུང་སྤྱོད་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནི་དང་ ལམ་ལུགས་གཞི་སྦྱར་འབད་ནི་ལུ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྦྱོར་འབད་ཚུགས་པའི་ གསར་ གཏོད་ཀྱི་མ་དངུལ་ཐབས་ལམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དང་ དུན་བརྟན་བཟོ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། འདི་གི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་གྲུ་གཞི་ བཙུགས་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུན་དང་མཐུན་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་རིམ་དང་སློབ་ཚན་ཚུ་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་སྦྱོར་ཚུ་ འོང་བཙུག་ནི་ དེ་ལས་ ཤེས་རིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ རོ་རྒྱུད་དང་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་གྲུབ་གཏོགས་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༦ པ། ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སླེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ སྲིད་བྱུས་དང་ གསར་གཏོད་ལུ་ བན་འདེབས་ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ།

འདི་གི་དོན་ལུ་ གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་ སླེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ ལུས་ཁྱད་ཆེ་བའི་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ སྒྲུབ་འབྲས་ཚུ་བཏོན་དགོས་ཡིན་མ་དང་ ལག་ ལེན་འབབ་ནི་དང་མི་སྡེ་ལུ་ཐོན་ཐོགས་བྱུང་པའི་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ དོན་ཁུངས་ཡོད་པའི་གོས་སྟོན་ནང་ཉུ་རི་རི་སླེ་གྲུབ་གཏོགས་ འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་ཞིབ་འཚོལ་དང་ རྒྱ་སྤྱོད་ལས་རིམ་ཚུ་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཐོན་འབྲས་ ༧ པ། ཆེ་གང་གི་ལྷན་སྦྲུང་དང་ རིག་རྒྱུལ་གོང་འཕེལ་གྱི་གོ་སྐབས།

འདི་གི་དོན་ལུ་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་དང་ སྤྱོད་བཟུང་ལས་རིམ་ནང་ རིག་རྒྱུལ་ཡར་འགྲུབ་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གྲུབ་གཏོགས་རྒྱ་ སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་ བར་འཛུལ་ལག་ལེན་འབབ་དགོས་ཡོད་པ་དང་ ཅ་ཡོན་འབྲི་ལྷན་གཞི་གཞུགས་ཚུན་ཡར་འགྲུབ་གཏང་དགོས་ སླེལ་ཁང་ མ་འདྲུས་ལས་འོངས་པའི་ རྒྱུད་ལུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཚན་རི་སྤྱོད་འབད་དགོས་ཡོད་པ་དང་ གཞུགས་ཐོག་དང་གཞུགས་གི་སྤྱོད་ཐོག་གི་སློབ་ སྦྱོར་ཚུ་ལུ་ གཙུག་ལག་གཞི་རིམ་འོག་མ་ཡང་ན་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་འོག་མའི་ ཆོས་ཚན་ཚུ་ལྷན་ནིའི་གོ་སྐབས་བྱིན་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན།

༤. ༣. ༣ ཐབས་སྦྱོར་དང་ལས་རིམ།

ཤེས་རིག་གཞི་སྦྱར་ལས་རིམ་དེ་ རྒྱབ་ར་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་འདི་ཡར་འགྲུབ་བཏང་སྟེ་ ལྷན་སྦྲུང་གི་སྒྲུབ་འབྲས་ ཡར་རྒྱས་ གཏང་ནི་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཡིན། དེ་ནང་ ཞུ་ལུ་གཅེས་སྤྱོད་དང་གོང་འཕེལ་ལྟེ་བ་དང་ སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་ ལུགས་མཐུན་ཤེས་ཡོན་ ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ལུས་མི་ཚུ་ལུ་ རང་གིས་འབད་ཚུགས་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གི་རིག་རྒྱུལ་ བྱིན་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་ ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། ལོ་སྡེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ཅ་གཞོན་ ༧༠,༠༠༠ དེ་ཅིག་ ལུ་གཞུགས་ནང་ འཛུལ་བཞུགས་འབད་ནིའི་ ཚོན་དཔགས་ ཏེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ གཙོ་རིམ་མཐོ་ཤོས་ར་ འབྲུག་མི་གཞོན་མ་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་རྒྱུལ་སྤྱོད་བཟུང་འགྲུབ་ཤོས་བྱིན་ནི་ལུ་བརྩམས་སྟེ་ ཁོང་རའི་འོས་འབབ་ཚུ་ཏེ་གོ་ཚུགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ བན་འདེབས་འབད་ཚུགས་བཙུགས་ཡིན།

ཤེས་རིག་དང་རིག་རྒྱུལ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ མཐུན་རྒྱུ་ཚུ་ གང་མང་སྤྱོད་ཚུགས་པ་བཟོ་བའི་ཁར་ ཤེས་རིག་གི་སྦྱོར་ཚུན་ཡར་འགྲུབ་ གཏང་ཐབས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༠,༠༠༠ བཟོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ གཞི་སྦྱར་འབད་ནིའི་

བར་འཇུག་དེ་ ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ ར་ སྤེ་དབྱེ་བ་ཕྱིས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ ཤེས་རིག་གི་གནས་ཚད་ ག་རའི་ནང་ ཕྱ་གཞུང་དང་ ལས་རིམ་ ཚུ་ གཞི་སྦྱར་འབད་ནི། ཤེས་རིག་གི་མི་སྡེ་བས་ཚུ་གཞི་སྦྱར་འབད་ནི། དགོས་དོན་དང་བསྟུན་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་བཟོ་ནི་དང་ ཤེས་རིག་ གཞུང་སྐྱོང་ཡར་འགྲུབ་ལྷན་ཚུ་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ ༡ པ། ཕྱ་གཞུང་གཞི་སྦྱར།

འབྲུག་པའི་སྲོལ་གྲུབ་དང་ ཆེ་རིམ་སྤེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལག་ལེན་དྲག་ཤོས་དང་ མཐུན་མ་སྤེ་བཟོ་སྟེ་ སྲོལ་གྲུབ་ཚུ་ ལྷ་མང་གོ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ག་སྤྱི་གཞུང་ཚུ་གསལ་པའི་ ཕྱ་གཞུང་ཆ་འཛོགས་འབད་དེ་ སྲོལ་དགོས་ཡིན།

དེ་ནང་ ཨ་ལུ་གཅེས་སྐྱོང་དང་གོང་མེལ་སྟེ་བའི་ཕྱ་གཞུང་བཟོ་ནི་དང་ ཚན་རིག་ འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་རྩིས་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ ལྷ་བ་ རྒྱུད་གི་མཐུན་ཚུ་ གཞི་སྦྱར་འབད་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟན་པའི་ སྲོལ་གྲུབ་ཕྱ་གཞུང་ཚུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཕྱ་གཞུང་ཚུ་ རྒྱལ་ སྤྱིའི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་མ་སྤེ་ བཟོ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ རང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་གྲུབ་སྤེལ་ལས་ གསལ་གཏོང་ ལེན་ལམ་ལས་ ཀྱི་སྲོལ་གྲུབ་དང་ འཛུམ་སྤོང་གི་མཛོད་ལུགས་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟན་པའི་ ཞིབ་བརྟག་གི་མཛོད་བསམ་བཏང་ཐངས་དང་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ ཡང་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་མཐུན་ཅན་ལུ་བསྐྱར་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན། ཞིབ་འཛོལ་དང་ གསལ་གཏོང་གི་སྲོལ་ ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནི་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་གཙོ་བོར་བརྟན་ནི་ཡིན།

སྤྱི་བུའི་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ སྤིན་ལུས་བཟོ་ནི་ལུ་མན་འདེབས་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་དང་ ཤེས་ཡོན་གསལ་གཏོང་དང་འབྲེལ་ འབད་ནིའི་གཞི་སྤེལ་ཚུ་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ལུ་དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ཡིན། ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནང་ འཁོད་ ཚོས་ཚན་དང་ སྲོལ་ཚན་ཚུ་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་དེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ལུ་ དུས་མཐུན་འབད་ནི་ཡིན་པ་དང་ ལུ་གཡོག་གནས་སྤོངས་ ཀྱི་ དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་མཐུན་མ་སྤེ་བཟོ་ནི་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་གཙུག་ལག་ཤེས་ཚད་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་སྐབས་སྲོལ་ལོ་འབད་བརྟུབ་པའི་ གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཚན་ཚུ་ བཟོ་ཐབས་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་དོས་འཛིན་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ཐབས་ལུ་ དམིགས་བསལ་ལས་རིམ་གྱི་དོས་ འཛིན་ གཞི་བཟུགས་འབད་ནི་དང་ སྲོལ་གྲུབ་ཚུ་ལུ་ རང་སའི་ལྷ་བ་སྤེལ་གི་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་འཐོབ་ཚུགས་པ་ ཡར་སེང་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཡོངས་ གྲགས་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲོལ་གྲུབ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ཡིན།

འབྲུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྐྱོང་བརྟན་སྤེལ་ཁང་གི་ ཕྱ་གཞུང་ཚུ་ཡང་ བསྐྱར་བཅོས་སྲོལ་སྤེལ་འབད་ནི་ཡིན་དང་ བཟོ་སྐྱའི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ སྲོལ་ཚན་སྤེལ་ཁང་བཟོ་ནི་ཡིན། སྲོལ་དེ་པག་པ་ ག་ར་ཤེས་པ་ ཐོན་ལུངས་ཅན་ ལྷོག་ལུགས་ཅན་དང་དེ་ལས་ གསལ་ གཏོང་ཅན་སྤེལ་པའི་ལས་གཡོག་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ཚད་དང་འབྲེལ་བ་ མངམ་བཟོ་ནི་ཡིན། འབྲུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་ སྐྱོང་བརྟན་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་སྐྱོང་བརྟན་གྱི་མཉམ་རྟེན་ཚུ་དང་ མཉམ་ཐུབ་དང་བསྐྱོམས་ རོགས་འབད་དེ་ འཛུམ་སྤོང་གནས་ཚད་ཁར་ལྷོད་པ་སྟེ་ ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནི་ཡིན།

མི་མང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ཀྱི་ནང་ ཨང་ཅན་རིག་ཕྱེད་དེ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་རོ་རྟགས་གཅིག་བསྐྱེལ་ལབ་དེ་འདི་ ངམ་ངམ་ རྟུགས་ཀྱིས་ཁག་ཆེས་སྡེ་གྲུར་མི་ལུ་བརྟེན་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ཅུ་གཞུང་དེ་ འབྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་རྒྱུ་མ་ གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་ ཁག་ཆེ་བའི་རིག་ཕྱེད་ཚུ་ བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ལབ་དེ་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། ཤེས་རིག་གི་མི་སྣོབས་གཞི་སྤྱར།

སློབ་དཔོན་ཚུ་ ཁག་ཆེ་བའི་ རྒྱ་དངོས་ཅིག་སྡེ་ ངོས་འཛིན་ལབ་ཞིན་ལས་ ལས་རིམ་དེ་གིས་ གནས་རིམ་ག་རའི་ནང་གི་ ཤེས་རིག་གི་ འགོ་ཁྲིད་པ་ཚུ་བཅུས་ཏེ་ རྒྱ་དེག་དང་ལྷན་པའི་སློབ་སྟོན་པ་ཚུ་ གཞི་སྤྱར་ལབ་དེ་ལུ་ གཅོ་བོར་བཏོན་ནི་ཡིན། དེ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ སློབ་ དཔོན་ཚུ་ལུ་ ཡུན་སྡུར་དང་ ཡུན་རིང་གི་ རྒྱ་དེག་གོང་འཕེལ་སྤོང་བཟུང་ཚུ་ བྱིན་ནི་ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན་ ཨང་ལུ་ གཅིས་སྤོང་དང་གོང་འཕེལ་ལྟེ་བ་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་ སླབ་གྲུའི་བསྐྱབ་སྟོན་དང་ ཅེད་རིག་སློབ་སྟོན་ཚུ་ནང་མཁས་མཚོ་ག་སྤུང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ ཡིན། དེ་མ་ཚད་ སློབ་སྟོན་གྱི་ཐབས་ལམ་རིམ་བཞིན་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ལྷག་སྤུང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཞིབ་ འཚོལ་གྱི་སྲོལ་ཡང་ གོང་འཕེལ་གཏང་དགོས་ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྡེ་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྡེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ སྤུས་ཚན་ལྷན་པའི་ཤེས་ཡོན་ལས་རིམ་སྤོང་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཚད་ ཡར་ སེང་གཏང་ནི་དེ་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཡིན། སློབ་སྟོན་གནས་ཚད་ཉུང་མཐའ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཡུན་རིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐབས་ཚུད་པའི་ རྒྱ་དེག་གོང་འཕེལ་གྱི་ སྤོང་བཟུང་ཚུ་བྱིན་ནི་ཡིན། ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྡེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་སྟོན་མཁས་མཚོ་ག་མེད་ས་ལུ་ ལས་རིམ་དང་ སློབ་ཚན་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་ལབ་དེ་འདི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་མཁས་མཚོ་ག་ཚུ་ སློབ་དཔོན་དང་ བྱིའི་བརྟག་ དཔུང་པ་སྡེ་ བཏུགས་ནི་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ ༣ པ། དགོས་དོན་དང་བསྐྱབ་པའི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་ཉེན་བཟོ་ནི།

ཡོངས་ཚད་དང་ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ སློབ་སྟོན་གྱི་གནས་སྤངས་སྤབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་ལུ་ སློབ་གྲུའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ དེད་དུས་དང་བསྐྱབ་ནི་འདི་ གལ་ཅན་ཅིག་ཡིན། ལྷག་སྤུང་དང་ གོང་འཕེལ་ཆ་ཚད་ལུ་ གཞི་རྟེན་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གཅོ་རིམ་གཅོ་བོ་ ཅིག་འདི་ ཨང་ལུའི་གོང་འཕེལ་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཏུགས་ལབ་དེ་འདི་ཡིན། འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ སྤུས་ཚན་ཅན་དང་ ཡོངས་ཚད་ཞབས་ ཏོག་ཚུ་ འབྲེལ་ཉམ་སྡེ་ འཕྲོ་བཏུགས་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ མི་སྡེ་དང་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ དེ་ལས་ སྤོང་གྱི་ཨང་ལུ་གཅིས་སྤོང་དང་གོང་ འཕེལ་ལྟེ་བ་ཚུ་ གཞི་བཏུགས་ལབ་དེ་ལུ་ བཟོན་ལུགས་འཕྲོ་མཐུན་བསྐྱེད་ནི་ཡིན།

ཀུན་ཚད་གནས་ཚད་དང་ རྩོགས་སྡེལ་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ ལས་སྟོན་དང་འབྲེལ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ སློབ་གྲུའེ་བ་ ༤༣ དང་ འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་ སློབ་གྲུ་སྤོམ་ཚུ་སྤྱེད་བཏང་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་མཐུན་པའི་ ཡར་དྲག་སོང་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་ཉེན་ ཚུ་ཡོད་པའི་ ཤེས་རིག་ལྷན་འཕགས་ལྟེ་བ་ལུ་ གཞི་སྤྱར་ལབ་དེ་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། ཞིབ་འཇུག་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ སྤུས་ཚད་ ཅན་གྱི་ སློབ་གྲུའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཏུགས་ལབ་དེ་འདི་དང་ ལྷག་སྤུང་གི་ གྲུབ་འབྲས་ཡར་དྲག་སོང་ཡོད་མི་གཉིས་ འབྲེལ་བ་སྤོམ་སྡེ་ཡོད་པའི་ བད་སྟོན་ལབ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུལ་རིག་གསར་པ་དང་ གསར་པ་ཐོན་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་ཤེས་གྱི་ལག་ལེན་ ཚུ་གིས་ ཤེས་རིག་གི་བཟོ་བཏོད་ནང་ དགོས་མཁོ་གསར་པ་བཏོན་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་མ་ཚད་ སློབ་གྲྭ་ལ་ལུ་ཅིག་ ཚན་རིག་ འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་ཚིམ་རིག་དང་ སྐྱེ་ཆ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ འཕུག་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ ཡོན་རྒྱུ་དང་བརྟམ་ ཚུད་རིགས་དང་ཀུན་རྒྱུད་བསྐྱར་གསོ་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་སློབ་གྲྭ་ཅིག་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། སློབ་སྦྱོར་དང་ ལྷན་སྦྲུང་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དེ་དོན་ལུ་ ཨང་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་འདི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་ སྤྱིང་ སྤོ་ཅིག་ཨིན། ལྷན་ཁག་གིས་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ སློབ་གྲྭའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ མངམ་སྟེ་ཡོངས་ཚོང་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་གཤམ་སྟེ་བཟོ་ནི་ཚུད་ པའི་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ལུ་ཡང་ གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཁང་སྐྱུ་ཉུང་བའི་ སྡོད་ཁྱིམ་གྱི་ མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ འཕོ་བ་རྒྱགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཆེ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་ཁང་གི་སྤྱི་ཚད་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དང་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ དེས་བརྟན་ བཟོ་ནི་ནང་ལུ་ འཕུལ་རིག་ལུ་བརྟེན་པའི་ ལྷན་སྦྲུང་གི་ གནས་སྤངས་ བཟོ་ནི་འདི་ཚུད་པ་ཨིན། སྟེལ་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་མར་ བྱ་སྤྲེལ་བའི་ བའི་གནས་སྤངས་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོར་དང་ སློབ་སྦྱོར་པ་ཚུ་གི་ འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ནང་ གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༥ པ། ཤེས་རིག་གི་གཞུང་རྒྱུད་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི།

ཆེ་རིམ་དང་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་གཡོག་ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་དང་བརྟམ་སྟེལ་ཁང་གཉིས་ཆ་རའི་ གཞུང་རྒྱུད་ལམ་ལུགས་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། ཆེ་ རིམ་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ འོང་འབབ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ གསལ་རལ་དང་གསལ་གཏོད་ཅན་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་དཔེ་གཞི་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ ཨིནམ་དང་ དེ་ཡང་ ཁོང་རའི་དདུལ་གྱི་ཡུན་བརྟན་ཡར་འབྲུག་གཏང་ཐབས་ལུ་ཨིན། བྱ་སྤྲེལ་བའི་བའི་གནས་སྤངས་དེ་གིས་ གསལ་གཏོད་ ཅན་དང་ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་དདུལ་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་གཞི་བཅུགས་གྱི་ནང་ལུ་ སྐྱེར་སྟེ་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ལུ་མན་ཐབས་འབད་ནི་ ཨིན། མ་དདུལ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བཏང་མི་དེ་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་གི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ སློབ་སྦྱོར་ཚུ་གིས་ མངམ་སྟེ་རྒྱུད་རྒྱགས་པ་དང་གདམ་ཁ་ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནི་ཨིན།

གནས་རིམ་ག་རའི་ནང་ ཤེས་ཚད་གྱི་ཆ་གནས་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དང་ ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་གྱི་ནང་འཁོད་ རྒྱུད་འཕགས་དང་ འགན་འཁུ་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གཞུང་དང་ལས་རིམ་གྱི་གཞི་རྒྱུར་དང་གཅིག་ཁར་ བརྟན་ཞིབ་དང་ རོ་སྦྱོར་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ བཟོ་ནི་ཨིན། བར་འཇུལ་རོ་མ་ མ་བརྟུན་བར་ ཉེར་མཁོའི་གསོ་བ་དང་ཕན་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡང་བྱིན་ནི་ཨིན། དེ་གི་ནང་ལུ་ རྒྱ་དང་གཙོ་བོར་ སློབ་འཕྲོད་བསྟེན་(WASH) གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ ཨིནམི་ཀའུཌ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ ཚུད་རིགས་དང་ན་གཞོན་གྱི་ གྲུལ་ གཏོགས་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ སློབ་གྲྭའི་བཞེས་སྟོན་གྱི་ནི་དང་ཟས་བཅུད་ལས་རིམ་ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ཤེས་རིག་དང་རིག་ རྒྱུ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ཚུད་རིགས་གྱི་སྟོལ་ ཡར་འབྲུག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ འབྲུག་ཨོ་ལིམ་འིག་ཚོགས་པ་དང་གཅིག་ ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ཨིནམ་དང་ གསོ་བའི་བརྟན་དཔུང་ཚུ་ དུས་དང་དུས་སྟེ་ འབད་ནི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་གཅིག་ ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ཨིན།

༤.༤ ཡོངས་ཚད་མི་སྡེ་ཉེན་སྲོད་ལམ་ལུགས།

༤.༤.༡ གདོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་གོང་འཕེལ་མགྲོན་གསུམ་སྡེ་འགྲོ་མི་འདི་གིས་ ཁྲོམ་སྡེ་འགྲོ་ཉེན་མཁོ་ཆས་དང་ ཞབས་ ཏོག་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་དུ་ སུན་ཚོགས་སྒྲིང་ལུ་ སྟོན་ཁྲིམ་མ་ལངས་པར་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ ཅིག་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་ རིའི་གོན་ལུ་ སྟོན་དགོས་བྱུང་སྟེ་ཡོད་མི་ལས་ཉ་གོ་ཚུགས། ཁྲིམ་བཟོ་སྐྱུན་འབད་མི་ཚུ་ ས་ཚུ་ཉོ་ནི་དང་བཟོ་ སྐྱུན་གྱི་ཟད་འགོ་མཐོ་དུགས་དང་ བཟོ་སྐྱུན་གྱི་མ་དདུལ་མཐོ་དུགས་ དེ་ལས་ ཁང་གླའི་འོང་འབབ་མཐོ་དུགས་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ ཚོང་འབྲེལ་ཁྲིམ་ གྱི་སྐྱིན་འབྲུལ་ལོག་བཏབ་ནི་གི་ གདོང་ལན་སྟོམ་སྟེ་ར་ བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། གནད་དོན་དེ་གིས་ ཁྲོམ་སྡེ་འགྲོ་ཉེན་མཁོ་ཆས་ ཁང་གླའ་མཐོ་ པའི་བྱེམ་ཐོག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ཁྲིམ་ཉོ་མ་ཚུགས་མི་ལས་བརྟེན་ ཁང་གླའ་སྟོན་པའི་ཁྲིམ་ལུ་བརྟེན་དགོས་ འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁང་གླའི་ ཁྲིམ་ འབྲིང་ཚམ་ལས་མཐོ་སྡེ་ཐོག་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལྷན་ཤེའི་ བཟའ་ཚང་གི་ འོང་འབབ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ དེ་ཅིག་ ཁྲིམ་གྱི་ཁང་གླའ་ལུ་ ཟད་འགོ་གཏང་དོ་ཡོད་པ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ནང་ འབད་བ་ཅིན་ བཟའ་ཚང་འོང་འབབ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ ཁང་ གླའ་སྟོན་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་བཏབ་པའི་ འོང་འབབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པས།^{༤༠}

དམིགས་བསལ་དུ་ཁྲོམ་ཁར་ ཟད་འགོ་གཏང་ཚུགས་པའི་ སྟོན་ཁྲིམ་དང་ ཁྲིམ་གྱི་བདག་དབང་ལེན་ནི་དེ་ ཚབས་ཚེན་གྱི་ གདོང་ལན་ཅིག་ ཨིན་མ་ལས་ གློ་བུར་དུ་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཨིན། ད་རེས་ འབྲུག་ལུ་ བྱང་པ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༡.༢ ཁྲིམ་ རང་མེའི་སྟོན་ ཁྲིམ་ཚུ་གི་བདག་དབང་ཡོད་པ་དང་ གསུམ་དབྱ་ ༡ ལྷག་པ་ཅིག་ (བརྒྱ་ཆ་ ༢༢.༩) ཁང་གླའ་སྟོན་མི་ཁྲིམ་ནང་ སྟོན་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བརྒྱ་ ཆ་ ༡༠.༥ ཁང་གླའ་མེད་པའི་ སྟོན་ཁྲིམ་ནང་ སྟོན་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། ཁྲོམ་སྡེ་འགྲོ་ཉེན་མཁོ་ཆས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༣.༤ རྒྱུང་མ་གཅིག་ལུ་ ཁོང་རའི་སྟོན་ ཁྲིམ་ཡོད་པ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༤ ཁང་གླའ་ཁང་སྟོན་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༢ ཁང་གླའ་མེད་པའི་ སྟོན་ཁྲིམ་ནང་ སྟོན་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།^{༤༡}

འབྲུག་ལུ་ ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་ དགོས་མཁོ་མ་འདྲུལ་ཚུ་ འབྲུལ་ཐབས་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་དང་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ ལམ་ཚུ་ ལེ་ཤ་ཅིག་དགོས་ཡོད། མ་གཞི་ འབྲུག་ལུ་ ཞམ་སྤུ་དང་ ཞམ་ལུ་ ཉ་གཞི་དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་སྐྱོར་འབད་མི་ སྲིད་ བྱས་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལེ་ཤ་ཡོད་ཅུང་ སྲིད་བྱས་དེ་ཚུ་གིས་ ཕྱིལ་བུམ་སྟེ་གཙོ་བོར་བཏོན་མ་ཚུགས་མི་དང་ཞབས་ཏོག་སྟོན་མི་ཚུ་གི་ལྷོགས་ གྲུབ་གྱི་བྱུང་པ་ཞུགས་མི་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་སྐྱོར་དང་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གནས་སྤངས་ སྐྱོ་ཇུས་ལག་ལེན་ ཁྲིམས་ལུ་གནས་མི་ དེ་ལས་ གཞན་ཡོད་པའི་གྲས་ལས་ཉེས་ཚོང་བཟུམ་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ བསལ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཨིན།

^{༤༠} འབྲུག་གཞུང་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ པ།) རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམ་ཚོགས་སྲིད་བྱུས་(བརྒྱུར་ཞིབ་) ༢༠༡༩ ཅན་མ། ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག།
^{༤༡} རྒྱ་གར་འཛིན་སྐྱོང་གཙུག་ལྷན་ བེང་ལོར་ (༢༠༡༥)། ཟད་འགོ་གཏང་ཚུགས་པའི་སྟོན་ཁྲིམ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ལག་ལེན།
^{༤༢} རྒྱལ་ཡོངས་ཕྱིས་དབྱུང་བཀོད་འཛིན་ (༢༠༢༢)། འབྲུག་འཛོལ་གནས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ ༢༠༢༢།

དམིགས་བསལ་དུ་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་གི་དགོས་མཁོ་ འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ བརྩོན་ཤུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ལྷ་བཀོད་ལས་སྡེ་མེད་མི་དང་
མ་དདུལ་ལངས་སྡེ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ གདོང་ལན་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་གི་མི་རྣོབས་དང་བྱིམ་གྱི་གངས་རྩེས་ ༢༠༡༧ ཅན་མ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅིན་ འབྲུག་ལུ་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ རྒྱབ་ཚད་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༡ ཡང་ན་ མི་རིམ་ ༡༥, ༥༤༧ ཡོད་པ་དང་ མང་ཤོས་ མཐའ་
ཟུར་དང་ དབུལ་ཕོངས་གྱི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འཕུལ་
ཆས་ དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་དང་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་མེད་མི་དང་ དེ་ལས་ མི་སྡེའི་ནང་ ལང་ཤོར་དན་པ་དང་ཉེ་
རིང་སྟེ་ནི་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་ལུ་ དགོས་མཁོའི་ཞབས་ཏོག་དང་ ལཱ་གཞི་གི་ གོ་སྐབས་ཚུ་ ཚད་གཅིག་ལས་བརྒལ་
མིན་འདུག།^{༤༩} རྒྱལ་ཡོངས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༩ ཅན་མའི་ནང་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ནང་ དབང་
པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་ ཆ་ཚད་སྟེ་ བརྩུགས་དགོས་སྟེ་ བཀོད་དེ་ཡོད་ཅུང་ དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་བརྩུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་
མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གི་ལས་རིམ་གསལ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་མེད་པ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལུ་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་དབྱེ་ཞིབ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ནང་ འབྲུག་ལུ་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཁ་ཅན་སྡེ་ཚན་ ༡༤
རིམ་འཛིན་འབད་རྒྱག།^{༥༠} ཨིན་ཅུང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ མི་སྡེ་བརྒྱ་མཚོན་གཙོ་བོ་གི་ དུས་མཐུན་གྱི་ཡན་ལག་གནས་སྲུང་མེད་པ་ལས་
རིམ་འཛིན་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་ནི་དང་ སྡེ་ཚན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ གདོང་ལན་སྐྱོམ་སྟེ་ར་ བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ སྤྱིད་སྲུག་ལས་རིམ་དེ་ མི་སྡེའི་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་ ཐབས་ལམ་གལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་
ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེན་སྲུང་སྤྱིད་སྤྱི་སྟེ་ འབྲེན་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ལས་རིམ་དེ་གིས་ ས་ཁིང་མེད་མི་ མི་སེར་མཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་
སའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ རང་བཞིན་ཡང་ན་ གཞན་རྒྱན་དན་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ གཞན་སྐྱོན་ཕོག་མི་ བཟའ་ཚང་ཚུ་ལུ་ དདུལ་ཡང་ཅིན་རྒྱ་དངོས་གྱི་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་ གཞན་ཚུ་ཡོད་ས་ལས་ ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་བྱིན་མ་ཨིན་པ་དང་ དེ་ཚུ་གིས་འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་གནས་མེད་ས་མེད་ཉེན་ཁ་ཅན་
ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་པ་ཨིན།

ད་རེས་ ལུགས་མཐུན་གྱི་གཞུང་གི་མི་སྡེ་ཉེན་སྐྱོབ་ཐབས་ལམ་དེ་ ལུགས་མཐུན་གྱི་ལཱ་སྡེ་ནང་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱུམ་གཅིག་གལ་དོ་
ཡོད་པ་ཨིན། ད་སྟོ་ཡོད་མི་ཞི་གཞི་གཞི་གི་དགོངས་ལཱ་ལུ་ལྷན་ཐོགས་གྱི་ལས་འཆར་དང་ སྐྱེར་སྟེ་དང་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་སྡེ་ནང་ ལཱ་འབད་
མིའི་ཕན་འདེབས་ཡོད་པའི་འཚོ་རྟེན་མ་དདུལ་གྱི་ལས་འཆར་གྱིས་ ལུགས་མཐུན་མིན་པའི་དཔལ་འབྱོར་ནང་ ལཱ་འབད་མི་ལས་གཞི་གལ་
དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ བཅས་ཡ་ཅིག་འབད་མི་ ལཱ་གཞི་གཞི་མེད་མི་དང་ མི་རྒྱས་ཤོས་ཚུ་བཟུམ་གྱི་ མི་རྣོབས་ཆ་ཤས་ཉ་ལམ་ཅིག་མ་ཚུད་པར་
ཡོད་པ་ཨིན།

⁴⁹ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ (༢༠༡༧)། འབྲུག་གི་ཉེན་ཁའི་ཚད་གཞི་བརྟག་ཞིབ་ ༢༠༡༦།

⁵⁰ ཉེ་མའི་རྒྱབ་ཁུངས་དེ་ཁར། (Ibid)

དེ་འབད་ཐུ་ལས་ དེ་མེས་ཡོད་པའི་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་ རྩུབ་ཚད་དང་ ཡུན་བརྟན་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ འཚོལ་
ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་ གཤམ་ཅན་ཅིག་ཨིན། གོ་ས་འཆར་བཀོད་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་ ཡུན་རིང་གནས་པའི་ མི་དབང་མཚོག་གི་སྲིད་སྲུབ་
ལས་རིམ་དང་མཐུན་དགོ་པའི་ཁར་ ཡུན་བརྟན་ཅན་དང་ཡོངས་ཚང་ཅན་ དེ་ལས་ མི་གི་ཚོ་ཚད་ཀྱི་འཁོར་རིམ་ག་རའི་ནང་ ཡོངས་རྒྱབ་རྒྱབ་
ཚོད་ཡོད་པ་སྟེ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ཞིབ་འཇུག་ཁ་སྐོང་འབད་དགོ་པ་ཡོད་པ་ཨིན།

༤.༤.༢ ལྷུབ་འབྲས་གཙོ་བོ།

**ལྷུབ་འབྲས་ ༡ པ། ལྷུ་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབྲུག་ལུ་ གློ་བུར་གདོང་ལན་དང་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཉེན་
སྲུང་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ།**

འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ གཞུང་གིས་ རྩུ་ཚུགས་ཅན་གྱི་མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་དང་ བན་བདེའི་གནད་དོན་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་བསལ་མི་ མི་
སྡེ་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། གཞུག་སྡེ་གཅིག་གིས་ བདག་སྲོང་འབད་མི་ ལམ་ལུགས་
ཡོངས་རྒྱགས་ཅིག་ མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ གསར་གཏོད་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་ལམ་སྲོལ་དེ་ རྒྱན་
སྲོང་དང་ མཐའ་སྲོང་འབད་བའི་རེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཉེན་ཁ་ཅན་ཚུ་ལུ་ མི་ཚོ་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ལུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ རྒྱབ་སྲོལ་ཚུ་འཐོབ་
ཚུགས་པའེས་བརྟན་བཟོ་དགོ་པ་ཨིན། ལྷུབ་འབྲས་དེའི་ལུ་ཤུལ་ཚུ་ ལྷུ་ལོ་ ༢༠༡༩ ནང་འཁོད་ལུ་ ལམ་ལུགས་སྲིད་སྲིབ་བཟོ་ནི་དང་ ལམ་
ལུགས་དེའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་གཞུང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་མཉམ་བསྐྱོམས་འབད་ནི་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ཡོངས་ཚང་གི་དོན་ལས་ ལྷུབ་ལམ་བདེ་བའི་གནས་སྟངས།

དེ་གི་དོན་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ སྲིད་བྱས་དང་ ལམ་སྟོན་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་དགོ་པ་ཨིན། འདི་ལུ་ ལག་ཚེ་ཤོས་ཅིག་ ད་ལྟའི་སྲིད་
བྱས་ཚུ་ གཅིག་མཐུན་བཟོ་ནི་འདི་ཨིན་མ་དང་ ལས་རིམ་དང་ དམིགས་པ་གཏང་སའི་སྡེ་ཚོན་ དེ་ལས་ མ་དངུལ་གཏང་ནིའི་འབད་ཚུལ་ཚུ་
གི་རེས་ཚོག་འགྲེལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ ཡོངས་ཚང་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་སྲིད་བྱས་གི་འོག་ལུ་སྲིད་སྲིབ་བཟོ་ནི་འདི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ ཡར་བྲག་དང་ རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་ཡོད་པ།

འདི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚེ་སྲོག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ རྩུབ་ཚད་དང་ ཉེན་བཅོལ་འབྲས་དངུལ་ཡར་སེང་འབད་དགོ་པ་མ་ཚད་ དགོངས་ཞུའི་བྱར་
ཕོགས་དང་ འཚོ་རྟེན་ལས་འཆར་གྱི་རྩུབ་ཚད་ཚུ་ཡང་ ཡར་སེང་འབད་དགོ་པ་ཨིན། ལམ་ལུགས་ཡང་ཅིན་ ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཚུ་བཟོ་སྟེ་
གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པ་དང་ དེ་ནང་ བཟའ་ཚང་དང་ ལཱ་གཡོག་མེད་མི་ གློ་བུར་ དེ་ལས་ རྒྱན་དན་གདོང་ལན་དང་ ལྷ་མ་སྲོད་པའི་
གཅེས་སྲོང་གི་ལུ་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྲོལ་འབད་ནིའི་ ལས་འཆར་ཚུ་ཚུད་དགོ་པ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། ཡུན་བརྟན་མི་རྣོབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ རྒྱན་སྲོང་འབབ་ནི།

འདི་གི་དོན་ལུ་ བཟའ་ཚང་ཚུ་ལུ་ ཨ་ལུ་སྐྱེས་བཙུག་ནི་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་མའི་ ལཱ་དང་མི་ཚོ་གི་བར་ནའི་འདུ་མཉམ་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་བར་འཇུལ་ལེགས་ཤོམ་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་དགོ་པ་ཨིན།

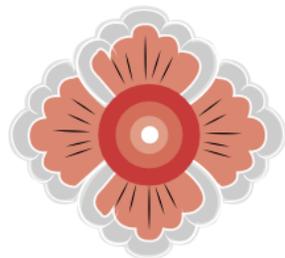
༤.༤.༣ ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།

མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ ཉེན་སྲུང་མཉམ་སྲེབ་ཀྱིས་ འགོ་ཁྲིད་འབད་བའི་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ མི་སྡེ་ལམ་སྲོལ་
ལྟོག་ཤུགས་དང་མི་སྡེ་མཐུན་འབྲེལ་ལས་རིམ་གྱི་ ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཅན་ཅིག་ཨིན། ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ལས་
རིམ་གྱི་ཆ་ཤས་འདི་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ཨིནམ་དང་ ལས་རིམ་གྱིས་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་དང་ཐོན་སྐྱེད་ས་
ཅན་གྱི་མི་སྡེའི་དམིགས་ལུ་ལུ་ ཐང་ཀར་དུ་ཕན་ཐབས་འདེབས་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་ དགོས་མཁོ་ཅན་
གྱི་སྲིད་བྱས་དང་ ཁྲིམས་བཟོའི་གཞི་བཀོད་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ ཆ་འཛོག་འབད་ནི་ཨིནམ་དང་ ལག་ཆེམ་གཙོ་བོ་འདི་ ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུན་འབད་
བཏུབ་པའི་ཕན་བདེའི་བདེ་དོན་འཛིན་སྲོང་ལམ་ལུགས་ཅིག་ བཟོ་ནི་འདི་ཨིན།

འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ སྡེ་ཚན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐབས་ལུ་ ཡོངས་ཚང་
དང་ ཡུན་བརྟན་ དེ་ལས་ སློབ་ལྟུང་ག་དོད་ལན་གྱི་ལས་འཆར་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལུ་ནམ་རྒྱུན་ར་ མི་སྡེ་སྲུང་སྐྱོབ་
དང་ཉེན་སྲུང་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་འཆར་དེ་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ སྲིད་བྱས་ལས་རིམ་བརྒྱུད་དེ་
གནང་མི་ ཕན་བདེའི་ལས་འཆར་ཚུ་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

གཞུང་གི་ལས་རིམ་བཟོ་བཀོད་ནང་ ཡོངས་ཚང་དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་
གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་བྱས་ ༢༠༡༩ ཅན་མའི་ དང་ལེན་འཆར་གཞི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ གཞུང་གིས་ ལཱ་དང་མི་ཚེའི་བར་ན་
འདྲ་མཉམ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཀོད་དང་ ཁྲིམས་དོན་གྱི་ལེགས་སྐྱར་ཚུ་འབད་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་གིས་མི་རོམ་རེ་དང་བཟའ་ཚང་ཚུ་ལུ་ རང་
སའི་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ རུས་ཤུགས་བྱིན་མ་ཨིན། ཐབས་ལམ་དེ་གིས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་མི་སྲོལ་གོང་འཕེལ་ཐབས་བྱས་
ལུ་ ཕན་འདེབས་འབད་ནིའི་རེ་བ་བསྐྱེད་མི་དེ་ཡང་ ཡར་དྲག་སོང་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གནས་སྤངས་དང་ ལཱ་དང་མི་ཚེའི་བར་ནའི་འདྲ་
མཉམ་དེ་གིས་ མི་ཚུ་ལུ་ ཨ་ལུ་ རེ་བ་བསྐྱེད་མི་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ནི་གི་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་ནི་ཨིན།

འཚོལ་དབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ ལཱ་གཡོག་ས་ཁོངས་ནང་ ཉེ་རིང་མེད་པའི་ སྲིད་བྱས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ འདི་ཨིནམ་དང་ སྲིད་བྱས་
ནང་ འགན་ཁུར་ཚུ་མོས་མཐུན་སྡེ་འབག་ནི་ལུ་མཐའ་སྐྱོད་འབད་ནི་དང་ཨ་ལུ་ཆགས་ནི་གི་གནས་སྤངས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་དང་། ལྷན་ཐབས་
མཐུན་དང་ ཐག་རིང་ས་ལས་ལཱ་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས། ལཱ་འབད་བའི་དུས་ཚོད་དང་ཨ་ལུ་གཅེས་སྐྱོད་གི་དུས་ཚོད་མཐུན་སྲིག་འབད་ནི་དང་
དེ་ལས་ བུ་ཚབ་ལེན་ནིའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་བསལ་ནི་ཚུ་ཚུད་ཨིན།

ལེན་ ༥ པ།

ཉེན་སྲུང་ཚ་བརྟན་བཟོ་ནི།

རང་དབང་རང་བཙན་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྒྲིལ་ གཅིག་མཐུན་ བན་བདེ་དང་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་

རྒྱས་འབྱོར་ཡོད་པའི་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷོག་ཤུགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ།

༤.༡ གནས་སྤངས་བརྟན་བསྐྱེད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དུས་རབས་ལས་བཅད་དེ་ སྲིད་དོན་གནས་སྤངས་བརྟན་ཉོག་ཉོག་གི་ཞི་བདེ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་
དབང་རང་བཅོན་དང་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྒྲིལ་ སྤང་སྦྱོབ་འབད་ནི་དེ་ ད་ལྟོ་བར་ན་ཡང་ གཙོ་རིམ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ར་ གནས་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་
མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཚུ་བརྟན་དང་ ཡར་དྲག་ དེ་ལས་ བན་བདེ་ལུ་ གཞོན་ཉེན་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་སྟེ་
བཞག་ནི་དེ་ཡང་ ལག་ཆེ་དྲགས་ཅིག་ལུ་ལྷུང་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན།

འདི་ནང་ལུ་ དུས་རྒྱུན་གྱི་གནད་དོན་དང་གཅིག་ཁར་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ གནད་དོན་འདི་བཟུམ་ མཐུན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་དང་ གལ་
གནད་ཅན་གྱི་གཞི་རྒྱུན་མཁོ་ཆས་ དེ་ལས་ རུས་ཤུགས་ཀྱི་སྤང་སྦྱོབ་དང་ རྫོག་རིག་གི་སྤང་སྦྱོབ་ རྒྱུན་རྒྱུ་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་ རྫོག་ལྷུང་གྱི་
གནས་སྤངས་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་གི་མི་སྡེ་ཚུ་ རང་འཁོད་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ སྲིད་བྱུས་ དེ་ལས་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྩི་མཐོང་གི་ལྟུང་ཤུགས་དང་ སྟོན་ལུ་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་རུས་ཤུགས་སྤྲིད་སྦྱོར་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ལུང་སྟོན་ཤུགས་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་
མཉམ་རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་རྒྱུན་སྦྱོང་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་འདི་ནང་ གཙོ་རིམ་བཟུང་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་ཟུམ་ལས་ སྤང་སྦྱོབ་སྟོན་སྟེ་གིས་ ལོ་ལྟུང་འཆར་གཞི་ ༡༩ པ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ "རང་དབང་རང་བཅོན་དང་ ས་ཁོངས་
གཅིག་སྒྲིལ་སྤང་སྦྱོབ་ གཅིག་མཐུན་ བན་བདེ་ ལྟུང་ཤུགས་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག" གི་ཐབས་བྱས་དམིགས་དོན་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་
དང་སྤྲིད་སྦྱོར་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལྷུང་འབྲས་གཉེས་དང་ ཐོན་འབྲས་དགུ་གི་ཐོག་ལས་ འབྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཡིན།

༤.༢ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་དང་ སྤང་སྦྱོབ་ཡར་དྲག་བཟང་ཡོད་པ།

༤.༢.༡ གཞོན་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གནམ་གྲུ་དང་ ས་ཐོག་ དེ་ལས་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་བརྩིས་པའི་ མཐུན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་རྒྱུ་ཚུ་ ཚོད་
གཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ལས་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་གཞོན་ལན་ཚུ་སྟོན་སྟེ་རྒྱུང་སྟེ་ཡོད། རྒྱ་གར་ སི་ལི་གུ་རི་ལས་བརྒྱད་དེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་
རྫོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་སྟོར་གཅིག་རྒྱུང་གཅིག་ལུ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ ཉེན་ཁ་སྟོན་སྟེ་རྒྱུང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལུ་
རྒྱུང་འཚུབ་ཅིག་བྱུང་བའི་རྒྱུན་རལ་ལུ་བརྟེན་ དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་ ༡༧ གྱི་རིང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྫོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཚུ་བ་ལས་མེད་པ་སྟེ་སྤྲོད་
དགོས་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རྫོག་གཏང་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་པའི་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་
གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འདི་ གལ་གནད་སྟོན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡོངས་འབྲེལ་སྟོར་གསུམ་པའི་དོན་ལུ་ ལམ་སོ་སོར་ཅིག་ གཞི་
བཙུགས་འབད་ནི་འདི་ལག་ཆེ། དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ སྤོ་རྒྱལ་སྤྱི་གནམ་ཐང་གིས་མ་དོ་བར་ རྒྱལ་སྤྱི་གནམ་
ཐང་གཉེས་པ་དགོས་ ལག་ཆེ་མཐུ་ ཐོན་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོ་སྟོན་གསུ་ ཤར་ལུ་གྱི་གཞུང་ལམ་མཐུན་འབྲེལ་མེད་པ་
ལས་ འགོ་འགྲུལ་གྱི་བར་ཆད་དང་ དུས་ཚོད་ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་ཁར་ ཟད་འགོ་ཡང་སྟོན་སྟེ་གནས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་དང་ མི་མང་གི་ཉེན་སྲུང་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་རྩ་བ་རྟུན་གྱི་དོན་ལུ་ རྩོག་ཤུགས་དང་སྤྱི་ཚོལ་ལྷན་པའི་ གལ་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ལག་ཆེ་དྲགས་ཅིག་ཡིན། དེ་བཟུམ་མའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གིས་ ཉེ་མཁོའི་ཞབས་ཏོག་དང་ ཚོང་ལས་ མི་སྡེ་ དེ་ལས་ གཞུང་གི་ལཱ་འགན་ཚུ་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལུ་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་འབག་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོང་གཞི་ལོ་རྒྱུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྲོག་མི་གི་ཚུའི་བཀག་ར་འགས་ནིའི་ཉེན་ཁ་གིས་ དེའི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ལུ་ཉེན་ཁ་དང་ འཁོར་ལམ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ གནམ་ཁ་གཞན་གཞན་མེད་མི་འདི་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱུང་ཕྱོགས་ ཤར་ཏུབ་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཏཱར་ ༢༠༢༠.༡༡.༡༢ འབད་མི་ལུ་ ཟམ་ ༡༢ ཡོད་པ་དང་ སྤུང་ཚོགས་སྤྱིང་ལས་ བེམ་སྤུག་ ཞེ་ཤི་ཡུན་གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཏཱར་ ༡༩༩༧.༠༩ འབད་མི་ལུ་ ཟམ་ ༡༢ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁའ་ལས་བཀྲིས་སྐྱེད་གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཏཱར་ ༡༩༩༧.༠༥ འབད་མི་ལུ་ ཟམ་ ༡༢ དགོ་ལེགས་སྤུག་ལས་ཀྱོང་གསར་གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཏཱར་ ༡༩༩༧.༠༡ འབད་མི་ལུ་ ཟམ་ ༡༦ ཡོད་པ་ཡིན།^{༤༤} ཟམ་འདི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལམ་གཞན་གནམ་ཁ་མེད་པ་ལས་ རྒྱུན་དར་གྱི་ཉེན་ཁ་མཐོ་སུ་སྡེ་ཡོད་པ་ཡིན།

གལ་གནད་ཅན་གྱི་འཁོར་ལམ་མཐུན་འབྲེལ་དང་ རྩོག་མེད་དང་ས་སྐྱུམ་བསམ་གསལ་མཛོད་མཐུན་རྐྱེན་ རྒྱ་དང་བཙོག་རྒྱ་ལུགས་ བརྒྱུད་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ འཚུབ་རྩོལ་ཞབས་ཏོག་ དུལ་འབྲེལ་གཙུག་སྡེ་ དེ་ལས་ སྤུན་ཁང་ཚུ་ལུ་ གནོད་ཉེན་འབྱུང་གི་དུང་པའི་ཉེན་ཁ་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་ ཉེན་ཁའི་འཛིན་སྐྱོང་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་རྩོག་ཤུགས་ནང་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་དཔོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན།

དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ནང་ རྩོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་དེ་ འབྲུག་གཞུང་ཚུ་བརྩིས་པའི་ འཛུམ་སྤྱིང་ནང་ ཚོང་གཞི་ཚུ་ཅིག་ཡིན་མ་དེས་བརྟན་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣ ལུ་ རྩོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་བྱུང་བའི་རྒྱུན་དར་ཡོངས་བསྐྱོམས་ ༡༢.༧ སྤུན་ཏུ་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་ ལོ་བསྐྱར་བཞིན་དུ་ ཡར་མེད་འགྱུར་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས།^{༤༥} གནད་དོན་མང་པོས་ཅིག་ར་ རྩོག་རིག་མཉེན་ཆས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་དང་ མཐུ་སྐྱོར་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡིན་མ་དང་ དཔེར་ན་ འབྱིད་སྐྱོར་དང་གཡོ་འཕྲུལ་ རྩོག་བཀག་མཉེན་ཆས་ ལེ་དབང་ཅན་གྱི་ཁ་བྱུང་ ཉམས་ཆག་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་གྱི་ཉམས་ཆག་གི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡིན།

གནད་དོན་འདི་ཚུ་ གནས་སྤྱད་ནང་ཕན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་དང་ རྩོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་གདོང་ལན་གྱི་དོན་ལུ་ རྩོགས་སྤུབ་དང་ཐོན་ཁུངས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་པ་དང་ སྤུས་ཚད་ལྡན་པའི་རྩོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ཐབས་འཕྲུལ་མེད་པ་ལས་ ཉེད་སྐྱེལ་ར་མེད་པ་གཏང་མ་ཡིན། རྩོག་རིག་གི་གནོད་འཚུབ་འདི་ བཀག་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ རྩོག་ཤུགས་བཟོ་ནི་འདི་གལ་ཆེ་མ་ཚད་ བྱུང་རྒྱུ་ཚུ་ལས་ རྩོན་འགོག་འབད་ནི་དང་ རྒྱུན་བརྟན་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཉམས་གསོ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ བཟོ་བཀྲམ་འབད་ནི་ལག་ཆེ།

ནང་འཁོད་ཁྱིམ་ས་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་འདི་ ཉེས་འགོལ་ཚད་གཞི་དང་ སྤྱི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་ཡར་མེད་འགྱུར་ལུ་བརྟེན་ དམིགས་བསམ་དུ་ ཁོམ་གྱི་ས་ཁོངས་ བེམ་སྤུག་དང་སྤྱི་རྩི་ཚུ་ནང་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་ཡམས་ཀོ་བོད་-༡༩ གི་ བཀག་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལུ་ ཉེས་

⁴⁴ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ། ཕྱིས་དཔྱད་ལོ་དེབ་ ༢༠༢༢།
⁴⁵ ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག་དང་ འབྲུག་གཞུང་ (༢༠༢༠) འབྲུག་གི་འཁོར་ལམ་གྱི་དབྱི་རིམ་དང་ བན་དོན་ཡོངས་འབྲེལ་ ༢༠༢༡།

འགལ་ཚུ་གནས་སྐབས་ཅིག་གི་རིང་མར་བབས་སོང་ཡོད་ཅུང་མི་སྣོབས་ ༡༠,༠༠༠ ལུ་ ཉེས་འགལ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥.༤༥ ཡོད་མི་ལུ་བཟུ་བ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༤ ལས་ ༣༡ གི་བར་ན་འབད་མི་ལུ་ ཉེས་སྲོད་བརྒྱ་ཆ་ ༥༦ འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ཚ་གྲུང་ལང་དགོ་པའི་གཞི་ཅིག་ཨིན། སྤྱི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་འགལ་འདི་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་མི་འདི་ འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ སྤྱི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་སྲོད་ ཐོ་བཀོད་འབད་མི་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༦༧.༥༡ ཡར་སང་སོང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཁྲིམས་བསྟར་སྲོད་འབད་མི་རོ་ཚབ་ཚུ་གིས་ ལྷ་རྩོག་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན།༤

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ཉེས་སྲོད་མེད་པར་གནས་པའི་ཁས་བླངས་འབད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལུས་ཤུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡར་སང་སོང་མི་དེ་ འབྲུག་ཐབས་ལུ་ ཚུར་བརྟེན་སློབ་མེ་བཟོ་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟོན་མ་ཨིན། ལུས་ཤུགས་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་དང་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་ དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་ཡུན་བརྟན་ཚུ་ གཙོ་བོར་ཅན་ཅིག་ཨིན། ཨིན་ཅུང་ ཚུའི་ཚད་གཞི་ཉུང་དྲགས་དང་ ནང་འཁོར་ལུ་ མཁོ་འདོད་ཡར་སང་འགྲོ་མི་ ལུ་བརྟེན་ ཚུ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་ སློབ་ཤུགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༩ དེ་ཅིག་ ཡར་སང་འགྲོ་ནི་ཨིན།

དམིགས་བསལ་དུ་ ཉེན་འཚུབ་དང་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ཚུ་ནང་ དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ བཟུང་འཐུང་དང་ གསོ་བའི་ཅ་ཆས་ཚུ་ ལང་མ་སྤེལ་བཞག་དགོ་པ་དེ་ ཁག་ཆེ་དྲགས་ཅིག་ཨིན། ཨིན་ཅུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོད་རིགས་ཚུ་མ་གཏོགས་ གཞན་ཁག་ཆེ་བའི་ བཟུང་འཐུང་དང་ སྤྲོད་རིགས་མང་ཤོས་ར་ ནང་འཐུང་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། མེད་ཐབས་མེད་པའི་བཟུང་སྲོད་རང་ལྗང་གི་ཚད་གཞི་དེ་ ཉུང་སྤྱི་ཅིག་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ ཚུམ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥.༡༢ དང་ གོ་བུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠.༣༥ དེ་ལས་ ཤ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༧.༡༡ ཨིན། ས་ཆ་ཨི་ཀར་ ༤༥,༠༠༠ དེ་ཅིག་ ཞིང་སྲོང་སྤེལ་དང་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གིས་ ལོ་རེ་ནང་ ལོ་ཐོག་བརྒྱ་ཆ་ ༡༩ ལས་ ༥༣ དེ་ཅིག་ རི་དྲགས་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་ ཤོར་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།༥

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ས་ཚའི་ཆགས་ཚུལ་དང་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ལུ་བརྟེན་ རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་དན་དང་ མི་གིས་བཟོ་བའི་ ཉེན་ཁ་ཚུ་གིས་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཨིན། ས་ཡོམ་གྱི་ཤུགས་ཚད་ ༦.༣ འབད་མི་འདི་ ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ དམིགས་བསལ་དུ་ གྲོང་གསལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚུ་ལུ་ གཞོད་ཉེན་སྲོམ་སྤེར་འབྱུང་མ་ཨིན། གནས་བྱུར་དང་འབྲེལ་ཚུ་བྱུད་ཀྱིས་ གཞིས་ཆགས་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ དེ་ལས་ སོ་ནམ་ས་ཁོངས་ཚུ་ ཤིང་ཆས་ཀྱི་བཟོ་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚུ་ མི་གིས་འཚོག་ནིའི་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དུས་ཚོད་དེས་མེད་ལུ་ གཞོད་སྲོམ་སྤེལ་རྒྱུ་སྤེད་པའི་ ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ འབྲེག་མཚོ་ ༡༧ ཡོད་པ་ཨིན།༦

༤ གཞུང་གཞུང་འབྲུག་རིག་ལས་སྡེའི་ཐོ་བཀོད་ ༢༠༢༣

༥ སོ་ནམ་དང་སློབ་ཤུགས་ལག་ (༢༠༢༣)། ལོ་ལྡེའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་མཐའ་དབུད་དབྱི་ཞིབ་སྟན་ལྷ།

༦ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུ་དབུད་དང་གནས་གཤིས་རིག་པའི་སྡེ་བ་ ༢༠༢༣

གནས་གཤིས་འགྲུང་བ་ལུ་བརྟེན་ བཀའ་ཚལ་མེ་རྒྱུན་དང་ རྒྱུང་འཕྲོག་ དེ་ལས་ ཆར་རྒྱུང་ དེ་ལས་ སེར་རྒྱུང་གིས་ གཞོན་སྐྱོན་རྒྱབ་ནི་ཚུ་
 འབྲུལ་འབྲུལ་ར་འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། དུས་མིན་ཆར་པ་རྒྱབ་མི་གིས་ རྒྱུན་དང་ ལོ་ཐོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལུ་ ཐོ་
 ཐོག་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱུང་ལའང་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་ཚོགས་དང་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ ཐོ་ཐོག་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།
 རྟན་ཡམས་ཀོ་བོ་ཏཱ་ལའ་གིས་ རྟོན་དོ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱུན་དང་རྒྱུན་གིས་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཚབས་དོལ་གྱི་ཐོག་ལས་ཡང་ འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་
 ཡིན། རྒྱུན་དང་འཚབ་དོལ་གྱི་རིགས་ག་ར་གིས་ ཉམས་རྒྱུད་པ་དོ་རྒྱུང་དང་ མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་རྒྱབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ཡང་ ཁོ་མ་
 སྟེ་རྒྱུན་གྱོགས་དྲགས་དང་ག་ཐོབ་གྲུ་ཐོབ་སྟེ་ ཡར་རྒྱས་འབྱོར་མི་རང་བཞིན་དང་ དབུལ་སོངས་དང་ འབྲུ་མཉམ་མེད་པའི་བར་ན་ རྒྱུད་པར་
 སྟོམ་སྟེ་ར་ འབྲུང་དོ་ཡོད་མི་གིས་ ཉེད་སྐལ་སྐྱོད་སྐལ་འབྱོར་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ལུ་ འདི་བཟུམ་མའི་ ཉེན་ལ་རྒྱུན་གིས་ མི་འི་ཚོ་སྲོག་ལུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ མི་ཚོའི་གནས་སྤངས་དང་ཉེར་མཁོའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་
 དཔལ་འབྱོར་ལུ་ ཉེན་ལ་བཅིས་པའི་ གཞོན་འཚོ་ཅན་གྱི་ཉེན་ལ་རྒྱུ་ འབྲུང་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གཞོན་སྟེ་
 གཞོན་སྟེ་གྲུ་གསལ་ལས་ རྒྱུན་དང་ཚབས་དོལ་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ཚུ་ནང་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྟོགས་སྟེ་མེད་
 མི་ལུ་བརྟེན་ ཐོགས་ལུས་མི་གི་དོན་ལུ་ ག་སྤྱི་ག་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱུན་དང་གྱི་ཉེན་ལ་རྒྱུ་ ཉ་གོ་རྒྱུགས་ནི་དང་ སྐྱོད་ཉེན་བརྒྱ་རིམ་ལུགས་ཚུ་
 ལག་ལེན་འབྲུབ་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱུན་དང་གྱི་ཉེན་ལ་མར་པལ་འབད་ནིའི་ཐབས་ལམ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གྱི་འཆར་གཞི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་
 ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གནས་ཚད་ནང་ སྐྱེ་མང་ཉེན་ལའི་བརྟེན་ཞིབ་ཚུ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ བཀའ་ཆ་རྒྱབ་སྟེ་ལུས་ཡོད་པ་ཡིན། མཐུད་འབྲེལ་གྱི་
 མཐུན་རྒྱུན་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ཚབས་དོལ་ཅན་གྱི་བཅའ་སྤྱི་གི་ག་སྤྱི་ག་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་གི་ལ་སྐོང་ལུ་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ སྤྱིད་སྤྱུག་གི་ཅ་ཆས་ཚུ་ གཞི་བཟུགས་དང་གསོག་འཛོག་
 འབད་ནི་འདི་ གལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན།

༥.༢.༢ ལྷུ་འབྲུས་གཙོ་བོ།

ལྷུ་འབྲུས་ ༡ པ། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ གཞོན་སྟེ་ དེ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་གི་
 ཉེན་སྲུང་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་ཉེན་ལ་དང་ རྒྱུན་དང་གྱི་ཉེན་ལ་རྒྱུ་ མར་པལ་དང་ འཛིན་སྐྱོང་འབྲུབ་ཡོད་པ།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོང་ཡར་དང་ ས་མཚམས་ནང་འབྲེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་སེལ་ཐབས་ཡར་དྲག་དང་ རང་
 འཁོད་ཁྲིམས་དང་བཀའ་ཁྲིམས་ཚུ་བསྟུང་ནི་ དེ་ལས་ སྲོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ཐོག་ལས་ ཉེན་སྲུང་གི་ཉེན་ལ་རྒྱུ་ འཛིན་ཐབས་ཅན་སྟེ་
 མར་པལ་དང་འཛིན་སྐྱོང་འབྲུབ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་ཡིན། དེ་དང་དུས་མཉམ་ལུ་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཉེན་སྲུང་དང་
 རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་ལུངས་ཚུ་ ཡུན་བརྟན་ཅན་སྟེ་འཛིན་སྐྱོང་འབྲུབ་ཐོག་ལས་ གཞོན་སྟེ་དང་མི་སྡེ་ཚུ་གི་ རྒྱུན་དང་ཚབས་དོལ་གནས་
 རྒྱུངས་ཚུ་གི་ལྟོག་ལུགས་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཡིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་གི་དོན་ལུ་ ལྷུ་འབྲུས་འདི་ འབྲུབ་ནི་འདི་ གལ་གནད་ཅན་ཅིག་ཡིན་མཁོ་སྟེ་
 ཉ་གོ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བདེ་གནས་ཐོ་ བྱ་རན་ཚད་གཞི་ མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་དང་སྐྱབས་ སྤྱི་དང་ནང་གི་

མཁའ་འགྲུལ་གྱི་གནས་ཚད་དང་ ས་ཐོག་དེ་ལས་ ཡོངས་འབྲེལ་མཐུན་འབྲེལ་དང་ རྒྱུན་ལྡན་གྱིས་གཞོན་སྐྱོན་རྒྱབ་མི་ མི་དང་གཞི་རྟེན་མཁོ་
ཆས་ དེ་ལས་ མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གྲངས་ལ་ཚུ་ གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། རོན་སྐྱིན་ཅན་དང་འཛུན་ཐང་ཅན་གྱི་ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོད་།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདོད་དང་ རང་དབང་རང་བཅོན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོད་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ ཕྱི་མི་
ནང་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་ རང་ཤུགས་འཕྲུལ་ཆས་ཐོག་ལས་དབྱེ་དབྱེད་དང་ཉོག་མེད་བྱ་རིམ་མཉམ་སྡེ་བ་གྱི་ ལེགས་བཅོས་འབད་དགོཔ་དང་
གཅིག་ཁར་ ཕྱི་མི་ནང་སྐྱོད་ཉེས་སྐྱོད་དང་ས་མཚམས་བཟལ་བའི་ཉེས་འགོལ་ཚུ་སྐྱོན་འགོག་དང་ཤེས་ཚོར་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཚུ་ སྤྱིང་
སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། ཁྲིམས་དང་བཀའ་ཁྲིམས་བསྟུང་ནི།

དེ་ཡང་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་ཚུ་ ཉེས་འགོལ་མར་ཕབ་ སྐྱོ་རྒྱས་མེད་པའི་མི་སྡེ་འགོ་འདྲན་ མེ་རྒྱུན་ཉེན་སྲུང་ རྒྱུན་འགྲུལ་དང་ བཅོན་ཁང་འཛིན་
སྐྱོད་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་འཉེན་སྲུང་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་སྐོར་ལས་ཨིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ སྲུང་
སྐྱོབ་ཐབས་ལམ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོཔ་དང་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ གཞན་ཡང་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་གྲུལ་ལས་ ཉེས་འགོལ་སྐྱུན་ལུ་དང་ཐོ་
བཀོད་ཐབས་ལམ་ཚུ་ འཇམ་ཉོང་ཉོ་དང་ཡར་དྲག་བཟོ་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། རྒྱུན་ལྡན་ཚུ་ལུ་ མི་སྡེ་འགྲོ་བུ་སྤྱི་གཞི་དང་ལྷོ་གཞི་ཤུགས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་གལ་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ས་གནས་རྒྱུན་ལྡན་ཉེན་ཁ་མར་ཕབ་ཐབས་བྱས་དང་ལེན་དང་
ལག་ལེན་འབབ་ནི་ བདག་སྐྱོད་གི་གནས་ཚད་ག་ར་(རྫོང་ཁག་ ཁྲོམ་སྡེ་ རྟེན་འོག་) ཅན་ ལག་ལེན་འབབ་བཏུབ་པའི་བྱུང་རྒྱུན་བཀོད་རྒྱ་
རིམ་ལུགས་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཐབས་འཕྲུལ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ རྫོང་ཁག་དང་ལས་སྡེ་གཙོ་བོ་ཚུ་འི་ནང་ སྐྱོད་བརྟན་འབད་ཡོད་
པའི་རྒྱུན་ལྡན་དང་ལེན་སྡེ་ཚོན་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ རྒྱུན་ལྡན་མར་ཕབ་དང་གྲ་སྤྱི་གཞི་ དེ་ལས་ དང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་ དུས་རྒྱུན་ལུ་
སྐྱོད་བརྟན་བྱིན་ནི་ འཚབ་ཚོལ་འཛིན་སྐྱོད་དང་འབྲུང་སྤྱིད་པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན།

ཐུབ་འབྲས་འདི་གི་འོག་ལུ་ གལ་གནད་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ཉེན་ཁ་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ལྷོ་གཞི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡར་དྲག་ཅན་གྱི་
འཆར་གཞི་ ཉེན་ཁ་འཛིན་སྐྱོད་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཀྱི་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ ཉེན་སྲུང་བཟོ་ནི་ཨིན། འདི་གི་ནང་
གལ་གནད་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ རོས་འཛིན་དང་དབྱེ་དབྱེད་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་བྱ་རིམ་གནས་ཚད་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྐྱོབ་མཉམ་
འབྲེལ་ལག་ལེན་འབབ་ཐོག་ལས་ གནད་དོན་ཚང་མ་བཟོ་ནི་ཨིན། ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལག་ལེན་དང་ཁྲོམ་

ཚོགས་འཆར་གཞི་བཟོ་སྐྱོད་རྣམས་གཞག་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དེ་ལས་ཐོན་སྐྱོད་འཛིན་སྐྱོང་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཉེན་སྲུང་གནས་ཚད་
ཀྱི་ཐབས་འཇུག་དགོས་ཤིང་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་འདི་གིས་གལ་གནད་ཅན་གྱི་ལུས་ཤུགས་དང་ཉེ་མའི་འཁྲུངས་ཆས་དེ་ལས་སྤྲོད་ཀྱི་བཟང་ཆས་ཚུ་བཀའ་སྲོལ་འབད་ནི་
ཡང་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན། འགོ་བ་མིའི་གཞི་རྟེན་དགོས་མཁོ་དང་དམིགས་བསལ་དུ་ཚབས་རྗོངས་ཡང་ན་ཚབས་ཚེན་གྱི་གནས་སྤངས་
ནང་དགོ་མི་ཚུ་ཡུན་བརྟན་གནས་ཐབས་ལུ་ཕྱི་ལྷན་ལུ་ནང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་སྤྲོད་བཅས་བསྟེན་ནི་གི་ཟད་འགོ་
ཉུང་མཐའ་སྲེ་གཏང་ནི་ཨིན།

༥. ༣ རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུབ་འབྲས་དང་མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་སྦྱོང་སྦྱོར་བཟོ་ཡོད་པ།

༥. ༣. ༡ གནོད་ལན་དང་དགའ་ངལ་གཙོ་བོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་མངའ་བརྟེན་མི་དང་ཐ་དམ་ཚོགས་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལུ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་དུས་རབས་ལས་བཅད་
དེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སྤྲོད་ཤུགས་ཅན་སྲེ་གནས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། འདི་གིས་འབྲུག་མིའི་ངོས་འཛིན་དང་སྤར་སྲོལ་དང་སྲོལ་ཁྱུན་དེ་ལས་
དེའི་མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་མི་སྡེའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ཕན་བདེའི་མཐའ་སྐྱོང་ཚུ་ལུ་ལུས་ཤུགས་ཅན་སྲེ་ཕན་འདེབས་འབད་བའི་བརྩི་མཐོང་ཅན་གྱི་བསམ་
བརྗོད་ནང་གཞི་རྟེན་འབད་ཨིན།

དེ་གིས་མ་ཚད་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྩི་མཐོང་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛུན་སྐྱོད་ལུ་ཕན་
འདེབས་དང་འདི་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལྷ་བ་གིས་གསལ་སྟོན་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། ཐབས་ལམ་འདི་གིས་རྒྱལ་
སྤྱི་ནང་གསུང་བཤད་གྱི་ཐོག་ལས་བརྗོད་འབད་བའི་ཁར་འཛོམས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དམིགས་དོན་བཟོ་བཀོད་
བརྩིས་ཏེ་བརྗོད་འབད་ཨིན། དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་དམག་སྡེའི་སྤོངས་ཤུགས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་
ཀྱི་དོན་ལུ་སྤར་སྲོལ་གྱི་སྲོལ་ཁྱུན་སྤྲོད་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཟུམ་གྱི་གསལ་གཏོད་ཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང་ལག་ལེན་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཅན་གྱི་སྤོངས་ཤུགས་སྲེ་གསལ་སྟོན་འབད་ཨིན།

ཨིན་རུང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་བྱེད་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་བརྟན་ཞིབ་ཀྱིས་བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་མི་སྡེ་རང་
གིས་ཆ་རོགས་འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་དང་མི་སྡེ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲེལ་མཐུན་བཟུམ་གྱི་སྤར་གྱི་སྲོལ་ཚུ་མར་ཉམས་འགྱུ་མི་འདི་ཚ་གྲང་ལང་
དགོས་ཅིག་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གནས་ཐོག་གི་ཡན་ལག་གལ་ཅན་ཨིན་མི་ལས་སྲོལ་སྤུང་དང་མི་
སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཐོག་འདི་(འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་ ༩ ཡོད་ས་ལས་ ༢) སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལས་ ༢༠༢༢ ལོ་ཚུན་བརྒྱ་ཆ་ ༣.༢ དང་

༥. ༡ རིམ་པ་བཞིན་མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཨིན།

༥༧ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས། (༢༠༢༢) རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས། ༢༠༢༢

དམིགས་བསལ་དུ་ ལམ་སྲོལ་དང་སྨྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་ནང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་མི་ཡང་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༥༥.༧ དང་ ༥༩.༩ དང་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༩༡.༥ དང་ ༩༡ ལུ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ ཨིན། ལྷག་པར་དུ་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་ལུ་ བདག་དབང་གི་ཚོར་སྣང་དེ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༦༥.༥ ལས་ ༦༩.༧ ལུ་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གཉེན་ཡུ་བྲལ་དང་ སྤྱོད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ བྱ་དན་ཡར་འཕར་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ བཟའ་ཚང་གི་གནས་སྤངས་དང་ མི་སྡེ་ལུ་ ཐོ་སློམ་སླེར་ཐོག་ནི་བརྩམ་འདུག། འབྲུག་གི་མི་ཚོའི་གནས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་དང་འཁྲིལ་མཛད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཐོ་སློམ་དང་ ཞལ་སྤུ་ཁ་བྲལ་བའི་གྲངས་ཁ་དེ་ ལོ་ལྷའི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༩.༡ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ བརྒྱུ་ཆ་ ༩.༥ ལུ་ ཡར་སེང་སོང་ཅུག། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༥ ཡན་ཚད་ཀྱི་མི་ངོམ་ ༥༤༦,༥༥༩ ཡོད་མི་ལས་ ༡༦,༩༩༩ གིས་ ཁ་འབྲལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྟེ་ ལྷན་ཞུ་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ ཁ་འབྲལ་མི་ ༡༥,༩༩༩ ལས་ ༩,༡༡༠ ཡར་སེང་སོང་ཅུག།

ཚ་གྲང་གཞན་མི་ཅིག་པོ་འདི་ འབྲུག་མི་ (དམིགས་བསལ་དུ་ན་གཞོན་) ཚུ་ སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགྲོ་མི་དང་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་གཞིས་ཆགས་སྤོད་མི་ གྲངས་ཁ་ཡར་སེང་འགྲོ་མི་གིས་ དུས་ལུན་རིང་བའི་བསྐྱེད་ལས་ འབྲུག་གི་རོ་རྟགས་དང་བརྩི་མཐོང་ དེ་ལས་ ལམ་སྲོལ་ཚུ་ མར་ཉམས་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་སློམ་ཡོད་པ་ཨིན།

འགྲོས་ཚུ་འཕྲོ་མཐུད་འབད་མི་གིས་ མི་སྡེའི་གཅིག་མཐུན་དང་ སྤྱིར་བཏང་འབྲུག་པའི་མི་སྡེའི་ཕན་བདེ་ལུ་ གནོད་སྦྱོར་ཚུ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ དྲུག་འང་ལ་འདི་ཚུ་སེལ་ནི་འདི་ ལག་ཆེས་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་དུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འཛམ་གླིང་ནང་ སྤོད་ཚུ་གསལ་པའི་ཁོམ་ཚོགས་ རྟག་ཤོས་ ༢༠ གི་གྲལ་ཁར་ཚུད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ཐིམ་ཕུག་སྤྱོད་ལུ་ཕྱོགས་སྟེ་བ་བཟོ་ནི་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཁས་སྲུང་ས་ཤེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ཨིན།

༥.༣.༢ ལྷག་འབྲུག་གཙོ་བོ།

ལྷག་འབྲུག་ ༢ པ། འབྲུག་གི་རོ་རྟགས་དང་ ལམ་སྲོལ་ དེ་ལས་ བརྩི་མཐོང་ཚུ་ སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་ནང་གནས་རིམ་ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད་པ།

འབྲུག་མི་གར་གི་ འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང་ ལམ་སྤུགས་དང་རོ་རྟགས་ བདག་དབང་དང་མི་སེར་གྱི་ཚོར་སྣང་ཡར་དྲག་ཚུ་ འདས་པའི་ འཆར་གཞི་ནང་སྤྱིར་སྤྱོད་ འབད་དོ་བརྩམ་སྟེ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པ་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབྲུག་གི་སྤར་སྲོལ་ལམ་སྤུགས་ཚུ་ གཙོ་རིམ་བརྩུང་སྟེ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་ནང་ འབྲུག་མི་འགན་ཁུར་ཅན་ཅིག་སྟེ་ ཐབས་མཁས་ཅན་གྱི་སྤོབས་ཤུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན། ལྷག་འབྲུག་དེ་ཚུ་འབྲུག་ནི་འདི་ འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང་ལམ་སྤུགས་དང་ མི་

སྤྲི་བདག་དབང་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་གཞི་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཕན་འདེབས་ཚུ་ལུ་ མི་མེར་གྱི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་
མི་ལུ་ གཞི་བཞག་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གཏང་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད་པ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལཱ་དང་ སློབ་གཏང་ ཡིད་ཆེས་ གཅིག་མཐུན་གྱི་གཞི་བཞག་ཐོག་ལས་ མིང་གཏམ་ཡར་དྲག་བཏང་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་ འཛམ་གླིང་ནང་ བརྩེ་མཐོང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་མི་མཉམ་འགྲུབ་དང་མཉམ་འགྲུབ་གསར་པ་ཚུ་
དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གྲུབ་གཏོགས་སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་དགོ་པ་ མཁོ་ཆེ་མཉམ་ཨིན། འདི་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆིངས་ཡིག་དང་ འོས་འབབ་དང་
འབྲེལ་བའི་གྲོས་འཛུགས་ ལྷན་ཞུའི་བསམ་ཚུགས་ དེ་ལས་ འབྲུག་མིའི་འགན་འཁུ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ནི་དང་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཚ་
འཛུགས་འབད་དགོ་པ་ཚུ་ཨིན། དེ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་གཞི་ འཛུགས་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་བདེ་ལས་རིམ་བརྒྱུད་དེ་དང་ གནམ་གཤིས་ཀྱི་
གྲོས་གཞི་དང་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་དམིགས་དོན་གྱི་ལས་སྐྱུ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཁོ་སྤྱོད་འབད་ཐོག་ལས་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ ཕན་
འདེབས་འབད་དགོ་པ་ཡོད་པ་ཨིན།

**ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། འབྲུག་པའི་དོན་ལཱ་དང་བརྩེ་མཐོང་ དེ་ལས་ ལམ་སྲོལ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་ཚུ་ག་ཉེ་སྤྱོད་ཅུང་ ཕན་བདེ་རིམ་བརྟན་
བཟོ་ནི།**

དེ་ཡང་ འབྲུག་པའི་དོན་ལཱ་དང་ བརྩེ་མཐོང་ དེ་ལས་ ལམ་སྲོལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ རྩི་
རྒྱལ་ལུ་སྤྱོད་མི་ ན་གཞོན་ཚུ་ གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་དེ་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ རྩི་རྒྱལ་ལུ་ཡོད་མི་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེ་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་བཟོ་ནི་
གི་དོན་ལས་ དོན་གཅོད་ཞབས་ཏོག་དང་ གཞུང་གི་དབུ་སྤྱོད་ཡིག་ཚང་བཟོ་སྐྱབ་ གཞུང་ཚབ་ལས་ཁང་དང་སྐྱུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ དེ་ལས་ དོན་
གཅོད་ཡིག་ཚང་གིས་ལས་སྐྱུ་འགོ་འདྲན་ དེ་ལས་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་རིམ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་
ནི་ཚུ་ཨིན། དེ་གིས་མ་ཚད་ རྫོང་ཁ་དང་ལམ་སྲོལ་ རྫོང་ཁ་ལག་ལེན་དང་ལྷོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཇུང་གནས་ཅན་གྱི་ལག་
ཆས་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། འབྲུག་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི།

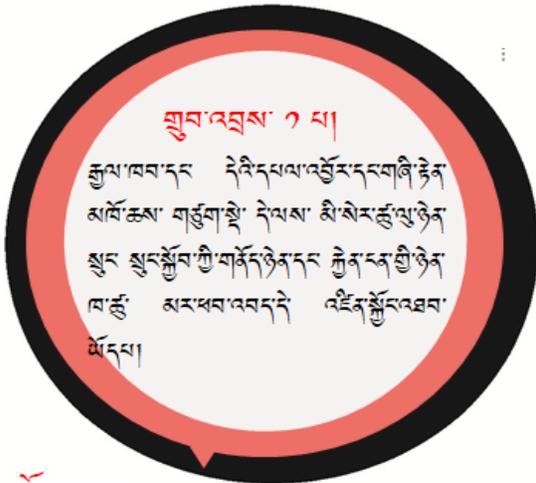
སྤྲི་བདེ་གྲུབ་གཏོགས་དང་ ལམ་སྲོལ་ས་ཁོངས་ནང་ ལཱ་གཞི་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི་ཚུད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་མི་མེར་ནང་འཁོད་
ལུ་ རང་ལུགས་དང་ལུང་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ ལམ་སྲོལ་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ཐོན་སྐྱེད་གསར་པ་བཟོ་ནི་ ལུ་
ལྷན་ས་ཁོངས་ཚུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྐྱུ་ལྟེ་བ་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་འབད་ནི་དང་ ས་གནས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ རང་
འཁོད་ཚོང་ལམ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

**ཐོན་འབྲས་ ༤ པ། འབྲུག་གི་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྲོལ་ལྷན་འདི་ འཛིན་སྐྱོང་འབབ་སྟེ་ ཡུན་བརྟན་བཟོ་ཞིན་ན་ མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་བ་སྤོང་པ་
སྤེ་བཞག་ནི།**

དངོས་ཅན་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཁ་སྐོང་ལུ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་དངོས་མེད་ལམ་སྲོལ་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོས་དེ་ཡང་ རྟན་ཡིག་དང་ ཤེས་ཡོན་
རིག་ཅུལ་ བསམ་སྲོད་ ཡིད་ཆེས་ ལྷན་ཆ་ ཁ་རྒྱན་གྱི་སྲོལ་ དེ་ལས་ དུས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་རྩུ་ཨིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ སྲོལ་བྱུན་གྱི་ས་
ལོངས་དང་ལམ་སྲོལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་རྩུ་ རོས་འཛིན་དང་ཐོ་བཀོད་ དབྱེ་དབྱད་ དེ་ལས་ བདེན་ལུངས་ར་སྲོད་རྩུ་ རྩུལ་ལྡན་སྲེ་འབད་དགོས་མ་
ཚད་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཐབས་ལམ་དང་ལམ་ལུགས་རྩུ་ ལག་ལེན་འབབ་ཐོག་ལས་ འོས་ལྡན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་འབབ་ནི་དང་ མི་མང་ལུ་སྲོད་
རྩུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན།

༥. ར་ ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།

ཐོན་འབྲས་གཉིས་ཡོད་མི་ལས་ སྲུང་སྐྱོབ་ཕྱོགས་སྲེབ་གྱི་ཐོན་འབྲས་འདི་ འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་རིག་ལས་སྲེ་- གཙོ་བོ་གཞུང་སྐྱོང་གཞི་སྐྱར་
ལས་རིམ་དང་གཅིག་ཁར་ འགོ་ཁྲིད་འབད་དེ་ མི་སྡེ་ལམ་སྲོལ་ལྡོག་ལུགས་དང་ མི་སྡེ་རུས་ལུགས་ལས་རིམ་ དེ་ལས་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་
གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་རྩུ་ ལག་ལེན་འབབ་ཐོག་ལས་ བའོ་སྲོད་འབད་ནི་ཨིན། བར་འཇུལ་འདི་རྩུ་བརྒྱད་དེ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ ཉེན་ཁ་བདེ་དོན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ལེན་འབད་ནི་ཨིན།

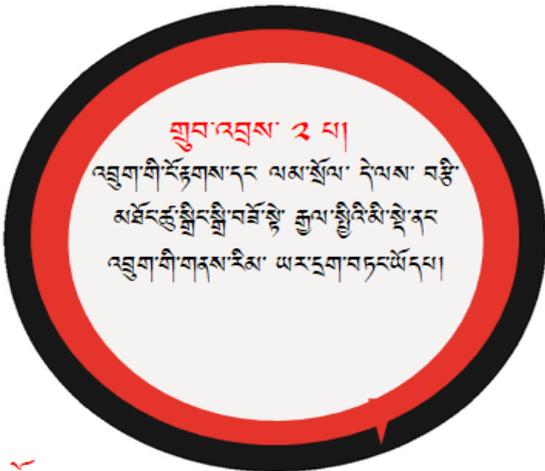

ལྷན་འབྲས་ ༡ པ།

རྒྱལ་ཁབ་དང་ དེའི་དཔལ་འབྱོར་དང་གཞི་རྟེན་
མཁོ་ཆས་ གཞུགས་ལྟེ་ དེལས་ མི་ལེན་ཚུ་ལུ་ཉེན་
སྤང་ སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་དང་ རྒྱུན་དམ་གྱི་ཉེན་
ཁ་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་དེ་ འཛིན་སྐྱོང་འབྲེལ་
ཡོད་པ།

ཐོན་འབྲས།

༡. རོན་སྤྱིན་ཅན་དང་ འཛིན་ཐང་ཅན་གྱི་ ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོང་
འབྲེལ་ཡོད་པ།
༢. ཞིམས་དང་བཀའ་འཇུགས་ དེལས་ ཉེན་སྤང་ཚུ་ རྒྱན་སྐྱོང་
འབྲེལ་ཡོད་པ།
༣. མི་སྡེ་ཚུ་གིས་ རྒྱུན་དམ་ལུ་བྱ་སྤྱོད་དང་སྤོག་ཤུགས་ཡོད་པ།

ལྷན་འབྲས་ ༢ པ།

འབྲུག་གི་རོན་ལགས་དང་ ལམ་སྲོལ་ དེལས་ བརྩི་
མཐོང་ཚུ་ལྷན་སྐྱོང་བཟོ་སྡེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་དང་
འབྲུག་གི་གནས་རིམ་ ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད་པ།

ཐོན་འབྲས།

༡. འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤོ་གཏང་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད་པ།
༢. འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ སྤོ་བ་དང་ཕན་བདེ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ དམིགས་
བསལ་ཏུ་ ན་གཞོན་དང་ ལྷི་རྒྱལ་ལུ་སྤྱོད་མི་ཚུ་ འབྲུག་པའི་རོན་ལགས་དང་བརྩི་
མཐོང་ དེལས་ ལམ་སྲོལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ གྲུ་གཏོགས་འབད་བཏུག་
ཡོད་པ།
༣. ལམ་སྲོལ་ཉམས་སྤང་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་
རོན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལོ་སྐབས་ལེན་ཚུགས་པའི་གནས་སྤངས་བཟོ་ཡོད་པ།
༤. མི་སྡེ་ལུ་འཕྲོ་མཐུན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རོན་ལུ་ སྤང་སྤོག་གི་སྤོ་བ་རྒྱན་འདི་
འཛིན་སྐྱོང་དང་ཡུན་བརྟན་སྡེ་བཞག་ཡོད་པ།

༥.༤.༡ མི་སྡེའི་ལམ་སྲོལ་ལུ་སྤོ་བ་ཤུགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་ལས་རིམ།

མི་སྡེའི་ལམ་སྲོལ་ལུ་སྤོ་བ་ཤུགས་དང་ མི་སྡེ་མཐུན་འབྲེལ་གྱིས་ འཐོན་བཞིན་ཡོད་མི་དང་ འཐོན་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉེན་ཁའི་འཚོར་སྤང་ ཡོངས་
ཚང་འཛིན་སྐྱོང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་བརྟན་ ལྷན་འབྲས་ དང་ཕན་བདེ་ལུ་ ཐོ་སོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤོ་བ་ཤུགས་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏང་སྤྱོད་པ་ཨིན། ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱོང་དང་རྒྱུན་དམ་ དེལས་ ཚབས་ཚོལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ མི་
སྡེའི་སྤང་སྤོབ་ མི་མང་གི་ཉེན་སྤང་ ནང་འཁོད་ཞིམས་དང་བཀའ་འཇུགས་ ལམ་སྲོལ་ཉམས་སྤང་དང་ཡར་དྲག་ དེལས་ འབྲུག་གི་རོན་ལགས་
དང་ཁབ་གཏང་ནི་ཚུ་ནང་ བར་འཛུལ་འབད་ནི་ཨིན།

ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་སྤང་ཚེན་ཡིག་ཚང་གིས་འགོ་ཁྲིད་འོག་ ནང་སྤྱིད་ལྷན་ཁག་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ་ གྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ དེ་
ལས་ ལྷི་འབྲེལ་དང་ལྷིང་ཚོང་ལྷན་ཁག་གིས་ ས་གནས་གཞུང་དང་ འབྲུག་གི་བརྟན་སྤང་དམག་སྡེ་ བདེ་སྤང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཞུམ་སྤྱོད་དང་ཞུ་
ལུའི་ལྷན་ཚོགས་ འབྲུག་སྤོ་བ་བརྟན་ཚོགས་པ་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ གཞན་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྤྱིལ་འབྲེན་ལྷན་ཁག་ བཟོ་སྡེ་ཚོང་

ཚོང་འབྲེལ་ཕན་ཐབས་རང་ཕྱགས་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ས་མཚམས་འཛུལ་སློབ་གཙོ་ཅན་ཚུ་ལི་ནང་ ཕྱི་མི་ནང་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་ཐམ་ག་ར་ཚོང་ཡོད་མི་དང་སློབ་སྦྱོང་མཁུ་གས་རིས་ཐོག་ལས་ ཕྱི་མི་ནང་སློབ་སྦྱོང་ཉེན་མེད་ཀྱི་རང་ཕྱགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ཕྱི་མི་ནང་སློབ་སྦྱོང་ཉེན་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མེད་ཐབས་ལུ་ མཁུ་གས་དྲགས་ཅན་གྱི་དོན་ལེན་རིམ་ལུགས་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། ཕྱི་མི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རིམ་ཡར་དྲག་དང་ ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་སློབ་འཁོག་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ས་ཁོངས་གཅིག་སྒྲིལ་སླུང་སློབ་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ ས་མཚམས་འཛིན་སློབ་ལས་སྡེ་དང་ ས་གནས་གྱི་མི་སྡེ་ཚུ་དང་ མཉམ་བསྐྱེམས་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཚབས་རྩོལ་གྱི་དོན་ལུ་ དང་ལེན་དང་གྲ་སྒྲིག་གི་འཆར་གཞི་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཚབས་རྩོལ་གནས་སྤངས་ག་རའི་ནང་ལུ་ གྲ་སྒྲིག་ཚུད་དགོཔ་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལམ་ལུགས་དང་འཛུལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན། དེ་དང་ མི་མེར་ (ལྷོགས་གྲུབ་ གོ་རྟོགས་ ལཱ་འགན་དང་འགན་ཁུར་) བྱ་རིམ་ (གནས་ཚད་ཅན་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་སློབ་རིམ་པ་ གནས་ཚད་ སྤྱིད་བྱས་ ལམ་སྟོན་དང་ཁྲིམས་དོན་གཞི་བཞག་དེ་) འབྲུལ་རིག་ (ལག་ཆས་ཚུ་) ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། གལ་གནད་ཆེ་བའི་མི་མང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་དོན་འཛིན་འབད་དེ་ ཉེན་སྲུང་ཅན་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོག་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུ་གསལ་སྡེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན། གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ བཟའ་ཆས་ སྒྲུབ་ཆས་བཀྲམ་སྡེལ་ དེ་ལས་ ཉེར་མཁོ་ཆེ་བའི་ཅ་ཆས་ཚུ་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱིད་བྱས་ ཡང་ཅིན་ ལམ་སྟོན་ཚུ་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ མི་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ་པའི་ས་ཁོངས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚབས་རྩོལ་ཕན་ལམ་སྟེ་བ་ ༢༠/༢ ཅིག་དང་ རྒྱལ་ས་སྟེ་བ་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚབས་རྩོལ་ལག་ལེན་སྟེ་བ་ཅིག་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ མཐུན་རྒྱུ་ཆ་ཚོང་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་ སྤྲོ་མང་གི་ རྒྱུ་རྒྱུ་དོན་ལེན་སྡེ་ཚོན་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་རྒྱུ་དོན་ལེན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་བཟོ་ནི་ཨིན། ཉེན་ཅན་སྤྱོད་ ཚོགས་གྱི་ཉེན་མེད་ཐབས་གཅིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དཔེ་སྟོན་གྱི་སློབ་བཟུང་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

འཛིན་ཐང་ཅན་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་སློབ་ཚོགས་ཚུ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ དཔེ་སྟོན་སློབ་བཟུང་སློབ་སྟོན་ པ་དང་ འཚོལ་ཞིབ་དང་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་ཚུ་གི་ལྷོགས་གྲུབ་བཟོ་སྟེ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། མི་སྡེའི་གྲ་སྒྲིག་འདི་ མི་མང་ལུ་ཤེས་ཡོན་ དང་ སྤྱོད་ཉེན་བཟོ་རིམ་ལུགས་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐོག་ལས་ སྤྱིད་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚོན་དང་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཉེན་བཅོལ་ལས་འཆར་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་དང་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱུ་རྒྱུ་དོན་ལེན་ལྷོགས་གྲུབ་ དམིགས་བསལ་དུ་ བཀྲམ་སྡེལ་ དང་མཐུན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུ་ ས་ཐོག་དང་གནས་སྤྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལྷོགས་སྡེལ་འོག་ལུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༣ པ། བྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྲོ་མང་ཐབ་དང་མི་མང་གི་ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི།

བྱ་རྒྱུ་ལུ་ཚུ་ མང་ཐབ་འབད་དེ་ མི་མང་གི་ཉེན་སྲུང་ལེགས་བཅོས་འབད་ཐོག་ལས་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། མི་ཚོ་ དང་རྒྱུ་དོན་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ཐབས་ལུ་ མེ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུ་ མང་ཐབ་འབད་ནི་དང་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལམ་

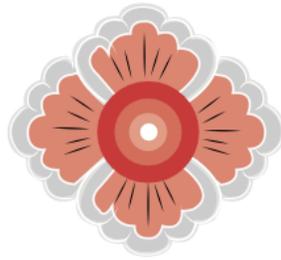

དོན་དང་མཐུན་མ་སྟེ་ གཤམ་གཏོགས་འབད་ནི་ཨིན། ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་སྤོང་མི་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱང་ལས་རིམ་
ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ནི་ཨིན། དེ་བཟུམ་མའི་ལས་སྐྱུ་ཚུ་གིས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་སྤོང་མི་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་ཨིན་པའི་ རང་
སོའི་ར་བྱུངས་དང་རོ་རྟགས་ འབྲེལ་མཐུན་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་ཨིན། .

ལྷག་པར་དུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཞི་བདེ་གནས་ཐབས་དང་དྲང་བདེན་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་ཞི་བདེ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ག་ར་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་ལམ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ རྒྱུན་སྐྱོད་འཐབ་ནི་ཨིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་དང་
གཅིག་ཁར་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྟེ་གཤམ་གཏོགས་དང་ འབྲུག་གི་རོ་རྟགས་ཡར་དྲག་བཏང་ཐོག་ལས་ འཛོན་སྤོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སློབ་གཏང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། འབྲུག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ ལས་སྟེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་ལམ་སྤོང་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་ ཕྱི་
འབྲེལ་གྱི་དབྱུས་ནང་ གཅིག་མཐུན་དང་མཐུན་སྟེ་བ་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གཤམ་གཏོགས་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ནང་ འབད་
བཟོན་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

༥. ཅ. ༢ ཨང་གནས་ཅན་གཞི་སྤྱོད་ལས་རིམ།

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྤྱོད་ལས་རིམ་འོག་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ འགོ་བཟུང་འབད་དེ་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་
མཁོ་ཆས་ཚུ་ སྤོང་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་སྤྱུགས་ སློག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་སྤོང་སྤྱི་བཟོ་ནི་གི་ འགོ་འདྲེན་གཙོ་བོ་ཚུ་ འགན་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། གཤམ་
གནད་ཅན་གྱི་བད་དོན་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་སྤྱོད་དང་ སློག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ལམ་ལུགས་དང་མི་སྡེ་ཡར་དྲག་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཡོངས་སློག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ཐབས་བྱས་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ རེས་པར་མཁོ་བའི་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞིའི་གཞི་བཞོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།
སློག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་གནས་ཚུང་དང་ འཕུལ་རིག་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ སློག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་སྤྱོད་ལས་སྡེ་བཟོ་ནི་ཨིན།

ལེན་ ༦ པ།

གཞི་སྐྱར་ཅན་དང་སྒོ་གཏད་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་།

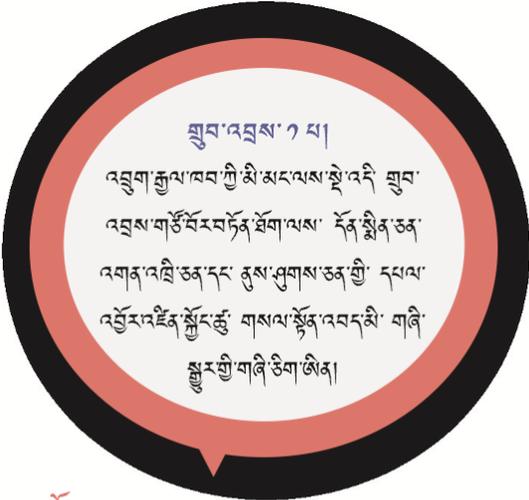
མགྲོགས་རིམ་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་དང་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་ལུ་བརྩོན་ལཱ་གས།

༤.༡ གནས་སྐྱེད་སྤངས་བརྟུན་བསྐྱེད།

གཞུང་སྐྱོད་ལེགས་ལྡན་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ཡུན་བརྟན་དང་ཡོངས་ཚད་ཅན་གྱི་གོང་འཕེལ་ཐབས་ལམ་གྱི་ གཞི་འགྲམ་ཅིག་ཡིན་མ་མེད་ ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ཡུལ་ འབབ་ལུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ མེད་ཐབས་ མེད་པ་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་གནས་གར་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཁར་ དེ་ཚུ་འགྲུབ་ནི་འདི་ཡང་ ཅུ་བར་ གཞུང་སྐྱོད་ཐབས་ལུ་ རག་ལས་པ་ཡིན།

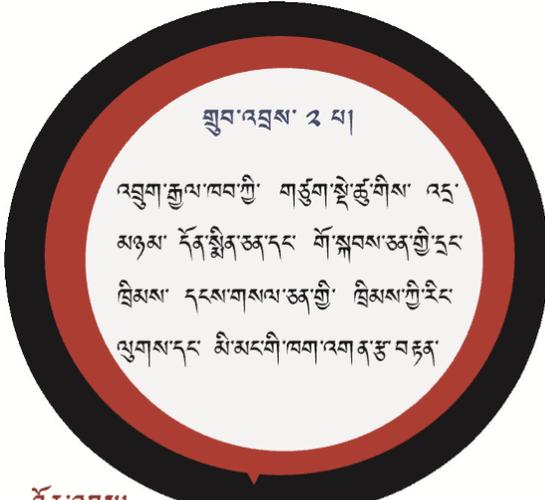
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ གལ་བརྟན་གས་ཅན་དང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་སྐྱོད་བཟོ་ནི་ དང་མེས་པ་འཛོམ་ཚུགས་པ་ བཟོ་ནི་ མི་མང་ཞབས་ཏྲོག་ཚུ་མཁོ་སྤྱོད་དང་འགན་འཁུན་བཀའ་ནི་ དེ་ལས་མི་མེད་གལ་གཏོགས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཞུག་སྡེ་ཚུ་སྤྱི་སྤྱོད་བཟོ་ནི་ ཅན་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་མདུན་སྐྱོད་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་ཅུང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུག་སྡེ་ཚུ་ནང་ལས་པར་ གཞུག་ སྡེའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ སྤྱི་སྤྱོད་བཟོ་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་དམིགས་བསལ་དུ་ ཁག་ཆེས་སྡེ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་དམིགས་དོན་གཙོ་བོ་ར་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་བཅིས་པའི་ གཞི་སྐྱར་ཅན་གྱི་བྱ་རིམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ མོ་མེའི་དབྱེ་བ་དང་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བ་ དེ་ལས་ཨམ་སྤུ་དང་ཨ་ལུ་ཚུ་བཅིས་པའི་ ལུ་ མང་གི་བརྗོད་དོན་ཚུ་བསལ་ནི་ལུ་ ཡུན་རིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁས་ལེན་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན།

གཞུང་སྐྱོད་ཚུགས་སྡེ་གི་རེ་འདུན་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་འདི་ མི་མང་ཞབས་ཏྲོག་མཁོ་སྤྱོད་ཚུ་འཛོན་ཐང་ཅན་དང་ དོན་སྤྲོད་ཅན་ཅིག་བཟོ་སྡེ་ ལག་ལེན་གྱི་ཟད་འགོ་མར་ཐབ་འབད་ནི་འདི་ཡིན། འདི་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ སྐར་སྡེ་དང་ཞི་བའི་མི་སྡེ་ དེ་ ལས་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་གཙོ་བོ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དོན་ལུངས་ལྡན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་ནང་ གལ་གཏོགས་འབད་དགོས་ཡིན། དེ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གོས་གཞི་ནང་ དོན་སྤྲོད་ཅན་སྡེ་གལ་གཏོགས་འབད་ཚུགས་པའི་ གནས་སྐྱེད་སྤངས་བཟོ་ནི་འདི་ གལ་གནད་ཅན་ཅིག་ཡིན།

ཐོན་འབྲས།

- ༡ མི་མང་སྲིད་བྱུས་འདི་ ལྷག་པར་རྒྱལ་ཅུལ་ཅན་ རོལ་ལེན་ཅན་དང་ ལྷན་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟོན་ཡོད་པ།
- ༢ མི་མང་ལས་སྡེ་ཚུ་ སེམས་ཤུགས་ཅན་ རིག་པ་གསལ་དྲགས་དང་ ལྷན་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟོན་ཡོད་པ།
- ༣ གནད་སྲུང་དང་རྩིས་དཔྱད་ཚུ་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་དང་ སྤྲུལ་མཐོང་ཅན་གྱི་ སྲིད་བྱུས་ འཆར་གཞི་བཟོ་ནི་དང་ ཞབས་རྟོག་མཁོ་སྤོད་འབད་ནི་ལེ་ནང་ ལག་ལེན་འབབ་ཡོད་པ།
- ༤ གཞི་རྒྱུར་འབད་ཐབས་ལུ་ ཞལ་གནས་ཅན་གྱི་གནས་སྤངས་ལས་ ལུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ཡོད་པ།

ཐོན་འབྲས།

- ༡ དྲང་ཁྲིམས་ལས་སྡེ་འདི་ ལྷག་པར་དུ་འཛོན་ཐང་ཅན་དང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་ རོན་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟོན་ཡོད་པ།
- ༢ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུལ་མི་དང་ མི་མང་འགན་གནས་འདུས་ཚོགས་ཚུ་གིས་ རང་སེའི་ལུ་འགན་ཚུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྡེ་ འབག་ཚུགས་པའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ ཡར་སེང་འབད་ཡོད་པ།

མཐའན་མཇུག་ལུ་ འོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ རོན་སྤྱིན་ཅན་ཅིག་སྡེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་འདི་ འགོ་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་རྒྱུང་མ་གཅིག་མེན་ པར་ ལས་རིམ་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ནང་ འདྲ་མཉམ་གྱི་བདག་དབང་དང་འགན་ཁུར་ དེ་ལས་འགན་ཁབ་ཚུ་འབག་ནི་ལུ་རག་ལས་པ་ཨིན། ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ནང་ གཙོ་བོར་བརྟོན་ཡོད་པའི་གདོང་ལན་དང་གནད་རོན་ཚུ་གིས་ ལས་སྡེ་ག་རའི་ནང་ལས་པར་ འབྲེལ་གཏོགས་ ཅན་ཚུ་གི་བསམ་སྦྱོར་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་དང་ འཕྲལ་མཁོ་འོ་ཚོར་སྤྲོད་སྤྲོད་སྡེ་ར་དགོཔ་ཡོད་པའི་ བདེ་སྤོན་འབད་མ་ཨིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ གཞུང་སྲོང་ཕྱོགས་སྲེབ་གྱིས་ མི་སྡེ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ ཉེན་སྲུང་ཕྱོགས་སྲེབ་ དེ་ལས་ འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་དང་མཉམ་ འབྲེལ་འབད་དེ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དམིགས་དོན་ “མཁྱོགས་རིམ་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་དང་ མི་སྡེ་ གོང་འཕེལ་ལུ་བཅོམ་པའི་ གཞི་སྐྱར་དང་སློབ་གཏང་ཅན་གྱི་གཞུང་སྲོང་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི།” འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ གྲུབ་འབྲས་གཉིས་དང་ ཐོན་ འབྲས་རྒྱལ་མཁོ་སྲོད་འབད་ནི་ཨིན།

6.2 དོན་སྲིན་ཅན་ འགན་འཁུན་ཅན་དང་ རྒྱས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་མི་མང་ལས་སྡེ་འཛིན་སྲོང་།

6.2.1 གཞི་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

སྲིད་བྱུས་མངམ་དང་བསྐྱར་བྱུང་། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུད་ཀྱི་དང་ མི་རྒྱུས་གྲངས་ཁ་ཚོད་ཅིག་ལས་མེད་རུང་ ད་རེས་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚུན་ཁར་ སྲིད་བྱུས་ཡོངས་བསྐྱོམས་ ༥༡ ཡོད་པ་ཨིན། དེ་གིས་ སྲིད་བྱུས་མངམ་དང་བསྐྱར་བྱུང་ཐོན་ཏེ་ མགྲུ་འཐོམ་དོ་ ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ལངས་སྡེ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ དེའི་ཕན་གོད་ཚུ་མར་འབབ་མོང་སྡེ་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ དམིགས་བསལ་དུ་ མི་མང་ལས་སྡེ་གཞི་སྐྱར་ ལས་ཚོགས་ཚུ་གི་འགྲུར་བ་དང་ མི་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ དེ་ལས་ གོང་ འཕེལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ཡར་རྒྱུ་གི་འགྲུར་རིམ་ཚུ་གི་གནས་སྤངས་ བཅི་འཛུགས་འབད་དེ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ བསྐྱར་ ཞིབ་དང་མཉམ་སྲེབ་འབད་དགོཔ་ཡོད་པ་ཨིན།

གནས་སྤུད་གནས་སྤུད་རིམ་ལུགས་གྱི་ཁྱད་པར། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གནས་སྤུད་གནས་སྤུད་རིམ་ལུགས་གྱིས་ དོན་སྲིན་ཅན་གྱི་ འཆར་གཞི་བརྩམ་ནི་ རྣོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ སྲིད་བྱུས་བརྩམ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱས་ཚོད་ཅན་གྱི་ གལ་ཆེ་བའི་གནས་སྤུད་ཚུ་ རྒྱས་ཚོད་ཁར་ ལངས་སྡེ་ སྲོད་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཨིན། ད་རེས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཕྱིས་དབྱུང་བཞོད་འཛིན་གྱིས་ བསྐྱེལ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་གནད་སྤུད་ཚུ་ གིས་ རྒྱུ་བྱེད་ལུ་གཞིར་བཞག་གི་ རྣོས་ཐག་གཅད་ནི་ལུ་རྒྱབ་སྲོེ་ཕྱིས་བྱུམ་འབད་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ ཐོན་རིམ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ རྒྱད་རིག་གི་ལུ་འབད་མི་མེད་མི་དང་ གནས་སྤུད་བསྐྱེལ་ ལས་སྲོེར་འབད་ནི་དང་ རྒྱབ་སྲེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ བར་ དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕྲུལ་རིག་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན། གནད་དོན་དེ་ཚུ་བསལ་ནི་འདི་ གལ་ཅན་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ གནས་སྤུད་བསྐྱེལ་འབད་ནི་ ལས་སྲོེར་འབད་ནི་དང་ རྒྱབ་སྲེལ་གཏང་ནི་ལུ་ འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་གཙུག་སྡེ་ དང་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཡང་བསྐྱར་དབྱེ་ཞིབ་མཐིལ་བྱིན་འབད་དེ་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་དགོཔ་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཨིན། 40

འཕྲུལ་རིག་གི་གནས་ཚུན་ཉུང་རྒྱུ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ ཡར་འཕར་དང་ དུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་འགོ་འབྲེན་ཚུ་ལུ་བཅོམ་ཐབས་ལུ་ དེངས་སང་འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ནང་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོཔ་འདི་ཁར་ དེའི་ལག་ལེན་འཐབ་ཐབས་ཚུ་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་དགོ། འབྲུག་རྒྱལ་ ཁབ་གྱིས་ ལྷོ་ལོ་ 2022 ལུ་ འཕྲུལ་རིག་གནས་ཚུན་གྱི་གནས་ཐོ་ 2022 པའི་ནང་ གནས་རིམ་ཁ་པ་སྡེ་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་སྡེ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ ཨིན་རུང་ ཨང་གནས་ཅན་ནང་མི་མེད་ཚུ་གི་གྲུལ་གཏོགས་འདི་ དབྱུ་ཚོད་ 0.0 ལས་ ༡.0 གྲུར་ 0.372 ཨིན་མི་འདི་ ལྷོ་ལོ་འཛུམ་སྲིད་

40 རྒྱལ་ཡོངས་ཕྱིས་དབྱུང་བཞོད་འཛིན་ (ལྷོ་ལོ་ 2020 ཟླ་ ༡༡ པའི་) འབྲུག་ལུ་ཕྱིས་དབྱུང་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི། ལྷོ་ལོ་ 2020 ཟླ་ ༧ པའི་ - ལྷོ་ལོ་ 2022 ཟླ་ 6 པའི་

གི་དབུ་སྟོན་ལས་ ༠.༤༤༩ གི་འོག་རྒྱ་ཉིན་མི་དེ་གིས་ ཨང་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་སྟོན་མ་ཉིན་མས། དེ་བཟུང་སྟེ་ འཕུལ་རིག་ལས་སྟེའི་ ལག་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་འདི་ ༠.༥༣༡ ཉིན་མ་ལས་ འཛམ་གླིང་དབུ་སྟོན་ལས་གྱི་འོག་རྒྱ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ གཞི་རྟེན་མའོ་ཆས་སྟོན་གསལ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཁྲིམས་བཟོ་དང་ སྲིད་བྱས་གྱི་གཞི་བཀོད་ ལངས་སྟེ་མེད་པའི་བདམ་མཚན་མ་ཉིན་མས།

དེ་དང་འབྲམ་སྟེ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྒྲུ་ཚུ་ འཛོན་ཐང་ཅན་སྟེ་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ཡོད་པའི་ དདུལ་སྟོན་ལམ་ལུགས་སྦྲིང་སྦྱོར་གཞི་རྟེན་མའོ་ཆས་འདི་ གལ་ཆེ་དག་ཅིག་ཉིན། ད་རེས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་དདུལ་སྟོན་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ རང་འབྱོར་ཉུང་དག་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོན་དོ་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ རྒྱལ་གཞུང་དདུལ་ལས་དབང་འཛོན་གྱི་ ལོ་བསྟར་དདུལ་སྟོན་ལམ་ལུགས་སྟོན་ལུའི་ནང་ རང་འབྱོར་དདུལ་ཀུམ་ས་ཡ་ ༢༤,༢༦༠ འདི་ སྤྱིར་འབབ་དདུལ་ཀུམ་ས་ཡ་ ༥༠,༤༢༠ གི་ཕྱེད་ཀ་དེ་ཅིག་ཚུམ་ཉིན་མ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཉིན་མས། དེ་འབད་མ་ལས་ འཕུལ་རིག་དང་གཞི་རྟེན་མའོ་ཆས་གྱི་དཀའ་ངལ་གདོང་ལན་ཚུ་བསལ་ནི་འདི་རེས་པར་དུ་ལག་ཆེ།

སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་སྦྱིང་སྦྱོར་མེད་པ། རྒྱལ་གཞུང་ཚུམ་ཞིབ་དབང་འཛོན་གྱི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ག་སྦྱིག་གི་ ལུབ་འབྲས་ཚུམ་ཞིབ་སྟོན་ལུའི་ནང་ འདས་པའི་ལོ་ཚུ་ནང་ གཞུང་གི་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སྟོན་ལུ་འབད་ནི་འདི་ ཡར་མེད་མོང་ཡོད་པ་དང་ ལོ་ལྡེའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་གནས་ལུན་རྒྱུང་མ་གཅིག་ནང་ར་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་བྱུང་རྒྱུ་ལག་ ༤༡༡ སྟོན་དེ་ཡོད་པ་ཉིན་མས།^{༡༧} བྱུང་རྒྱུ་ཚུ་ནང་ གནས་སྲུང་ལོག་སྟོན་འབད་ནིའི་དཔལ་བཅའ་ནི་དང་ གཞུང་གི་ཨང་ཅན་གཞི་རྟེན་མ་ཐུན་རྒྱུ་དང་མི་མང་ལུ་ཉེན་འཚུབ་བཀའ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཉིན། ད་རེས་ཡོད་པའི་ གནས་སྲུང་སྦྱིང་གསལ་གཞི་སྦྱིག་གཞི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་སྟེ་བཞག་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ཉིན། དེ་བཟུང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་བྱས་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་མེད་མི་དེ་གིས་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་ལུ་ཐོ་ཐོག་སྟེ་ཡོད་པ་ཉིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་སློབ་ཐོག་གི་བྱུང་རྒྱུ་གདོང་ལན་སྟེ་ཚན་གྱིས་ སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་འཚུབ་སྦྱོར་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་ ལག་མ་འབྲམ་ ༡༡༤༤ གདོང་ལན་འབད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་བཟླ་བ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་ལམ་ལུགས་སྦྲིང་སྦྱོར་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་དགོས་པའི་པར་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོན་མ་ཉིན་མས།^{༡༨} བྱུང་རྒྱུ་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ ལག་ལེན་ལམ་ལུགས་ནང་གཞོན་སྟོན་བྱུང་མི་ གནད་དོན་ལག་ ༤༣༩ ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་བསྟར་གྱི་ གནད་དོན་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཉིན་མ་ལས་ དེ་གིས་ དམིགས་བསལ་དུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་རོ་རྟགས་གསལ་བཏོན་དང་ གཙོ་བོ་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས་ ཉེན་ལ་སྟོན་སྟེ་ར་འབྲུང་དོ་ཡོད་པ་ཉིན།

¹⁷ རྒྱལ་གཞུང་ཚུམ་ཞིབ་དབང་འཛོན། (༢༠༢༣) སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་ག་སྦྱིག་གི་ལུབ་འབྲས་ཚུམ་ཞིབ་སྟོན་ལུ།

¹⁸ བྱུང་རྒྱུ་བཟླ་བཞག་ཞིབ་དང་རོས་ལེན་ ༢༠༢༤ རང་ལས་ བཟུ་སྦྱིག་འབད་བའི་འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་རིག་ལས་སྟེའི་གནས་སྲུང།

མི་མང་ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉམས་སྦྱང་ནང་ཁྱད་པར་དང་ ལྷོགས་རིག་ཅན་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་ཞི་གཡོག་པ་རྒྱན་སྦྱོར་
འབད་ནི་ལུ་གདོང་ལན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ གཞི་རྒྱུར་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཅུང་ ད་ལྟོ་འོ་བར་ན་ཡང་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྤྲོད་འབད་ནི་དེ་ ཚ་གྲངས་ཚེ་བའི་གནས་སྤངས་ཅིག་སྤེལ་ཏེ་ཡོད། ད་ལྟོ་འོ་བར་ན་ཡང་ མི་མང་
ཚུ་གིས་ འཛོན་ཐང་མེད་པའི་འགོ་འབྲེན་ཚུ་གི་དཀའ་ངལ་ཐོན་དེ་ཡོད་པ་དང་ དགོས་མཁོ་ཚེ་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་ལེན་པའི་སྐབས་ ཐོབ་ནིའི་
དོན་ལུ་ ཡུན་འགྲངས་སྤེལ་ལས་པ་ད་ སེམས་པམ་འབྲུང་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། མི་མང་གི་གཞི་རྒྱུར་བསམ་ཚུགས་ཞིབ་འཇུག་ ༢༠༢༡ ཅན་མའི་ནང་
གོང་སེབ་དང་ཁོམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྤྲོད་འབད་ནི་ལུ་ ཁྱད་པར་སྦྲོམ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་སྤེལ་ འཁོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་
ཡང་ གོང་སེབ་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནང་སྤོད་མི་མི་མང་ཚུ་གིས་ ཞབས་ཏྲིག་གི་ཆ་ཤས་ "ངེས་བརྟན"དང་ "འཐོབ་ཚུགས་པ་" གཉིས་ཆ་འདི་ནང་
ལུ་ བསམ་པ་ཚུགས་པའི་གནས་ཚུང་ དམའ་ཤོས་སྤེལ་ཐོན་ཡོད་པ་ཨིན།^{༤༩} དེ་བཟུམ་མའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ སེམས་ཐབས་ལུ་ ཞབས་ཏྲིག་སྤྲོད་
མི་ཚུ་གིས་ ཉམས་སྦྱང་གི་ཚོར་བ་ངེས་ལེན་འབད་ནི་དང་ སློབ་གྲྭ་ཚུགས་པའི་འཕྲུལ་རིག་གཡོག་བཀོལ་ནི་ དེ་ལས་ དགོས་མཁོ་མེད་པའི་
ལས་སྒྲུ་ཚུ་ཕྱིར་བཏོན་འབད་དེ་ ལས་སྤེལ་ཁག་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོཔ་ཡོད་པ་ཨིན།

ནད་ཡམས་ཀོ་བིཏ་-༡༩ གི་ཤུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣ ལུ་ ཞི་གཡོག་པ་རྒྱུ་གི་གསལ་ལས་ ལཱ་གཡོག་ནང་ལས་ དགོངས་ལཱ་འགྲོ་
མིའི་གྲངས་ཁ་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༦ ལུ་ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ ༣,༤༡༣ གྱིས་ ཁས་ལུངས་དགོངས་ལཱ་འབད་ཡོད་པ་
ཨིན། ད་ལྟོ་འོ་བར་ན་སྤངས་ནང་ དགོངས་ལཱ་འགྲོ་མིའི་གྲངས་ཁ་འདི་ མར་འབབ་སོང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ ལས་གཡོག་པ་དྲག་ཤོས་དང་རིག་ཅུལ་
ཡོད་མི་ཚུ་ བདག་འཛོན་འབད་ནི་ལུ་གདོང་ལན་སྦྲོམ་བྱུང་སྟེ་ཡོད། འགྲོས་དེ་གིས་ ཞི་གཡོག་ནང་ ཚོ་གཡོག་ཡུན་བརྟན་དང་དགའ་བསྐྱེད་
ཚུགས་པ་ ག་དེ་སྤེལ་ག་ཟེར་བའི་དོགས་པ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ གཞི་རྒྱུར་ཡོངས་ཚུགས་ཀྱི་ལཱ་འབད་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེམ་སྤེལ་ གསལ་
བཀོད་འབད་མ་ཨིན་མས། དེའི་ནང་ མི་སྤོབས་འཛོན་སྦྱོར་ལས་ལུགས་སྤྲིང་སྤྲི་གིས་གཞི་བཟུང་སྟེ་ ལཱ་གཡོག་ནང་བཙུགས་པའི་སྐབས་ འགྲོ་
བའིའི་རིག་སྤོབས་གོང་འཕེལ་དང་ ལྷོགས་སྤུབ་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལས་གཡོག་པ་བཙུགས་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

རྒྱ་ཁྱབ་དཔལ་འབྱོར་བརྟན་ཏྲིག་ཏེ་མེད་མི་དང་ཕྱིའི་གཞོན་འཚུབ་ཚུ་གི་འཛོན་སྦྱོར་། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༣-༢༠༢༤ གི་ འཆར་དཔལ་སྐྱེན་
ལཱ་དང་འབྲེལ་མཚན་ འབྲུག་ལུ་ བཟོ་བཀོད་དང་འབྲེལ་བའི་བར་རྒྱུན་དང་ ཕྱིའི་གཞོན་འཚུབ་ཚུ་གིས་ རྒྱ་ཁྱབ་དཔལ་འབྱོར་རྩ་བརྟན་བཟོ་ནི་ལུ་
ཐོ་ཐོག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།^{༥༠} མ་གཞི་ ནད་ཡམས་ཀོ་བིཏ་-༡༩ གི་ཤུལ་ལས་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་གྱི་གཞོན་ཤུགས་འདི་ མར་འབབ་སོང་
སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༢ ལུ་གནས་ཏེ་ཡོད་ཅུང་ བཀའ་སྤེལ་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་ཐོ་ཐོག་ཡོད་མི་དེ་གིས་ དུས་སྐབས་
ལས་དུས་འབྲིང་ལུ་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་ འསོ་མཐུད་དེ་ར་གནས་ནིའི་ རེ་བ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཨིན།

རྒྱུན་སྦྱོར་རྩིས་ཁྲའི་རྩིས་ཆད་འདི་ གནས་མེད་ས་མེད་ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༡-༢༠༢༢ ལུ་ ནང་འཁོད་ཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་འཛོར་
བརྒྱ་ཆ་ ༣༣.༩ ལུ་སྤོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༤.༥ ལུ་ ཡར་སེང་འགྲོ་ནི་གི་ དམིགས་ཚད་བསྐྱེད་

⁴⁹ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལུ་ ལྷོགས་རིག་གཞི་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྤྲོད་སྟེ་ཚོན་གྱི་འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཡོད་པ།

⁵⁰ དཔལ་རྩིས་སྐྱེན་ཁག། (༢༠༢༤) ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༣-༢༠༢༤ གི་འཆར་དཔལ་སྐྱེན་ལཱ།

ཡོདཔ་ཡིན། དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གསོག་འཛུགས་ཡོངས་བསྡུམས་འདི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༡-༢༠༢༢ མཚུགས་ལྷན་པུ་ དུ་ཨེ་ཤི་ཤི་ས་ཡ་
༤༣༣ ཡོད་མི་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣ ལུ་ དུ་ཨེ་ཤི་ཤི་ས་ཡ་ ༤༤༩ ལུ་ མར་འབབ་སོང་ཡོདཔ་ཡིན། གསོག་འཛུགས་དངུལ་
མར་འབབ་སོང་མི་དེ་གིས་ སྤྱིའི་གཞོན་འཚུབ་ཚུ་གི་ཉེན་ལ་ སྲོམ་སྲེ་འཐོན་སྲིདཔ་ཡིན།

ཚོ་གྲངས་གཞན་ཅིག་འདི་ དངུལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཕྱིས་ཚད་བྱུང་མི་འདི་ཡིན་མ་དང་ ལོ་ལྡེ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་མཚུགས་ལྷན་པུ་འཇམས་ལུ་ རན་འཁོད་
ཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༡ ལུ་ལྷོད་ཡོདཔ་ཡིན། ཕྱིས་ཚད་ཡར་སེང་གི་གནད་དོན་གཙོ་བོར་ རྒྱུ་བརྟེན་སློག་མེ་ལག་ལེན་
འདི་ དུན་འགྲུངས་སྲེ་ལུས་མི་ལུ་བརྟེན་ རན་འཁོད་འོང་འབབ་མར་འབབ་དང་ དཔལ་འབྱོར་མར་འབབ་སོང་མི་ དེ་ལས་ རན་ཡམས་ཀྱི་
གཞོན་ལན་འབད་ནིའི་ནང་ཟད་འགོ་ཚུ་ གཏང་དགོས་ཐོན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༢-༢༠༢༣ ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ དངུལ་
ཕྱིས་ཀྱི་ཕྱིས་ཚད་འདི་ རན་འཁོད་ཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༩ ལུ་ཡར་སེང་སོང་ནིའི་རེ་བ་བསྐྱེདཔ་དང་ དེ་ཡང་ རྒྱ་བྱུང་
དཔལ་འབྱོར་གཞི་བཞོན་ལམ་སྟོན་ནང་ ཕྱིས་ཚད་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༢ ལས་མ་བརྒྱལ་བར་བཞག་དགོ་པའི་ལམ་ལུགས་ལས་ བརྒྱལ་ཏེ་ཡོདཔ་
ཡིན།

འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་གིས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲེལ་བུ་ལོན་གྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ ཚད་ལྡན་ཅིག་སྲེ་དབྱེ་བ་བྱེས་ཏེ་ཡོད་ཅུང་ མི་མང་བུ་ལོན་བསག་
གཞག་དང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ ཚོ་གྲངས་ཚུ་ གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཅིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་
༣༡ ཚུན་ མི་མང་བུ་ལོན་ཡོངས་བསྡུམས་དེ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༢/༢༠༢༣ ལོའི་ རན་འཁོད་ཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༣.༢.༡
ཡོདཔ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༩ དེ་ སྤྱིའི་བུ་ལོན་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ རྒྱུ་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་མི་
འདི་ཡིན་མ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༣.༡ དེ་ རན་འཁོད་བུ་ལོན་ཡིན། རྒྱུ་བརྟེན་སློག་མེ་མིན་པའི་བུ་ལོན་བསག་གཞག་གི་ཚད་གཞི་འདི་ རན་
འཁོད་ཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༥ དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣༡ ཚུན་ ལོ་ལྡེ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ འདས་
པའི་ལོ་ངོ་བཞིའི་ནང་ བུ་ལོན་གྱི་ཚད་གཞི་དབྱེ་སྟེ་མས་བརྒྱ་ཆ་ ༣༡.༥ ལུ་ལྷོད་དེ་ཡོད་ཅུང་ ཡོངས་བསྡུམས་བུ་ལོན་གནས་སྤངས་དེ་ ལྷ་
རྟོག་མཐིལ་བྱིན་འབད་དགོས་ཡོདཔ་ཡིན།

ལས་སྡེ་སྣ་མང་ཅན་གྱི་གནད་དོན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ དུན་བརྟེན་གོང་འཕེལ་གྱི་བརྟོན་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལས་སྡེ་སྣ་
མང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ཐོན་དོ་ཡོདཔ་དང་ དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་གནས་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ ལྷན་འབྲེལ་བཞོན་ནི་
ལུ་ བན་གཞོན་འབྱུང་སྲིད་ནི་ཡིན་མས། དེ་བཟུམ་གྱི་ཚོ་གྲངས་ཚུ་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སེལ་ཐབས་འབད་དགོས་ཡོདཔ་དང་ དེ་ཡང་
སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་ དེ་ལས་ འཆར་དངུལ་གྱི་གོས་ཐག་གཅད་ནིའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ནང་ མཉམ་སྲེབ་འབད་དགོས་མ་ཚད་ རྩོག་སྲེབ་ཆ་
མཉམ་གྱི་འོག་ལུ་ ལས་རིམ་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་དགོས་ཡིན།

ཅུ་ཐིམས་ཆེན་མོ་དང་ སྲིད་བྱུས་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མཉམ་གྱི་འགན་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་ཅུང་ བཟོ་བཞོན་དང་ལམ་སྲོལ་ཚུ་གིས་སྲེ་ ཐོ་མོ་འབྲུ་
མཉམ་དང་ཨམ་སྲུ་ལུ་དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ལུ་ ཐོ་མོག་སྲེ་ཡོདཔ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཐོ་མོའི་བྱུང་པར་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༢ ཅན་མའི་ནང་ ཐོ་མོ་
འབྲུ་མཉམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ལུགས་དང་ གསོ་བའི་གནས་སྤངས་དང་མི་ཚེ་སྦྱོང་

ཐབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་རིམ་ དཔལ་འབྱོར་ནང་གྲལ་གཏོགས་ཡོད་མེད། དེ་ལས་ཕོ་མོ་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ དབང་ཆ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་མཚོན་ རྒྱུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥༦ གི་གྲས་ལས་ གནས་རིམ་ ༡༢༦ པའི་ནང་ཚུད་ དེ་ཡོད་པ་ཨིན། གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་པའི་གནད་དོན་གྱི་གྲངས་སུ་ ཨའི་དང་སྟེ་རྒྱུན་འཁྲོད་བསྟེན་ ཆེ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་འཛུལ་ཞུགས་དང་ སློབ་སྦྱོང་མཐར་འབྲེལ་ནི་ དེ་ལས་ མི་མང་གི་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ སྲིད་དོན་ནང་གྲལ་གཏོགས་གྱི་གྲངས་ཁ་ཉུང་དྲགས་ཡོད་མི་དང་ ཕོ་ མོའི་དབྱེ་བ་ལུ་བརྟེན་པའི་ རྒྱལ་སློབ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་དཔལ་ཨིན། ཡུན་བརྟན་གྱི་བཙོན་ལུགས་དགོ་པའི་ གལ་ཆེ་བའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ཡང་ ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ་གཙོ་བོ་ཅིག་སྟེ་བཟོ་ནི་དང་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བའི་གནས་སུ་ད་བསྟུ་ ལེན་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཨིན།

འཛམ་གླིང་དང་ལུང་ཕྱོགས་ཚུ་ནང་ སྤྱིར་སློམས་དྲོད་ལུགས་གྱི་ཚོད་གཞི་ཡར་མེད་འགྲོ་དེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གནས་ གཤམ་འབྲུར་བའི་གཞོན་ཉེན་ སློམ་སྟེར་འབྲུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཨིན། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་དཔེ་དང་ འགོ་བའི་གིས་བཟོ་བའི་རྒྱུན་དཔེ་ཚུ་ གིས་ མི་ཚོ་དང་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྒྱུན་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ཚུ་ལུ་གདོང་ལན་བྱུང་སྟེ་ར་ཡོད་པ་ཨིན། ཁོ་ཚོ་གས་ གོང་འཕེལ་མཁྲོགས་དྲག་སྟེ་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ གཞོན་ཉེན་འབྲུང་ཉེན་ཡོད་པའི་ མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་བྱེམ་ཕོག་ནི་དང་ ཡང་ན་བྱེམ་ཕོག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་སྟོན་མི་འདི་གིས་ རང་བཞིན་གནས་སྟངས་དང་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལུ་ ཐོ་སློམ་སྟེ་ ར་ཕོག་དེ་ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ལེ་ཕན་དང་གཞོན་པ་ གཉིས་ཆར་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་སྲུང་གི་ བར་ན་ ཆ་སྟོམས་བཟོ་ནི་ལུ་ གདོང་ལན་སློམ་སྟེ་ར་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དམིགས་བསལ་ཁོ་ཚོ་གས་སྟེ་བ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གནས་གཤམ་དང་ལེན་འདི་ ས་གནས་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་དང་ མཉམ་ བསྐྱེམས་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ གནས་གཤམ་འབྲུར་བའི་ཕན་གཞོན་ཚུ་ལུ་ལྷོག་ལུགས་བཟོ་ནི་འདི་ གལ་གནད་ཅན་ཅིག་སྟེ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ ཨིན། ཨིན་རུང་ གནས་གཤམ་དང་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོ་པ་ཡོད་པ་དང་ དེའི་ནང་ གནས་གཤམ་ གནས་སྟུད་དང་ཞིབ་འཚོལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ གནས་གཤམ་འབྲུར་བ་ཚུ་ཤེས་རིག་ནང་མཉམ་སྟེ་བ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐའ་ འཁོར་གནས་སྟངས་ཁྲིམས་ལུགས་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཏུ་གོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་རིག་གི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

རྒྱུན་དཔེ་གྱི་ཉེན་ཁ་མར་ཕབ་དང་གྲ་སྒྲིག་ཐབས་ལམ་འདི་ རྒྱུ་ཡམས་དང་གྲོ་བུར་རྒྱུན་དཔེ་འབྲུང་བའི་སྐབས་ལུ་ གནད་དོན་ཁག་ཆེ་ཏོག་ ཏོ་དང་ གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་པའི་དོན་ཚན་ཅིག་ཨིན། ད་ལྟོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་བསམ་ཞིབ་དང་ ཉེན་ཁའི་བརྟོག་ གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་མེད་མི་དང་ ལས་སྟེ་སྐུ་འདུས་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་ གཙུག་སྟེ་གཙོ་བོ་ཚུ་གི་གཞི་རྟེན་མཐུན་རྒྱུན་ དང་ ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ལང་མ་སྟེ་མེད་མི་ དེ་ལས་ གཞན་མི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཚུ་གིས་སྟེ་ བར་ཆད་རྒྱབ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། གཞི་རྟེན་མཐུན་ཆས་གྱི་འཆར་ གཞི་དང་གོང་འཕེལ་ནང་ རྒྱུན་དཔེ་གྱི་ཉེན་ཁ་མར་ཕབ་འབད་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་གི་རུས་པ་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་བརྒལ་ མེད་པ་མ་ཚད་ ཉམས་སྲུང་འབྲུང་ཉེན་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་དགོས་མཁོའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ཕོ་མོ་འཛིན་མ་འབད་བར་ཡོད་པ་ཨིན།

དབུལ་ཕོངས་གྱི་དཀའ་ངལ་མར་ཕབ་འབད་ནི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ནང་ གོས་གཞི་གལ་ཆེ་དྲགས་ཅིག་སྟེ་ཡོད་པ་ ཨིན། ལོ་སྤྱིའི་འཆར་གཞི་ ༡༠ པ་ (༢༠༠༤-༢༠༡༣) དང་ འཆར་གཞི་ ༡༡ པ་ (༢༠༡༣-༢༠༡༤) གི་དུས་ཡུན་ཚུ་ནང་ དམིགས་ གཏང་ཅན་གྱི་ལས་རིམ་ཐོག་ལས་ དབུལ་ཕོངས་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་རྒྱ་ཆེ་དྲགས་སྟེ་ བཏོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ལོ་

སྐྱབ་བྱེད་གཞིར་བཞག་གི་སྲིད་བྱུས་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ མན་རྩལ་ཡོད་པའི་ཐོན་ལུང་ས་དང་ ལང་ཅན་འཕྲུལ་རིག་རྒྱ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་
སྐྱུ་ཚད་ལྡན་པའི་ ཞབས་ཏྲོག་མཁོ་སྲོད་འབད་ནི་ལུ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་རྒྱ་ཨིན།

ལྷུ་འབྲས་དེ་རྒྱ་འབྲུབ་ནི་འདི་ མི་མང་ལས་སྡེ་རྒྱ་གིས་ ལོ་བསྟར་ལཱ་བཤུལ་གྱི་དམིགས་གཏང་ འབྲུབ་ནི་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་
རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གནས་ཚད་ཁར་ གནས་སྡུད་སྲོན་དཔག་དང་བརྟག་ཞིབ་ རིམ་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ གཞུང་གི་
འཕྲུལ་རིག་གནས་ཚད་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་བརྟེན་དགོཔ་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་ ཅུ་ཁྲི་མས་ཆེན་མོའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ བྱི་དདུལ་རྩུར་
གསོག་འབད་ནི་དང་ འུ་ལོན་ལས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་ མར་ཐབ་འབད་ནི་རྒྱ་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༡ པ། མི་མང་སྲིད་བྱུས་རྒྱ་ རྩལ་ལུགས་ཅན་ ཡོངས་ཚད་ དེས་ལེན་ཅན་དང་ ལྷུ་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཡོད་པ།

མི་མང་གི་སྲིད་བྱུས་རྒྱ་ མཐུན་སྦྲིག་ཅན་དང་ འབྲུར་ལྷོག་ཅན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དེས་ལེན་འབད་རྒྱལ་མཐུན་སྟེ་ བཟོ་བཞོེད་འབད་
དགོཔ་མ་ཚད་ དེས་ཅན་གྱི་ལྷུ་འབྲས་རྒྱ་བརྟེན་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྟེན་དགོཔ་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ འཕྲུལ་དང་སྤྲུགས་གྱི་དཀའ་ངལ་རྒྱ་ དོན་
སྤྲོན་ཅན་དང་འཛོན་ཐང་ཅན་སྟེ་བསལ་ཚུགས་པ་དེས་བརྟེན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྲིད་བྱུས་རྒྱ་དུས་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ ལུག་དག་ཏྲོག་ཏྲོ་སྟེ་
བཟོ་དགོཔ་ཨིན། འདི་གིས་ འཆར་གཞིའི་དུས་ལུན་ནང་ འབྲུག་གི་ཁྲལ་ལས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༣
ལས་ ༡༥ ལུ་ ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ དདུལ་རྩུར་གྱི་རྩིས་ཆད་སྤྱིར་སྟོམས་འདི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༧.༤ ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༥ ལུ་ མར་ཐབ་འབད་དེ་རྒྱུན་སྲོད་འཐབ་ནི་དང་ གཙོ་བོར་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་རྒྱ་ལུ་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་གྱི་བཟོ་བཤའི་ཚད་གཞི་འདི་
བརྒྱ་ཆ་ ༡༢ ལས་ ༡༥ ལུ་ ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ སྤྲོན་འབྲུལ་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ཚག་གཉིས་གསུམ་དེ་ཅིག་མར་ཐབ་འབད་
རྒྱལ་མཐུན་བཟོ་དགོཔ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ མ་གནས་མི་དང་ བསྟར་སྲོད་མ་འབད་མི་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་སྲིད་བྱུས་རྒྱ་ཡང་ ཅུ་མེད་
གཏང་རྒྱལ་མཐུན་པའི་རེ་བ་སྐྱེད་པ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། མེས་ལུགས་ཅན་ མཁྲོགས་རིམ་ཅན་དང་ ལྷུ་འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་རྒྱལ་མཐུན་པའི་མི་མང་ལས་སྡེ།

འདི་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཞི་གཡོག་གི་གཟེངས་ཐོན་ལམ་ལུགས་ འགན་འཁུན་ དྲང་བདེན་ འཛོན་ཐང་དང་དོན་སྤྲོན་ཅན་གྱི་ ཡར་དྲག་གཏང་
རྒྱལ་མཐུན་པའི་ ལམ་ལུགས་དང་སྤྲོག་བཞོེད་རྒྱ་བཟོ་དགོཔ་ཨིན། ལས་སྡེ་རྒྱ་ཡང་ དགོངས་ལུ་ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༦.༣༣ ལས་བྱེད་ཀ་མར་
ཐབ་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏང་ཐོག་ལུ་ ཡང་བསྐྱར་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་དང་ གཞི་སྐྱར་འབད་དགོཔ་ཨིན། ལྷོགས་སྐྱབ་རྒྱ་བཟོ་ནི་དང་
རིག་རྩལ་རྒྱ་བཞག་ནི་ལུ་ བརྟེན་ལུགས་བསྐྱེད་མི་དེ་གིས་ མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ བྱ་སྤྲོག་ཡོད་པའི་ ཞི་གཡོག་ལས་སྡེ་རྒྱ་ ལྷུང་རིག་ཅན་དང་
ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་རྒྱ་གིས་ འགོ་འཁུན་འབད་ཡོད་པ་དེས་བརྟེན་བཟོ་དགོཔ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷུ་ ༧ པ་ལས་འགོ་བརྒྱལ་ཏེ་ ལག་ལེན་ཡོངས་རྫོགས་འཐབ་བརྟུབ་པའི་ ལོ་མང་རྒྱུན་འཁོར་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་
གྱི་ཐབས་ལམ་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ འོས་ལྷན་གྱི་ལྷོ་རྟོག་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་དགོཔ་པའི་ཁར་
རྩིས་ཞིབ་ཁྲལ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཡར་སེང་འབད་དགོཔ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མཁོ་སྐྱབ་གྱི་བྱ་རིམ་རྒྱ་ འཇམ་ཏྲེང་ཏྲེ་བཟོ་
སྟེ་ མཁོ་སྐྱོད་གྱི་ཉེན་ཁ་རྒྱ་ མར་ཐབ་འབད་ནི་དང་ གནད་བམེད་པའི་ཟད་འགོ་གཏང་ནི་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་
དམིགས་དོན་དང་ ཐབས་བྱས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མཁོ་སྐྱབ་གྱི་ལཱ་རྒྱ་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་དགོཔ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། ལྷགས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་སྲིད་བྱུས་བཟོ་ནི་ འཆར་གཞི་བཅུ་མ་གྱི་དང་ ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྲོད་ འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གནས་ཚད་དང་ ལྷན་ཚད་ཡོད་པའི་རྩིས་དཔྱད་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་ཐོབ་ཚུགས་པ་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་བཟོ་ བློ།

ལྷག་འབྲས་འདི་ནང་ ལྷི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ དཔར་བསྐྱར་འབད་མི་ གནས་སྲུང་དང་རྩིས་དཔྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བསྐྱར་འབྱུང་ཚུ་ ཡར་མེད་འབད་ནི་མ་ཚད་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ ༡༢ (རུས་ལྷགས། བརྒྱུད་འབྲེལ། དཔུལ་ཁང་ལས་དོན། ཚོང་འབྲེལ། ལྷ་བཤའ། ལྷལ། རྒྱན་འགྲུལ། གསོ་བ། ཤེས་རིག། མོ་ནམ། ལས་གཡོག་པ་དང་གཡོག་སྲོད། ཞི་བའི་ཐོ་བོ་དང་།) ཅན་ལས་པར་ བདག་སྲོད་གི་གནས་སྲུང་ ལྷན་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ ལྷི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་གནས་ཚད་དང་ལྷན་པའི་ ཞི་བའི་ཐོ་བོ་དང་ ལྷི་ལོའི་གནས་ ཐོ་རིམ་ལཱ་གསལ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ལྷི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་ མཁོ་ཆས་ཆ་ཚད་ཡོད་པའི་ཁར་ བརྒྱ་དོན་ཆ་ཚད་ཐོབ་པའི་ ལྷི་ལོའི་གནས་ཐོ་ རིམ་ལཱ་གསལ་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༣ པ། དཔལ་འབྱོར་དང་མི་མང་ལས་སྡེ་ གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ལུ་བརྩོན་མི་ ཞང་ཅན་གནས་སྲུངས་ལས་ལྷགས་སྲིད་སྲི་ བཟོ་ཡོད་པ།

དེ་ཡང་ ལྷི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ ཅན་འཁོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔུལ་སྲོད་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ དཔུལ་སྲོད་ཀྱི་ལས་ཚུ་ནང་ དུས་ལུན་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩.༩ གིས་མཚོགས་དྲག་སྟེ་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་སྟེ་ གནས་སྲུང་ལུ་བརྩོན་པའི་གཞུང་སྲོད་གི་དོན་ལུ་ གནས་རིམ་ ༢ པའི་ གནས་སྲུང་ལྷོགས་ ལྷག་ལས་ གནས་རིམ་ ༣ པའི་བརྒྱ་དོན་ལུ་ ཡར་མེད་གཏང་ནི་ཨིན་པ་དང་ ལྷོག་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་གནས་ཚད་དེ་ གནས་ཚད་ ༡ པ་འགོ་ བརྩོགས་མི་ལས་ གནས་ཚད་ ༣ པ་ཐབས་བྱས་ཅན་ལུ་ ཡར་མེད་འབད་ནི་ཨིན།

དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཞུང་གི་འཕུལ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་གནས་ཚད་འདི་ ‘མཐོ་ཤོས་ལས་མཐོ་དྲགས་སྟེ’ ཡར་མེད་འབྱོར་གོ་བོ་ ཨིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཞང་ཅན་མི་སེར་གྲལ་གཏོགས་ཀྱི་གནས་ཐོ་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྲོད་ཀྱི་གནས་ཐོ་ གཙོ་གཞུང་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ གནས་ཐོ་དང་ གཞུང་གི་འཕུལ་རིག་བརྒྱུན་གནས་ཐོ་ཚུ་གི་ གནས་ཚད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཚུ་ཨིན།

༤.༣ གྲལ་བརྩོགས་ཅན་ དུངས་གསལ་ཅན་དང་ འགན་ཁི་ཅན་གྱི་དུང་ཁྲིམས་འཐོབ་ཐབས།

༤.༣.༡ གཏོང་ལན་དང་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ།

ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་དུང་ཁྲིམས་འཐོབ་ཐབས། ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་ ཞི་བདེ་དང་གོ་སྐབས་ དེ་ལས་ དུང་ཁྲིམས་ཐོབ་པའི་ གཞི་རྩ་ཨིན་མི་དེ་ཡང་ ལུན་བརྩོན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ འགན་ཁི་ཅན་གྱི་གཞུང་སྲོད་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་གིས་འགན་ ལེན་ཡོད་པའི་ གཞི་རྩེན་ཐོབ་དབང་ཚུ་ལུ་བརྩི་བཀུར་འབད་ནིའི་ནང་ རྒྱལ་སྲོད་འབད་མ་ལས་བརྩོན་ཨིན། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲུབ་བྱས་ སྲོམ་སྟེ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་ཅུང་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་གནས་ཐོའི་སྐབས་ཚད་ ༤༩ ཨིན་མི་འདི་ འཛམ་གླིང་ཐོ་བོ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་

༡༥༠ གི་གྲས་ལས་ ༤༩ ལུ་ལྷོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་མ་དང་ ལྷགས་ཚད་ ༡༠༠ ཡོད་པ་ཅིན་ ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ཚད་ མཐོ་ཤོས་ཡོད་པ་སྡེ་བཅི་
འཛོག་འབད་མ་ཨིན།^{༤༤} དན་ལྷན་འཆར་སྤང་གི་གནས་ཐོ་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་མི་དང་འབྲེལ་ ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་བུ་རིམ་
ཚུ་སྤྲོལ་བའི་ཉོག་ཉོ་བཟོ་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ཡར་བྲག་གཏང་སྟེ་ དང་ཁྲིམས་འཐོབ་ཐབས་འབད་ནི་འདི་ གཙོ་
རིམ་ཅན་ཅིག་ཨིན།

དང་ཁྲིམས་ཞབས་ཉོག་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་སྤོད་ནི་འདི་ནང་ གདོང་ལན་གཙོ་བོ་ར་ གོ་སྒྲིགས་བྲགས་སྡེ་ཡོད་པའི་ཚུད་གཞི་ དང་ལེན་འབད་ཚུགས་
པའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་ མཁས་རིག་གི་རིག་རྒྱལ་ ལངས་སྡེ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན། ཁྲིམས་ལུགས་བསྟར་སྤོད་འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ལམ་
ལུགས་སྤྱི་དབྱེ་མེད་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་ཚོད་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་བསྟར་སྤོད་མ་འབད་བར་ལུས་མི་ལུ་བརྟེན་ མི་མང་གིས་དང་ཁྲིམས་ལུ་ རྫོག་གཏང་
དང་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་འགྲོམ་མ་ཚད་ ཞི་ཚོད་དང་ཉེས་ཚོད་བུ་པའི་གནད་སྤོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དེབ་གསལ་ཉོག་ཉོ་མེད་པ་འགྲོ་མི་དེ་ ཁྲིམས་ཀྱི་བུ་
རིམ་ལུགས་མཐུན་མེད་མི་དང་ ཤོ་མཚུངས་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན།

མི་མཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲོལ་གསོ་ བྱིན་དགོ་པའི་དགོངས་དོན་འདི་ ད་ལྟོ་བར་ན་ཡང་འགྲུབ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་
ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྡེ་གི་འོག་གི་ ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲོལ་གསོ་འདི་ལྟེ་བ་ལུ་ མི་སྡོལ་དང་ ཞབས་ཉོག་བྱིན་ཚུགས་པའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ལངས་སྡེ་མེད་
མི་ལུ་བརྟེན་ཨིན། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་གནད་དོན་མང་ཤོས་ཅིག་ར་ ཉེས་པ་ཡངས་སྤང་དང་ ཉེས་པ་ཡངས་སྤང་བ་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་འགལ་གྱི་
བུ་སྤོད་ལུ་བརྟེན་ཉོ་ཨིན་མ་ལས་ དམིགས་བསལ་དུ་ ཅུ་ལོ་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་དགོ་པ་ཡོད་པ་
ཨིན།

དོན་སྲིན་ཅན་དང་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ དང་ཁྲིམས་ཞབས་ཉོག་ཚུ་བྱིན་ནི་དོན་ལུ་ དང་ཁྲིམས་ལས་སྡེ་ནང་འཁོད་ལུ་ གནད་སྤྱད་རིམ་ལུགས་
ཚུ་ གཅིག་བསྡོམས་འབད་དགོ་པ་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན་ཅུང་ ད་ལྟོ་བར་ན་ མཐུན་སྡེ་མེད་པ་ལས་ བར་དོན་ཚུ་བྱིན་ནི་ལུ་ ཐོ་ཤོག་དོ་ཡོད་པ་
མ་ཚད་ ཁྲིམས་ཚོད་པ་དང་ ཞིབ་དབྱད་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ ཚོད་གཞི་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་དང་ལེན་འབད་མ་ཚུགས་པར་ ཡུན་འགྲངས་སྡེ་ལུས་དོ་
ཡོད་པ་ཨིན། དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་ལུ་ ཞབས་ཉོག་ཡུན་འགྲངས་སྡེ་ལུས་མི་དང་ དངས་གསལ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ རྫོན་བརྗོད་འབད་དོ་ཡོད་པ་
ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་འཛིན་གཞི་ ༡, ༢༢༣ ཐོ་བཀོད་འབད་མི་དེ་བཅུ་ཉེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ ཚོད་གཞི་ཡོངས་བསྡོམས་ ༩, ༤༣༢
ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༥. ༣༠ ཚོད་བཤེར་འབད་དེ་ཡོད་ཅུང་ ཚོད་གཞི་ ༡, ༤༢༡ (བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༠༤) དེ་ ལྷན་ ༡༢
ལས་ལྷག་སྟེ་ བསྟར་བཞག་འབད་དེ་ལུས་ཡོད་པ་ཨིན།^{༤༥}

དན་ལྷན་ཡར་མེད། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དན་ལྷན་གྱི་གནས་རིམ་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་དང་ཕྱད་པ་ད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཉུང་སུ་ཅིག་
ཨིན་ཅུང་ འབྲུག་ཁབ་ས་ཅིག་ཁར་ ལས་སྡེ་ཁག་མ་འདྲམ་ཚུ་གིས་བརྟུག་ཞིབ་འབད་མི་དང་འབྲེལ་མ་ད་ དན་ལྷན་གྱི་གནས་ཚད་ ཡར་འཕར་
མོང་སྟེ་ ཚོ་གྲང་ལང་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ལུ་གྲུར་ཉོ་ཡོད་པ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་འཛིན་ རྒྱལ་སྤྱི་དངས་གསལ་གྱི་དན་ལྷན་འཆར་སྤང་
གནས་ཐོ་འདི་ནང་ འབྲུག་གིས་ ལོ་ངོ་ ༤ འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ས་ར་ ལྷགས་ཚད་ ༤༤ ཐོ་བཀོད་པ་ལས་ ལོ་ངོ་ ༣ འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ས་ར་ ཅང་

⁴⁴ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ནང་ འཛོམས་སྤྱི་དངས་འབྲེར་གནས་སྤྱད་ཀྱི་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྤོད་<https://www.worlddeconomics.com/> འཛོམས་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད་པ།
⁴⁵ འབྲུག་གི་དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ། (༢༠༢༢) ལོ་བསྟར་སྤྲོད་ཀྱི་ ༢༠༢༢

26 པ་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གནས་རིམ་ལུ་འགྲུར་ལྷོག་མེད་པར་ལུས་མི་ རྒྱལ་ཁབ་ 72 གི་སྤྲོ་ལས་གཅིག་ཡིན་མ་
ལས་ འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ 70 གྱི་རིང་ལུ་ ཞེ་ཤི་ཡ་དང་ བེ་སི་ཐིག་ལུང་ཕྱོགས་ནང་ འབྲེལ་ཆ་འབྲེལ་ས་ར་ 74 ན་ 6 པའི་ནང་བཀའ་ཉེ་ཡོད་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།⁴⁴

མ་གཞི་ ལོ་རྒྱུ་ལས་ལས་ཅིག་ནང་ འབྲུག་གི་སྤྲོ་ལས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོ་གས་ཚད་འདི་ ཡར་བྱ་སོང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ འབྲུག་ལུ་དན་ལྷན་གྱི་
འཆར་སྤྲོད་གུར་དོས་ལེན་གྱི་ཐད་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ 2012 ལུ་བརྟེན་ཞིབ་འབད་བའི་སྤྲོ་གས་ གནས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ 72 དང་ སྤྱི་ལོ་ 2016 ལུ་
གནས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ 22 ལུ་སྤྱོད་དེ་ཡོད་ས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ 2022 དང་ 2019 ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ 34.3 ལུ་ ཡར་སོང་སོང་མི་འདི་ འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ཕྱེད་ཅིག་ནང་ དན་ལྷན་བཀའ་གྲོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ དན་ལྷན་གྱི་ཉེ་གས་བཤད་ཐོབ་མི་ ཡར་སོང་སོང་མི་གནས་སྤངས་དང་
འབྲེལ་ཉེ་ཡིན།⁴⁵

ཕྱི་ལོ་ 2021-2022 ལུ་ ལྷན་ཁུ་ལོངས་བསྐྱོམས་ 322 ལས་བསྐྱེས་ཤིག་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཕྱི་ལོ་ཞིབ་བརྟེན་ཞིབ་ཀྱི་
ཞིབ་རྟོག་ཚུ་ནང་ དུལ་ཀམ་ས་ཡ་ 2424.40 ཚུལ་མིན་ཐོག་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་ས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ 27.67 དེ་ འཆར་
དུལ་ལས་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ 24.20 དེ་ འཆར་དུལ་མིན་པའི་ལས་སྟེ་ཚུ་ནང་ཡོད་པ་སྟེ་ཡིན་མས། གཞུ་སྤྱོད་དང་དན་
ལྷན་ལུ་བརྟེན་པའི་ དུལ་ཀམ་ས་ཡ་ 26.72 ལོ་གསྤོད་འབད་ཡོད་མི་ལས་ དུལ་ཀམ་ས་ཡ་ 2.03 དེ་ གླིམ་ས་ལུགས་དང་བཅའ་
ཁྲིམས་ དེ་ལས་སྤྲོ་གས་གཞི་ལུ་མ་གནས་མི་ལུ་བརྟེན་ཉེ་ཡིན་མ་དང་ དུལ་ཀམ་ས་ཡ་ 4.26 དེ་ ཕྱི་ལོ་ཚད་(བརྒྱ་ཆ་0.34) འབྲུས་ཤོར་
(བརྒྱ་ཆ་22.09) དེ་ལས་ མ་ལངས་མི་(22.46) ལུ་ བརྟེན་ཉེ་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན།⁴⁶

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲོ་གས་སྤྲོ་གས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ཕྱེད་ཅིག་གི་རིང་ལུ་ མཐར་འཁྲོལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ཁྲིམས་བརྟེན་ཡོད་ཅུང་
ཁྲིམས་ལུགས་བཟོ་མི་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ལུ་གི་འགན་ཁུར་ཉིལ་འབྲུམ་སྟེ་ འབག་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཐོན་ཉེ་ཡོད་པ་དང་ དམིགས་བསལ་
གྱི་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ཐད་ཀར་དུ་ཐན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ འཆར་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱས་ཚུ་གི་ ལག་ལེན་ལྷན་ཚུ་བརྟེན་པའི་ གཙོ་རིམ་མང་
ཤོས་ཅིག་ནང་ གཞུ་ག་སྤྱོད་སྤྲོ་གས་སྤྲོ་གས་སྤྱི་བཟོ་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་གིས་ འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་
ཁུར་པར་སྤོམ་བཟོ་ཚུགས་ནི་འོ་སྤྲོ་གས་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་དང་ ལས་བྱེད་ཚུ་གི་ ཁུར་རིག་གི་སྤྲོ་གས་སྤྲོ་གས་ བོད་
འཕེལ་གཏང་དགོས་ཡིན།

⁴⁴ གནད་སྤྱོད་དང་བརྟེན་ཚུ་ ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྤྱོད་ <https://www.transparency.org/en/cpi/2023/index/btn>; and <https://bhutantransparency.org> རན་ལས་ཐོབ་ཡོད་པ།
⁴⁵ དན་ལྷན་བཀའ་གྲོམ་ལྷན་ཚོགས། འབྲུག། (2023) ཟླ་ 6 པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་སྤྱོད་དེ་ཞིབ། 2022
⁴⁶ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ལོ་ཞིབ་འབད་འཛིན། (2022) ལོ་བསྐྱར་ཕྱི་ལོ་ཞིབ་སྤྲོ་གས་ སྤྱི་ལོ་2021-2022

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུལ་མི་ཚུ་གི་ ཁྲིམས་བཟོ་དང་འགན་གནས་ཀྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ཡང་ དུས་རྒྱུན་དང་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་སེར་ཚུ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་རང་སེའི་འདེམས་ཁོངས་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་འབྲལ་དགོས་ཨིན། འབྲེལ་ཁམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ མི་མང་ལུ་སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་གཅིག་རྒྱུང་གཅིག་ འགོ་འདྲེན་འབབ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་མང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འབབ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོར་ ཐོན་ཁུངས་ལངས་སྟེ་མེད་པའི་ཁར་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུལ་མི་ཚུ་ལུ་ རིག་ཅུལ་དང་སློབ་སྦྱོར་ཚུ་ ཉུང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་བརྒྱལ་མེད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་མ་སྟེ་ གསལ་སྤོམ་བྱུང་ལུག།^{༡༧}

༦.༣.༢ རྒྱལ་འབྲེལ་གཙོ་བོ།

རྒྱལ་འབྲེལ་ ༢ པ། འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁམས་གཙུག་ཕྱེ་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་བཙུགས་ཅན་ དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་ འཐོབ་ཚུགས་པའི་དང་ཁྲིམས་ དྲངས་གསལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་ མི་མང་འགན་གནས་ཚུ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གཙུག་ཕྱེ་ཚུ་ལུ་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་གཟུང་ཞིའི་ནང་འོས་ལཱ་གྱི་ ལྷོགས་རྒྱལ་ཚུ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་དགོ། དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་བཙུགས་ཅན་དང་ དོན་སྤྲོད་ཅན་གྱི་དང་ཁྲིམས་ལམ་ལུགས་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་སྟེ་སྤྱོད་ཚུགས་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་གཞི་དང་ མི་མང་གི་ས་ཁོངས་ནང་ དོན་སྤྲོད་ཅན་ཅིག་སྟེ་ རྒྱལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་དབང་ཆ་བྱིན་ཚུགས་ནི་ཨིན། དེ་དང་འབྲེལ་སྟེ་ འགན་ཁུར་འབབ་མི་ཚུ་གིས་ འགན་གནས་ཚུ་དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་མཁོ་སྤྱོད་འབད་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་པའི་མི་སྡེའི་ནང་ ངན་ལྷན་མར་པབ་འབད་ནི་དང་ དྲུབ་སྤྱོད་ཡར་དྲག་གཏང་ཚུགས་ནི་ཨིན།

རྒྱལ་འབྲེལ་ཚུ་འབྲུག་ཐབས་འབད་ནི་འདི་ ངན་ལྷན་འཆར་སྤང་གི་གནས་ཐོག་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱབས་ཚད་དང་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་མིའི་གུངས་ཁ་བརྩིས་པའི་ བསམ་བཞེད་དང་འགན་འཁུའི་གནས་ཐོ་ཡར་སེང་འབད་ནི་ དེ་བཟུམ་སྟེ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བྱིན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་ཚད་ ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ མི་མང་གིས་དང་ཁྲིམས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལུ་ ངལ་རངས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་དྲགས་ བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་རག་ལས་པ་ཨིན།

ཐོན་འབྲེལ་ ༡ པ། དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟན་མི་དང་ཁྲིམས་ལས་སྟེ།

དེ་གི་དོན་ལུ་ དང་ཁྲིམས་ལས་སྟེ་གི་གནས་སྤུད་འཛིན་སྲོང་ལམ་ལུགས་གཅིག་བསྐྱེམས་ཀྱིས་ བན་ཐབས་འབད་དེ་ ཐོ་བཀོད་འབད་མི་གནད་དོན་ཚུ་ ལོ་བསྟར་བཞེན་དུ་བསལ་ཚུགས་པའི་ཚད་གཞི་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༢ ལས་ ༤༧ ལུ་ ཡར་སེང་འབད་དགོས་མ་ཚད་ སློབ་ཐོག་ཚུད་གཞི་ཐོ་བཀོད་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ལས་ ཚུད་གཞིའི་གུངས་ཁ་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣ ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ལུ་ ཚུད་བཞེར་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོས་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ ངན་ལྷན་དང་འབྲེལ་བའི་ བདག་སྲོང་ལས་འབྲེལ་ཉོག་བཤའ་ཀྱི་གུངས་ཁ་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༧.༥ ལས་ ༡༥ ལུ་ མར་

¹⁷ <https://www.idea.int/news-media/news/workshop-encourages-bhutan%E2%80%99s-parliament-adoptpublic-hearings-engage-citizens>

༡༠༩

ཕབ་འབད་ནི་དང་ གཞུང་ལུ་ཉེས་འཛུགས་ཕོག་མི་ཚུ་དག་གི་བསྐྱར་བཞག་གི་གྲངས་ཁ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༢ ལས་ བྱེད་དེ་ཅིག་ མར་ཕབ་ འབད་དགོཔ་ཨིན།

ཐོན་འབྲས་ ༢ པ། སྤྱི་ཚུགས་དང་ལྷ་བཀོད་འབད་མི་འདུས་ཚུགས་ཚུ་ཡར་དྲག་བཏང་ཡོདཔ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཨོ་མཚུངས་མེད་མི་དང་ རྒྱབ་འགལ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ག་ར་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་དགོཔ་ གལ་ཆེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་དོན་ལུ་ ཚུགས་རྒྱན་བཙུགས་པར་འོང་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༦༦ ལས་ ༧༠ བར་ན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་ དོན་ལུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༢ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་དོན་ལུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ ལུ་བཞག་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་བསྐྱེད་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་དང་འདྲཝ་སྡེ་ ཚུ་ཁྲིམ་ཞིབ་གནད་དོན་ཚུ་ ལྷན་ལུ་ཐོབ་པའི་ཚེས་གྲངས་ལས་ ལོ་རྒྱུ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ གནད་དོན་སེལ་ཐབས་འབད་ནི་དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ ལས་ ༦༠ ལུ་ ཡར་སེང་འབད་དགོཔ་ཨིན།

དན་ལྷན་གྱི་ཉེན་ཁ་མར་ཕབ་དེ་ དམིགས་བསལ་དུ་ ནགས་ཚུལ་ མོ་ནམ་དང་སློབ་མོ་ གསོ་བ་ བཅག་འཐུ་ མི་མང་མཁོ་སྐྱབ་ དདུལ་འབྲེལ་ ཞབས་ཏོག་ སྤྱི་ཚུང་དང་ནང་འདེན་ རྒྱུར་བརྟེན་སློབ་མེ་ ལྷ་བཤལ་ དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་ལས་འབྲེལ་བརྩམ་གྱི་ ལུ་སྡེ་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་ལུ་ འབད་དགོཔ་ཡོདཔ་ཨིན། ད་ལྟོ་འགན་སྲུངས་ལུ་ དན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚུགས་གྱི་ལུ་བཤལ་གྲུབ་འབྲས་གྱི་ བད་སྟོན་ག་ར་ བར་མ་ ལས་མཐོ་བའི་གནས་ལུ་ཁར་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོཔ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ སློབ་མེ་ཞིབ་དབྱེད་གྱི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་དགོ།

༦.༤ ཐབས་བྱས་དང་ལས་རིམ།

གཞུང་སྲོད་ཕྱོགས་སྡེ་གི་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ནང་ལུ་ ཐོན་འབྲས་ཚུ་ཡང་ གཞུང་སྲོད་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་དང་ ཨེང་ཅན་གཞི་སྐྱར་ལས་ རིམ་གཉིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ འགྲུབ་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། འགོ་འདེན་དེ་ཚུ་གིས་མཉམ་ཚུབ་སྡེ་ འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཡར་རྒྱས་ དེ་ ལས་ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྡེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཕྱོགས་སྡེ་བཟོ་ནང་ལས་ཕར་ ལས་རིམ་ཚུ་དོན་སློན་ཅན་ཅིག་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན།

༦.༤.༡ གཞི་སྐྱར་ཅན་གྱི་གཞུང་སྲོད་ལས་རིམ།

གཞི་སྐྱར་ཅན་གྱི་གཞུང་སྲོད་ལས་རིམ་གྱིས་ མགོ་གསལ་རིམ་དང་ སྤྱུགས་མཐོང་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ རེ་མདུན་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་སྲོད་ ཐབས་ལམ་གྱི་གཞི་རྒྱུ་འབད་དེ་ མི་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་ལེན་འབད་དེ་ གཞུང་སྲོད་གཞི་སྐྱར་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏང་ སྐྱེད་པ་ཨིན། མགོ་སྟོན་དུག་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་བསལ་ཏེ་ སྤྱི་མཐུན་དམིགས་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ བར་རྒྱུན་ཚུ་བསལ་ཞིན་ན་ འཕྲུལ་ རིག་ལོང་འབྲེལ་གཏང་ནི་དང་ ལས་སྡེ་ཕན་ཚུན་ ལས་སྡེ་སྐྱ་མང་དང་ གཞུང་སྡེ་བ་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ དང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་ལས་ཕར་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མཁས་རིག་དང་ཐོན་ལུངས་ཚུ་ ག་དེ་དྲག་དྲག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

འདི་གི་གྲངས་སྟེ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་རིམ་དང་ལས་སྡུ་རྒྱ་ རོན་སློན་ཅན་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་དབང་འཛིན་
རྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ མི་སེར་གྱི་བསམ་བཞོན་དང་འགན་ཁི་རྒྱ་ ལྷག་པར་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ བད་བརླུད་
གྱི་འགན་ཁུར་འདི་ སློང་སློལ་བཟོ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན། ལས་རིམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་ དུས་རྒྱུན་གྱི་
མི་མང་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ འབྲེལ་མཁོ་ཅན་དང་ ལས་སྐྲངས་གསར་པ་གི་ཐོག་ལས་ འགྲུབ་ཐབས་དང་ མཁོ་སློང་འབད་ནི་ཨིན།

ལས་རིམ་འདི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་དང་སློན་ཆེན་ཡིག་ཚང་ དན་ལྷན་བཀག་སྟོམ་ལྷན་ཚོགས་ ཚུད་དཔོན་ཡོངས་བྱབ་ཡིག་ཚང་ དང་
ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྡེ་ འབྲུག་གི་བཙག་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་སྟེ་བ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དབྱུང་བཀོད་འཛིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་
དབང་འཛིན་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ འབྲུག་གཞུང་འབྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ གཞུང་སྐྱོང་སྟོབས་སྡེ་བུམ་གྱིས་ ལྷ་འཁྲིད་འབད་ནི་
ཨིན།

ཨིན་ཅུང་ གཞུང་སྐྱོང་ནང་ལས་སྡེ་དང་ གནས་རིམ་ག་ར་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ གཞན་མི་ཕྱོགས་སྟེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡང་ གཞི་སྦྱར་ཅན་གྱི་ལས་
སྡུ་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ལས་རིམ་འདི་ལུ་མན་འདེབས་འབད་ནི་ཨིན། ལས་རིམ་དེའི་འོག་ལུ་ ལས་འགྲུལ་ ༡༤ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ མ་
དངུལ་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༦༧.༠༠༠ བཟོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད།

**ཐབས་བྱས་ ༡ པ། མཁྱོགས་དྲགས་དང་ དཔོན་དོན་དང་མཐུན་པའི་ ལཱ་འགན་མཐོ་དྲགས་སྟེ་འབག་མི་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་ལས་སྡེ་
བཟོ་ནི།**

ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ རོན་སློན་ཅན་སྟེ་འགྲུབ་རྒྱུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ཅིག་སྟེ་ ལས་སྡེ་བརྒྱར་བཟོ་ཐོག་ལས་
མི་མང་ཞབས་ཏོག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་རང་སྐྱོང་ལས་སྡེ་བཟོ་ནི་དང་ ལས་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མཁྱོགས་དྲགས་དང་ དཔོན་དོན་
དང་མཐུན་པའི་ ལཱ་འགན་མཐོ་དྲགས་སྟེ་འབག་མི་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་ལས་སྡེ་བཟོ་ནི་ཨིན། འགན་འཁྲིད་འཛིན་ཐང་ དེ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་
རྒྱ་མཐོ་དྲགས་སྟེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལས་སྡེ་རྒྱ་རྒྱུར་བཙོས་དང་ བརྒྱར་བཟོ་འབད་ནི་ཨིན།

ཞི་གཡོག་པ་རྒྱ་གི་སྟོབས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་དང་ རུས་སྟོབས་ཡར་སེང་འབད་ཐབས་ལུ་ མི་སྟོབས་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དང་ མི་སྟོབས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ ལེགས་བཙོས་འབད་ནི་ཨིན། ཐོན་ལུངས་རྒྱ་འཛིན་ཐང་ཅན་སྟེ་བཟོ་བཀྲམ་འབད་ནི་དང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་
ལས་མན་གཞོན་རྒྱ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཐོན་ལུངས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་རྒྱ་ དང་ལེན་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གི་
གྲངས་སྟེ་ དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ཡང་དག་གི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དུས་རྒྱུན་གྱི་རྩིས་ཞིབ་རྒྱ་འབད་ནི་དང་ དངུལ་རྩིས་གྱི་སློབ་
ཁྲིམས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན།

མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སློང་རྒྱ་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ གཞུང་སྟེ་བ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་རྒྱ་ནང་ གཞོང་ཁར་ཐོན་ཏེ་ལཱ་
འབད་མི་ ལས་བྱེད་པ་རྒྱ་གི་སྟོབས་གྲུབ་བཟོ་སྟེ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ འོས་ལཱ་ཡོད་པའི་མཁོ་ཆས་རྒྱ་བྱིན་ནི་ཨིན། ཟད་འགོ་ཉུང་བའི་ཁར་
སྤུས་ཚད་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་བྱིན་ཐབས་ལུ་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སློང་གྱི་ ཐབས་ལམ་གསར་པ་རྒྱ་བཏོན་ནི་ཨིནམ་དང་ དེའི་གྲངས་སྟེ་ མི་

མང་ཞབས་ཏོག་གི་སྡེ་ཚན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་རྒྱ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ འབྲེལ་ཡོད་ཞབས་ཏོག་ལ་ལོ་ཅིག་སྐར་སྡེ་ལྟེ་སྤྱིར་སློང་
འབད་ནི་རྒྱ་ཚུ་དཔ་ཨིན།

གསར་གཏོད་ལུ་སེམས་ལྷགས་བྱིན་མི་དང་ འགྱུར་བ་ལུ་ངོས་ལེན་འབད་མི་ དེ་ལས་འཕྲོ་མཐུད་ལྷབ་སྐྱུད་ལུ་བརྩི་མཐོང་བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་
གནས་སྤངས་ཅིག་མཐའ་སྐྱོད་འབད་ཐབས་ལུ་ མི་སེར་མཐུན་འབྲེལ་དང་ཞབས་ཏོག་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ མཐོ་ལུགས་དང་ལེན་འབད་ནི་
ལུ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་དང་འབྲེལ་ ཚོང་འབྲེལ་དང་མི་སེར་རྒྱ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དོན་སྤྲོད་ཅན་གྱི་གྲུབ་གཏོགས་རྒྱ་ཚུ་འབད་ནི་ཨིན། དེ་རྒྱ་ཡར་
གཞུང་དང་གཞུང་ གཞུང་དང་ཚོང་ལས་ དེ་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་དང་མཐུན་ལམ་སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྤ་
གསང་མེད་པའི་གྲོས་བསྟུར་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནིའི་ས་གོ་རྒྱ་བཟོ་ཐོག་ལས་ ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

གཞུང་དང་གཞུང་གྲུབ་གཏོགས་གྱི་ཐོག་ལས་ ལུ་བསྐྱར་བ་རྒྱ་བཀག་ནི་ ཟད་འགྲོ་མར་ཐབ་འབད་ནི་དང་ འགན་དབང་འགྲུབ་ནི་རྒྱ་ མཉམ་
འབྲེལ་ཅིག་སྤྱོད་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་རྒྱ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། གཞུང་དང་ཚོང་ལས་མན་རྒྱ་
མཉམ་འབྲེལ་བརྒྱུད་དེ་ སྤྱིར་སྤྱོད་ལུ་གཏོགས་དང་མ་ཚུ་གཞི་བཅུགས་ དེ་ལས་གསར་གཏོད་རྒྱ་ སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་ཨིན།
གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་མཉམ་འབྲེལ་འབད་མི་འདི་གིས་ སྤྱིད་བྱུས་དང་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཚུ་གིས་ མི་སེར་གྱི་དགོས་མཁོ་རྒྱ་བྱུབ་ཡོད་པ་དེས་
བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ མི་སེར་རྒྱ་ཚུ་གིས་ གྲུབ་གཏོགས་དང་བསམ་ལན་བཀོད་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། ཨིམས་གྱི་རིང་ལུགས་ལུ་
གནས་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ཞིན་ན་ འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ གནད་སྤུད་བཟུ་མོར་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ བཟོ་ནི་ཨིན།

མཉམ་འབྲེལ་དང་ལག་ལེན་ དེ་ལས་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱུས་རྒྱ་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་
ཏེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ གཅིག་མཚུངས་བཟོ་ནི་དང་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་བཟོ་ནི་ཨིན། གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བརྒྲེམས་གྱི་སྤྱིད་བྱུས་དང་ གྲུབ་
འབྲས་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ བོད་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་བཅུམ་ནི་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་དང་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་གི་ཐབས་ལམ་དང་ལེན་གྱི་
ཐོག་ལས་ ལམ་ལུགས་སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་ནི་ཨིན། ས་གནས་གཞུང་དང་ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་རྫོགས་དབང་འཛིན་རྒྱ་བརྩིས་པའི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་རྒྱ་ཚུ་གི་སྤྱོད་ལུ་གས་རྒྱ་ཚུ་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་དང་འཛོན་ཐང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་དང་ དམིགས་
བསམ་དུ་ ས་གནས་གཞུང་འདི་ ལག་ལེན་འབབ་མིའི་ལས་སྡེ་གཙོ་བོ་ཅིག་སྤྱོད་འོང་ནི་ཨིན།

**ཐབས་བྱས་ 2 པ། ཨིམས་གྱི་རིང་ལུགས་དང་ དམངས་གཙོའི་བྱ་རིམ་རྒྱ་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཁམས་གྱི་གཙུག་སྡེ་རྒྱ་སྤྱིར་
སྤྱོད་བཟོ་ནི།**

ཨིམས་གྱི་རིང་ལུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་རྫོགས་གྱིས་ རྫོང་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་དང་ གཞན་ཨིམས་བཟོའི་ལས་སྡེ་རྒྱ་ཚུ་དང་
མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ གཅིག་མཚུངས་མེད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་རྒྱ་ འཕྲི་སྤྲོད་འབད་ཞིན་ན་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་དགོ། སྤྱི་རྫོགས་དང་གཞུང་
སྐྱོང་གི་བྱ་རིམ་ ནན་ཞིབ་དང་བརྟག་ཞིབ་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཨིམས་ལུགས་དང་སྤྱིད་བྱུས་རྒྱ་ལུར་ མི་མང་གི་སྤྲོད་གསལ་འདི་

གཞུང་འབྲེལ་དུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་བཟུམ་ཚར་བའི་
ཤུལ་ལུ་ ལྷ་རྟོག་འབད་མི་གཙུག་སྡེ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན།

གཅིག་བསྡུམས་འབད་བའི་ དང་ཁྲིམས་ལས་སྡེའི་གནས་སྡུད་འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ཐོག་ལས་ དང་ཁྲིམས་ལས་སྡེའི་
ཞབས་ཏོག་ཚུ་གི་ ཕན་ཚུལ་དང་འཛིན་ཐང་ཚུ་ཡར་དུག་གཏང་ནི་ཨིན། འདི་གིས་ དང་ཁྲིམས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་མཁོ་སྤོང་འབད་ནི་ལུ་ ཐང་ཀར་
དུ་ ཡང་ན་ ཐང་ཀར་མིན་པའི་ཐོག་ལས་གཞི་བཙུགས་ཡོད་མི་ དཔེར་ན་ དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་ ཚུད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་ དན་ལྷན་
བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨམ་སྤུ་དང་ཨ་ལུའི་ལྷན་ཚོགས་ རྒྱལ་གཞུང་དབུལ་ལས་དབང་
འཛིན་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ དེ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་བཟོ་སྦྲོལ་ཡོད་པའི་
གནས་སྡུད་འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས་ཚུ་ གཅིག་བསྡུམས་འབད་ནི་ཨིན།

རྒྱལ་གཞུང་དང་ཁྲིམས་ཞབས་ཏོག་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཚུད་བཤེར་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ གཞི་སྤུར་
འབད་ནི་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྡེ་བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས་དང་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོང་ཚུ་ གཅིག་མཚུངས་དང་རིམ་མཐུན་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་
དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཞི་ཚུད་དང་ཉེས་ཚུད་གྱི་བྱ་བའི་གནད་སྤོང་དང་ སྤྱབ་བྱེད་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༥ ཅན་མའི་ལྷན་ཐབས་སྡེ་ འོས་
ལྷན་ཡོད་པའི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིག་གཞི་ དེ་ལས་ལམ་སྤོང་ཚུ་ཚུ་འཛིན་འབད་ནི་ཨིན། འབྲུག་ཚུད་ཚུ་དོན་སྤོང་ཅན་ཅིག་སྡེ་བཟུར་སྤོང་
འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་ཁུར་དང་དབང་ཚད་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ ཐབས་ལམ་སྤོང་སྤྲི་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན།
དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཚུད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྡེ་ དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་ དན་ལྷན་བཀག་
སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཉེག་སེལ་འདུས་ཚོགས་གྱི་དཔོན་མཁོ་ཚུ་ཡང་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན།

མི་ཉམས་ཚུང་ཚུ་ལུ་ ཁྲིམས་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འབྲེལ་ཉམས་སྡེ་བྱིན་ཐབས་ལུ་ ཁྲིམས་གྱི་སྤྲེགས་གསོའི་ལྷོ་བ་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡར་དུག་གཏང་
ནི་ཨིན། དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་གིས་ གལ་སྲིད་ ཉེས་ཅན་ཐང་དང་པ་འབད་བའི་ཚུད་གཞི་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱིར་བསྡུམས་ཁྲིམས་འགལ་མར་
ཕབ་གྱི་ཐབས་བྱས་དང་ བསྐྱར་སྤོའི་འབད་ནི་ དེ་ལས་ཉེས་ཅན་མེད་པ་བཟོ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་སྡེ་ བསྐྱར་གསོ་དང་བསྐྱར་བཅོས་
འབད་ནི་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་ནི་ཨིན།

དན་ལྷན་སྡོམ་འགོག་འབད་ཐབས་ལུ་ ལམ་ལུགས་ཡོངས་ཚོགས་གྱི་ཐབས་ལམ་ དང་ལེན་འབད་ནི་ཨིན། དན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་
གྱིས་ མི་མང་དང་སྤྱིར་གྱི་ལས་སྡེ་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་ ཞིབ་འཚོལ་དང་འཕྲུལ་རིག་ལུ་བརྟེན་པའི་ དན་ལྷན་སྡོམ་འགོག་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ འགོ་
འདྲན་འཐབ་ནི་ཨིན། ས་གནས་གཞུང་བརྩིས་པའི་ ལས་སྡེ་ཆ་མཉམ་ནང་འབྲོ་མཐུན་དེ་ར་ དན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་དང་ དང་སྤྱོད་གྱི་ཐབས་
ལམ་ཚུ་གཙོ་བོ་ཅིག་སྡེ་བཟོ་ནི་དང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ དང་སྤྱོད་བརྟེན་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ སྤྱབ་བྱེད་ལུ་གཞིར་
བཞག་གི་ཞིབ་དབྱེད་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། དན་ལྷན་ཚབས་ཚེད་དང་ མཐུན་ཚོགས་དུགས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་སེལ་ཐབས་ལུ་ ལོ་
ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ རིག་སྤོབས་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ལུ་གཞིར་བཞག་གི་ ཞིབ་དབྱེད་འབད་ནིའི་ཐབས་ཤེས་གསལ་ཚུ་བཏོན་ནི་
ཨིན།

མི་མང་ལས་སྡེ་རྒྱུ་གི་ སྲུབ་འབྲས་དང་ འགན་འཁུན་ཡར་རྒྱུ་གཏང་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐོན་རིམ་ཅན་དང་
འབྲས་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱུར་ སྲུབ་འབྲས་རྩིས་ཞིབ་འབད་ནི་རྒྱུ་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་ནི་ཨིན། མི་མང་གི་ལས་སྡེ་རྒྱུ་ནང་ལས་པར་ ལང་གནས་
ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་མང་རབས་ཅིག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་དང་འབྲེལ་ གནས་སྤྱད་གཅིག་སྡེལ་ གསང་བྱ་དང་ དེ་ལས་ལྟ་སྦྱོར་འབད་
ནི་ལུ་ བད་དོན་འཕུལ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ རྩིས་ཞིབ་ཡང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ རྩིས་ཞིབ་འབད་བའི་ལས་སྡེ་རྒྱུ་གིས་ ལག་ལེན་གྱི་བྱ་སྤོ་རྒྱུ་ཡར་མང་དང་ མ་འདྲུལ་སྡེ་འགྲོ་བའི་བསྐྱར་ལས་ གལ་ཅན་གྱི་
འོ་འབྲུལ་དང་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་ལུགས་ལས་འགལ་བའི་ ཉེན་ཁ་རྒྱུ་བརྟུན་དབྱེད་འབད་ནི་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཉེན་ཁ་ལུ་
གཞིར་བཞག་གི་རྩིས་ཞིབ་འབད་ནི་རྒྱུ་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་ནི་ཨིན་པས། འདི་གི་ནང་ལུ་ གནས་སྤྱད་དབྱེད་དབྱེད་ བད་དོན་འཕུལ་རིག་གི་རྩིས་
ཞིབ་དང་ གཞན་རིག་རྩལ་ཆ་ཚང་རྒྱུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་རིག་གི་ལྷོ་གས་སྲུབ་མོང་འཕེལ་གཏང་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔ་ཨིན།

ནན་ཞིབ་ཚོགས་པ་རྒྱུ་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ནན་ཞིབ་ཚོགས་པ་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་འདི་ སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། དུས་རྒྱུན་
གྱི་མཉམ་འབྲེལ་ ཐོན་ཁུངས་དང་ མཐུན་རྐྱེན་རྒྱུ་ མཉམ་སྦྲུང་འབད་ནི་དོན་ལུ་ གཞི་སྡེ་གས་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འགན་གནས་ཀྱི་ ལཱ་འགན་རྒྱུ་འབག་ནི་དེ་ནང་པན་ཐབས་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ ལྷན་ཁག་རྒྱུ་གི་འཆར་དབྱེད་དང་འཆར་གཞི་ དེ་ལས་ ལས་
སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ གལ་ཅན་གྱི་བད་དོན་རྒྱུ་ག་ར་ཡོད་པའི་ སློབ་ཐོག་སྤོན་སྡེ་གས་ཅིག་བཟོ་ནི་ཨིན།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ བན་གོད་དང་ འགན་འཁུན་རྒྱུ་མཐོ་རྒྱུགས་སྡེ་ དེས་བརྟུན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་དང་བད་བརྒྱུད་ དེ་ལས་
མི་སེར་རྒྱུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཞི་སྐྱར་གྱི་བྱ་རིམ་རྒྱུ་ནང་ བན་ལུས་ཅན་སྡེ་ བཅའ་མར་གཏོགས་རྒྱུགས་པའི་ གནས་སྤྱད་ས་
ཡར་རྒྱུ་གཏང་ནི་ཨིན། འབྲུག་གི་དམངས་གཙོ་བྱ་རིམ་ནང་ མི་སེར་གལ་གཏོགས་འདི་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་པ་དང་ མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་དང་
བད་བརྒྱུད་རྒྱུ་གིས་ མོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྤྱོད་གསར་པ་རྒྱུ་དང་ དཀའ་ངལ་རྒྱུ་གི་མོ་བད་སྤོད་ནི་ མི་སྡེ་འོ་ལཱ་གཏོགས་འབད་ནི་ ཐོན་
བསྐྱེད་འཚོལ་སྐྱབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ལས་སྤྱོད་ལག་རྒྱུ་ནང་ མཁམ་རིག་གི་པན་འདེབས་འབད་ནི་རྒྱུ་དང་ གལ་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་ལེ་ག་
འབག་པ་ཨིན།

བཅག་འཕྲུལ་སྤོད་བྱས་དང་ལམ་ལུགས་རྒྱུ་ དམོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ བཅག་འཕྲུལ་བྱ་རིམ་དང་ དམངས་གཙོ་
གཞུང་སྤོད་འདི་སྤོད་སྤོད་བཟོ་ནི་ཨིན། འབྲུག་གི་བཅག་འཕྲུལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་ཐོག་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཚོགས་
རྒྱན་བཙུགས་ནི་དེ་ ཐབས་ལམ་རྒྱུ་འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ 3 པ། གནས་སྤྱད་གནས་སྤྱད་ས་རིམ་ལུགས་དང་ སྤྱི་བཟོ་ལུ་གཞིར་བཞག་གི་སྤོན་ཐག་གཅད་ནི་འདི་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་
ནི།

ལས་སྡེ་ག་རའི་ནང་ལས་པར་ སྤྱི་བཟོ་གཞིར་བཞག་གི་ སྤོན་ཐག་གཅད་ནི་དང་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐབས་ལུ་
ལས་སྡེ་ཁག་རྒྱུ་ནང་ ཡོངས་ཚང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དབྱེད་བཟོ་ནི་དང་ རྩིས་དབྱེད་རིམ་ལུགས་འདི་ ཡར་རྒྱུ་གཏང་ནི་ཨིན། འོས་

འབབ་ཅན་གྱི་ ཚུམ་དཔུང་སྲིད་བྱུས་དང་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ བོང་འཕེལ་ཅན་གྱི་ གནས་སྤྱད་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་དང་ལེན་འབད་ནི་ཨིན།

དེ་གིས་ གནས་སྤྱད་གཏན་མཛོད་འབད་ནི་དང་ གསལ་བསྐྱེ་བཞག་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ བདག་སྲོང་ལས་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྤྱད་སྐྱུས་ཚོང་ཡར་བྱུག་གཏང་ནི་དང་ གནས་སྤྱད་བསྐྱེ་ལེན་ཁུངས་ལྡན་བཟོ་ནི་ བསྐྱར་འབྱུང་དང་ སྐྱུས་ཚོང་མཐོ་བའི་གནས་སྤྱད་དང་ཚུམ་དཔུང་འཐོབ་ཚུགས་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཚ་མཐུན་མེད་པའི་གནས་སྤྱད་ཐོན་འཛིན་ཚོང་གཞི་འདི་ མར་ཕབ་འབད་ནི་ཨིན། དེ་དང་འབྲེལ་དུས་བཀག་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱེས་ཞིབ་འཚོལ་ལས་རིམ་གཅིག་ཡང་འགོ་འདྲེན་འབབ་ནི་དང་ འཛམ་གླིང་གནས་ཚོང་གྱི་ཞི་བའི་ཐོ་བཀོད་དང་ གལ་ཅན་ཚུམ་དཔུང་ཚུ་ཡང་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན།

བར་འཇུག་ལས་རིམ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུམ་དཔུང་བཀོད་འཛིན་དང་ དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ དེ་ལས་ སྲོལ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགོ་འཁྲིད་འབད་དེ་ འགྲུབ་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༥ པ། དཔལ་འབྱུང་འཛིན་སྲོང་སྲིད་སྐྱེ་བཟོ་ནི།

དཔལ་འབྱུང་འཛིན་སྲོང་སྲིད་སྐྱེ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ འཆར་ལོ་ ༡༢ པའི་སྐབས་ལུ་ རྒྱ་བྱུང་དཔལ་འབྱུང་ཙུ་བརྟན་མེད་མི་དང་ རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་འཛིན་ཚུ་དམ་དམ་སྤྱོད་ལྟེ་གཏུག་འབད་ཞིན་ན་ དཔལ་ཚུམ་འཛིན་སྲོང་ སྲུ་ལོན་འཛིན་སྲོང་ དེ་ལས་ དཔལ་དང་ དཔལ་སྐྱུར་དངོས་པོའི་འཛིན་སྲོང་ཚུ་ནང་ སྲིད་བྱུས་དང་གཏུག་སྤྱོད་ ལེགས་སྐྱར་འབད་ནི་ལུ་ ཡང་བསྐྱར་གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་ཨིན། དཔལ་ཚུམ་ལྷན་ཁག་གིས་ དཔལ་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ སྤྱད་རིག་ཅན་སྤྱོད་ལེགས་ལེན་འབབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ དཔལ་འབྱུང་གྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུམ་ནི་དང་འགོ་འདྲེན་འབབ་ནི་ དེ་ལས་ སྤྱད་རིག་ཅན་དང་ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ དཔལ་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཚུ་བཅུམ་ནི་ཨིན། དཔལ་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ལེགས་སྐྱར་ནང་ ཁལ་ལེགས་སྐྱར་འབད་ནི་ དུས་འབྲིང་གི་འོང་འབབ་ཐབས་བྱས་ལེགས་ལེན་འབབ་ནི་དང་ རྒྱ་བྱུང་དཔལ་འབྱུང་གྱི་དཔེ་ཚོང་དང་ སྲོན་དཔག་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

མི་མང་དཔལ་འབྲེལ་འཛིན་སྲོང་སྲིད་སྐྱེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དུས་འབྲིང་གི་འཆར་དཔལ་གཞི་བཀོད་དང་ སྲུ་ལོན་ཐབས་བྱས་ཅིག་བཟོ་སྤྱོད་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། གསོལ་འཛོག་གི་ཚུམ་ཁ་གཅིག་དང་ ཚུམ་ཁ་ལམ་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་ དེ་ལས་ མི་མང་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འཛིན་སྲོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་བཅུམ་གྱི་ ལས་སྐྱེ་ལེགས་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན་པས། དེ་བཅུམ་སྤྱོད་ མི་མང་དང་སྐྱེར་སྤྱོད་མཉམ་འབྲེལ་ལུ་ བུགས་བཏོན་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་སྤྱོད་ ཁལ་བཏབ་མི་ཚུ་གི་ཞབས་ཏོག་ དཔེར་ན་ ཚུམ་ཁ་དང་སྲུ་ལོན་བསྐྱེ་ལེན་གྱི་ལུ་ཚུ་ ཕྱིར་སྲོད་འབད་ནི་ཨིན། དེ་བཅུམ་སྤྱོད་ མི་མང་མཁོ་སྐྱབ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ མི་མང་རྒྱ་དངོས་ལས་ཁུངས་འོག་གི་ ཞབས་ཏོག་ཚུང་བ་ཚུ་ ཕྱིར་སྲོད་འབད་ནི་ཚུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནིའི་ བོ་སྐབས་ཚུ་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན། དེ་བཅུམ་སྤྱོད་ གཞུང་དབང་ཚོང་སྤྱོད་ཚུ་ སྤེར་སྤྱོད་ལུ་སྲོད་ནིའི་འོས་འབབ་འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལེགས་སྐྱར་ཚུ་འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན།

རྒྱལ་གཞུང་དཔལ་འབྲེལ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཚོང་ལམ་ལུ་གཞི་བཞག་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ སྲིད་བྱུས་གཞི་བཀོད་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་ ལུ་སྤྱོད་གི་དོན་ལུ་ སྤྱིན་འགྲུབ་འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ཞིན་ན་ དཔལ་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་དང་ གསོལ་འཛོག་འཛིན་སྲོང་འདི་ ཡར་བྱུག་གཏང་ནི་

ཡིན། འདི་གིས་ མ་ཅད་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བསྐྱོམས་འགྱུར་ཉེན་མར་ཕབ་དང་ ཁེབ་ས་ཡར་སེང་འབད་ཐབས་ལུ་ ལྷ་མང་དང་ཆ་སྤོམས་
ཅན་གྱི་ ལུ་འགན་སྲུང་ཁོངས་ཉེད་སྐལ་བཟོན་ཚུ་བཏུ་ནི་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ལུ་ རྒྱ་ཁྱབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲོས་ཐག་ལེགས་ཤོམ་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་བཅད་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོན་དང་ བ་གཞོན་ལུ་གཡོག་
མེད་པའི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་ རྒྱ་ནམ་གྱི་གོང་ཚད་ཡར་སེང་འགྲོ་མ་བཙུག་པར་བཞག་ནི་ དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་ལུ་ཕྱིས་ཆད་བྱུང་མ་བཙུག་
པར་བཞག་ཐབས་ལུ་ གཞུང་སྲོད་ཕྱོགས་སྲེབ་ཀྱིས་ ལོ་ལྡེའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ དམིགས་གཏང་ཚུ་ནང་ ལྷ་
རྟོག་དང་ནན་ཞིབ་འབད་ནི་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ ༥ པ། ལྷ་བསྐྱེས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་གཙོ་བོ་ཅིག་སྲེ་བཟོ་ནི།

འདས་པའི་འཆར་གཞིའི་དུས་ཡུན་ཚུ་ནང་ གོང་འཕེལ་འགྲོ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་འདི་གིས་ མོ་མོའི་དབྱེ་བ་དང་
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བ་ རྒྱུ་རྗེ་དང་ དང་དབུལ་ཕོངས་ཚུ་གི་ ལྷ་བསྐྱེས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་ གཙོ་
བོ་ཅིག་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ དེས་བརྟན་བཟོན་ཡིན། གཞི་རྩ་དེ་ཚུ་ མཉམ་བསྐྱོམས་འབད་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱིས་གཞི་རྟེན་འབད་བའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲོས་གཞི་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་རྒྱུ་མ་གཅིག་གིས་མ་དོ་བར་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ཚོགས་པ་ཅིག་ཡིན་མི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞི་བཀོད་མ་འདྲམ་ཚུ་གིས་ གོང་འཕེལ་བཏང་མི་ གྲལ་བཙུགས་ཅན་དང་ ཡུན་
བརྟན་ཅན་གྱི་ གཞི་རྩ་གཙོ་བོ་ཚུ་དང་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ནི་ལུ་ཡང་ བན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཡིན།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་བརྒྱུད་དོན་ཚུ་ཆ་
མཉམ་ར་ བརྩི་འཛོག་འབད་ནི་དང་ ཕྱོགས་སྲེབ་བཞི་དང་ས་གནས་གཞུང་གིས་ མི་སྡེ་གྲལ་བཙུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ མོ་མོ་དང་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བ་ རྒྱུ་རྗེ་དང་ དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་ཚུ་ རང་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་འཆར་གཞི་
དང་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ དེས་པར་དུ་ཅིག་བསྐྱོམས་འབད་དགོཔ་སྟེ་བཟོན་ཡིན།

དེ་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ལས་སྡེ་མ་འདྲམ་ཚུ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་འཆར་དབུལ་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་
གཞན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ མཐར་འཁྲོལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ འབད་ཚུགས་པའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོན་
འདི་ ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན། དེ་མ་ཚད་སྤྱི་བསྐྱེས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ དོན་སྤོན་ཅན་ཅིག་སྟེ་བསལ་ནི་དང་ ཡུན་སྐབས་ལྷན་པའི་ལེ་ཕན་ཚུ་
ཡོད་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཞི་བའི་ལས་ཚོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ཚུ་
གི་ བན་ཐབས་འབད་ནི་ཡིན།

ཐབས་བྱས་ ༦ པ། གཞུང་སྲོད་དང་མི་མང་ཞབས་རྟོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཞང་ཅན་འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

གཞུང་སྐྱོད་བྱ་རིམ་དང་མི་མང་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་དང་ དུངས་གསལ་གྱི་ཐོག་ལས་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཨང་ཅན་ འཕྲུལ་རིག་འདི་ ཐབས་བྱས་གཙོ་བོ་ཅིག་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ ལས་སྡེ་ལག་ནང་ལས་མར་ ཨང་ཅན་གཞི་སྐྱར་རིམ་ལེན་ འབད་ནི་དང་ རྫོག་ཐོག་གཞུང་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་ ཨང་ཅན་མཐུད་སྟེལ་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ ཚུད་པ་ཨིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་འབྲུང་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་ཚུ་ ལག་ལེན་གྱི་ ཐོག་ལས་ བན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ འཕྲུལ་སྐྱོད་དང་ཨང་ཅན་བཟོ་ཐོག་ལས་ བདག་སྐྱོད་ལས་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་སྟེ་ མི་སེར་ཚུ་ གྲལ་གཏོགས་ འབད་བཅུག་ནི་དང་ དེ་ལས་ ཞི་གཡོག་ཚུ་གིས་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ ཞབས་ཏོག་ནི་ལུ་སེམས་ བྱུགས་བྱིན་ཚུགས། སྐྱབ་བྱེད་ལུ་གཞིར་བཞག་གི་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ སྤྱིར་བཏང་གཞུང་སྐྱོད་གི་དོན་སྤྲོད་ཚུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ བཅོས་མའི་རིག་པ་དང་ གནས་སྤུད་དབྱེད་བཟུམ་གྱི་ ད་ལྟོ་འཐོན་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕམ་གཏང་ནི་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་གྲལ་བཙུགས་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ དུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་འཛིན་ འཛོན་ཐང་དང་གསར་ གཏོད་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ དུལ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་རིམ་ལུགས་ཚུ་ ཨང་གནས་ཅན་བཟོ་དགོཔ་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན། དེ་ དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབྲུག་གི་གཅིག་བསྐྱོམས་ཁལ་གྱི་རིམ་ལུགས་དང་ གཅིག་བསྐྱོམས་དུལ་འབྲེལ་བཟོ་དོན་འཛིན་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་གཉིས་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་འི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་རིམ་ལུགས་ དཔེར་ན་ རྫོག་འབྲེལ་མི་མང་ ཟད་འགྲོའི་འཛིན་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་ རྫོག་ཐོག་གཞུང་གི་མཁོ་སྐྱབ་རིམ་ལུགས་དང་ རྫོག་ཐོག་གཞུང་གི་ཐོ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་ རྫོག་ཐོག་ཞི་གཡོག་རིམ་ལུགས་དང་ རྫོག་འབྲེལ་ཉིན་འཇུག་དང་འགོ་འགྲུལ་རིམ་ལུགས་ཚུ་ གཅིག་བསྐྱོམས་འབད་ནི་དང་ འབྲུག་རྫོག་ རིག་ཅ་དམ་འཛིན་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་དང་ འབྲུག་གི་གཅིག་བསྐྱོམས་འབབ་ཁུངས་ཁལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོད་རིམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་འགོ་མཐུད་དེ་ར་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

༦.༤.༢ ཨང་ཅན་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ།

འབྲུག་གི་ཨང་ཅན་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་འདི་གིས་ ཨང་ཅན་གཞུང་སྐྱོད་ མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ དེ་ལས་ འབྲུབ་ཐབས་གཙོ་བོ་ཚུ་ནང་ མ་ཅུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འདི་ཡར་བྲག་གཏང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ ཅིག་སྟེ་ ལས་སྡེ་ནི་འབད་ནི་ཨིན།

ལས་རིམ་འདི་གི་དོན་ལུ་ མ་དུལ་ཡོངས་བསྐྱོམས་ དུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༡༠,༠༠༠ བཤོ་བཀྱམ་འབད་ཡོད་པ་དང་ འདི་གི་ནང་ལས་ དུལ་ ཀྱམ་ས་ཡ་ ༥༡༥༤.༡༩ འདི་ ཨང་ཅན་གཞུང་སྐྱོད་སྤྱི་བཟོ་ནི་དོན་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དང་ དུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༡,༤༩༤ འདི་ ཨང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་དང་ དུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༤༡༠.༤༥ འདི་ ཨང་ཅན་མི་སྡེ་ དེ་ལས་ དུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༢,༥༤༢.༣༤ འདི་ འབྲུག་ ཐབས་གཙོ་བོ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་བཤོ་བཀྱམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྟེབ་བཞིན་ལས་མར་ ཡོད་པའི་ ལས་སྡེ་ག་ར་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟུག་གྱི་ཐོག་ལུ་ ལས་རིམ་དེ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དོན་ སྤུ་འགྲིད་འབད་ རི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་དང་པ། ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི།

ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ནང་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏྲུག་མཁོ་སྤོད་ཚུ་ ལོག་བསམ་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ གཞུང་གི་ལཱ་འགན་ཚུ་བསྐྱར་བཅོས་ འབད་ནི་ དེ་ལས་རིག་སྟོབས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། མི་མང་ཞབས་ཏྲུག་མཁོ་སྤོད་གྱི་ལས་རིམ་ ཚུ་གིས་ འཕུལ་རིག་ལཱ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བརྟེན་ཐོག་ལས་ འཛོན་ཐང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ མི་སེར་ཚུ་དལ་རངས་ཚུ་གསལ་བཟོ་ ནི་ལཱ་ གཙུ་རིམ་གཟུང་ནི་ཨིན། གཞུང་སྐྱོང་གི་ལཱ་འགན་གཞི་སྐྱར་འབད་ནི་ལཱ་བཅོམ་ལུགས་བསྐྱེད་མི་དེ་གིས་ ལག་ལེན་གྱི་ཟད་འགོ་མར་ བབ་འབད་ནི་དང་ བྱ་རིམ་ཚུ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དེ་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཨིན། གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ཤོམ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་གིས་ གནས་སྐྱེད་ ལཱ་བརྟེན་པའི་ རྩོམ་ཐག་གཅད་ནི་དང་ མི་སེར་གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་ དེ་ལས་ གནས་སྐྱེད་དུངས་གསལ་བཟོ་ནི་ལཱ་ གཙུ་བོར་བརྟེན་ནི་ ཨིན།

མཉམ་ཐུབ་གྱི་ལས་དོན་ཚུ་གི་དམིགས་དོན་གཙུག་པོར་ དེང་དུས་དང་བསྟུན་པའི་གཞུང་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་དང་ ཞབས་ཏྲུག་གི་གནས་ཚད་ཡར་ དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ ཡང་ཅན་གཞུང་སྐྱོང་ལཱ་ རྫོགས་ཏང་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་བཟོ་སྟེ་ མི་སེར་ཚུ་ལཱ་དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ཨིན། འབྲུག་གཞུང་ འཕུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ གཞུང་དང་སྐྱེར་གྱི་གཞུག་སྡེ་ མི་སེར་དང་ གཞན་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟབ་སྡེ་འབད་ ཞེན་ལས་ ཡང་ཅན་ཅན་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་འདི་ ཡོངས་ཚད་དང་གྲལ་བཅུགས་ཅན་ཡོད་པ་འཛུགས་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༢ པ། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཡང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་བཟོ་ནི།

ཡང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་ཟེར་མི་འདི་ འཕུལ་རིག་ལཱ་བརྟེན་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལས་སྐྱེ་ཚུ་ལཱ་གོམ་ཨིན་མ་དང་ དེའི་ནང་ བརྟེན་འཕུལ་རིག་གི་ བཟོ་གྲུ་ཚུ་གི་བརྟེན་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕུལ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྐྱེ་ རྫོགས་ཐོག་ཚོང་འབྲེལ་དང་ཡང་ཅན་བརྟེན་འབྱོར་གྱི་སྐྱེད་ བཟོ་ནི་ དཔེ་བསྐྱར་འབད་ནི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་གི་ཕྱོད་མོ་དང་ རིམ་འབྲི་ནི་ དེ་ལས་ འགྲུལ་བརྟེན་ལ་ལོགས་པ་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ཐབས་བྱས་ འདི་གིས་ འཕུལ་རིག་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ཐོན་བསྐྱེད་ཡར་སེང་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ བཟོ་གྲུ་གཞན་ཚུ་གི་ འོང་འབབ་ཡར་ དྲག་གཏང་ཚུ་གསལ་པའི་ ཐབས་ལམ་གཙུག་པོ་གཅིག་སྡེ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན། འདི་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ གི་ནང་འཁོད་ལཱ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་ གཞི་ ༡༣ པའི་ དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་སྡེ་བྱི་དམིགས་གཏང་ རང་འཁོད་འོང་འབབ་ ལཱ་ཨེ་ཤི་ཤི་ཐེ་ཐེ་འབྲུམ་ ༥ པུ་ ཡར་སེང་གཏང་ནི་དང་ སྐྱེས་ཚད་ཡོད་པའི་ལཱ་གཞི་ཆ་ཚོང་བཟོ་ནི་ལཱ་ བན་འདེབས་འབད་ནི་ཨིན། ཡང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་གཏང་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ གི་ནང་འཁོད་ལཱ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་འོང་འབབ་ ལཱ་ཨེ་ཤི་ཤི་ས་ཡ་ ༣༠༠ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༣༠ ལཱ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ ཡོངས་འབོར་གྱི་འོང་འབབ་ ལཱ་ཨེ་ཤི་ཤི་ས་ཡ་ ༤༠༠ བཟོ་ནི་ཨིན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ ལཱ་རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལཱ་ བན་ འདེབས་བརྒྱ་ཆ་ ༥ དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༣༠ ལཱ་ བརྒྱ་ཆ་ ༦ ལཱ་ཡར་སེང་འབད་ནི་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཡང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་འདི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་དང་ལེན་གཙུག་པོ་གསུམ་གྱིས་ འབྲུག་ཐབས་འབད་ནི།

༡. **བཟོ་གྲུ་ཚུ་ཨང་གནས་ཅན་ལུ་བསྐྱར་ནི།** དེའི་ནང་ ལག་ལེན་གྱི་འཛོན་ཐང་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ ལས་སྡེ་ལག་ནང་ལས་པར་ ཨང་ཅན་གྱི་འཕུལ་རིག་ཚུ་གཅིག་བསྐྱོམས་འབད་དགོཔ་ཨིན། ལས་སྡེ་ཚུ་ཡང་ འཕུལ་སྤྱོད་ཐོག་གི་ལོ་ཐོག་བསྐྱེལ་ལེན་དང་ ཚོག་ཐམ་དང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ་འཛམ་ཏྲང་ཏྲ་བཟོ་ནི་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་སབ་ཁ་བཟོ་ནི་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་སོ་ནམ་ཡང་ན་སློོོོར་གྱི་འཕུལ་རིག་ལུ་བརྟུན་སྤྱོད་འབད་ནི་ ཨང་ཅན་ལུ་བཤུལ་ཡར་འཕམ་དང་ སྤྱིལ་འབྲེན་དང་གནས་སྤྱད་གྱི་གནས་སྤངས་ལམ་ལུགས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

༢. **ཨང་ཅན་གནས་སྤངས་ལམ་ལུགས་ཙུ་བརྟུན་བཟོ་ནི།** གཞུང་གིས་ ཨང་ཅན་ཚོང་ལས་དང་ གསར་གཏོད་ཚུ་ནང་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ སློག་ཐོག་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གཞི་སྟེགས་བཟོ་ནི་ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་མཁོ་སྤྱོད་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་ཚུ་དེས་བརྟུན་བཟོ་ནི་ འཛམ་གླིང་ཚོང་ལམ་ནང་གལ་གཏོགས་གྱི་ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་དང་ འཕུལ་རིག་གསར་པ་ཚུ་འཛམ་ལེན་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན།

༣. **ད་དོན་འཕུལ་རིག་གི་བཟོ་གྲུ་ཡར་འཕམ་མཁྱོགས་དྲགས་སྡེ་གཏང་ནི།** འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ཕན་སློམ་ཡོད་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་བད་དོན་འཕུལ་རིག་གི་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ གསར་གཏོད་དང་ཡུན་བརྟན་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན། དེའི་ནང་ལུ་ བཟོ་གྲུ་ཚུ་འཛམ་གླིང་ནང་དར་ཁྱབ་གཏང་ནི་དང་ འཕུལ་རིག་གི་ཚོང་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་ ཆེད་དམིགས་ཅན་གྱི་འཕུལ་རིག་གླིང་ག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྡེ་ དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤྱད་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་འབྲེལ་ ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྡེ་དང་ ཤེས་ཡོན་གཙུག་སྡེ་ དེ་ལས་ གཞུང་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་གྲིང་གྲི་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༣ པ། བན་ཏུས་ལཱ་པའི་ཨང་ཅན་མི་སྡེ་བཟོ་ནི།

ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་གིས་ ཨང་ཅན་འཕུལ་རིག་ཚུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་སྡེ་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ ཉེན་སྲུང་དང་གཅིག་མཐུན་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ཅིག་བཟོ་ནི་ལུ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་ནི་ཨིན། ཨང་ཅན་འཕུལ་རིག་འདི་ རོ་རྒྱུད་དང་མི་སྡེ་ཚུ་ལུ་ བད་དོན་ལེན་ནི་དང་ གཞན་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ནི་ དཔུལ་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ལས་སྤངས་གྱི་ལས་དོན་ཚུ་ནང་གལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་ཐབས་ལམ་དང་ས་གོ་ཅིག་སྡེ་ སྤྱོད་ནིའི་དབང་ཆ་བྱིན་ནི་ཨིན།

འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་རིག་ལས་སྡེ་གིས་ མི་སེར་ ༢༠༠,༠༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་ ཆ་ཤས་གཞན་ཚུ་ལས་ བཅོས་མའི་རིག་པ་ ཡོངས་འབྲེལ་དཔུལ་ཁང་ཞབས་ཏྲིག་ བརྟུན་འཕུལ་ཞལ་འཛོམས་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་བད་བརྒྱུད་གྱི་གཞི་སྟེགས་ཚུ་བརྩིས་པའི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་ཅན་སྡེ་སྤྱོད་ཐབས་གྱི་སྤྱོད་བདར་ཚུ་བྱིན་ཐོག་ལས་ ཨང་ཅན་ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ ལས་རིམ་ཚུ་ལག་ལེན་འབྲེལ་ནི་ཨིན།

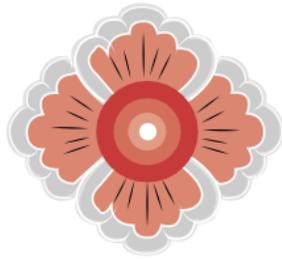
དེ་བཟུམ་སྡེ་ མི་སྡེའི་མཐུན་སྡེ་གི་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ ལས་སྤངས་དང་ ཕན་བདེའི་མ་དཔུལ་བསྐྱེད་སྤངས་འབད་ནི་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་མཐུན་སྡེ་གི་ལས་དོན་འགྲུབ་ནི་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ ཨང་ཅན་གྱི་གཞི་སྟེགས་ཚུ་བཟོ་སྡེ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན།

ཐབས་བྱས་ ༤ པ། འབྲུག་ཚུགས་པ་བཟོ་མི་གཙོ་བོའི་ཚུ་ནང་ མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།

གཞུང་གིས་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོད་གཞི་བཙུགས་ ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཡང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ ལུས་སྐྱེ་ལ་
ལྷན་པའི་ཡང་ཅན་མི་སྡེ་ཅིག་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འགྲུབ་ཚུགས་པ་བཟོ་མི་གཙོ་བོའི་ཚུ་ནང་མ་སྐྱེ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་གཙོ་བོ་ལྷན་པའི་གཞུང་ནི་
ཡིན། ཡང་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ མཐུད་སྒྲིལ་འབད་ནི་དང་ འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ སྐྱོད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྟེན་གཞི་རོ་མ་
ཅིག་ཡིན། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་མི་དང་འབྲེལ་ ལཱ་གི་རུས་ཤུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ཞབས་ཏོག་གོང་འཕེལ་གཏང་
ནི་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་ཁག་ནང་ལས་པར་ ཐོན་ཁུངས་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལུ་ འཕྲུལ་རིག་གསར་པ་ཚུ་དང་ལེན་འབད་ནི་ཡིན།

ཡོངས་ཚད་ཤེས་ཡོན་དང་ སྐྱོད་བདར་ལས་རིམ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ རིག་སྐྱེལ་ལྷན་པའི་ཡང་ཅན་ལས་གཞི་གསལ་བཟོ་ནི་ཡིན། ལུས་ཤུགས་ཅན་
གྱི་ཡང་ཅན་རིག་སྐྱེལ་དང་ རིག་སྐྱེལ་སྤྱི་བསྐྱོམས་ཚུ་ ཡར་དྲག་བཏང་ཐོག་ལས་ ཡང་ཅན་བཟོ་མི་གི་ལེ་པན་དང་ གྲལ་བཙུགས་ཀྱི་ཡར་
འཕར་ དར་ཁྱབ་གཏང་ནིའི་དམིགས་གཏང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ འཕེལ་རིམ་ཅན་གྱི་ཡང་ཅན་གནས་སྤངས་དང་གཅིག་ཁར་
མཐུན་འགྲུར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་མཚམས་འཛིན་གྱི་གཞི་བཞག་ཚུ་ གསར་མཐུན་བཟོ་ནི་ཡིན། གཙོ་བོ་ལྷན་པའི་ཚུ་ཡང་
རུས་ཤུགས་ཅན་གྱི་སློབ་ཐོག་ཉེན་སྲུང་གི་སློབ་གཞི་ལག་ལེན་ སློབ་ཐོག་ལྡོག་ཤུགས་ཀྱི་སློབ་བཙུགས་ནི་ དེ་ལས་ ཡང་ཅན་གྱི་རྒྱ་དངོས་
ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ཚུ་ནང་ཡིན།

གཞུང་དང་བཟོ་ལྷན་ དེ་ལས་ ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་འདི་
དམིགས་གཏང་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་མགྲོགས་དྲགས་སྡེ་འགྲོ་མི་ཚོང་ལས་ཚུ་ནང་ གསར་གཏོད་དང་ གོ་སྐབས་
གསར་འཚོལ་ དེ་ལས་ དོ་འགྲན་འབད་ཚུགས་པའི་ལྷགས་སྲུབ་དང་ གོ་སྐབས་བཟོ་ནི་ལུ་པན་ཐབས་འབད་ནི་ཡིན། དེ་བརྒྱུ་སྡེ་ དབྱེ་ཞིབ་
འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རུས་ཤུགས་དང་གོ་སྐབས་ཡར་དྲག་བཏང་སྟེ་ ཐོན་རིམ་ཅན་གྱི་
འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ནང་ ཡར་འཕར་གསར་པ་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་ནིའི་ འོས་འབབ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་ པན་ཐོགས་འབྱུང་ཚུགས་ནི་ཡིན།

ལེན་པ་ལ།

ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལུ་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ གི་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུའི་ཁྲི་འཛིན་རྒྱུ་ལུ་ དཔལ་འཛུགས་གནང་པའི་སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ "ས་གནས་གཞུང་འདི་ གནས་རིམ་དམའ་ཤོས་ཀྱི་གཞུང་མེན་པར་ གཞུང་རྒྱུ་གི་གྲས་ལས་ མི་མེར་དང་གཅིག་ཁར་ ཐབས་ཉེ་ཤོས་དང་ ཐབས་ལུང་ཤོས་ཅིག་སྤེལ་ལུ་འབད་མི་ཨིན།" ཟེར་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་མཐར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་དམིགས་གཏང་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་འདི་ འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་འབག་མི་ཨིན་པར་ ས་གནས་རྒྱུ་ནང་ དགོས་མཁོ་རྒྱུ་འགྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་དོན་འགྲུབ་མི་ ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལུ་ རྒྱན་ལམ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་རྒྱུད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དཔལ་འཛུར་འགྲུབ་ནི་ཨིན་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་ལྷུལ་གྱིས་ལམ་སྟོན་འབད་དེ་ དེ་རྒྱུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ལས་སྐྱོབ་གཙོ་བོ་རྒྱུ་དང་གཅིག་ཁར་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་ ས་གནས་གཞུང་གི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས་བདུན་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ ཡོད་པ་ཨིན། རྫོང་འོག་དང་ ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་ནང་གི་འབྲེལ་གཏོགས་ཅན་གཙོ་བོ་གཞན་རྒྱུ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ རང་སོའི་རྫོང་འོག་རྒྱུ་གིས་ རྫོང་བདག་དང་ ཁྲོམ་དཔོན་རྒྱུ་གི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་རྒྱ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།

༥.༡ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ། - ས་གནས་གཞུང་གི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས།

ས་གནས་གཞུང་རྒྱུད་རྒྱུ་གིས་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ གཤམ་གསལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་བདུན་ འགྲུབ་དགོས་ཨིན། གྲུབ་འབྲས་མེ་ལུ་མཐུན་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཨིན།

༡ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་ལུ་ ཐོན་ལུགས་ཡར་སྐྱེད་དང་ ཐོན་སྐྱེད་སྐྱུ་མང་ལྷན་པའི་ རང་འཁོད་དཔལ་འཛུར་རྒྱུ་སྤེལ་ཡོད་པ།

༢ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཨ་ལོ་མངམ་གིས་ སྤུས་ཚད་ལྡན་པའི་ ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ འཐོབ་རྒྱུ་གསལ་དང་ དེ་ལས་བརྟེན་ཁེ་སན་འབྲུང་རྒྱུ་གསལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ནང་སྤྲོད་མི་རྒྱུ་གིས་ ཡར་དྲག་ཅན་གྱི་གསོ་བ་དང་ བན་བདེ་ལོངས་སྤྲོད་རྒྱུ་གསལ།

༣ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ དང་ལེན་ཅན་གྱི་ མི་སྡེ་ཉེན་སྲོད་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱུ་ཡོད་པ།

༤ རྫོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་རྒྱུ་ནང་ ཉེན་སྲོད་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཚབས་ཆེན་གྱི་ཉེན་ཁ་རྒྱུ་ དུས་ཨ་རྟག་ར་ བཀག་ཐབས་དང་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་ཡོད་པ།

༥ འབྲུག་པའི་རོ་རྟགས་ ལམ་སྟོན་དང་ རྒྱུ་ཚོས་རྒྱུ་ རྩ་བརྟན་བཟོ་ཡོད་པ།

པ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་གི་མི་མང་ཞབས་དོན་ཚུ་ མི་མེད་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཁར་ དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་ འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ མཁོ་སྤྲོད་འབད་ཡོད་པ་བཟོ་ནི།

པ. ༢ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས།

འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ རྫོང་ཁག་དང་ ཞེད་འོག་ དེ་ལས་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ རོས་འཛོན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུ་ (གོང་འཕེལ་ཚུང་བའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་འགུལ་ཆེ་བ་)ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ མ་དདུལ་བྱིན་མི་ཚུ་ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ མཁོ་སྤྲོད་དེས་བརྟེན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ནི་ཨིན།

❖ ཞེད་འོག།

- ཞེད་འོག་སྡེ་བའི་འཁོར་ལམ་ཚུ་ གནམ་གཤམ་ག་རའི་ནང་ འགྲུལ་སྤྲོད་འབད་བརྟེན་སྡེ་ ཕྱིས་ནག་བཏང་ཡོད་པ།
- སྤྱི་འོག་གི་འཁོར་ལམ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི།
- ཁྲིམ་གུང་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་འཐུང་ཚུ་བཀམས་སྟེལ་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི།

❖ རྫོང་ཁག།

- རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་ཚུ་གི་ནང་འཁོར་ལུ་ འཁོར་ལམ་ཉ་ཀ་ཉོ་ཀ་མེད་པ་བཟོ་ནི།
- ལག་ལེན་འཐབ་བརྟེན་པའི་བཅོག་གཡུར་དང་ཚུ་གཡུར།
- ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཕྱགས་སྟིགས་འཛོན་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི།
- རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་གྱི་ཁྲིམ་གུང་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཉེན་མཚན་མེད་པར་ (དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་ ༢༥ གི་རིང་) ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་པའི་འཐུང་ཚུ་ བཀམས་སྟེལ་དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི།

❖ ཡན་ལག་ཁྲོམ།

- ཡན་ལག་ཁྲོམ་ནང་འཁོར་ལུ་འཁོར་ལམ་ཉ་ཀ་ཉོ་ཀ་མེད་པ་བཟོ་ནི།
- ལག་ལེན་འཐབ་བརྟེན་པའི་བཅོག་གཡུར་དང་ཚུ་གཡུར།
- ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཕྱགས་སྟིགས་འཛོན་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི།
- ཁྲིམ་གུང་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཉེན་མཚན་མེད་པར་ (དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་ ༢༥ གི་རིང་) ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་པའི་འཐུང་ཚུ་ བཀམས་སྟེལ་དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི།

པ. ༣ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀའ་གཞི་བཀོད།

ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀའ་གི་གཞི་བཀོད་འདི་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་ནང་ འཕོ་བཟུགས་ཡོད་པ་དང་ ད་ ལྟོ་ཚུན་གྱི་བར་ན་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ནང་ བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་དམིགས་ གཏང་དང་མཐུན་པའི་མ་དདུལ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ཡང་གོ་སྐབས་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་སྡེ་བཟོ་བཀའ་འབད་ནི་ལུ་ བན་ཐོགས་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ ཨིན། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ གཞི་བཀོད་འདི་ གཤམ་གསལ་དམིགས་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

༡༽ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱིན་བཅིས་པའི་ གསལ་སྤྱད་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ལམ་ལུགས་ དུངས་གསལ་ འདྲ་མཉམ་དང་ ཚོད་དཔག་ འབད་ཚུགས་པའི་ གཞི་རྩ་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བཟོ་བཀའ་འབད་ནི།

༢༽ བོད་འཕེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ ས་གནས་གྱི་གཙོ་རིམ་ཚུ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ དུངས་གསལ་ཐོག་ལས་ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀའ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཀོད་ལྷན་པའི་གཞི་བཀོད་ཅིག་བཟོ་ནི།

༣༽ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ བོད་འཕེལ་གྱི་གདོང་ལན་གཙོ་བོ་ཚུ་ གཙོ་རིམ་གཞུང་སྟེ་བསལ་ནི་དང་ བཟོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་བན་ཐོགས་ མངམ་ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནི་ལུ་ བན་ཐབས་འབད་ནི།

ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ བརྟམ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྟོམས་ དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༢,༠༠༠ བཟོ་བཀའ་ འབད་ཡོད་པ་ཨིན། (ཐིག་ཁམ་ ༣ པ)

ཐིག་ཁམ་ ༣ པ། བརྟམ་འབད་བའི་ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀའ་

འཆར་དདུལ་གྱི་རིགས།	རྫོང་ཁག། (དདུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ)	མིང་འོག། (དདུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ)	ཁྲོམ་སྟེ། (དདུལ་ཀྲམ་ས་ ཡ)	བསྟོམས། (དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ)
ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱིན།	༡༠༠༠༠	༡༣༠༠༠	༡༡༠༠༠	༣༤༠༠༠
ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་ལས་སྟུ།	༡༢༥༠༠	༢༢༠༠༠	༣༥༠༠	༣༤༠༠༠
བསྟོམས།	༢༢༥༠༠	༣༥༠༠༠	༡༤༥༠༠	༧༢༠༠༠

ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ལས་ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་བཀའ་འབད་ནི་ཨིན།

ལོ་བསྟར་གནང་སྒྲིལ།

- ཐོན་ཁུངས་བཤོ་བཀའ་ཐབས་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཤོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པ། དེའི་ཁྲིལ་སྐོར་ལ་ ༣༠༠༠ འབད་མི་ ལོ་བསྟར་གནང་སྒྲིལ་མ་དེའི་ཏེ་ རྫོང་ཁག་དང་ མེད་འོག་ དེ་ལས་ རྫོང་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཐོན་ཁུངས་བཤོ་བཀའ་ཐབས་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོག་ཁྲིལ་ ༤ པའི་ནང་བཤོ་བཤོ་མི་ལྟར་དུ་ བཤོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ཨིན།
- ས་གནས་གཞུང་གིས་ ལོ་བསྟར་གནང་སྒྲིལ་མ་དེའི་ཏེ་ ལས་སྟོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་གནས་གཞུང་གི་ལྷན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་ཚུ་ འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ མ་ཚུགས་དགོཔ་ཨིན།

ལས་འགྲུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྟོན།

- དོན་ཚན་ ༢.༢ ནང་ བཤོ་བཤོ་ཡོད་པའི་ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གཙོ་རིམ་བརྒྱུད་མི་ལེ་ཤེས་ཡོད་པའི་གྲས་ལས་སྤྱི་འོག་འཁོར་ལམ་ལེགས་བཅོས་དང་ འཕུང་ཚུ་དང་ཞིང་ཚུ་བཀའ་སྲེལ་ ལྷགས་སྤྱད་བྱ་མིག་རྩ་བའི་བསྐྱོར་ནི་ ཚུ་ཅུད་ཉེན་སྲོལ་ ས་ཚ་བོ་འཕེལ་ དེ་ལས་ ལྷ་བཤལ་ཐོན་སྤྱད་བོ་འཕེལ་ཚུ་ནང་ བཤོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ཨིན།
- རྫོང་སྡེ་ཚུ་ནང་ འཁོར་ལམ་དང་ ལྷགས་སྤྱིགས་འཛིན་སྲོལ་ དེ་ལས་ འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བཤོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ཨིན།
- ས་གནས་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་ལྷེ་བ་གིས་འགོ་འབྲེན་འཐབ་མི་ ཤེས་རིག་མཐུན་ཆེན་དང་ཞབས་ཏོག་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ མེད་འོག་ལྷེ་བའི་འཁོར་ལམ་ ཞིང་ཚུ་ཆེ་བ་དང་འཕུང་ཚུ་འཕེལ་འཆར་ ལང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ མིའི་གཞིས་ཆགས་འཆར་གཞི་དང་མན་ཆས་བརྒྱུ་གྱི་ལས་འགྲུལ། ས་གནས་གཞུང་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ལྷོགས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཅིན་ ལས་འགྲུལ་དེ་ཚུ་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་ གནམ་ཁ་ཡོད་པའི་ཨིན།

ཐོན་ལྷན་གྱི་འགན་ཁུར་ཐབས་བཞུགས།

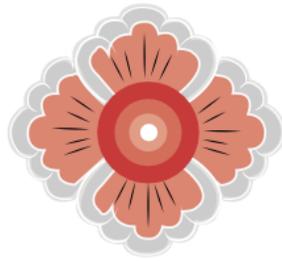
ལྟར་ཚད།		རྫོང་ཁག།	མེད་འོག།	ཁྲོམ་རྒྱ།
མི་རྫོབས།	གནས་སྡོད་དང་ཐོ་བཞུགས་ཅན་གྱི་མི་རྫོབས་དཔྱད་སྟོམས།	24%	20%	-
	གནས་སྡོད་མི་རྫོབས།	-	-	100%
ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྲོན།		70%	70%	20%
དབུལ་ཕོངས་བཞོ་བཀའ། (མིའི་གྲངས་ལ་)		-	24%	70%
གནས་གཤིས་འགྱུར་བའི་ཉེན་ལ་དབྱེ་དཔྱད་གྱི་གནས་ཐོ།		-	74%	70%
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོལས་གྱི་གནས་ཐོ། (མགོ་ལོག)		64%	74%	70%
ལྷ་གཡོག་མེད་པའི་བཞོ་བཀའ། (མིའི་གྲངས་ལ་)		-	-	70%
སྤྱི་ལོ་འདྲན་གྱི་གནས་ཐོ།		-	74%	-
ཡོངས་བསྟོམས།		700%	700%	700%

རྫོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་རྒྱ། དེ་ལས་ མེད་འོག་རེ་རེའི་དོན་ལུ་ བཞོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ ཐོན་ལྷན་གྱི་འགན་ཁུར་ཐབས་བཞུགས་ལ་གསལ་འདི་
ཟུར་སྒྲགས་ 2 པའི་ནང་བཞོ་བཀའ་དེ་ཡོད།

གོང་གི་ལྟར་ཚད་ལ་སྟོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་མེད་འོག་ཚུ་ལུ་ མང་ཤོས་དང་ཉུང་མཐའི་བཞོ་བཀའ་འདི་ ལྟར་པར་སྟོམ་མི་ཆགས་ནིའི་དོན་ལུ་
ཚུགས་གཉིས་ཆ་རའི་དཔྱད་སྟོམས་བཞོ་བཀའ་གྲུར་ ལྟར་པར་ཚད་གཞི་ 2 གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ཚད་གཞུང་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

ཕ. 3.7 རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་ 72 གྱི་དོན་ལུ་ ཐོན་ལྷན་གྱི་འགན་ཁུར་ཐབས་བཞུགས།

རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ རོས་འཛོན་འབད་ཡོད་པའི་ སྤྱིར་བཏང་ཉུང་མཐའི་གཞི་བརྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ ཡར་དག་བཏང་ཡོད་པ་ཅེས་བརྟན་བཟོ་
ཐབས་ལུ་ ཐོན་ལྷན་གྱི་འགན་ཁུར་ཐབས་བཞུགས་ལུ་ལྟར་པར་ཚད་གཞི་མ་བཅིས་བར་ རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་ 72 རེ་རེ་བཞུགས་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱིན་དང་ གོང་
འཕེལ་རྒྱུ་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་མ་དཔྱད་ བརྒྱ་ཆ་ 70 བཞོ་བཀའ་འབད་ནི་ཨིན།

ལེན་ ༤ བ།

དངུལ་ཁུངས་མཐོང་སྒྲུང་།

༤.༡ དངུལ་ཁྲུངས་ཀྱི་དམིགས་གཏང་དང་ཐོན་ཁྲུངས་ཀྱི་ཚོད་དཔག།

འཆར་གཞིའི་དུས་ཡུན་ནང་ དངུལ་ཁྲུངས་སྲིད་བྱས་ཀྱི་དམིགས་དོན་དེ་ སྤྱད་རིག་ཅན་གྱི་དངུལ་ཁྲུངས་དང་ རྒྱ་ཁྲབ་དཔལ་འབྱོར་བརྟན་ཏོག་ ཏོ་བཞག་སྟེ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་སྤྱི་ལོ་དང་ གྲལ་བཅུགས་ཅན་དེས་བརྟན་བཟོ་ནི་ཞིན། དུས་འབྲིང་གི་དཔལ་འབྱོར་མཐོང་སྣང་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ གཤམ་གསལ་གྱི་དངུལ་ཁྲུངས་དམིགས་གཏང་ཚུ་ སྲུབ་ཐབས་ལུ་བཟོན་ནི་ཞིན།

༡ འཆར་གཞིའི་དུས་ཡུན་ནང་ དངུལ་རྩིས་ཀྱི་རྩིས་ཆད་འདི་ སྤྱི་རྩོམས་ལུ་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༣ ལུ་ ཚོད་གཞུང་འབད་ནི།

༢ ལྷལ་གྱི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ཡན་ཆད་བཞག་ནི།

༣ གཞུང་ལྟེ་བའི་བྱ་ལོན་ (ཕྱི་དང་ནང་འཁོད་)དེ་ ལོ་ངོ་ནམ་ར་ཞིན་རུང་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ ལས་མ་ མཐོ་བར་བཞག་ནི།

༤ ལོ་བསྟར་གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥ གི་འོག་རྒྱ་ལུ་ རྒྱུན་སྐྱོང་འཐབ་ནི།

ཐིག་ཁྲམ་ ༥ པའི་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཐོན་ཁྲུངས་ཡོངས་བསྡོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༥༦, ༣༤༥ དེ་ཅིག་གི་ ཚོད་ རྩིས་བཏོན་ཡོད་དང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་འགོ་སོང་ཡོངས་བསྡོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༡༢, ༢༤༣ བཏོན་ཡོད་པ་ཞིན།

ཐིག་ཁྲམ་ ༥ པ། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ དངུལ་ཁྲུངས་གཞི་བཀོད།

	ཁ་གསལ།	2022/2 ༥	2024/2 ༦	2026/2 ༧	2027/2 ༨	2028/2 ༩	ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ།
༡	ཐོན་ཁྲུངས་ཡོངས་བསྡོམས།	23,722	22,206	26,303	22,623	22,337	256,325
༡	ནང་འཁོད་ཐོན་ཁྲུངས།	46,660	63,647	62,202	62,220	24,632	337,325
i	ནང་འཁོད་འོང་འབབ།	42,240	63,776	62,222	66,244	24,232	322,326
༡	ལྷལ་གྱི་འོང་འབབ།	32,226	22,026	26,762	24,222	42,226	230,623

ཁ	ཁལ་མིན་འོང་འབབ།	༡༥, ༥༠༥	༡༩, ༠༥༡	༡༩, ༡༣༠	༡༩, ༤༤༣	༢༥, ༣༤༥	༩༤, ༢༢༣
	སྐྱོད་ཀྱི་འབྲུང་ཐོ།	༣, ༡༣༢	༥, ༥༩༣	༤, ༥༡༥	༤, ༢༡༥	༤, ༢༠༤	༢, ༩༥༤༤
ii	འབྲུང་ཐོ་གཞན། (ནང་འཁོད་གནང་སྤྱིན་བརྩིས་ཏེ་)	༡, ༩༡༠	༥༣༥	༤༡༡	༥༣༥	༥༠༤	༣, ༩༩༩
༢	སྤྱི་ཐོ་གྲོགས་རམ།	༡༤, ༥༢༢	༢༩, ༢༥༥	༣༡, ༥༠༠	༢༧, ༡༣༣	༢༠, ༤༩༢	༡༢༥, ༠༠༠
༡	རྒྱ་གར་གཞུང་།	༡༢, ༡༥༥	༡༩, ༢༧༡	༢༢, ༡༧༡	༡༩, ༡༠༥	༡༢, ༤༠༠	༤༥, ༠༠༠
	གཞན།	༥, ༣༤༧	༩, ༥༤༣	༩, ༢༢༩	༩, ༠༢༩	༧, ༤༩༢	༥༠, ༠༠༠
ཁ	འགྲོ་སོང་ཡོངས་བསྡུ་མཁུ།	༤༩, ༡༥༥	༡༠༡, ༥༡༡	༡༠༥, ༩༥༥	༡༠༤, ༥༧༧	༡༠༩, ༡༩༣	༥༡༢, ༢༤༣
༡	རྒྱ་གར་རྒྱུང་།	༥༠, ༤༡༠	༥༡, ༡༥༣	༥༣, ༡༡༣	༥༣, ༩༧༧	༥༤, ༢༥༠	༢༤༧, ༢༤༣
༡.༡	རྒྱ་གར་རྒྱུང་གཙོ་བོ་(དུས་རྒྱུན་)	༥༣, ༤༤༣	༥༢, ༥༤༩	༥༢, ༥༧༩	༥༣, ༠༤༣	༥༥, ༥༤༥	༢༡, ༢༣༥༤
༡.༢	སྐྱོད་སྤྱོད།	༧, ༡༥༧	༤, ༥༥༥	༡༠, ༥༣༥	༡༠, ༩༡༥	༡༢, ༧༧༤	༥༩, ༩༢༥
༢	གསར་སྐྱུ་བ།	༣༤, ༣༥༥	༥༠, ༣༤༤	༥༢, ༤༣༥	༥༢, ༥༠༠	༥༠, ༩༥༣	༢༥༥, ༠༠༠
ག	དུས་ལྡན་ལྷན་ཁག་ལུས།	(༡༥, ༩༧༧ ༢)	(༤, ༤༠༥)	(༩, ༤༥༥)	(༡༡, ༤༥༥)	(༩, ༤༤༢)	(༥༥, ༩༣༤)
	དུས་ལྡན་གྱི་རྩིས་ཚད། (ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱོད་ཡོངས་འཁོར་ལས་བརྒྱ་ཚ)	(༥.༢༥)	(༢.༥༩)	༢.༥༧)	(༢.༤༤)	(༡.༩༧)	(༢.༩༧)

འབྲུང་ལུངས། དུས་ལྡན་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱ་བྱས་དཔལ་འབྲོར་གཞི་བཞུགས་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཚུངས།

ནང་འཁོད་འོང་འབབ། ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༢༧, ༢༤༦ དེ་ཅིག་གི་ ཚོད་རྩིས་བཏོན་ཡོད་པ་
 དང་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་དང་ཕྱད་པ་ད་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༡.༧ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། འོང་འབབ་འདི་གིས་ རྒྱན་
 རྒྱུད་གི་ཟད་འགོ་ག་ར་འདི་གིས་འགབ་ནི་དང་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགོ་ ༡་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༤.༥ རྩལ་རྒྱལ་པའི་ ཚོད་དཔག་ཡོད་པ་ཡིན།
 འདི་ཡང་ རྩལ་ལས་འཐོན་པའི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༢༠, ༤༢༢ དང་ རྩལ་མིན་པའི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩༦, ༧༢༢
 ཡོད་མི་འདི་གིས་འབྲེལ་ཡིན། ནང་འཁོད་འོང་འབབ་འཚོལ་སྐྱབ་ཡར་བྱལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ རུས་འབྲིང་ཅན་གྱི་འོང་འབབ་ཐབས་བྱས་ ལག་
 ལེན་འཐབ་ནི་ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ རྩལ་གྱི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་སྟེ་ རྩལ་ལས་ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ཆ་ཚད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་
 ༡༥ ལས་ལྷག་སྟེ་བཞག་ནི་དང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་སེམས་ལུགས་དང་ རྩལ་ཡང་ཆག་ཚུ་ བརྒྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་
 བཏོན་ནི་ཡིན།

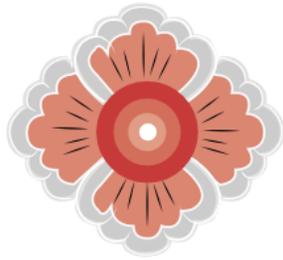
གནང་སྤྱི། འཆར་གཞིའི་རུས་ལུན་འདི་ནང་ལུ་ རྒྱོགས་རམ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༥, ༠༠༠ དེ་ཅིག་ཚོད་རྩིས་བཏོན་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་
 ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༧ དང་ གསར་སྐྱབ་ཟད་འགོ་ལས་ ཉུང་མཐའ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ དེ་ཅིག་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
 ནི་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱོགས་རམ་ གཙོ་བོར་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༥, ༠༠༠ ཡིན་པ་དང་ དེའི་ལྷག་ལུས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་
 ཡ་ ༤༠, ༠༠༠ དེ་ ལུ་འོང་གཅིག་བསྐྱོམས་ཚོགས་པ་དང་ ར་ཕུན་དང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་སྟེ་ དེ་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་མཉམ་རྒྱལ་
 གཞན་ཚུ་གི་པན་འདེབས་ཡིན།

༤.༢ ཟད་འགོ་དང་མ་དངུལ་གཏང་ནི།

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༡༢, ༢༤༢ གཏང་ནི་ཡིན་པ་དང་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་
 ༡༢ པ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༢ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱན་རྒྱུད་ཟད་འགོ་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤༧, ༢༤༢ ཡིན་པ་དང་ གསར་
 རྒྱབ་ཟད་འགོ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤༥, ༠༠༠ ཡིན། རྒྱན་རྒྱུད་ཟད་འགོ་དེ་ གཙོ་བོར་ དངུལ་ཐོགས་དང་ འབྲས་དང་ སྤྱིར་བཏང་
 འཆར་གཞི་ དེ་ལས་ རྒྱོགས་མེ་འབྲུལ་ཁང་སྤྱིན་འབྲུལ་གྱི་ རྐྱེད་བཏབ་མི་ཚུ་གིས་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། འོང་འབབ་ལྷག་ལུས་འདི་གིས་
 གསར་སྐྱབ་ཟད་འགོ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༤.༥ དང་ གནང་སྤྱི་གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ བཏབ་ནི་ཡིན་པ་དང་ དེ་ལས་ ལྷག་ལུས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༤.༥ དེ་
 ཕྱི་ལ་ལས་པབ་ཆག་ཐོག་ལས་ཐོབ་མི་ རྒྱན་འབྲུལ་དང་ ནང་འཁོད་ཚོང་འབྲེལ་བུ་ལོན་ཚུ་གིས་བཏབ་ནི་ཡིན།

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནང་ དངུལ་རྩིས་ཀྱི་ རྩིས་ཆད་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥, ༩༢༤ ཡོད་མི་དེ་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་
 འབོར་གྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༩༧ འདྲ་མཉམ་ཡིན། མ་དངུལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱོགས་རམ་དེ་ ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན་པ་
 ལས་ ཞེ་ཤི་ལུ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་དང་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་གཉིས་བརྩིས་ཏེ་ དངུལ་འབྲེལ་གཙུག་ལྗོངས་ པབ་ཆག་ཅན་གྱི་མ་
 དངུལ་ཉེན་སྲུང་མཐོ་མོས་ལུ་ དམིགས་གཏང་སྐྱེད་པ་ཡིན། དེའི་ལ་སྐོང་ལུ་ ནང་འཁོད་ཀྱི་མ་དངུལ་ཚུ་ གཞུང་གི་འགན་འཛིན་དང་ གཞུང་
 འབྲེལ་དངུལ་འཛིན་ཚུ་བཙོང་ཞིན་ན་ དངུལ་རྩིས་ཀྱི་རྩིས་ཆད་ཚུ་སེལ་ཐབས་ལུ་ ཆ་སྐྱོམས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཅིག་བཟོ་རྒྱལ་པའི་ཡིན།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་ མཇུག་བསྟུ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ མི་མང་གི་བྱ་ལོན་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༧༥, ༥༡༩. ༠༦ དེ་ཅིག་ལུ་ ལྷོད་ནི་
གི་ ཚོད་རྩིས་བཏོན་མི་དེ་ ཉང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ ༡་ལམ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥.༤ དེ་ཅིག་ཡིན། བྱ་ལོན་མང་ཤོས་ར་ (བརྒྱ་ཆ་
༤༢.༤) དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༩༢, ༤༧༣. ༠༥ དེ་ ཕྱི་ཁའི་བྱ་ལོན་ཡིན་མ་དང་ ཕྱི་ཁའི་བྱ་ལོན་ཡོངས་བསྐྱེམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༣.༣ དེ་
སློབ་མེ་འཕུལ་ཁང་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༦.༧ དེ་སློབ་མེ་མེན་པའི་བྱ་ལོན་ཡིན། མི་མང་བྱ་ལོན་ཡོངས་བསྐྱེམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༧.༢ ཡང་ན་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༧, ༧༥༤. ༠༢ དེ་ ཉང་འཁོད་གྱི་ ཚོད་རྩིས་བཏོན་མ་ཡིན། འཆར་གཞི་འདིའི་དུས་ཡུན་མཇུག་བསྟུ་ཁམས་ད་ ཕྱིའི་བྱ་ལོན་
དེ་ ཉང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༢.༩ ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༤.༤ ལུ་ མར་འབབ་འགྲོ་ཉི་ཡིན་མ་དང་ སློབ་མེ་མེན་པའི་ཕྱིའི་
བྱ་ལོན་དེ་ ཉང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༡ ལུ་ ལྷོད་ནི་གི་ཚོད་རྩིས་བཏོན་མ་ཡིན།

ལེན་ཅེ་པ།

ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༣ བའི་ལག་ལེན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཉམ་ར་ཨིན་རུང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞིའི་ མཁོ་སྤྱོད་ཤེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ དམིགས་གཏང་
བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལྷན་ཆུང་འབྲེལ་གྱི་འདི་ ལག་ཆེ་དྲག་ཨིན་པའི་སྐོར་ གསུངས་མ་དང་གསུངས་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་
༡༣ པའི་ མཐར་འཁྱོལ་སྐབས་ལྷན་ཆུང་ དེ་ཤོས་འབྲེལ་ས་ཁོངས་ཆུང་ནང་ ལག་ལེན་ལེགས་ཤོམ་དང་དོན་སྤྲིན་ཅན་སྤེལ་འབྲེལ་གྱི་ རག་ལས་
ནི་ཨིན་མ་ལས་ མཁོ་སྤྱོད་དོན་སྤྲིན་ཅན་སྤེལ་འབྲེལ་གྱི་ མཁོ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཆུང་གཅིག་སྤྲིལ་འབད་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཨིན།
འདི་ནང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱུ་ཚོས་གཙོ་བོ་ཅོ་ཅིག་ཨིན་མི་ ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ཆུང་ ལག་ལེན་འབྲེལ་གྱི་དང་ ཡར་དྲག་སོང་
བའི་ལུ་ཤུལ་འཛིན་སྤྱོད་དང་འགན་འཁུན་ཐབས་ལམ་ཆུང་འཛོག་འབད་ནི་ལུ་ཚུད་པ་ཨིན།

༩.༡ ལུ་ཤུལ་འཛིན་སྤྱོད་དང་འགན་འཁུན།

ཐོན་ཁུངས་ཆུང་ལེ་བ་དང་མཐུན་སྦྲིག་འབད་ནི། དང་པ་ར་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ དམིགས་ལུལ་དང་ལེ་འདུན་གྱི་དོན་ལུ་ ཉན་འཁོད་
དང་ཕྱིའི་ཐོན་ཁུངས་ཡོད་མི་ཆུང་ བགོ་བཀའ་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གིས་ དམིགས་ལུལ་དེ་ཆུང་ དོན་སྤྲིན་ཅན་སྤེལ་འབྲེལ་ཐབས་ལུ་ འབྲེལ་དགོ་པ་
ག་ཅི་ཡོད་པ་ཨིན་ན་དང་ ཐོན་ཁུངས་ག་ཅི་དགོ་པ་ཨིན་ན་ གསལ་འདི་ལྟེ་ཉེ་གོ་ཚུགས།

ལོ་བསྟར་གྱི་ལུ་ཤུལ་འཆར་གཞི་བརྩམ་ནི་དང་དམིགས་གཏང་བཟོ་ནི། འདི་གི་ཤུལ་ལས་ར་ ལས་འགན་འཆར་མི་ ལས་སྡེ་ཆུང་གིས་ ལོ་
ལྷའི་དམིགས་ལུལ་འདི་ ལོ་བསྟར་གྱི་སྐབས་ལུ་ལག་དབྱེད་དགོ་པ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཆུང་ལུ་ ཚད་འཇལ་ཚུགས་པའི་ལུ་ཤུལ་གྱི་དམིགས་
གཏང་དང་ ལོ་ལྷའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ཕྱོགས་ལུ་གཏང་པའི་དམིགས་གཏང་གསལ་འདི་ལྟེ་ཉེ་དགོ་པ་ཨིན། ལོ་བསྟར་བཞིན་ དམིགས་གཏང་
དེ་ཆུང་ མི་རྗེ་སྤོང་ཆེན་མཚོག་གིས་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ཐོན་ཁུངས་དང་སྐྱབས་ཉེ་ ཆ་འཛོག་གནང་ནི་ཨིན། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་གིས་ ལྷུ་ལོ་
༢༠༢༩ ཉན་འཁོད་ལུ་ འབྲེལ་དགོ་པའི་དམིགས་ལུལ་ཆུང་ལུ་ དམིགས་གཏང་འཕྲོ་མཐུན་དེ་ར་བཞག་དགོ་པ་དང་ དེ་ཆུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་
ལམ་འདི་འབྲེལ་མཐུན་ཅན་ལོང་དགོ་པ་དང་ དེ་གིས་ ལས་འགུལ་གསར་བའི་འཛིན་འབད་ནི་དང་ དུས་ལུན་བར་ན་སྐོར་མ་ལུ་ སྤོམ་མཐུན་
བཟོ་ནིའི་ལོ་སྐབས་བྱིན་མ་ཨིན།

ལུ་ཤུལ་མཐུགས་སེང་འབད་ནི། དམིགས་བསལ་དུ་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་གི་གཙོ་བོ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གི་དོན་ལུ་ ལས་སྡེ་ཆུང་ལུ་ ཁོང་
རའི་སྐབས་ལྷན་ཆུང་འབྲེལ་གྱི་འདི་ནང་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐབས་ལུ་ ལུ་ཤུལ་སྤོང་སྤོང་ལས་རིམ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་གྱི་
ཐབས་ལམ་སྤྱིར་སྤྱོད་འག་ཆེན་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་མའི་ ཐབས་ལམ་འདི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཐུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་འོག་
ལས་རིམ་གཙོ་བོ་མཐུགས་སེང་འབད་དེ་ འདི་འབྲེལ་གྱི་དགོ་པའི་ ལམ་སྤོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ ཐོན་ཁུངས་ཆུང་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་
གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་ཨིན།

འགན་འཁུན་ཤེས་བརྟན་བཟོ་ནི། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ སྐབས་ལྷན་ཆུང་གི་གཞི་བཀོད་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ལས་འགོ་
བཅུགས་སྐབས་ལྷན་ཆུང་དང་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་གི་ཐོན་འབྲེལ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་སྐབས་ལྷན་ཆུང་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས་ཆུང་གི་ འཆར་གཞི་
གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་སྐབས་ལྷན་ཆུང་ཐོན་ཐབས་ལུ་འགན་འཁུན་གསལ་འདི་ལྟེ་ཉེ་བཀའ་ལུ་ཨིན། གསལ་འདི་ལྟེ་ཉེ་པའི་
འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་འཁྲིལ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་གི་སྐབས་ལྷན་ཆུང་དེ་རེ་བཞིན་དུ་ ལས་སྡེ་ཆུང་གི་ཐོན་འབྲེལ་དང་ སྐབས་ལྷན་ཆུང་གཙོ་
བའི་བརྩོན་ལུ་ལག་དབྱེད་སྤེལ་དང་ ཁོམ་སྤེལ་བཟོ་མའི་ས་གནས་གཞུང་ག་ར་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དོན་དང་བརྩུན་ཉེ་སྐབས་ལྷན་ཆུང་གཙོ་བོ་ཡོད་

པའི་ སའཁོངས་ཚུ་ལུ་སྐལ་སྤོད་ཡོད་པ་ཨིན། ལས་སྡེ་འགོ་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལོ་བསྟར་ལུ་ལཱ་དམིགས་གཏང་དང་ མཐར་ཐུག་གི་ ལོ་ལྗེ་
འཆར་གཞི་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ ལུ་ འབྲུག་ཚུགས་པ་འབད་ནི་འི་ འགན་ཁག་ཕོག་པ་ཨིན། འདི་བརྒྱམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བརྒྱད་
དེ་ ལས་སྡེ་ཚུ་དང་བཀོད་ཁྲབ་ཚུ་ལུ་སྤོད་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་གཞུང་གི་གཞི་གཞུག་ཚོགས་ཀྱི་ མི་ངོ་ལུ་ལཱ་འཛིན་སྐྱོང་གི་གསར་གཏོང་དེ་ལུ་
ར་ཁུངས་བྲངས་ཨིན།

འཛིན་སྐྱོང་བསྐྱར་བཅོས། ལས་སྡེ་ཆ་མཉམ་གྱིས་ རྒོགས་རམ་བྱིན་མི་དང་ འབྲུག་གཞུང་གིས་མ་དདུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་ལས་འགྲུལ་ཚུ་
ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དང་མཐུན་སྒྲིག་འབད་ཡོད་པ་འེས་བརྟེན་བཟོ་དགོ་པ་ཨིན། ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དེ་ ལོ་བསྟར་བཞིན་ཏུ་
བསྐྱར་ཞིབ་དང་དུས་མཐུན་འབད་ནི་ཨིན། ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ དམིགས་གཏང་དང་ ལས་རིམ་ ལས་འགྲུལ་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་
ཚུ་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་དགོ་པ་ཐོན་པ་ཅིན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིན་འབད་དེ་རྒྱུངས་གཅིག་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་དགོ།

༩.༢ ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ལྷན་རྒྱས་གཞི་བོ་

ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་བརྒྱམས་ཡོད་མི་དེ་ ལོ་ངོ་ ༡༠ གྱི་ ཡུན་རིང་གི་དུས་ཡུན་ཆ་འཛིན་འབད་ཡོད་པ།

ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུན་རིང་གི་དམིགས་ཡུལ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༣༥ ནང་འཁོད་ལུ་ འབབ་ཁུངས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ འབྲུབ་ནི་འི་བརྩོན་ལུགས་བསྐྱོད་དེ་ འགོ་བརྩམས་པ་ཨིན། ཡུན་རིང་ཐབས་བྱས་ཅན་
གྱི་འཆར་གཞི་ལས་བརྟེན་པའི་བརྩོན་ལུགས་ཀྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་ཚུགས་ནི་
ཨིན་པ་དང་ མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ མངམ་འཛོན་ཐང་ཅན་དང་དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་ བཅོམ་གསལ་ནི་ཨིན། དེ་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་གོང་འཕེལ་བྱ་རིམ་ནང་ལུ་ སྐར་སྟེ་གི་གཤམ་གཏོགས་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཚུ་དཔ་ཨིན་པ་དང་ དེ་ལས་བརྟེན་དམིགས་པ་འདི་ ལུ་གཞི་གི་
གོ་སྐབས་མང་སུ་བཟོ་ཚུགས་ནི་འདི་ཨིན། འདི་གིས་ གཞུང་གིས་ བར་ཆད་མེད་པའི་ སྤྲེལ་མཐུན་དང་ ཐོན་སྐྱོད་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་བཟོ་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ སྲིད་བྱས་ཀྱི་གཏོང་ལེན་བསལ་ནི་དང་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ཚུ་ཡར་བྲག་
བཟོ་ནི་ལུ་ གཏོ་བོར་བརྟེན་ནི་ཨིན།

ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་དམིགས་གཏང་སྤྱོད་པ་ཨིན། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྤྲེལ་མཐུན་ འཕུལ་
རིག་ དེ་ལས་ རིག་རྩལ་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ ཆ་རྐྱེན་གཏོ་བོ་ཨིན། དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱར་ལས་རིམ་ནང་ ཁ་གསལ་བཀོད་དོ་
བརྒྱམ་སྟེ་ དཔལ་འབྱོར་ལས་སྡེ་དང་ སྤྲེལ་མཐུན་གྱི་དུས་མཐུན་དང་རྒྱན་སྐྱོང་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་འབབ་མི་དང་དང་ལེན་འབད་མི་ལུ་སྤོ་
འབྲུས་ དེ་ལས་ ཚོང་ལམ་ནང་ག་སྒྲིག་ཚུ་དོད་པའི་ལས་མི་ཚུ་ལུ་རིག་རྩལ་བྱིན་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣
པ་གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ རྒྱ་སྐྱོད་གཏང་ནི་ཨིན། བཀོ་བགམ་མང་ཤོས་ར་ འེས་ཅན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་འབད་ནི་ཨིན་པ་
དང་ འེས་འགབ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ག་བསྐྱར་གྱི་ལེ་ཕན་ཡོད་པའི་སའཁོངས་ནང་ལས་མར་སྤོང་ནི་ཨིན།

ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལྷན་བཟོ་ནི།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་མེད་གནས་སྤོ་འགྲོ་མི་དང་ དེའི་ཕན་གོད་འཕྲོ་མཐུན་དེར་ཉམས་སུ་སྤོང་མི་དང་འཁྲིལ་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་ ཏོག་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་ནིའི་དོན་ལུ་ ལོག་མཐུན་སྒྲིག་འབད་ནི་ཨིན། ཨ་ལྷོ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཚད་ལྡན་བཟོ་མི་དེ་ གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ མཐུན་རྐྱེན་ དེ་ལས་ ཐོན་ལུངས་ཚུ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་འོང། གསོ་ བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཉུང་མ་སྟེ་ལག་ལེན་འབབ་མི་དང་ རྒྱ་རིག་ལྡན་པའི་གསོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ སྤེལ་བུམ་སྟེ་མ་སྟོན་པར་བཞག་མི་ མར་ཕབ་ འབད་ནི་དང་ སློབ་གྲྭ་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ སློབ་ཁང་སྤོང་མ་སྟེ་ལུས་མིའི་གནས་སྤངས་དང་ དེ་ལས་ སློབ་གྲྭ་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ སློབ་ཁང་ནང་ཨ་ལུ་ མང་དྲགས་དྲགས་པ་དང་ སློབ་དཔོན་ལུ་ ལཱ་ལག་དྲགས་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཚུ་མར་ཕབ་འབད་ནི་ལུ་ བཙུན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ལུ་ ལས་སྟོན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཁྱོན་འཆར་གཞི་ ལག་ལེན། མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་དང་ཡར་འཕར་དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་འདི་ རྒྱལ་ ཡོངས་ས་ཁྱོན་འཆར་གཞི་གིས་ལས་སྟོན་འབད་ནི་ཨིན། དེ་འབད་ཨ་ལས་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་ ད་ལྟོ་ཡོད་ པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིནམ་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་བཟོ་དགོ་པའི་ དགོས་མཁོ་གསལ་རི་རི་ཡོད་མར་ མ་ཅུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་བཙུན་ནི་ཨིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ གནམ་སྟོང་འབྲུལ་རིག་ལུ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་བཙུན་མི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ས་ ཁྱོན་འཆར་གཞི་དེ་ གོ་རིམ་བཞིན་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན།

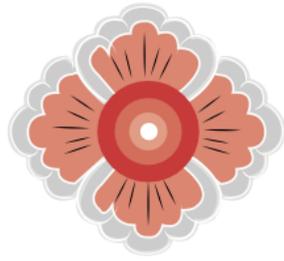
ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ ལས་སྟེ་དང་ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ ལོ་གསུམ་གྱི་ ལོ་མང་རྒྱུན་སྒྲིལ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་ བརྒྱད་དེ་ ལོ་བསྟར་འཆར་གཞི་མཐུན་འབྲུར་འབད་བཙུགས་ཨིན། ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་དེ་ ལོ་ལྗེ་གི་རིང་ལུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་ཨིནམ་དང་ ལོ་ མང་རྒྱུན་སྒྲིལ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་དེ་ ལོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིནམ་དང་ ཡུན་རིང་གི་ཐབས་བྱས་ཅན་ གྱི་དམིགས་དོན་འགྲུབ་ནི་ཨིན། ལོ་བསྟར་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་ཚུ་ ལོ་མང་རྒྱུན་སྒྲིལ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ ཨིནམ་དང་ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་བརྟེན་སྟེ་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ ལས་འབྲུལ་དང་སྤྲོ་ཚུ་ ལོ་མང་རྒྱུན་སྒྲིལ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་ དདུལ་ལས་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན། འདི་གིས་ ལས་སྟེ་དང་ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ འཆར་གཞི་བསྐྱར་བཙུན་ གྱི་རང་དབང་སྟོན་དེ་ སྤྱིང་སྤྱི་དང་ གསལ་དྲགས་ དུས་དང་མཐུན་སྟེ་སྟོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ནང་ ཕན་ཐབས་འབད་ནི་ཨིན། དེ་ལས་བརྟེན་ སྤྱིར་བཏང་གི་འཛོལ་ཐང་ཡར་དྲག་གཏང་ཚུགས། དེ་གིས་མ་ཚད་ ལོ་མང་རྒྱུན་སྒྲིལ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་དེ་ བར་མཚམས་བསྐྱར་ ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ སྟེར་སྟེ་དང་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་མ་ཨིན། སྟེར་སྟེ་དང་ཞི་བའི་མི་སྡེ་ ལས་ཚོགས་ཚུ་གིས་ ཞབས་ཏོག་ལ་ལུ་ཅིག་མཁོ་སྟོན་འབད་ནིའི་ནང་ གནམ་མེད་ས་མེད་དོན་སྤྲོད་ཅན་ཅིག་སྟེ་ འགྲེམས་སྟོན་འབད་དེ་ ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ སྟེར་སྟེ་དང་ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ཀྱིས་ འཆར་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་དམིགས་ དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་ མངམ་སྟེ་གཤམ་གཏོགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གནས་ཚད་བཟོ་ནི་དང་བྱ་སྤྲུལ་བའི་བའི་གནས་སྤངས་བཟོ་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་ བཏོན་ཐོག་ལས་ གཞུང་གི་འགན་ཁུར་ མར་ཕབ་འབད་འོང།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གིས་ མཐུགས་དྲགས་དང་རུས་ཤུགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དབུས་གནས་སྤངས་ལུ་ཕན་ཐབས་འབད་མ་ཨིན། ལོ་ ལྗེའི་འཆར་གཞིའི་དམིགས་གཏང་སྟོན་སྟེ་འགྲུབ་ནི་ལུ་ ཡང་ལས་ཡང་དུ་བྱུང་མི་གདོང་ལེན་འདི་ སྤྱི་དབུས་དང་སྤྱི་གཞིའི་གྲངས་ཁ་མང་

དྲགས་མིའི་སྐྱོན་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་མང་ཤོས་ར་ གཅིག་གིས་གཅིག་བར་ན་ མ་མཐུན་མ་སྤོང་མ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ལྷ་སྤེའི་སྲིད་བྱས་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ ལྷ་སྤེའི་མཐའ་དོན་སྤྲུང་མ་ཡིན་ཅུང་ ཡོངས་ཚད་དང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བར་ན་འཛུགས་ཏོག་མཁོ་སྤོད་ལུ་
བཀག་རྒྱབ་ཡིན། དེ་བཟུམ་སྤེ་ དམིགས་བསལ་དམིགས་དོན་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་བཟོ་ཡོད་པའི་ སྤྲིག་གཞི་མང་ཤོས་ཅིག་ མཐུན་སྤྲིག་ལྷང་
ངེས་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་བར་ཆད་རྒྱབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

འཕྲུལ་རིག་གོང་འཕེལ་སོང་མི་དང་ བཅོས་རིག་ གསར་གཏོད་ཀྱི་འཛུལ་གྱིང་མགྲོགས་དྲགས་སྤེ་འགྱུར་བའི་དུས་ཚོད་ཁར་ དང་སྤེའི་ལྷ་སྤེ་
ལུ་གཞི་བཞག་པའི་སྲིད་བྱས་དང་སྤྲིག་གཞི་ཚུ་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་དོན་སྤྲིན་ཅན་སྤེ་མཁོ་སྤོད་འབད་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་སྤེ་མེན་པར་
བར་ཆད་རྒྱབ་མི་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་འབད་ཨ་ལས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ རང་བཞིན་གྱི་རྒྱབ་འགལ་ཅན་དང་ འཆར་
གཞི་བཅུམས་ཏེ་ཡོད་པའི་དམིགས་དོན་ལུ་ བར་ཆད་རྒྱབ་མིའི་ སྲིད་བྱས་ཆ་མཉམ་ར་ གཞུང་གིས་དུས་དང་དུས་སུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འཕྲི་སྐྱོན་
འབད་དེ་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་དེ་གིས་ བསལ་ནི་ཡིན།

ལེན་ ༡༠ བ།

ལྷ་རྩོག་དང་དབྱེ་ཞིབ།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ རོན་སྤྱིན་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་འགྲུབ་ནི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས་སྤྱིང་
 སྤྱི་གིས་མན་ཐབས་འབད་བའི་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ལྷན་བསམ་དང་ ཡུན་བརྟན་གྱི་བརྩོན་ཤུགས་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན། ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ ལྷ་རྟོག་
 དང་དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས་འདི་ ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་གྱི་གནས་སྤངས་ གཙུག་སྡེའི་བཟོ་བཀོད་ ལྷན་ཁུའི་བྱ་རིམ་ གཅིག་བརྗོད་མས་འབད་
 ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུན་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་
 ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཨིན། ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱུས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་གིས་
 ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་རིམ་ལུགས་གཞི་བཀོད་གྱི་
 ལམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པའི་ ལྷོ་བཟང་ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་འདི་ ལྷ་འབྲིང་འབད་དེ་ འགོ་འདྲན་འབབ་ནི་ཨིན།

༡༠.༡ ལྷ་རྟོག།

ལྷ་རྟོག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ རྩོགས་སྡེའི་དང་འཆར་གཞིའི་གྲུབ་འབྲས་ ལས་སྡེའི་ཐོན་འབྲས་ ལས་འགྲུལ་དང་ལས་སྣུ་ དེ་
 ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་གོང་འཕེལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ ལྷ་ཤུལ་ཚུ་དབྱེ་དབྱུད་འབད་བའི་ ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་བྱ་རིམ་ཅིག་ཨིན། འདི་གིས་ ལོ་ལྔའི་
 འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་ལག་ལེན་འབབ་ནིའི་ནང་ དུས་དང་དུས་སུ་བར་འཛུལ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱུས་ཅན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་བསྐྲུབ་སྟོན་ཚུ་
 བྱིན་མ་ཨིན། ལྷ་རྟོག་འདི་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནིའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་གོ་རྟོགས་འབད་མ་ཨིན།

ཐིག་ལྷན་ ༤ པ། འགན་འཁུན་ལྷ་རྟོག་གཞི་བཀོད།

ལྷ་རྟོག་ས་ཡོངས།	ལྷན་ཁུ་འབད་དགོ་པའི་ལས་སྡེ།	བསྐྲུབ་ཞིབ་གྱི་གྲུངས་ལ།	འགན་འཁུན།	ལྷན་ཁུ་འབད་སའི་འགོ་འདྲན་ལས་སྡེ།
རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ (མི་སེར་ ཡར་དག་ ཡར་རྒྱས་)	ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ ཐབས་བྱུས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།	ལོ་བསྟར། བར་མཚམས། མཐའ་དབྱུད།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཡིག་ཚང་དང་ལྷན་རྒྱས་ གཞུང་ཚོགས་ལུ་ཚེ།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
འཆར་གཞི་དང་ཕྱོགས་སྡེའི་གྱུབ་འབྲས།	ཕྱོགས་སྡེའི་དབྱེ་ཞིབ་ལུ་ཚེན་ ཚུ་གི་ སྤྱི་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་སྡེ་ཚན།	ལོ་བསྟར། བར་མཚམས། མཐའ་དབྱུད།	ཕྱོགས་སྡེའི་དབྱེ་ཞིབ་ལུ་ཚེན།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་ཚེན་ཡིག་ཚང་གི་ ལྷན་གཞུང་ ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱུས་ འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།

ལས་སྡེའི་ཐོན་འབྲས།	ལས་སྡེ་རྩི་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ འཆར་གཞི་སྡེ་ཚོན།	ལོ་ཕྱེད།	ལས་སྡེའི་ འགོ་འཛིན།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཟུང་ ཚེན་ཡིག་ཚང་གི་ ལྷན་གཞུང་ ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་ འགོ་འཛིན་ཡིག་ཚང་།
ས་གནས་གཞུང་གི་སྐབ་ འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ ལོངས།	ས་གནས་གཞུང་དང་ ལྷན་ གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་ བྱས་འགོ་འཛིན་ཡིག་ཚང་གི་ སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་སྡེ་ ཚོན།	མཐའ་དབྱེད།	རྫོང་བདག་/རྫོང་ལག་ ཚོགས་འདུའི་ཁྲི་འཛིན་ /ཁྲི་དཔོན་/ བཀོད་ ཁྲབ་ཟུང་ཚེན།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཟུང་ ཚེན་ཡིག་ཚང་གི་ལྷན་གཞུང་ ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་ འགོ་འཛིན་ཡིག་ཚང་།
ལོ་བསྟར་ལུ་ཤུལ་ དམིགས་གཏང་དང་ འཆར་དདུལ་མཁོ་སྡོད།	ལས་སྡེ།	ལོ་བསྟར། བར་མཚམས། མཐའ་དབྱེད།	ལས་སྡེ་དང་ས་གནས་ གཞུང་གི་ འགོ་འཛིན།	དདུལ་སྦྱིས་ལྷན་ལག་ གི་ འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་ སྐབ་འབྲས་ལས་ཁུངས།
ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ དམིགས་ཡུལ་དང་ རོ་ཉ་ ལས་རིམ་ལག་ལེན་ བརྩམ་གྱི་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་ ལྷང་ཕྱོགས་གོང་འཕེལ་ དམིགས་ཡུལ།	འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་གི་ སྲིད་ བྱུས་དང་འཆར་གཞི་སྡེ་ཚོན།	ལོ་བསྟར།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཡིག་ཚང་།	ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཟུང་ ཚེན་ཡིག་ཚང་གི་ལྷན་གཞུང་ ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་ འགོ་འཛིན་ཡིག་ཚང་།

ཐོག་ཁྲིམ་ ༦ པའི་ནང་ཡོད་པའི་ ལྷ་རྩི་འགན་ཁུངས་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལྷ་རྩི་དང་དབྱེ་ཞིབ་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ ལས་སྡེའི་ཐོན་འབྲས་
 ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འཛིན་ཡིག་ཚང་གིས་ ལོ་བསྟར་དང་བར་མཚམས་ དེ་ལས་ མཐའ་དབྱེད་བསྐྱར་ཞིབ་རྒྱུ་ འགོ་
 འཛིན་འཐབ་ནི་ཞིན། སྐབ་འབྲས་ཁྲིམ་རིམ་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ ཕྱོགས་སྡེ་དང་འཆར་གཞི་གི་སྐབ་འབྲས་ ལས་
 སྡེའི་ཐོན་འབྲས་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་སྐབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ལོངས་རྒྱ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནིའི་གཞི་རྟེན་ཅིག་འབད་ནི་ཞིན། དདུལ་

ཅེས་ལྟན་ལག་གི་ འཆར་གཞི་དང་འཆར་དདུལ་གྲུབ་འབྲས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལྟན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལོ་བསྟར་ལུ་ཤུལ་དམིགས་གཏང་དང་ འཆར་དདུལ་ཐོག་ལས་ ལས་འགུལ་དང་ལས་སྐྱུ་རྒྱུ་འཕགས་ལེན་ཚུ་ ལྟ་
རྟོག་འབད་ནི་ཨིན།

༡༠.༢ དབྱེ་ཞིབ།

དབྱེ་ཞིབ་ཟེར་མི་འདི་ བཟོ་བཀོད་དང་ལག་ལེན་ དེ་ལས་ འཆར་གཞི་ ལས་རིམ་ ལས་འགུལ་ གྲིད་བྱས་ཡང་ན་སློབ་གཞི་བཟུམ་གྱི་ གོང་
འཕེལ་གྱི་བར་འཇུག་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལས་ལུགས་ཅན་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་འབད་མི་ལུ་སྒྲིབ་ཨིན། དེའི་ནང་ ལས་རིམ་དང་གྲིད་བྱས་ཚུ་འཛོན་
ཐང་ཅན་དང་ དོན་སློབ་ཅན་སླེ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དང་ བན་གཞོན་ འབྲེལ་ཆགས་ དོན་སློབ་ཅན་ འཛོན་ཐང་ཡུན་བརྟན་ཚུ་ཨིན་མི་ ཚང་
ལཱ་དབྱེ་ཞིབ་གྱི་ཁྱད་ཚད་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

དབྱེ་ཞིབ་འདི་ གཞུང་དང་མི་མང་ཞབས་ཏོག་ལས་སྡེ་ཚུ་ རང་སེའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་འགན་ཁིལ་ཅན་སྡེ་བཟོ་ནི་དང་ ལོ་ལྟེ་འཆར་
གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ བསྐྱར་སློབ་དང་གཙོ་རིམ་བརྒྱུད་སྟེ་ དཔོན་འདོད་ཅན་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་དང་ཐོན་འབྲས་ཚུ་འགྲུབ་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་
ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུང་ཅན་ཅིག་ཨིན། ལྷན་ཚད་དང་སློབ་གཏང་ཡོད་པའི་དབྱེ་ཞིབ་འདི་ གཞུང་གི་གནས་རིམ་ག་རའི་ནང་ འབྲེལ་མཉམ་དང་ གྲ་སློབ་
ལུ་བརྟན་པའི་ གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་ཚུ་ དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་དགོས་ཨིན།

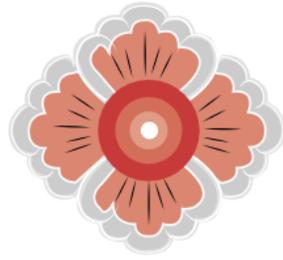
ཐོག་ཁྲམ་ ༢ པ། འགན་འཁུན་དབྱེ་ཞིབ་གཞི་བཀོད།

དབྱེ་ཞིབ་གྱི་ས་ཁོངས།	དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི།	གྲངས་ལ།	འགོ་འདྲན་ལས་སྡེ།
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་དཔལ་ འཛོམས་གྱི་གནས་ཐོ།	དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་ འཛོམས་ལྟེ་བ།	ལོ་རྩི་ ༣ ལས་ ༥ གི་བར་ན།	དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་དང་རྒྱལ་ ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ ལྟེ་བ།
ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ མཐའ་དབྱེ་དབྱེ་ཞིབ།	དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་ འཛོམས་ལྟེ་བ།	ལོ་ལྟེ་འཆར་གཞི་གི་དུས་ ཡུན་མཇུག་ལུ།	ལྟན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་ བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།

<p>ཕྱོགས་སྡེ་དང་འཆར་གཞིའི་ ཐོན་འབྲས།</p>	<p>དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཚུག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་ འཛོམས་ལྟེ་བ།</p>	<p>ལོ་རེའི་ནང་ ཉུང་མཐའ་དེའི་ ཞིབ་གཉིས།</p>	<p>ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་ བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།</p>
<p>རྒྱལ་ཡོངས་ལས་རིམ་སྲིད་བྱུས་ དང་ རྒྱིག་གཞིའི་ གདམ་ལ་ རྒྱབ་ནི།</p>	<p>དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཚུག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་ འཛོམས་ལྟེ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ ཚན།</p>	<p>ལོ་རེ་ལུ་ དཔལ་འབྲོར་དང་མི་ སྡེའི་ཕྱོགས་སྡེ་བ་གྱི་ དེའི་ཞིབ་ ཉུང་མཐའ་ ༡ །</p>	<p>ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་ བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།</p>
<p>རང་སོའི་ལས་སྡེའི་ནང་ ལས་ འགུལ་རྒྱ་གཞི་གདམ་ལ་རྒྱབ་ནི།</p>	<p>ལས་སྡེ་དང་ས་གཞུང་གི་ སྲིད་ བྱས་དང་འཆར་གཞི་སྡེ་ཚན་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན།</p>	<p>ལོ་རེ་ལུ་ ཕྱོགས་སྡེ་བ་རེ་དང་ ས་གནས་གཞུང་རེ་རེ་ལུ་ དེའི་ ཞིབ་ ཉུང་མཐའ་ ༡ །</p>	<p>ལས་སྡེ་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་ འགོ་འཛིན།</p>

ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ དབུ་ཁྲིད་དུང་ཆེན་བཞིའི་ཚོགས་རྒྱུང་དང་ ལས་སྡེ་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་འཛིན་རྒྱ་གཞི་ དེའི་ཞིབ་
གྱི་ས་ཁོངས་རྒྱ་ལོངས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ ལོ་བསྟར་དེའི་ཞིབ་འཆར་གཞི་རྒྱ་བཟོ་སྟེ་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་ཡིན། དེ་རྒྱ་གཞི་
ལམ་ ༧ པའི་ནང་ བཀོད་མི་ དེའི་ཞིབ་འགན་འཁུ་གཞི་བཀོད་ལུ་གཞི་བཞག་ནི་དང་ དེའི་ཞིབ་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ཡར་བྲག་གཏང་ཐབས་
ལུ་ ལས་སྡེ་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ དེས་པར་དུ་དེའི་ཞིབ་འབད་དགོས་ཡིན།

འགན་ཁུ་སྲོམ་བཀའ་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ་རྒྱ་ རོན་སྤྱི་ཅན་གྱི་མཁོ་སྲོད་དེས་བརྟན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ལོ་ལཱའི་འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་
གིས་ མི་སྡེའི་འགན་འཁུ་ ཡར་བྲག་གཏང་ནི་ཡིན། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་རྒྱ་གཞི་ རང་སོའི་མི་སྡེ་ནང་འཁོད་ལུ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་
རིམ་རྒྱ་ ལྷ་རྟོག་དང་དེའི་ཞིབ་འབད་ནིའི་ནང་ གྲུ་གཏོགས་འབད་བརྟུག་ནི་ཡིན།

ལེའུ་ ༡༡ པ།

དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ།

ཅ། རིག་ཅུལ་གོང་འཕེལ་དང་ཚོང་ལུ་ལས་རིམ། ཚོང་འབྲེལ་འཕེལ་འགྱུར་ལྟེ་བ་གཞི་བཙུགས་ཚུ་བཅུས་པའི་ ཚོང་འབྲེལ་སྤྱོད་བཟང་
དང་ བསྐྱབ་སྟོན་ཚུ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་ དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་དུ་ན་གཞོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཨིན།

ཆ། ན་གཞོན་གཡོག་སྤྱོད་ ཤེས་ཡོན་དང་སྤྱོད་བཟང་། ཤེས་རིག་དང་སྤྱོད་བཟང་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐབས་ལུ་ འོག་བཏབ་ཚུགས་
པའི་སྐྱིན་འགྲུལ་ཚུ་བཅུས་པའི་ ན་གཞོན་གི་ལུ་གཡོག་ལུ་ཕན་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་གཏད་ཅན་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱིན་ནི་ཨིན།

ཇ། རྒྱུ་དང་བཟོ་སྐྱུག། བདག་དབང་ཅན་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འོག་བཏབ་ཚུགས་པའི་ རྐྱིན་འགྲུལ་ཐོག་ལས་ རང་སོའི་སྤྱོད་གི་
སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱབ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན།

ཉ། ཚོང་འབྲེལ་སྤར་གསོ། འུ་འོན་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་སྐྱིན་འགྲུལ་ནང་ཡོད་མི་ དཀའ་སྤྱད་ཅན་གི་ཚོང་འབྲེལ་པ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
ནི་ཨིན།

༡༡.༥ ལག་ལེན་གི་ཐབས་ལམ།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་འདི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ གོས་ཐག་གཅད་མི་ མཐར་ཐུག་གི་དབང་འཛིན་
ཅིག་ཨིན། མི་རྗེ་དངུལ་རྩིས་སྟོན་པོ་གིས་ ཁྱི་འཛིན་འབད་མི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་རྒྱུང་འདི་ ལག་ལེན་
འཐབ་ནི་ གཤོད་ལན་ཚུ་བསལ་ནི་ རྒྱབ་འབྲས་ལྟ་རྟོག་འབད་དེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་ གནས་སྤངས་གི་དུས་མཐུན་སྐྱེན་ལུ་འབད་མི་
ལྟ་བུ་འགོད་འགོ་འཛིན་ཅིག་ཨིན། འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་རྒྱུང་འདི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ འབྲུག་མི་སེར་རྒྱ་མོར་གཞི་གཟུང་ལས་འཛིན་དང་ རྒྱལ་
གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གི་ དཔལ་འབྱོར་མཁས་མཚོག་ ཚོང་འབྲེལ་དང་དངུལ་འབྲེལ་གི་དབྱེ་དབྱེད་མཁས་མཚོག་ཚུ་ཡོད་པའི་
ཁྱད་རིག་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ ཐབས་རིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འབྲེན་ཡིག་ཚང་འོག་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ དཔལ་
འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ཡིག་ཚང་འདི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གི་ མཁོ་སྤྱོད་སྡེ་སྐོན་ཅིག་སྡེ་ལུ་འབད་ནི་ཨིན། ཡིག་ཚང་གི་
ལུ་འགན་གཙོ་བོར་ དཔལ་འབྱོར་ཕན་ཐབས་ལས་རིམ་ལག་ལེན་གི་ འགོ་འབྲེན་དང་ལྟ་རྟོག་འབད་ནི་ཨིན།

༡༡.༦ དུས་གསལ་དང་འགན་འཁུན།

གཞུང་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གི་ ལས་འགྲུལ་དང་ལས་སྐྱུ་ཚུ་ འོ་བསྟར་འཆར་དངུལ་གི་གྲངས་སྤྱོད་བཙུགས་ཏེ་ འོ་བསྟར་
འཆར་དངུལ་དབྱེ་བའོའི་དབྱེད་ཡིག་གི་ཆ་ཤས་ཅིག་སྡེ་ འོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཙུགས་ནི་ཨིན།

འོ་བསྟར་བཞིན་ མི་རྗེ་སྟོན་ཚེན་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁམས་གི་གནས་སྤངས་སྐྱེན་ལུའི་ནང་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ལག་ལེན་གི་
རྒྱབ་འབྲས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ དུས་མཐུན་འབད་ནི་ཨིན།

	འབྲུག་པའི་ཨང་ཅན་དཔལ་འབྱོར་བཟོ་ནིའི་ ལས་འགན་འཆང་མི་ རང་དབང་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ།
སྤྱིད་སྤྱོད།	རྒྱལ་པོ་དང་ ཡང་ཅིན་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཁེ་ཕན་གནང་ནི།
ས་གནས་གཞུང་གི་སྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས།	ས་གནས་གཞུང་གི་གོང་འཕེལ་གྱི་སྲུབ་འབྲས།
ལྷ་ཁང་	ལྷ་ཚོགས་བཞུགས་ཁང་།
མཐུད་སླེལ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ས་ཚོགས་ལྟེ་བ།	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ གཞུང་སྲོལ་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྡེ་མ་འདྲུལ་གི་ཐོག་ལས་ མཐུད་སླེལ་དང་མཉམ་སྲེབ་འབད་ཡོད་པའི་ཁྲོམ་ཚོགས་མང་རབས་ཅིག།
རྒྱལ་ཡོངས་ལུང་སློབ་སྡེ་བ།	སྡེ་བའི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཉེ་འདབས་གྱི་རྫོང་ཁག་རྒྱུ་ཡོད་ལུང་ས་སློབ་སྡེ་བ།
རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱལ་སྲུང་ལས་རིམ།	སྤྱི་ལོ་ ༡༥ ལངས་མི་ འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་གྱི་དོན་ལུ་ ལོ་གཅིག་གི་གཅིག་སྤིལ་སྲོལ་བཟང་ལས་རིམ།
ལྷན་གཞུང་ལས་འབྲེལ་དང་ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་།	འཆར་གཞི་འགོ་འདྲན་དང་ ལྷ་རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་གྱི་དོན་ལུ་ འགན་ཁུར་འབག་མི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་གྱི་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་འོག་གི་ ཡིག་ཚང་།
གསོ་རིག།	གསོ་རིག་དང་ ཡང་ཅིན་ གསོ་བ་རིག་པ་དེ་ འབྲུག་ལུ་ རང་ལུགས་གྱི་ ཀུན་ཚང་སྤྲོད་བཟོ་ལས་ལུགས།
ཐ་དམ་ཚིག་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས།	ཐ་དམ་ཚིག་ཟེར་མི་དེ་ དྲང་སྲོད་དང་ ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་མི་དེ་ རང་སོའི་ དག་སྤྲིག་གི་ལཱ་གི་འབྲས་བུ་ལུ་སྲུབ་ཞིན།
པར་སྡེ་བ།	སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ དཀའ་ངལ་བསལ་མི་ ཡིག་ཚང་།
ཁྲོམ་སྡེ།	གྲོང་སྡེ།
ཁྲོམ་དཔོན།	བཙུག་འབྲུ་ལས་སྲུབ་མི་ ཁྲོམ་སྡེའི་འགོ་འདྲིན།
བཟོ་རིག་བཟུ་གསུམ།	རང་ལུགས་གྱི་རྒྱ་རྩལ་དང་ལག་བཟོ་ ༡༢།

ཟུར་སྒྲུག་སུ།

ཟུར་སྒྲུག་སུ་ ༡ པ། ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་བརྒྱ་སྟོན།

ཟུར་སྒྲུག་སུ་ ༡ ཀ་པ། ལས་སྡེ་འཆར་དངུལ་བརྒྱ་སྟོན།

ཨང་།	ལས་སྡེ།	འཆར་དངུལ་བརྒྱ་སྟོན། (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ།)
༡	ཅུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག།	༤,༥༣༢.༥༤
༢	རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱ་དབྱེད་དང་གནམ་གཤིས་རིག་པའི་སྡེ་བ།	༡,༢༠༥.༤༠
༣	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདེན་ལྷན་ཁག།	༥༥,༠༠༠.༠༠
༤	འབྲུག་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་དབང་འཛིན།	༡༥༠.༠༠
༥	འབྲུག་བཟོ་སྐྱོད་དང་སྐྱེལ་འདེན་དབང་འཛིན།	༧༢.༣༥
༦	མོ་ནམ་དང་སློ་ལོ་ལྷན་ཁག།	༡༥,༠༠༠.༠༠
༧	བཟོ་སྐྱོད་ལས་དང་ལུ་གཡོག་ལྷན་ཁག།	༧,༥༤༠.༢༡
༨	འབྲུག་བརྒྱ་དོན་དང་བརྒྱ་བརྒྱུད་དབང་འཛིན།	༢༧༢.༠༠
༩	འབྲུག་ཚོང་སྡེའི་རྒྱན་བཀོད་དབང་འཛིན།	༡༡༥.༠༠
༡༠	འབྲུག་གནས་ཚད་ལས་ཁང་།	༧༢.༠༠
༡༡	དོ་འགྲན་དང་ཉོ་སྤྱོད་དབང་འཛིན།	༥༢.༠༠
༡༢	ཤེས་རིག་དང་རིག་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག།	༣༣,༣༥༥.༥༠
༡༣	འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ།	༢,༤༢༤.༠༠
༡༤	གེ་སར་རྒྱལ་པོ་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ།	༡,༥༤༤.༠༠
༡༥	འཛིགས་མེད་སེམས་དབང་ལྷན་ཁག་གི་སློབ་སྡེ།	༡,༡༥༤.༡༠

16	ཀྲུལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ།	400.00
17	གསོ་བ་ལྷན་ཁག།	79,724.79
18	འབྲུག་ཨོ་ལིམ་ཟིག་ཚོགས་པ།	7,000.00
19	ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་ལྷན་ཁག།	7,476.22
20	ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག།	4,629.22
21	ཀྲུལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ།	7,632.22
22	གྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས།	922.00
23	ཀྲུལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས།	2,000.00
24	འབྲུག་གཞུང་འཕུལ་ཟིག་ལས་སྡེ།	70,000.00
25	དབུལ་སྤོངས་ལྷན་ཁག།	70,000.00
26	ལྷན་ཀྲུལ་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།/སློན་ཆེན་ཡིག་ཚང་།	2,439.32
27	ཀྲུལ་ཡོངས་སྤོངས་དབྱུང་བཞེད་འཛིན།	200.00
28	དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་དང་ཀྲུལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་སྡེ་བ།	20.00
29	འབྲུག་ཀྲུལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྡེ།	773.94
30	དྲང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ།	740.00
31	ཚོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་།	92.20
32	འབྲུག་གི་བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས།	200.24
33	དན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས།	232.24

34	ཀྱུལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།	78.87
35	ཀྱུལ་གཞུང་ཚེས་ཞིབ་དབང་འཛིན།	72.00
36	ཀྱུལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ།	78.87
37	ས་གནས་གཞུང་(ལོ་ལྟར་གནང་སྤྱིན་དང་ལས་འགུལ་དང་འཁྲིལ་བའི་མ་དངུལ་བཟོ་བཀྲམ།)།	22,000.00

རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་ 7 ལ་པ། ལས་རིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོན་ལུངས་གྱི་བཟོ་བཀྲམ།

ཨང་	ལས་རིམ་	བཟོ་བཀྲམ་བསྐྱེམས་ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་)
1	ཨང་གནས་ཅན་གྱི་གཞི་སྐྱུར།	70,000
2	དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྐྱུར།	40,000
3	ཤེས་རིག་གཞི་སྐྱུར།	30,000
4	འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་འབྲུག་ཡུལ།	20,000
5	མི་སྡེའི་ལམ་སློལ་ལྗོངས་ཤུགས་དང་ མི་སྡེའི་མཐུན་འབྲེལ།	72,000
6	དུས་རབས་ 21 པའི་ ལས་གཞི་གཞུང་གི་རྒྱ་ལ།	70,000
7	གནས་གཞི་སྐྱུར་ཤུགས་དང་ སྤྱི་ལུགས་སྐྱོ་མང་།	78,000

ལྷན་སྐྱེགས་ ༢ པ། ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱོད་བཅོ་བགྲམ།

ལྷན་སྐྱེགས་ ༢ ཀ་པ། རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱོད་བཅོ་བགྲམ།

ཨང་།	རྫོང་ཁག།	བཅོ་བགྲམ་བསྐྱེམས་ (དུལ་གྲམ་ས་ཡ་ནང་)།
༡	བུམ་ཐང་།	༤༡༢.༠༢
༢	ཚུ་ཁ།	༥༡༢.༧༩
༣	དར་དཀར་ན།	༤༤༢.༥༡
༤	དགའ་ས།	༤༢༤.༦༡
༥	ལྷོ།	༤༠༢.༤༢
༦	ལྷོ་རྩོ།	༤༣༤.༩༤
༧	མོང་སྐང་།	༤༤༤.༤༧
༨	སྐོ་ལོ།	༤༧༠.༥༩
༩	སུ་དགའ་ཚེས།	༥༡༤.༡༤
༡༠	སྤུ་ན་ཁ།	༥༠༦.༥༤
༡༡	བསམ་སྤྱབ་སྤོངས་མཁར།	༥༤༤.༧༡
༡༢	བསམ་རྩོ།	༤༡༤.༥༧
༡༣	གསར་སྤང་།	༥༤༤.༡༡
༡༤	ཐིམ་ཐུག།	༤༤༠.༤༥

༡༥	བཀྲིས་སྒྲིང་།	༤༠༥.༢༢
༡༦	བཀྲིས་གཡང་རྩེ།	༥༣༦.༧༤
༡༧	ཀྲོང་གསལ།	༤༩༤.༢༢
༡༨	རྩིང་།	༤༤༤.༤༩
༡༩	དབང་འདུས་པོ་བྲང་།	༥༧༧.༣༤
༢༠	གཞལ་མ་སྒྲིང་།	༥༡༥.༤༤
	ཡོངས་བསྡོམས།	༡༠,༠༠༠

རྒྱུ་རྒྱུགས་ ༢ ལ་པ། རྩོམ་སྡེ་རྩི་གི་དོན་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱིན་བཤོ་བཀྲམ།

ཨང་།	རྩོམ་སྡེ།	བཤོ་བཀྲམ་བསྡོམས་(དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་།)
༡	ཐིམ་ཐུག།	༤,༢༡༢.༡༠
༢	ཐུན་ཚོགས་སྒྲིང་།	༢,༡༩༤.༡༠
༣	དགེ་ལེགས་ཐུག།	༡,༤༥༤.༤༤
༤	བསམ་གྲུབ་རྫོང་མཁའ་མཁའ་།	༡,༡༣༤.༩༥
	ཡོངས་བསྡོམས།	༡༡,༠༠༠

རྒྱུ་སྐྱབས་ ༢ ག་པ། རྟོན་འོག་རྩོམ་གྱི་དོན་ལུ་ ལོ་བསྟར་གནང་སྤྱིན་བཤོ་བཀྲམ།

ཨང་།	རྩོད་ཁག།	རྟོན་འོག།	བཤོ་བཀྲམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡	བུམ་ཐང་།	ཚོས་འཁོར།	༤༦.༥༩
༢	བུམ་ཐང་།	རྩ་མིག།	༤༤.༢༦
༣	བུམ་ཐང་།	སྟང་།	༤༩.༤༣
༤	བུམ་ཐང་།	ལྷ་ར།	༤༣.༣༥
༥	རྩ་ཁ།	བྱག་ཕྱོགས།	༤༤.༢༦
༦	རྩ་ཁ།	སྒོར་སྒོར།	༩༡.༢༥
༧	རྩ་ཁ།	རྒྱབས་ཆ།	༥༤.༢༩
༨	རྩ་ཁ།	དར་ལ།	༤༢.༥༡
༩	རྩ་ཁ།	གདུང་ནག།	༤༡.༡༣
༡༠	རྩ་ཁ།	དགེ་སྤྱིང་།	༥༤.༤༠
༡༡	རྩ་ཁ།	གད་སྟག་ན།	༤༣.༠༥
༡༢	རྩ་ཁ།	ལོག་ཅི་ན།	༤༣.༢༣
༡༣	རྩ་ཁ།	སྤྲོད་བཏབ་ཁ།	༥༢.༢༢

ཨང་།	རྩོད་ཁག།	རྟོན་འོག།	བཤོ་བཀྲམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༤	རྩ་ཁ།	སྤྱན་ཚོགས་ སྤྱིང་།	༢༩.༤༦
༡༥	རྩ་ཁ།	བསམ་འཕེལ་ སྤྱིང་།	༤༦.༣༥
༡༦	དར་དཀར་ན།	དོ་རོ་ན།	༥༤.༤༣
༡༧	དར་དཀར་ན།	འབྲུག་རྗེས་ སྤྱིང་།	༥༢.༤༢
༡༨	དར་དཀར་ན།	གེ་སར་སྤྱིང་།	༥༤.༡༦
༡༩	དར་དཀར་ན།	སྒོ་གཞི།	༥༢.༩༠
༢༠	དར་དཀར་ན།	ཀམ་སྤྱིང་།	༥༤.༡༤
༢༡	དར་དཀར་ན།	དཀར་ནག།	༤༣.༤༣
༢༢	དར་དཀར་ན།	ལེ་སྤྱིས་ས།	༥༤.༤༦
༢༣	དར་དཀར་ན།	ལར་རྒྱབ།	༥༥.༤༤
༢༤	དར་དཀར་ན།	སྤྱ་མོའི་རྗེང་ཁ།	༥༢.༡༩
༢༥	དར་དཀར་ན།	ནི་རྩུ་ལ།	༥༣.༤༤

ཡང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
26	དར་དཀར་ན།	བགྱིས་ལྷིང་།	41.70
27	དར་དཀར་ན།	གཙུང་ཁ།	42.99
28	དར་དཀར་ན།	བཙུན་མཉམ་ ལྷོ།	60.30
29	དར་དཀར་ན།	ཅེ་ཟ།	67.47
30	དགའ་ས།	ལ་སྐད།	42.24
31	དགའ་ས།	ལ་རྫོང་།	42.04
32	དགའ་ས།	ལ་ཡ།	69.12
33	དགའ་ས།	ལྷུང་ནག་ན།	12.67
34	ལྷོ།	ལྷོ་སྐད།	62.31
35	ལྷོ།	དགའ་ལྷོ་ ལྷོ།	62.10
36	ལྷོ།	སྐར་ཚོགས།	47.22
37	ལྷོ།	ས་དམར།	46.32
38	ལྷོ།	གསང་སྐད།	67.29
39	ལྷོ།	དབུས་སྐད།	42.22

ཡང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
40	ལྷོ་ལྷོ།	སྐར་ལྷོ།	27.64
41	ལྷོ་ལྷོ།	ལྷོ་སྐད།	62.23
42	ལྷོ་ལྷོ།	མཉམ་ལ།	62.27
43	ལྷོ་ལྷོ།	ཀུར་རྫོང་།	20.76
44	ལྷོ་ལྷོ།	སྐད་སྐད།	63.74
45	ལྷོ་ལྷོ།	སྐད་མཚོ།	63.66
46	ལྷོ་ལྷོ།	སྐད་ལྷོ།	60.94
47	ལྷོ་ལྷོ།	བཙུན་མཉམ།	62.32
48	ལོང་སྐད།	བ་ལམ།	67.37
49	ལོང་སྐད།	ཅེ་ལྷོ།	49.30
50	ལོང་སྐད།	ལྷོ་སྐད་ས་ མཉམ།	63.62
51	ལོང་སྐད།	དགའ་ལྷོ་ལྷོ།	63.16
52	ལོང་སྐད།	ལྷོ་སྐད་སྐད།	42.21
53	ལོང་སྐད།	དགོངས་ ལྷོ།	69.22

ཨང་།	ཚོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཅོམ་བུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༥༤	མོང་གླུ།	འབྲུག་མེད།	༤༥.༢༣
༥༥	མོང་གླུ།	ཕྱི་ལོ་མཁའ་མཁའ།	༢༢.༢༢
༥༦	མོང་གླུ།	མོང་གླུ།	༦༢.༠༣
༥༧	མོང་གླུ།	ན་རང་།	༦༠.༢༢
༥༨	མོང་གླུ།	ལྷ་ཚོང་།	༥༤.༡༧
༥༩	མོང་གླུ།	ས་མྱིང་།	༤༤.༢༤
༦༠	མོང་གླུ།	ཤར་ལྷ་རྒྱུ།	༤༥.༩༡
༦༡	མོང་གླུ།	མི་ལམ་མྱིས།	༤༤.༥༥
༦༢	མོང་གླུ།	མང་མོང་།	༤༤.༡༣
༦༣	མོང་གླུ།	ཅོ་ཀ་མྱིང་།	༦༠.༤༩
༦༤	མོང་གླུ།	ཅུ་མང་།	༦༠.༤༥
༦༥	མྱོ་མོ།	རོ་དཀར།	༥༥.༠༠
༦༦	མྱོ་མོ།	རོ་བ་ཤར་རི།	༥༥.༢༣
༦༧	མྱོ་མོ།	རོ་རྒྱུང་།	༥༣.༩༤
༦༨	མྱོ་མོ།	རྒྱུ་རྒྱུ།	༤༧.༡༡

ཨང་།	ཚོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཅོམ་བུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༦༩	མྱོ་མོ།	ལམ་གོང་།	༥༤.༣༢
༧༠	མྱོ་མོ།	ལུང་གཉིས།	༥༤.༡༤
༧༡	མྱོ་མོ།	ནགས་རྒྱ།	༤༥.༥༦
༧༢	མྱོ་མོ།	ཤར་བ།	༦༢.༡༢
༧༣	མྱོ་མོ།	བཅོམ་རྟོག།	༤༤.༩༧
༧༤	མྱོ་མོ།	མང་ཅང་།	༥༧.༤༧
༧༥	བསྐྱེམས་ ཚལ།	ཕྱི་ལྷ་རྒྱུ།	༥༧.༢༩
༧༦	བསྐྱེམས་ ཚལ།	ཚོམ་འཁོར་ མྱིང་།	༥༦.༢༣
༧༧	བསྐྱེམས་ ཚལ།	རྒྱུང་གིང་།	༥༧.༤༡
༧༨	བསྐྱེམས་ ཚལ།	བདེ་ཆེན་མྱིང་།	༦༢.༠༩
༧༩	བསྐྱེམས་ ཚལ།	གཤུང་སྐད།	༦༠.༢༤
༨༠	བསྐྱེམས་ ཚལ།	མཁའ་མཁའ།	༤༣.༢༦

མངའ་།	ཚོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༤༡	བརྒྱ་དགའ་ ཚེ།	ན་ལོང་།	༦༣.༩༨
༤༢	བརྒྱ་དགའ་ ཚེ།	ལོང་བུ་སྐང་།	༢༥.༣༡
༤༣	བརྒྱ་དགའ་ ཚེ།	ཕུ་མར།	༢༠.༤༠
༤༤	བརྒྱ་དགའ་ ཚེ།	གཡུ་རུང་།	༥༢.༡༠
༤༥	བརྒྱ་དགའ་ ཚེ།	བཟོ་སྐལ།	༦༠.༢༤
༤༦	ལྷོ་ན་ལ།	བར་པ།	༥༥.༢༦
༤༧	ལྷོ་ན་ལ།	ཚུ་སྐྱག།	༥༥.༣༢
༤༨	ལྷོ་ན་ལ།	འཛོམས་མི།	༥༣.༠༦
༤༩	ལྷོ་ན་ལ།	དགོན་ཤར་རི།	༥༢.༡༡
༥༠	ལྷོ་ན་ལ།	གུ་མ།	༥༥.༥༠
༥༡	ལྷོ་ན་ལ།	དཀར་སྐྱིལ་ས།	༥༤.༤༩
༥༢	ལྷོ་ན་ལ།	སྐྱིང་ལུ་ལ།	༥༣.༢༡
༥༣	ལྷོ་ན་ལ།	ཤེལ་རྩ་-སྐྱིལ་ མི།	༥༢.༡༢

མངའ་།	ཚོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༥༤	ལྷོ་ན་ལ།	རྩ་ལོག།	༥༣.༤༣
༥༥	ལྷོ་ན་ལ།	སྐྱོད་པའི་ས།	༥༤.༣༤
༥༦	ལྷོ་ན་ལ།	སྐྱོད་མང་།	༦༠.༡༩
༥༧	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	བདེ་བ་ཐང་།	༥༤.༥༢
༥༨	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	སྐྱོམ་དར།	༢༢.༤༢
༥༩	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	སྐྱང་ཅན་སྐྱག།	༦༠.༢༣
༦༠	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	ལུ་རི།	༢༠.༤༤
༦༠༡	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	མར་ཚེ་ལ།	༤༤.༤༤
༦༠༢	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	ཚོ་རོང་།	༤༤.༤༤
༦༠༣	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	བརྒྱ་ཐང་།	༥༩.༡༢
༦༠༤	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	སྐྱོད་ཚོགས་ ཐང་།	༢༣.༣༠
༦༠༥	བསམ་གྲུབ་ སྐྱོད་ས་མཁར།	བསམ་རང་།	༥༧.༡༥

ལུང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༠༦	བསམ་གྲུབ་ སྦྱོངས་མཁམ།	གཤེར་ཐིག།	༤༧.༣༡
༡༠༧	བསམ་གྲུབ་ སྦྱོངས་མཁམ།	མང་ཐུག།	༤༦.༤༩
༡༠༨	བསམ་མེད།	ཞོར་རྒྱུ་སྐྱང།	༧༤.༡༣
༡༠༩	བསམ་མེད།	བརྒྱ་གླིང།	༧༡.༠༩
༡༡༠	བསམ་མེད།	གསལ་སྤྲུགས་ ཚོས་གླིང།	༤༩.༤༣
༡༡༡	བསམ་མེད།	ཞོར་རྒྱ་སྐྱང།	༤༤.༧༩
༡༡༢	བསམ་མེད།	བདུན་ཅུ་ལ།	༤༦.༢༩
༡༡༣	བསམ་མེད།	དོ་སྤྲུག་ཅན།	༤༡.༤༡
༡༡༤	བསམ་མེད།	གདུམ་སྦྱོང།	༤༡.༤༦
༡༡༥	བསམ་མེད།	རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་ གླིང།	༧༥.༠༢
༡༡༦	བསམ་མེད།	སྤུན་ཚོགས་ དཔལ་རི།	༤༡.༧༢
༡༡༧	བསམ་མེད།	བསམ་མེད།	༤༧.༥༣

ལུང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༡༨	བསམ་མེད།	བཀྲིས་ཚོས་ གླིང།	༤༢.༢༠
༡༡༩	བསམ་མེད།	རྩ་གླིང།	༧༤.༥༩
༡༢༠	བསམ་མེད།	བསྐྱེད་འབྱུག།	༧༤.༥༤
༡༢༡	བསམ་མེད།	ལྷོ་ལྗོངས་མེད།	༥༤.༠༡
༡༢༢	བསམ་མེད།	འོད་གསལ་མེད།	༤༣.༧༣
༡༢༣	གསལ་སྐྱང།	བསམ་གཏན་ གླིང།	༥༥.༤༣
༡༢༤	གསལ་སྐྱང།	རྒྱ་གཟར་སྐྱང།	༥༧.༤༡
༡༢༥	གསལ་སྐྱང།	བདེ་སྦྱིད་གླིང།	༤༢.༥༥
༡༢༦	གསལ་སྐྱང།	རྒྱ་འཛོལས།	༤༡.༩༠
༡༢༧	གསལ་སྐྱང།	དགོ་ལེགས་ ཐུག།	༥༩.༣༩
༡༢༨	གསལ་སྐྱང།	དགའ་སྦྱིད་ གླིང།	༥༤.༥༩

ཡང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀྲམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༥༤	ཐིམ་ཕུག།	ཅང་།	༥༩.༩༤
༡༥༩	ཐིམ་ཕུག།	དར་དཀར་ལ།	༥༡.༥༤
༡༦༠	ཐིམ་ཕུག།	དགེ་བསྟེན།	༥༠.༠༩
༡༦༡	ཐིམ་ཕུག།	ཀ་མང་།	༦༠.༥༣
༡༦༢	ཐིམ་ཕུག།	སྒྲིང་བཞི།	༦༢.༤༡
༡༦༣	ཐིམ་ཕུག།	སྤྲོད་མང་།	༦༢.༦༢
༡༦༤	ཐིམ་ཕུག།	ན་འོ།	༥༢.༤༥
༡༦༥	ཐིམ་ཕུག།	གཞོན་པ།	༥༩.༢༣
༡༦༦	ཀྲོང་གསལ།	བྲག་སྟེང་།	༤༢.༩༤
༡༦༧	ཀྲོང་གསལ།	སྐོར་ཕུག།	༤༣.༣༦
༡༦༨	ཀྲོང་གསལ།	སྐང་མཐིལ།	༤༡.༡༠
༡༦༩	ཀྲོང་གསལ།	ཅུབ་སྐྱིལ།	༤༡.༢༡
༡༧༠	ཀྲོང་གསལ།	སྤངས་སི་སྐྱིལ།	༤༥.༠༤
༡༧༡	ཕྱི་རང་།	བར་གཤོང་།	༥༩.༢༡
༡༧༢	ཕྱི་རང་།	སྤྲོ་ཚར་སྒྲིང་།	༥༢.༥༩

ཡང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀྲམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀྲམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༧༣	ཕྱི་རང་།	གདུང་ལ་སྐང་།	༤༡.༥༢
༡༧༤	ཕྱི་རང་།	སྐོ་གསལ་སྒྲིང་།	༥༢.༤༤
༡༧༥	ཕྱི་རང་།	དཀྱིལ་འཁོར་ ཐང་།	༥༤.༡༤
༡༧༦	ཕྱི་རང་།	མཚུལ་སྐང་།	༥༢.༥༠
༡༧༧	ཕྱི་རང་།	གསེར་གྱི་ཐང་།	༤༤.༢༩
༡༧༨	ཕྱི་རང་།	སྤྲོད་སྟེན་ཚུ།	༤༢.༢༡
༡༧༩	ཕྱི་རང་།	རང་ཐང་སྒྲིང་།	༥༤.༥༡
༡༨༠	ཕྱི་རང་།	སེམས་སྤྲོད་པ།	༥༩.༥༡
༡༨༡	ཕྱི་རང་།	མཚོ་སྒྲིང་ མཁར།	༤༠.༡༤
༡༨༢	ཕྱི་རང་།	ཕྱི་རང་སྟོང་།	༥༩.༣༡
༡༨༣	དབང་འདུལ།	ཨ་ཐང་།	༤༤.༤༤
༡༨༤	དབང་འདུལ།	སྤྲོད་ནག།	༤༢.༩༢
༡༨༥	དབང་འདུལ།	དར་དཀར།	༢༤.༥༥

ལུང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༥༦	དབང་འབྲུག།	དུངས་རྒྱ།	༦༩.༩༡
༡༥༧	དབང་འབྲུག།	སྐང་སྟེང་།	༥༩.༥༦
༡༥༨	དབང་འབྲུག།	དགའ་སང་ཚོ་ གོང་མ།	༥༩.༠༠
༡༥༩	དབང་འབྲུག།	དགའ་སང་ཚོ་ འོག་མ།	༥༥.༠༠
༡༦༠	དབང་འབྲུག།	ཀ་གཞི།	༦༧.༠༩
༡༦༡	དབང་འབྲུག།	རྩ་རྟི།	༥༥.༥༠
༡༦༢	དབང་འབྲུག།	ཉི་ཤོག།	༦༧.༩༥
༡༦༣	དབང་འབྲུག།	མངས་ཡུལ།	༥༧.༡༥
༡༦༤	དབང་འབྲུག།	མོ་བ་རྒྱུ་ས།	༦༩.༩༥
༡༦༥	དབང་འབྲུག།	རུས་རྒྱུ་ས།	༦༩.༥༢

ལུང་།	རྫོང་ཁག།	མིང་འོག།	བཤོ་བཀུམ་ བསྐྱེམས་ (དབུལ་ ཀུམ་ས་ཡ་ ནང་)།
༡༧༦	དབང་འབྲུག།	སྐས་ལུག།	༧༡.༦༠
༡༧༧	དབང་འབྲུག།	ཐེང་ཚོ།	༥༩.༠༥
༡༧༨	གཞུལ་མ་སྐང་།	བར་དོ།	༧༥.༧༧
༡༧༩	གཞུལ་མ་སྐང་།	འབྲོག་དཀར།	༦༩.༧༦
༢༠༠	གཞུལ་མ་སྐང་།	སྐོ་ཤིང་།	༦༥.༥༢
༢༠༡	གཞུལ་མ་སྐང་།	ནང་སྐོར།	༧༦.༠༠
༢༠༢	གཞུལ་མ་སྐང་།	ངང་ལ།	༧༦.༥༩
༢༠༣	གཞུལ་མ་སྐང་།	མངས་མཁར།	༧༠.༠༡
༢༠༤	གཞུལ་མ་སྐང་།	ཤིང་མཁར།	༦༩.༥༦
༢༠༥	གཞུལ་མ་སྐང་།	ཀྲོང་།	༦༦.༢༥
ཡོངས་བསྐྱེམས།			༡༩,༠༠༠

རྒྱུ་སྐྱབས་ ༣ པ། འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ལེན་གཙོ་ཅན།

རྒྱུ་སྐྱབས་ ༣ ཀ་པ། འབྲུག་གིས་ ཚ་འཛོག་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཡོད་པའི་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆའི་མཐུན་གྲོས།

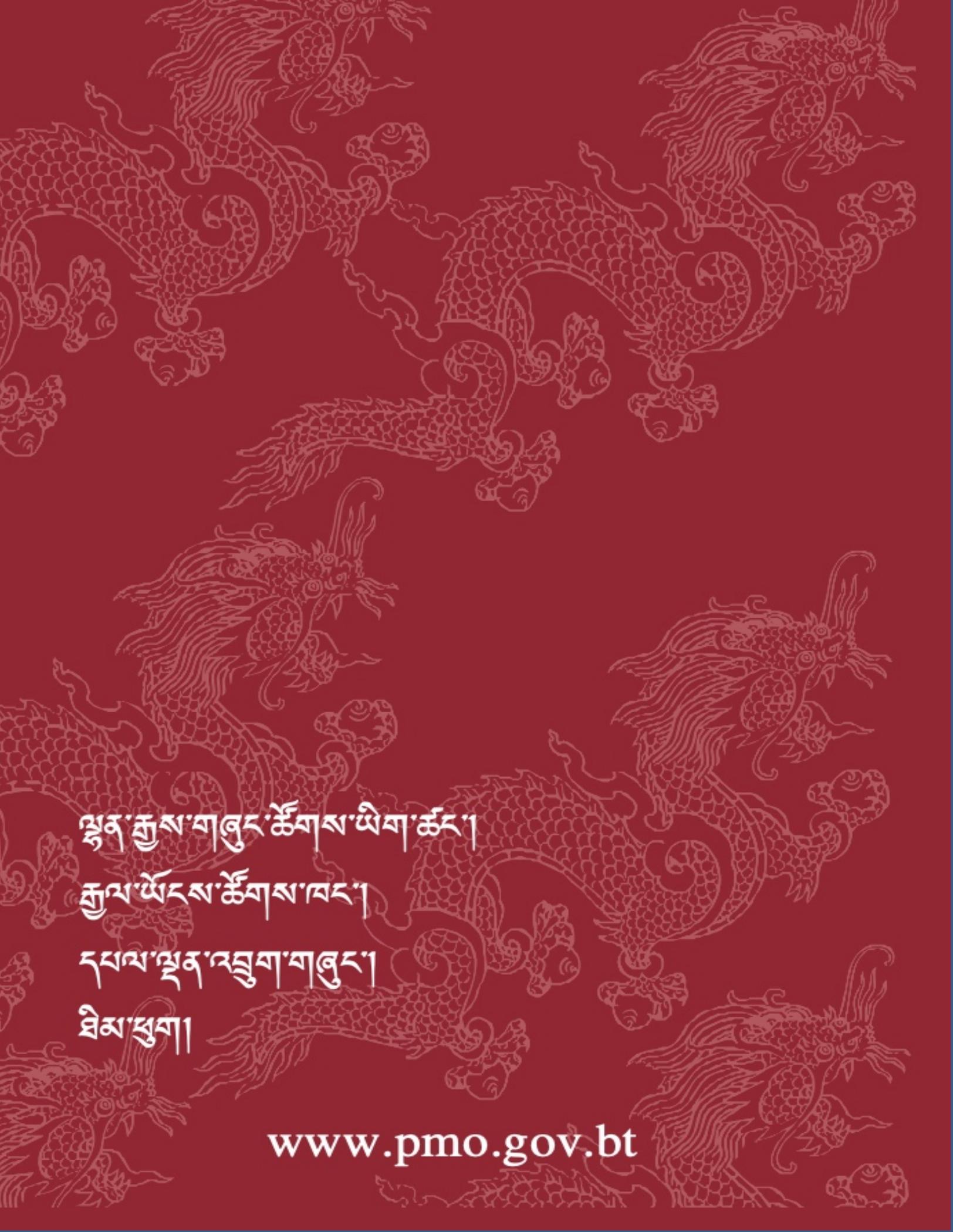
ཨང་།	ཚིངས་ཡིག་གི་མིང་།	བསྟུ་མིང་།	མཚན་རྟགས་བཀོད་པའི་ ཚེས་གུངས།	ཚ་འཛོག་གི་ཚེས་གུངས།
༡	ཨམ་སྐུ་ལུ་ཉི་འོ་གི་རྣམ་པ་ཆ་མཉམ་ཅུ་ མེད་གཏང་ནིའི་མཐུན་གྲོས།	CEDAW	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལྷ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡༧།	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལྷ་ ༨ པའི་ ཚེས་ ༣༡།
༢	མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་ནིའི་རྣམ་པ་ཆ་ མཉམ་ཅུ་མེད་གཏང་ནིའི་མཐུན་གྲོས།	CERD	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༢༦།	ཚ་འཛོག་མ་འབད།
༣	ཨ་ལུ་འི་ཐོབ་དབང་གི་མཐུན་གྲོས།	CRC	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༦ པའི་ ཚེས་ ༢།	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༨ པའི་ ཚེས་ ༡།
༤	ཨ་ལུ་རྒྱ་གོ་མཚོན་འཐབ་འཛིང་ནང་གལ་ གཏོགས་ཀྱི་ཨ་ལུ་འི་ཐོབ་དབང་མཐུན་ གྲོས་ཀྱི་ གནམ་ཁ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ ལུགས།	CRC-OP-AC	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༥།	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༩།
༥	ཨ་ལུ་འི་ཉེས་ཚེད་ ཨ་ལུ་སྤྲད་ཚེད་དང་ ཨ་ལུ་འི་འདོད་པའི་པར་བརྟན་དང་འབྲེལ་ བའི་ ཨ་ལུ་འི་ཐོབ་དབང་གི་མཐུན་གྲོས་ ཀྱི་གནམ་ཁ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས།	CRC-OP-SC	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༥།	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༩ པའི་ ཚེས་ ༢༦།
༦	དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐོབ་དབང་གི་མཐུན་ གྲོས།	CRPD	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༩ པའི་ ཚེས་ ༣༡།	2023

ཉ	དུག་ཁེབས་ཟད་བཅུག་མི་རྒྱ་རྩལ་གྱི་མཚོ་ཤོ་རིལ་ལ་གྱི་ཁྲིམས་ ལུགས།		སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༢༣།
༡༠	སློ་ཞེ་ཤི་ཡ་གི་རི་དྲགས་ལག་ལེན་གྱི་འབྲེལ་མཐུད།		སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡ པ།
༡༡	རྒྱལ་སྤྱི་སློན་ས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་བྱའི་སློན་གནས་གལ་ ཅན་ཞིན་པའི་རམ་སར་གྱི་མཐུན་གྲོས།		སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡ པ།
༡༢	ན་གོ་ཡ་ཁྲིམས་ལུགས་(སློན་ཉིའི་གོ་སྐབས་དང་ ཁེ་ཕན་ མཉམ་སྦྱོར)།		སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༣༠།
	མོན་ཤོ་རིལ་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་གྱི་འཕྲི་སློན་གི་ག་ལི།		སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༢༧།
༡༣	ལེ་རིམི་གན་རྒྱ།	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༥ པའི་ ཚེས་ ༢༢།	སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༩།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་།
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ཐིམ་ཕུག།

www.pmo.gov.bt